ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ของนักเรียนโรงเรียนนายร้อยตำรวจ

ปริญญานิพนธ์

ของ

จุฑามาส แสงทองดี

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษา
พฤษภาคม 2547

ลิขสิทธิ์เป็นของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ห14.5ฑ ว12ป 2547

ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ของนักเรียนโรงเรียนนายร้อยตำรวจ

บทคัดย่อ

ของ

จุฑามาส แสงทองดี

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษา
พฤษภาคม 2547

จุฑามาส แสงทองดี. (2547). *ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ของนักเรียนโรงเรียนนายร้อยตำรวจ*. ปริญญานิพนธ์ วท.ม. (สุขศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม : รองศาสตราจารย์ จุฑามาศ เทพชัยศรี , ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วีนัส ปัทมภาสพงษ์.

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ของนักเรียนโรงเรียนนายร้อยตำรวจ ตามตัวแปร อายุ ผลการเรียน สถานภาพสมรสของบิดามารดา ความเพียงพอของรายได้ที่ได้รับขณะศึกษา การใช้เวลาว่าง ความรู้เรื่องเพศศึกษา ค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส การรับรู้เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ การเข้าถึงแหล่งสถานเริงรมย์ การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ ทักษะการปฏิบัติตัวต่อเพศตรงข้าม ความสัมพันธ์ในครอบครัว การถูกชักชวนให้มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ โดยนำ PRECEDE Framework มาประยุกต์เป็นกรอบแนวคิดในการศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนนายร้อยตำรวจ ชั้นปีที่ 1 – 4 โรงเรียนนายร้อยตำรวจ จำนวน 304 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น วิเคราะห์ข้อมูลโดยการใช้ข้อมูลประมวลผลสำเร็จรูปเพื่อหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบค่าเอฟ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และทดสอบค่า ไค – สแควร์

ผลการศึกษาพบว่า

1. นักเรียนนายร้อยตำรวจมีพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี อยู่ในระดับปานกลาง

2. นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีอายุ ผลการเรียน ความเพียงพอของรายได้ที่ได้รับขณะศึกษา และการใช้เวลาว่างต่างกัน มีพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ไม่แตกต่างกัน

3. นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีสถานภาพสมรสของบิดามารดาต่างกัน มีพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ความรู้เรื่องเพศศึกษาของนักเรียนนายร้อยตำรวจมีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. ค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส การรับรู้เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ ทักษะการปฏิบัติตัวต่อเพศตรงข้าม ความสัมพันธ์ในครอบครัว การถูกชักชวนให้มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ของนักเรียนนายร้อยตำรวจมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

6. การเข้าถึงแหล่งสถานเริงรมย์ การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนนายร้อยตำรวจ ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี

FACTORS AFFECTING PREVENTIVE BEHAVIORS FOR SEXUAL RISK OF HIV INFECTION OF POLICE CADETS

AN ABSTRACT

BY

JUTHAMAS SANGTHONGDEE

Presented in partial fulfillment of the requirements

for the Master of Science degree in Health Education

at Srinakharinwirot University

May 2004

Juthamas Sangthongdee. (2004). *Factors Affecting Preventive Behaviors for Sexual Risk of HIV Infection of Police Cadets.* Master thesis, M.Sc. (Health Education). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee : Assoc. Prof. Chutamat Tapchaisri , Assist. Prof. Venus Pattamapaspong.

The objectives of this work were to study the factors affecting preventive behaviors for sexual risk of HIV infection of police cadets. The studied variables were age, GPA, parents' marital status, allowance, spare time, knowledge about sex, premarital value, sexual perception, access to entertaining places, sexual information, treatment skill to female, family relationship and sex risk influenced by close friends. Precede Framework was applied for studying. The samples were 304 police cadets obtained by multistage random sampling. Questionnaires constructed by the researcher were used to collect data. Percentage, arithmetic mean, standard deviation, F – test, Pearson product moment correlation coefficient and Chi square test were used to analyze the data by a computer program.

The results were as follows :

1. The police cadets had moderate level of preventive behaviors for sexual risk of HIV infection.

2. The police cadets with different age, GPA, allowance and spare time had no significant differences in preventive behaviors for sexual risk of HIV infection.

3. The police cadets with different parents' marital status had significant differences in preventive behaviors for sexual risk of HIV infection at .05 level.

4. Knowledge about sex of police cadets had negative correlation with preventive behaviors for sexual risk of HIV infection.

5. Premarital value, sexual perception, treatment skill to female, family relationship and sex risk influenced by close friend correlated positively with preventive behaviors for sexual risk for HIV infection of police cadets at .01 level.

6. Access to entertaining places and receiving sexual information had no significant correlation with preventive behaviors for sexual risk for HIV infection of police cadets.

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง

ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี
ของนักเรียนโรงเรียนนายร้อยตำรวจ

ของ
นางสาวจุฑามาส แสงทองดี

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. นภาภรณ์ หะวานนท์)
วันที่ 27 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2547

คณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ จุฑามาศ เทพชัยศรี)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วีนัส ปัทมภาสพงษ์)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(รองศาสตราจารย์ สพ.ญ. นภาพร มัธยมางกูร)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อาจารย์ ทัศนา ทองภักดี)

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ได้รับทุนอุดหนุนและส่งเสริมการทำปริญญานิพนธ์จากทบวงมหาวิทยาลัย

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	6
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	6
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	7
	การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	7
	ตัวแปรที่ศึกษา	7
	นิยามศัพท์เฉพาะ	8
	กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า	11
	สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า	12
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	13
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า	13
	วัยรุ่นและพัฒนาการของวัยรุ่น	13
	พฤติกรรมทางเพศ และการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่น	20
	ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับโรคเอดส์	27
	ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี	40
	แนวคิดที่ใช้เกี่ยวกับการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี	79
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า	84
	งานวิจัยในต่างประเทศ	84
	งานวิจัยในประเทศ	88

สารบัญ (ต่อ)

บทที่ หน้า

3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า 104
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง 104
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า 106
ลักษณะของเครื่องมือ 106
ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ 107
เกณฑ์การให้คะแนนและการแปลความหมาย 107
การหาคุณภาพเครื่องมือ 111
การเก็บรวบรวมข้อมูล 113
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล 113
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล 115

4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 122
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล 122
การวิเคราะห์ข้อมูล 122
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 124

5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ 146
สังเขปความมุ่งหมาย สมมติฐาน และวิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า 146
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า 146
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า 146
วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า 147
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า 150
อภิปรายผล 152
ข้อเสนอแนะ 162

บรรณานุกรม 163

สารบัญ (ต่อ)

บทที่ หน้า

ภาคผนวก..... 177

ภาคผนวก ก..... 178

ภาคผนวก ข..... 185

ภาคผนวก ค..... 199

ประวัติย่อผู้วิจัย..... 203

บัญชีตาราง

ตาราง หน้า

1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับชั้นปี..... 105

2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ ผลการเรียน สถานภาพสมรสของบิดามารดา ความเพียงพอของรายได้ที่ได้รับขณะศึกษา การใช้เวลาว่าง เข้าถึงแหล่งสถานเริงรมย์ การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์..... 124

3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง ตามตัวแปรระดับความรู้เรื่องเพศศึกษา ค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส การรับรู้เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ ทักษะการปฏิบัติตัวต่อเพศตรงข้าม ความสัมพันธ์ในครอบครัว การถูกชักชวนให้มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ และพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี..... 129

4 คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของตัวแปรตามปัจจัย ความรู้เรื่องเพศศึกษา ค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส การรับรู้เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ ทักษะการปฏิบัติตัวต่อเพศตรงข้าม ความสัมพันธ์ในครอบครัว การถูกชักชวนให้มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ และพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี..... 132

5 ความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี จำแนกตาม อายุ ผลการเรียน สถานภาพสมรสของบิดามารดา ความเพียงพอของรายได้ที่ได้รับขณะศึกษา การใช้เวลาว่าง..... 133

6 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียวของพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี จำแนกตาม อายุ ผลการเรียน สถานภาพสมรสของบิดามารดา ความเพียงพอของรายได้ที่ได้รับขณะศึกษา การใช้เวลาว่าง..... 137

7 ผลการทดสอบความแตกต่างคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ของพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี จำแนกตามตัวแปร สถานภาพสมรสของบิดามารดา..... 139

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง หน้า

8 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เรื่องเพศศึกษา ค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส การรับรู้เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ ทักษะการปฏิบัติตัวต่อเพศตรงข้าม ความสัมพันธ์ในครอบครัว การถูกชักชวนให้มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ กับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี 140

9 ความสัมพันธ์ระหว่างการเข้าถึงแหล่งสถานเริงรมย์ กับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี..... 142

10 ความสัมพันธ์ระหว่างการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ กับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี..... 144

11 ค่าความยากง่ายของแบบทดสอบความรู้เรื่องเพศศึกษา..... 200

12 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส การรับรู้เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ ทักษะการปฏิบัติตัวต่อเพศตรงข้าม ความสัมพันธ์ในครอบครัว การถูกชักชวนให้มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ และพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี 201

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ หน้า

1 กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า..... 11

2 แสดงขั้นตอนการเกิดค่านิยม..... 48

3 แผนภูมิแสดง The PRECEDE Framework 80

บทที่ 1
บทนำ

ภูมิหลัง

เพศเป็นสัญลักษณ์อย่างหนึ่งของมนุษย์ มนุษย์มีสัญชาตญาณทางเพศมาตั้งแต่เกิด เรื่องเพศจึงเป็นเรื่องที่ตอบสนองความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ทำให้เกิดความสุข ความรู้สึกพึงพอใจโดยมีส่วนช่วยให้คนเราอยู่ในสังคมด้วยความผาสุข ทุกสิ่งทุกอย่างในชีวิตประจำวันของคนเราจึงมีเรื่องเพศเข้ามาเกี่ยวข้องอยู่ด้วยตลอดเวลา ผู้ที่สามารถทำให้เรื่องเพศเป็นเรื่องปกติได้จะเป็นผู้ที่มีความสุขในชีวิต จึงอาจกล่าวได้ว่า คุณภาพชีวิตของมนุษย์จะดีหรือเลวอาจขึ้นอยู่กับอิทธิพลของเรื่องเพศเป็นสำคัญ เรื่องเพศเป็นกุญแจดอกสำคัญที่จะช่วยเปิดประตูหรือนำทางบุคคลให้ได้พบกับความสุขและความสำเร็จต่างๆ ในชีวิต (สุชาติ โสมประยูร. 2531 : 4)

เพศมีความเกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตของมนุษย์ตั้งแต่เกิดจนตาย หากแต่เมื่อกล่าวถึงเรื่องเพศแล้ว สังคมไทยมักจะมองในแง่ลบ เป็นเรื่องที่ต้องปกปิด น่าละอาย ไม่ควรนำมาพูดกันอย่างเปิดเผย ทำให้มีความเข้าใจเรื่องเพศที่ถูกต้องน้อยมาก อีกทั้งยังได้มีการนำเรื่องเพศไปใช้ในทางลบ ดังจะเห็นได้จากการเผยแพร่ภาพโป๊อนาจารในสื่อมวลชนหลายแขนงที่ปรากฏอยู่ในสังคมปัจจุบันอย่างแพร่หลาย เช่น สิ่งพิมพ์ วีดิทัศน์หรือภาพยนตร์ประเภทปลุกเร้าอารมณ์เพศ โดยเฉพาะการเผยแพร่ภาพถ่ายที่ปลุกเร้าอารมณ์ทางเพศผ่านสื่ออินเตอร์เนต ซึ่งเป็นมูลเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดแรงจูงใจในการปฏิบัติทางเพศที่ขาดจิตสำนึกของความรับผิดชอบ ส่งผลกระทบต่อสังคมต่างๆ นานา รวมทั้งปัญหาการติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และที่สำคัญ คือ ปัญหาการแพร่ระบาดของโรคเอดส์อันเนื่องมาจากการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัย

ในภาวะการณ์ที่ผ่านมานั้น สถานการณ์และปัญหาโรคเอดส์ในทุกภูมิภาคของโลกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเป็นสำคัญ แม้ว่าตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาได้มีความพยายามพัฒนายารักษาโรคเอดส์หลายชนิด แต่ยาที่มีอยู่ทั้งหมดยังไม่สามารถรักษาโรคเอดส์ให้หายขาดได้ และยาส่วนใหญ่มีฤทธิ์ข้างเคียงมากและมีราคาแพง อีกทั้งในระยะอย่างน้อย 5 ปีข้างหน้า ยังไม่มีแนวโน้มว่าทั่วโลกจะสามารถพัฒนาวัคซีนที่ป้องกันโรคเอดส์ได้ดี ใช้ง่ายและราคาถูกมาได้ ที่สำคัญคือ วิกฤติเศรษฐกิจเมื่อกลางปี พ.ศ. 2540 ประเทศไทยได้ลดงบประมาณการจัดซื้อถุงยางอนามัยเพื่อป้องกันและควบคุมโรคเอดส์ โดยไม่มีการเตรียมการทดแทนอย่างเพียงพอ ตรงกันข้ามการรณรงค์เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาโรคเอดส์กลับลดลงด้วย จึงทำให้โรคเอดส์ยังคงเป็นปัญหาและต้องได้รับการจัดการแก้ไขที่มีประสิทธิภาพต่อไป (วิชัย โชควิวัฒน์. 2543 : 2)

การแพร่ระบาดของโรคเอดส์ ยังคงเป็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญปัญหาหนึ่งของประเทศ แม้ว่าจะมีการร่วมมือ ผนึกกำลังเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์ จากองค์กรต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน จนทำให้จำนวนผู้ป่วยโรคเอดส์ และผู้ติดเชื้อเอชไอวี มีแนวโน้มว่าจะชะลอตัว โดยมีรายงานสถานการณ์ผู้ป่วยเอดส์และผู้ติดเชื้อเอช ไอ วี ที่มีอาการในประเทศไทย ณ วันที่ 31 มกราคม 2545 รายงานว่าร้อยละ 84 ของผู้ป่วยทั้งหมดติดเชื้อจากการมีเพศสัมพันธ์ และมีผู้ป่วยเอดส์ที่เป็นนักเรียน นักศึกษาร้อยละ 0.55 ซึ่งอาจจะเห็นว่าเป็นจำนวนน้อย แต่ถ้าสามารถทราบความมากน้อยของพฤติกรรมเสี่ยงนั้นๆ ได้ก็จะช่วยให้ปรับนโยบายเพื่อรองรับและแก้ไขปัญหาเหล่านี้ได้ดียิ่งขึ้น (กระทรวงสาธารณสุข. 2545 : 94)

สำหรับสถานการณ์โรคเอดส์ของประเทศไทย ตั้งแต่ พ.ศ. 2527 จนถึงวันที่ 31 กรกฎาคม พ.ศ. 2546 พบว่ามีผู้ป่วยโรคเอดส์ (AIDS) สะสมทั้งสิ้น 298,528 ราย และมีผู้เสียชีวิตแล้วถึง 68,327 ราย สำหรับผู้ติดเชื้อ เอช ไอ วี ที่มีอาการ (Symptomatic HIV patient) 80,539 ราย ในจำนวนนี้มีผู้เสียชีวิตแล้ว 8,401 ราย สาเหตุหลักของการติดเชื้อ เอช ไอ วี มาจากการมีเพศสัมพันธ์ถึงร้อยละ 83.69 เมื่อจำแนกผู้ป่วยโรคเอดส์ตามกลุ่มอายุและเพศ พบว่า ผู้ป่วยโรคเอดส์ที่พบส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 25-29 ปี ร้อยละ 26.73 โดยพบในเพศชายต่อเพศหญิงอัตราส่วนเท่ากับ 3:1 (กองสุขศึกษา กระทรวงสาธารณสุข. 2546)

จากข้อมูลดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า เพศสัมพันธ์เป็นสาเหตุในการแพร่เชื้อเอดส์ที่สำคัญที่สุด และการติดเชื้อ เอช ไอ วี โดยเฉพาะในเพศชายจะเริ่มตั้งแต่วัยรุ่น เนื่องจากหากนับถอยหลังลงมาประมาณ 5 - 10 ปี จะเห็นได้ว่าผู้ป่วยส่วนใหญ่น่าจะเริ่มมีการติดเชื้อเอช ไอ วี ตั้งแต่วัยรุ่น

วัยรุ่นเป็นช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ ทั้งด้านร่างกายและจิตใจ มีความสนใจต่อเพศตรงข้ามและมีความต้องการทางเพศ ต้องการแสวงหาความแปลกใหม่ อยากทดลองและเรียนรู้สิ่งต่างๆ ที่อยู่รอบข้างโดยลำพังตนเอง ซึ่งถ้าหากขาดการเรียนรู้ที่ถูกต้องแล้วอาจเกิดพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสม และผลกระทบจากการมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศยังเป็นปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิดการแพร่ระบาดของโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์โดยเฉพาะการติดเชื้อเอช ไอ วี และจากการรณรงค์ที่ผ่านมาทำให้ประชาชนระมัดระวังตนเองในการเที่ยวหญิงขายบริการมากขึ้น จึงทำให้อัตราการใช้ถุงยางอนามัยกับหญิงขายบริการมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นโดยเฉพาะกลุ่มวัยรุ่นที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกที่เร็วขึ้น จากการศึกษาของวีณา แสงจันทร์ (2536 : 102) ได้ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศในนักเรียนชายระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่านักเรียน ร้อยละ 87.5 เคยไปเที่ยวตามสถานเริงรมย์ต่างๆ ร้อยละ 31.2 เคยมีเพศสัมพันธ์ โดยอายุต่ำสุดในการมีเพศสัมพันธ์คือ 12 ปีส่วนใหญ่จะมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับโสเภณีและในการมีเพศสัมพันธ์ยังพบว่าร้อยละ 65 ไม่ใช้ถุงยางอนามัย นอกจากนี้ชวนันท์ โฆสิต (2536 : ก) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และโรคเอดส์ ในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 สังกัดกรมสามัญศึกษาทั่วประเทศ

พบว่า ร้อยละ 8.5 ของนักเรียนเคยมีเพศสัมพันธ์มาแล้ว โดยมีเพศสัมพันธ์กับคู่รักร้อยละ 43.7 และกับโสเภณี ร้อยละ 39.2 ทั้งนี้ ร้อยละ 63.2 ของนักเรียนที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกไม่ได้ใช้ถุงยางอนามัย จากการสำรวจพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคเอดส์ ในกลุ่มนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ของกองระบาดวิทยา กระทรวงสาธารณสุข รอบที่ 7 พ.ศ. 2545 พบว่า มีนักเรียนชายร้อยละ 12.1 ที่เคยมีเพศสัมพันธ์มาแล้ว โดยมีอายุเฉลี่ยของการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกประมาณ 15 ปี ในจำนวนนี้มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับคนรัก แฟน หรือเพื่อนสนิทมากที่สุด รองลงมาคือ ผู้หญิงอื่นที่ไม่ใช่แฟน คนรัก เพื่อนสนิท นอกจากนี้ยังพบว่า ประมาณร้อยละ 80 ของนักเรียนที่เคยมีเพศสัมพันธ์มาแล้วไม่ได้ใช้ถุงยางอนามัยในการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก (กองระบาดวิทยา กระทรวงสาธารณสุข . 2545) จึงเห็นได้ว่าวัยรุ่นชายมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกเร็วขึ้น และพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ในปัจจุบันนี้เป็นพฤติกรรมที่ทำให้วัยรุ่นมีความเสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคทางเพศสัมพันธ์ โดยเฉพาะเชื้อ เอช ไอ วี ซึ่งมีความร้ายแรงกว่าโรคอื่นๆ จากลักษณะพฤติกรรมดังกล่าว จึงส่งผลทำให้วัยรุ่นมีความเสี่ยงสูงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี

ในสภาวการณ์ปัจจุบันอิทธิพลของสื่อต่างๆ เช่น หนังสือ วารสาร ภาพยนตร์ วีดิทัศน์ และสื่อมวลชนอื่นๆ ที่เน้นความต้องการและการตอบสนองทางกามารมณ์มากกว่าการนำเสนอเนื้อหาที่เป็นความรู้ทางวิชาการ ทำให้เกิดพฤติกรรมทางเพศที่เบี่ยงเบนไปจากวัฒนธรรมไทยที่ควรจะเป็น ดังเช่น จากการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศในกลุ่มวัยรุ่น พบว่าการดูหนังสือที่ปลุกเร้าอารมณ์เพศ การดูภาพยนตร์เกี่ยวกับเพศ การฟังคำบอกเล่าเรื่องการร่วมเพศ การดิดภาพเปลือยต่างๆ ในห้องนอนเป็นปัจจัยที่กระตุ้นให้วัยรุ่นเกิดความต้องการทางเพศได้ง่ายขึ้น จึงทำให้วัยรุ่นมีรูปแบบพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสมเกิดขึ้นได้ (อังสนา บุญธรรม. 2535 : ก)

จากรายงานการประชุมวิชาการสุขศึกษาแห่งชาติ ครั้งที่ 11 วันที่ 7-9 พฤษภาคม พ.ศ. 2546 พบว่า พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศหลังวิกฤตเศรษฐกิจในกลุ่มวัยรุ่นชายมีแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมทางเพศที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์เพิ่มขึ้น กล่าวคือ มีเพศสัมพันธ์กับคู่นอนประเภทต่างๆ เพิ่มขึ้น รวมทั้งมีการใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งในกรณีเพศสัมพันธ์ลดลง ทั้งนี้ อันเป็นผลมาจากอิทธิพลของการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม และค่านิยมทางเพศของวัยรุ่นตามอารยธรรมตะวันตกที่หลั่งไหลเข้ามาและความก้าวหน้าของสื่อต่างๆ โดยเฉพาะในยุคของการสื่อสารไร้พรมแดน ทำให้การรับสื่อทางเพศเป็นไปได้โดยง่าย อีกทั้งอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนที่ชักจูงวัยรุ่นให้มีการแสดงออกทางเพศที่ขาดความรับผิดชอบ และการขาดความรู้ ความเข้าใจอย่างถ่องแท้ในการดูแลและป้องกันตนเอง จึงทำให้แนวโน้มปัญหาการมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศในวัยรุ่นทวีความรุนแรงมากขึ้น ซึ่งข้อมูลจากการสำรวจระดับโลก พบว่า วัยรุ่นมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกอายุเพียง 16 ปี จะเห็นได้ว่าวัยรุ่นชายมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกที่เร็วขึ้น และการมีเพศสัมพันธ์ทางเพศกับแฟน คู่รัก หรือเพื่อนหญิงซึ่งในการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกส่วนใหญ่มักไม่ได้ใช้ถุงยางอนามัย ทั้งนี้เนื่องจากช่วงวัยรุ่นเป็นวัยที่อยากรู้ อยากลอง บวกกับการ

เปลี่ยนแปลงทั้งทางฮอร์โมนและสรีระ สนับสนุนให้วัยรุ่นมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกตั้งแต่อายุยังน้อย และเป็นพฤติกรรมที่ไม่ปลอดภัย จากลักษณะพฤติกรรมดังกล่าวจึงส่งผลให้วัยรุ่นมีความเสี่ยงสูงต่อการมีพฤติกรรมทางเพศที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอช ไอ วี ประกอบกับสถานการณ์โรคเอดส์ที่กำลังมีการแพร่ระบาดในปัจจุบัน จึงทำให้รูปแบบของการมีเพศสัมพันธ์กับหญิงบริการมีแนวโน้มเปลี่ยนไปเป็นการมีเพศสัมพันธ์กับคู่รักหรือเพื่อนหญิงของตนเองมากขึ้น (กองระบาดวิทยา กระทรวงสาธารณสุข. 2545)

นอกจากนี้แล้วอิทธิพลจากกลุ่มเพื่อนยังเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่ง ที่มีอิทธิพลต่อการชักนำวัยรุ่นไปสู่พฤติกรรมเสี่ยงต่างๆ เนื่องจากวัยรุ่นเป็นวัยที่ให้ความสำคัญกับกลุ่มเพื่อนและมักจะกระทำตามความเห็นส่วนใหญ่ของกลุ่ม หรือตามที่ผู้นำกลุ่มตัดสินใจ ซึ่งถ้าหากวัยรุ่นขาดทักษะการตัดสินใจและการปฏิเสธการชักจูงจากกลุ่มเพื่อนแล้ว ก็จะทำให้วัยรุ่นมีพฤติกรรมทางเพศไปในทางที่ไม่เหมาะสมมากขึ้น จากการศึกษาของจุฑามาศ นุชนารถ (2531 : 61-65) พบว่า การมีเพศสัมพันธ์ของเพื่อนสนิทมีความสัมพันธ์กับประสบการณ์การมีเพศสัมพันธ์ โดยผู้ที่มีเพื่อนสนิทที่เคยมีเพศสัมพันธ์ทำให้ตนเองเคยมีเพศสัมพันธ์ถึงร้อยละ 52.8 แต่ผู้ที่มีเพื่อนสนิทที่ไม่เคยมีเพศสัมพันธ์ ทำให้ตนเองมีเพศสัมพันธ์เพียงร้อยละ 8.3 ซึ่งสอดคล้องกับ วิชาญ รุ่งอุทัย (2533 : 103) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์กับความคิดเห็นในเรื่องพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นพบว่า การคล้อยตามกลุ่มเพื่อนมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นในเรื่องพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น

นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มาจากโรงเรียนเตรียมทหารเป็นกลุ่มวัยรุ่นตอนปลายที่มีอายุอยู่ในช่วงระหว่าง 16-22 ปี ในส่วนนักเรียนนายร้อยตำรวจที่มาจากโรงเรียนเตรียมทหาร (ระเบียบการทั่วไปและวิธีสมัครเข้าเป็นนักเรียนเตรียมทหารในส่วนของกรมตำรวจ. 2538 : 5) มีส่วนน้อยที่เป็นข้าราชการแล้วมาศึกษาต่อมีอายุระหว่าง 18-29 ปี (ระเบียบการทั่วไปและวิธีสมัครเข้าเป็นนักเรียนนายตำรวจ. 2538 : 1) ในช่วงอายุวัยรุ่นตอนปลายเป็นวัยของการอยากรู้อยากเห็น คึกคะนอง มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญา และอยู่ในภาวะกดดันทางเพศเหมือนวัยรุ่นทั่วไป หากพิจารณาจากภายนอกจะพบว่านักเรียนนายร้อยตำรวจ มีลักษณะท่าทางที่คล้ายคลึงกัน เนื่องจากผ่านการฝึกอบรมมาด้วยมาตรฐานที่ใกล้เคียงกัน แต่เมื่อพิจารณาแล้วจะพบว่านักเรียนนายร้อยตำรวจแต่ละคนเดิบโตมาจากวัฒนธรรม สภาพแวดล้อมของครอบครัวที่มีการเลี้ยงดูที่แตกต่างกัน และมีภูมิหลังทางการศึกษาที่แตกต่างกัน เช่น บางคนศึกษาอยู่ในโรงเรียนที่มีแต่นักเรียนชายมาโดยตลอดไม่เคยเรียนร่วมกับเพศหญิงแต่บางคนเคยเรียนในโรงเรียนสหศึกษา จากการมีประสบการณ์ที่แตกต่างกัน เมื่อต้องใช้ชีวิตร่วมกันอยู่ในโรงเรียนซึ่งจัดอยู่ในประเภทโรงเรียนที่นักเรียนพักอาศัยอยู่ประจำวันเสาร์-อาทิตย์ หรือวันหยุดนักขัตฤกษ์เท่านั้นจึงจะอนุญาตให้ออกไปพักผ่อนภายนอกโรงเรียนนายร้อยตำรวจได้ มีกฎระเบียบที่เคร่งครัด มีตารางเวลาของการปฏิบัติตลอดสัปดาห์ตั้งแต่ตื่นจนถึงเวลานอน ซึ่งเป็นที่สังเกตเห็นได้ว่าในแต่ละรอบปีการศึกษา

นักเรียนนายร้อยตำรวจเมื่อใกล้จบการศึกษามักจะมีปัญหาในเรื่องชู้สาวเข้ามาเกี่ยวข้อง เช่น มีการร้องเรียนของผู้หญิงว่ามีความสัมพันธ์ทางเพศแล้วไม่ยอมรับเป็นภรรยาหรือรับเป็นภรรยาแต่ไม่ส่งเสียเลี้ยงดูพยายามจะทอดทิ้งหรือไปมีหญิงอื่นเป็นภรรยาซ้ำซ้อนอีก (ธรรมนูญ กิติกุล. 2541 : 6) แม้ว่าในระเบียบของโรงเรียนนายร้อยตำรวจจะได้ระบุไว้อย่างชัดเจนว่าการมีภรรยาเป็นระเบียบข้อห้ามที่สำคัญ หากผู้เข้ารับการศึกษามีภรรยาอยู่ก่อนหรือมีภรรยาในระหว่างการเป็นนักเรียนนายร้อยตำรวจจะต้องถูกลงโทษให้ถอนทะเบียนและพ้นสภาพจากการเป็นนักเรียนนายร้อยตำรวจ (ระเบียบโรงเรียนนายร้อยตำรวจว่าด้วยการปกครองบังคับบัญชานักเรียนนายร้อยตำรวจ. 2535 : 60) ตลอดจนปัญหาการฆ่าตัวตายของหญิงที่ผิดหวังจากการถูกนักเรียนนายร้อยตำรวจทอดทิ้ง แต่ไม่ว่าจะเป็นกรณีใดก็ตามย่อมสร้างความเสื่อมเสียชื่อเสียงแก่สถาบันการศึกษาของนักเรียนนายร้อยตำรวจและของหญิงที่เข้ามายุ่งเกี่ยว และสร้างความเสียใจให้แก่บุคคลรอบข้างของทั้งสองฝ่ายอีกด้วย จากการศึกษาหลักสูตรการเรียนการสอนของนักเรียนนายร้อยตำรวจ พุทธศักราช 2538 พบว่าโรงเรียนนายร้อยตำรวจไม่ได้จัดการเรียนการสอนในรายวิชาที่เกี่ยวกับเพศศึกษาโดยตรงให้กับนักเรียนนายร้อยตำรวจ นักเรียนนายร้อยจึงหาประสบการณ์ด้วยตนเองจากพฤติกรรมทางเพศประกอบกับการมีค่านิยมมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสที่ค่อนข้างสูง อาจนำมาซึ่งพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ได้ (ธรรมนูญ กิติกุล. 2541 : 114-115)

โรงเรียนนายร้อยตำรวจตั้งอยู่ในจังหวัดนครปฐม เป็นจังหวัดในภาคกลางที่ประสบกับสภาพปัญหาดังกล่าว จากรายงานสถานการณ์โรคเอดส์ของจังหวัดนครปฐม ตั้งแต่ พ.ศ. 2527 จนถึงวันที่ 30 ธันวาคม พ.ศ. 2545 พบว่ามีผู้ป่วยโรคเอดส์ (AIDS) สะสมทั้งสิ้น 3,637 ราย และมีผู้เสียชีวิตแล้วถึง 956 ราย หรือ ประมาณร้อยละ 26.3 ของจำนวนผู้ป่วยโรคเอดส์รวมสะสม โดยพบว่า การมีเพศสัมพันธ์เป็นปัจจัยเสี่ยงสำคัญของการติดเชื้อเอดส์ ผู้ป่วยโรคเอดส์ที่พบส่วนใหญ่มีลักษณะคล้ายคลึงกับผู้ป่วยโรคเอดส์ในระดับประเทศ (กองระบาดวิทยา กระทรวงสาธารณสุข. 2545)

ดังนั้นการศึกษาเพื่อค้นหาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอช ไอ วี ของนักเรียนนายร้อยตำรวจจังหวัดนครปฐม จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องดำเนินการ การแสดงพฤติกรรมของบุคคลในการป้องกันการติดเชื้อ เอช ไอ วี อาจเกิดจากปัจจัยภายในตัวบุคคลหรือปัจจัยแวดล้อมทั้งทางกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม ตลอดจนวัฒนธรรมซึ่งพฤติกรรมสุขภาพอนามัยของคนนั้นมีสาเหตุมาจากหลายปัจจัย (Multiple factors) ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัย ได้นำกรอบแนวคิดในการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม (PRECEDE Framework) ซึ่งเป็นรูปแบบการวิเคราะห์ปัจจัยภายในตัวบุคคลและภายนอกตัวบุคคลของ Lawrence W. Green มาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยเพื่อศึกษาว่ามีปัจจัยใดบ้างที่มีผลต่อพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ของนักเรียนนายร้อยตำรวจ จังหวัดนครปฐม อันจะเป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษา หน่วยงาน

สาธารณสุขที่จะนำมาวางแผนหาแนวทางป้องกันการติดเชื้อ เอช ไอ วี ในกลุ่มวัยรุ่นชายที่มีประสิทธิภาพ จะช่วยทำให้วัยรุ่นมีสุขภาพดีเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ของนักเรียนนายร้อยตำรวจ

2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยนำ ได้แก่ ความรู้เรื่องเพศศึกษา ค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส การรับรู้เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ ปัจจัยเอื้อ ได้แก่ การเข้าถึงแหล่งสถานเริงรมย์ การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ ทักษะการปฏิบัติตัวต่อเพศตรงข้าม ปัจจัยเสริม ได้แก่ ความสัมพันธ์ในครอบครัว การถูกชักชวนให้มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ กับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ของนักเรียนนายร้อยตำรวจ

3. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอช ไอ วี ของนักเรียนนายร้อยตำรวจตามปัจจัยชีวสังคม ได้แก่ อายุ ผลการเรียน สถานภาพสมรสของบิดามารดา ความเพียงพอของรายได้ที่ได้รับขณะศึกษา การใช้เวลาว่าง

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ทำให้ทราบถึงพฤติกรรมป้องกันการมีสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ของนักเรียนโรงเรียนนายร้อยตำรวจ

2. ทำให้ทราบถึงตัวแปรต่างๆ ที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ของนักเรียนโรงเรียนนายร้อยตำรวจ

3. เป็นข้อมูลพื้นฐานของหน่วยงานภาครัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องในการวางแผนกำหนดนโยบายเพื่อป้องกัน และแก้ไขอันเนื่องมาจากการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนวัยรุ่น และเป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนดำเนินงานสุขศึกษา เพื่อนำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม

4. เป็นข้อมูลพื้นฐานในการหาแนวทางในการกำหนดนโยบาย และกลวิธีในการป้องกันพฤติกรรมทางเพศที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ในกลุ่มวัยรุ่น

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่1-4 ประจำปีการศึกษา 2546 จำนวน ทั้งสิ้น 1,269 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ นักเรียนนายร้อยตำรวจที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่ 1-4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 จำนวน 304 คน ได้มาโดยการสุ่มเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multistage random sampling) และกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างด้วยการคำนวณ โดยใช้สูตรของยามาเน่ (สุวิมล ติรกานันท์. 2543 : 154 ; อ้างอิงจาก Yamane. 1967. *Statistic : An introductory analysis*. p.886)

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ คือ

1. ปัจจัยด้านชีวสังคม ประกอบด้วย
   1.1 อายุ
   1.2 ผลการเรียน
   1.3 สถานภาพสมรสของบิดามารดา
   1.4 ความเพียงพอของรายได้ที่ได้รับขณะศึกษา
   1.5 การใช้เวลาว่าง
2. ปัจจัยนำ ประกอบด้วย
   1) ความรู้เรื่องเพศศึกษา
   2) ค่านิยมการมีสัมพันธ์ก่อนสมรส
   3) การรับรู้เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์
3. ปัจจัยเอื้อ ประกอบด้วย
   1) การเข้าถึงแหล่งสถานเริงรมย์
   2) การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์
   3) ทักษะการปฏิบัติตัวต่อเพศตรงข้าม
4. ปัจจัยเสริม ประกอบด้วย
   1) ความสัมพันธ์ในครอบครัว
   2) การถูกชักชวนให้มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ

ตัวแปรตามคือ พฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอช ไอ วี

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. พฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี

หมายถึง การกระทำของนักเรียนนายร้อยตำรวจ ในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี สามารถวัดได้โดยการใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

2. การมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี

หมายถึง การที่นักเรียนนายร้อยตำรวจมีความสัมพันธ์กับบุคคลต่างๆ ได้แก่ เพื่อน หรือหญิงขายบริการ โดยมีเพศสัมพันธ์แบบไม่ใช้ถุงยางอนามัย หรือมีการเปลี่ยนคู่นอนบ่อยๆ

3. ความรู้เรื่องเพศศึกษา

หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจของนักเรียนนายร้อยตำรวจเกี่ยวกับเรื่องเพศ บทบาททางเพศ ปัญหาในเรื่องเพศสัมพันธ์ และความเครียดจากแรงกดดันทางเพศ

4. ค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส

หมายถึง การที่นักเรียนนายร้อยตำรวจมีความคิด ความเชื่อที่แสดงออกโดยการเลือก การตัดสินใจ และการปฏิบัติหรือการกระทำต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรส โดยถือว่าการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสนั้นเป็นเรื่องปกติ มิใช่เรื่องเสียหาย

5. การรับรู้เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์

หมายถึง ความคิดเห็น ความรู้สึกนึกคิดของนักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีต่อการได้รับผลจากการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรส ได้แก่ การตั้งครรภ์ก่อนสมรส การติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และการติดเชื้อ เอช ไอ วี

6. การเข้าถึงแหล่งสถานเริงรมย์

หมายถึง โอกาสที่นักเรียนนายร้อยตำรวจจะเข้าไปยังแหล่งสถานเริงรมย์ยามราตรี ได้แก่ ศูนย์การค้า โรงภาพยนตร์ เธค ผับ คาราโอเกะ อาบ อบ นวด บาร์และไนท์คลับ รวมทั้งความสามารถของนักเรียนในการไปใช้บริการจากแหล่งสถานเริงรมย์ยามราตรีได้ตามความต้องการ

7. การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์

หมายถึง การที่นักเรียนนายร้อยตำรวจได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์จากสิ่งพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ วีดิทัศน์ สื่อบุคคล คอมพิวเตอร์หรืออินเตอร์เนตที่มีภาพยั่วยุกามารมณ์

8. ทักษะการปฏิบัติตัวต่อเพศตรงข้าม

หมายถึง การปฏิบัติตนของนักเรียนนายร้อยตำรวจเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศ การมีนัดและการอยู่ตามลำพังกับเพศตรงข้ามในลักษณะที่ให้เกียรติ ยกย่อง และไม่ล่วงเกินเพศตรงข้าม

9. ความสัมพันธ์ในครอบครัว

หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมที่บุคคลในครอบครัวปฏิบัติต่อนักเรียนนายร้อยตำรวจในด้านความรักความห่วงใย มีการดูแลเอาใจใส่ต่อกัน การปรองดองเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

10. การถูกชักชวนให้มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ

หมายถึง การที่นักเรียนนายร้อยตำรวจถูกเพื่อนสนิทหรือเพื่อนในกลุ่มชักชวนให้มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ อันได้แก่ การอ่านหนังสือประเภทยั่วยุกามารมณ์ ดูวีดิทัศน์/ภาพยนตร์ที่ยั่วยุกามารมณ์ ดื่มเครื่องดื่มที่ผสมแอลกอฮอล์ เที่ยวสถานเริงรมย์ยามราตรี รวมทั้งแนะนำให้หาประสบการณ์ทางเพศโดยการมีเพศสัมพันธ์

11. อายุ

หมายถึงจำนวนอายุเต็มปีบริบูรณ์ของนักเรียนนายร้อยตำรวจ แบ่งเป็น

11.1 อายุน้อยกว่า 20 ปี

11.2 อายุ 20 – 23 ปี

11.3 อายุมากกว่า 23 ปี

12. ผลการเรียน

หมายถึง ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมที่ได้ครั้งสุดท้ายของนักเรียนนายร้อยตำรวจในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2546 โดยแบ่งเป็น 3 ระดับคือ

12.1 คะแนนเฉลี่ยสะสม 3.00-4.00 หมายถึง ผลการเรียนระดับดี

12.2 คะแนนเฉลี่ยสะสม 2.00-2.99 หมายถึง ผลการเรียนระดับปานกลาง

12.3 คะแนนเฉลี่ยสะสม 1.00-1.99 หมายถึง ผลการเรียนระดับต่ำ

13. สถานภาพสมรสของบิดา – มารดา

หมายถึง สถานภาพปัจจุบันทางการสมรสของบิดา มารดา แบ่งเป็น

13.1	อยู่ด้วยกัน	หมายถึง	มีทั้งบิดา มารดาอยู่ด้วยกัน
13.2	แยกกันอยู่	หมายถึง	บิดา มารดาไม่ได้อยู่ด้วยกัน
13.3	หม้าย	หมายถึง	บิดาหรือมารดาคนใดคนหนึ่งเสียชีวิต
13.4	หย่าร้าง	หมายถึง	บิดา มารดาแยกทางกันหรือเลิกกัน
13.5	ถึงแก่กรรมทั้งคู่	หมายถึง	บิดา มารดาเสียชีวิตทั้งคู่

14. ความเพียงพอของรายได้ที่ได้รับขณะศึกษา

หมายถึง เงินเดือนที่ได้และเงินที่ได้รับจากบิดา มารดาหรือผู้ปกครอง สำหรับใช้จ่ายของนักเรียนนายร้อยตำรวจ แบ่งออกเป็น ดังนี้

14.1 เพียงพอและเหลือใช้

14.2 พอใช้

14.3 ไม่พอใช้

15. การใช้เวลาว่าง

หมายถึง การที่นักเรียนใช้เวลาว่างนอกเหนือจากการเรียนในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกับกลุ่มเพื่อน แบ่งออกเป็น

15.1 ฟังวิทยุ

15.2 ดูโทรทัศน์

15.3 เล่นกีฬา

15.4 อ่านหนังสือ

15.5 ทำกิจกรรมของโรงเรียน

15.6 เล่นเกมส์

15.7 เล่นอินเตอร์เนต

15.8 สังสรรค์กับเพื่อน

16. นักเรียนโรงเรียนนายร้อยตำรวจ

หมายถึง นักเรียนนายร้อยที่กำลังศึกษาหลักสูตรนายร้อยตำรวจ ชั้นปีที่ 1-4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 ของโรงเรียนนายร้อยตำรวจ จังหวัดนครปฐม

จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้อง ตัวแปรต่างๆ ความสำคัญ และขอบเขตของการศึกษาดังกล่าว สามารถเขียนกรอบแนวคิดในการศึกษาได้ ดังภาพประกอบ 1

กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า

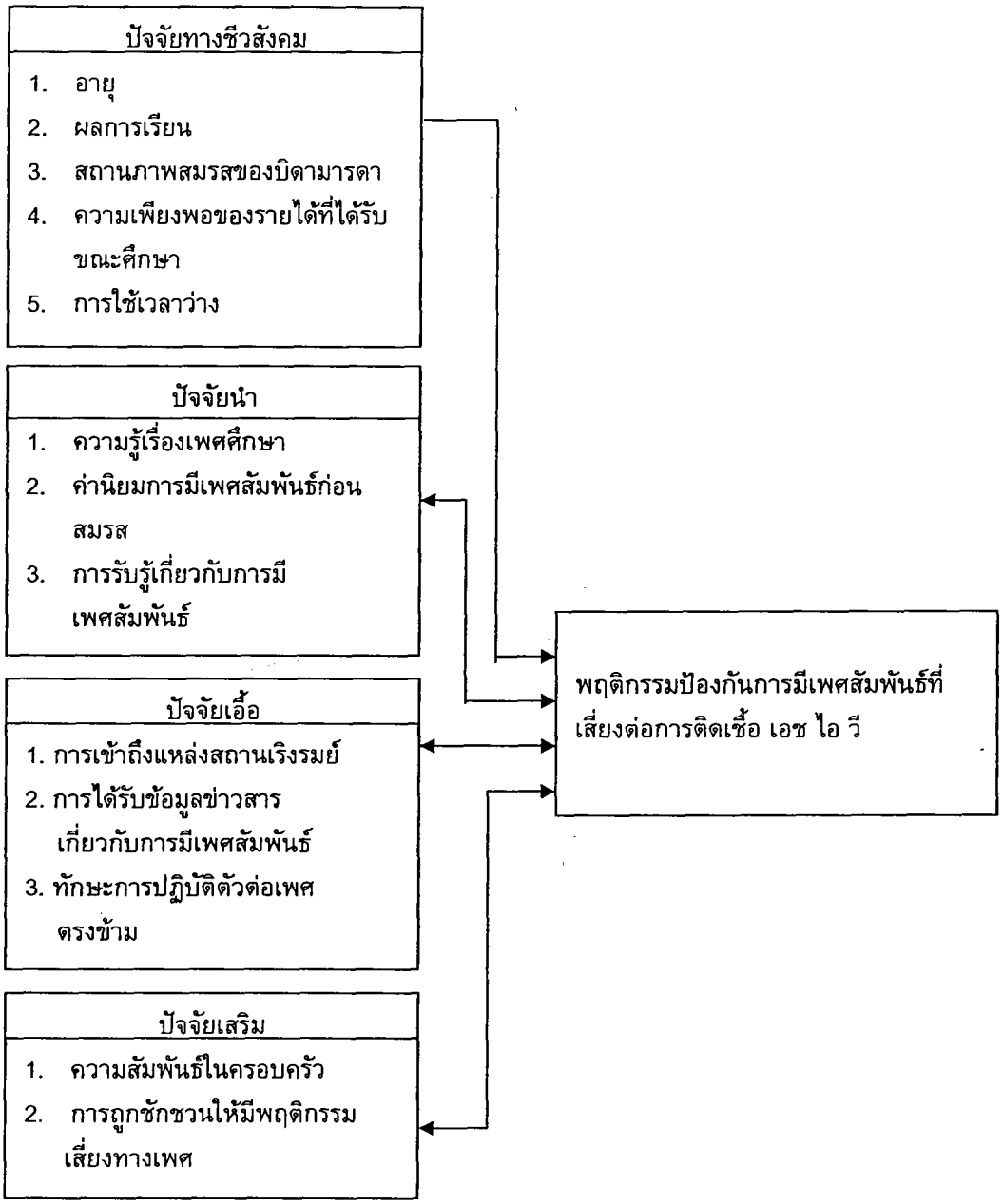

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีอายุต่างกันมีพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี แตกต่างกัน

2. นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีผลการเรียนต่างกันมีพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี แตกต่างกัน

3. นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีบิดามารดาที่มีสถานภาพสมรสต่างกันมีพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี แตกต่างกัน

4. นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีความเพียงพอของรายได้ที่ได้รับขณะศึกษาต่างกันมีพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี แตกต่างกัน

5. นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีการใช้เวลาว่างต่างกันมีพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี แตกต่างกัน

6. ความรู้เรื่องเพศศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี

7. ค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสมีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี

8. การรับรู้เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี

9. การเข้าถึงแหล่งสถานเริงรมย์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี

10. การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี

11. ทักษะการปฏิบัติตัวต่อเพศตรงข้ามมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี

12. ความสัมพันธ์ในครอบครัวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี

13. การถูกชักชวนให้มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศมีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี

บทที่ 2
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ของนักเรียนนายร้อยตำรวจผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามหัวข้อต่อไปนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า
   - 1.1 วัยรุ่นและพัฒนาการของวัยรุ่น
   - 1.2 พฤติกรรมทางเพศ และการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่น
   - 1.3 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับโรคเอดส์
   - 1.4 ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี
   - 1.5 แนวคิดที่ใช้เกี่ยวกับการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี
2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า
   - 2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ
   - 2.2 งานวิจัยในประเทศ

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า

วัยรุ่นและพัฒนาการของวัยรุ่น

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับ ความหมายของวัยรุ่น การแบ่งช่วงอายุของวัยรุ่น พัฒนาการของวัยรุ่น ความต้องการของวัยรุ่น ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ความหมายของวัยรุ่น

สุชา จันทร์เอม (2527 : 18) ได้ให้ความหมายของวัยรุ่นว่า เป็นวัยที่ย่างเข้าสู่วุฒิภาวะทางเพศอย่างสมบูรณ์ เด็กหญิงจะเข้าสู่วุฒิภาวะทางเพศเมื่ออายุ 13-15 ปี ในขณะที่เด็กชายเข้าสู่วัยรุ่นตอนต้นเมื่ออายุ 15 ปี สำหรับในประเทศไทยกลุ่มวัยรุ่น หมายถึง บุคคลที่มีอายุระหว่าง 13-19 ปี เนื่องจากเป็นช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายไปสู่ลักษณะเป็นหนุ่มเป็นสาว หรืออาจกล่าวได้ว่า วัยรุ่นเป็นวัยที่สิ้นสุดความเป็นเด็ก เป็นวัยที่เปรียบเสมือนสะพานไปสู่ความเป็นผู้ใหญ่ ไม่มีเวลากำหนดแน่นอนว่าเริ่มและสิ้นสุดเมื่อใด แต่ได้กำหนดความเปลี่ยนแปลงทางร่างกายเป็นสำคัญ คือ ตอนที่เด็กหญิงเริ่มมีประจำเดือนและมีขนที่อวัยวะเพศ ส่วนเด็กชายถือเอาตอนที่มีน้ำอสุจิ

สุรชัย อินทรประเสริฐ (2534 : 513) ได้ให้ความหมายของวัยรุ่นไว้ว่า เป็นวัยของช่วงอายุที่มีการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายและจิตใจเป็นอย่างมาก จากวัยเด็กเติบโตไปสู่ความเป็นผู้ใหญ่ จากสภาพที่ต้องพึ่งพาผู้ใหญ่ทางเศรษฐกิจ ไปสู่ภาวะที่ต้องรับผิดชอบและพึ่งพาตนเองทางร่างกายก็มีความเจริญเติบโตของระบบอวัยวะสืบพันธุ์ ในลักษณะที่พร้อมจะมีเพศสัมพันธ์และตั้งครรภ์ได้

สุพัตรา สุภาพ (2536 : 40) ได้ให้ความหมายของวัยรุ่นว่า เป็นวัยที่เปลี่ยนจากวัยเด็กไปสู่วัยผู้ใหญ่ เป็นวัยที่อยู่ระหว่างความเป็นเด็กกับความเป็นผู้ใหญ่ หรือเป็นวัยย่างเข้าสู่ความเป็นหนุ่มสาว

เฮอร์ลอค (Hurlock. 1974 : 391) ให้ความหมายของคำว่า วัยรุ่น ซึ่งตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า "Adolescence" โดยมีรากศัพท์มาจากภาษาลาติน คือ "Adolescere" หมายความว่า การเจริญเติบโตหรือเจริญเติบโตไปสู่วุฒิภาวะ (to grow or to grow to maturity) การที่เด็กจะบรรลุถึงวุฒิภาวะในชั้นนี้ไม่เพียงแต่จะเจริญเติบโตทางร่างกายเพียงด้านเดียวเท่านั้น แต่จิตใจก็จะเจริญติดตามไปด้วย คือจะต้องมีพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน พร้อม ๆ กัน ได้แก่ ร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม นอกจากนั้นยังกล่าวไว้ว่า วัยรุ่นเป็นวัยที่หัวเลี้ยวหัวต่อ เป็นวัยแห่งการปรับตัวทางสังคม เป็นวัยแห่งปัญหา เป็นวัยที่มีความเครียดทางอารมณ์ ตัดสินใจอย่างรวดเร็วและรุนแรง เจตคติในการมองโลกและสังคมของเด็กวัยรุ่นอาจมีความขัดแย้งกับผู้ใหญ่ ซึ่งผู้ใหญ่อาจไม่เข้าใจความรู้สึกนึกคิดของวัยรุ่น ซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหาติดตามมาได้

ดังนั้น โดยสรุปแล้ว วัยรุ่นเป็นวัยที่กำลังพ้นจากวัยเด็กไปสู่วัยผู้ใหญ่ แต่ไม่สามารถที่จะกำหนดแน่นอนได้ว่าเริ่มต้นและสิ้นสุดลงเมื่อใด แต่ถือเอาจากความเปลี่ยนแปลงทางร่างกายในเด็กหญิงตั้งแต่เริ่มมีประจำเดือนครั้งแรก และเด็กชายเมื่อเริ่มมีการผลิตเซลล์สืบพันธุ์และมีการหลั่งน้ำอสุจิ หรือที่เรียกว่าการฝันเปียก ซึ่งในวัยรุ่นนั้นจะมีการเปลี่ยนในด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคมไปพร้อมๆ กัน

การแบ่งช่วงอายุของวัยรุ่น

สำหรับการกำหนดช่วงอายุของวัยรุ่น ได้มีผู้ที่กำหนดช่วงอายุไว้ต่างๆ กัน ทั้งนี้เนื่องจากไม่อาจกำหนดลงไปได้แน่นอนว่าควรจะเริ่มเมื่อใดและสิ้นสุดวัยเมื่อใดแต่พอจะกำหนดได้จากการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายและรูปร่างเป็นสำคัญ ดังนี้

อุดมศิลป์ ศรีแสงนาม และสุวรรณ วรวรรณ (2530 : 56) ได้กำหนดช่วงอายุของวัยรุ่นไว้เป็น 3 ระยะคือ วัยรุ่นตอนต้นอายุระหว่าง 12-15 ปี วัยรุ่นตอนกลางอายุระหว่าง 16-19 ปี และวัยรุ่นตอนปลายอายุระหว่าง 20-24 ปี

วิทยา นาควัชระ (2531 : 47) ได้กำหนดช่วงอายุของวัยรุ่นไว้เป็น 3 ระยะเช่นกัน คือ วัยรุ่นตอนต้นอายุระหว่าง 13-15 ปี วัยรุ่นตอนกลางอายุระหว่าง 15-18 ปี และวัยรุ่นตอนปลายอายุระหว่าง 18-21 ปี

สเตนเบอร์ก (Steinberg. 1993 : 5) ได้กำหนดช่วงอายุของวัยรุ่นไว้เป็น 3 ระยะ คือ วัยรุ่นตอนต้นอายุระหว่าง 11-14 ปี วัยรุ่นตอนกลางอายุระหว่าง 15-18 ปี และวัยรุ่นตอนปลาย อายุระหว่าง 18-21 ปี

ดังนั้น จะเห็นได้ว่า จากการให้ความหมายและการกำหนดช่วงอายุเกี่ยวกับวัยรุ่นมีความใกล้เคียงกัน ซึ่งพอจะสรุปได้ว่า วัยรุ่นเป็นวัยแห่งการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านร่างกายจิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญาอย่างรวดเร็ว โดยการเปลี่ยนแปลงจากวัยเด็กเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ถือเอาเกณฑ์ความพร้อมของวุฒิภาวะทางเพศเป็นจุดเริ่มต้น และเด็กหญิงจะเข้าสู่วัยรุ่นเร็วกว่าเด็กชายประมาณ 1-2 ปี การกำหนดเกณฑ์ของวัยรุ่นไทยแบ่งได้เป็น 3 ระยะ คือ วัยรุ่นตอนต้นอายุระหว่าง 12-15 ปี วัยรุ่นตอนกลางอายุระหว่าง 16-19 ปี และวัยรุ่นตอนปลายอายุระหว่าง 20-24 ปี

พัฒนาการของวัยรุ่น

จากการที่วัยรุ่นเป็นวัยที่ต้องเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงใหม่ๆ ที่แตกต่างไปจากวัยเด็กอย่างมากมายหลายด้าน จึงนับได้ว่าพัฒนาการของวัยรุ่นเป็นเรื่องสำคัญ เพราะถ้าพัฒนาการในแต่ละด้านของวัยรุ่นคนใดเป็นไปอย่างมีแบบแผนสมวัยแล้ว วัยรุ่นนั้นย่อมมีสุขภาพที่ดีทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจตามมา และมีความสำคัญอย่างยิ่งในการใช้ชีวิตต่อไปอย่างถูกต้องจนเข้าวัยชรา ซึ่งพัฒนาการของวัยรุ่นอาจแบ่งได้เป็น 5 ด้านคือ

1. พัฒนาการด้านร่างกาย

เมื่อย่างเข้าสู่วัยรุ่น จะมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกายเป็นอย่างมากซึ่งสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายนั้น พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุศน์ (2538 : 105-106) ได้กล่าวว่าเกิดจากต่อมพิทูอิทารี (Pituitary gland) ที่อยู่ใต้สมองส่วนที่เรียกว่า ไฮโปทาลามัส ได้สร้างฮอร์โมนสองชนิด เกี่ยวกับการพัฒนาการทางร่างกาย คือ ฮอร์โมนสำหรับการเจริญเติบโต (Growth hormone) และฮอร์โมนสำหรับการกระตุ้นการทำงานของต่อมโกนาด (Gonads หรือ Sex gland) คือ โกนาโดโทรปิคฮอร์โมน (Gonadotropic hormone) ฮอร์โมนทั้งสองชนิดนี้มีส่วนผูกพันกับพัฒนาการของวัยรุ่นดังนี้

1.1 ฮอร์โมนสำหรับการเจริญเติบโต (Growth hormone) จะไปกระตุ้นการเจริญเติบโตของร่างกาย ทำให้ร่างกายของวัยรุ่นมีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว ถ้าฮอร์โมนชนิดนี้ถูกผลิตออกมามากเกินไป ร่างกายก็จะโตผิดปกติ ถ้าผลิตมาไม่เพียงพอ ก็จะทำให้ ร่างกายมีลักษณะเตี้ยแคระ

1.2 ฮอร์โมนกระตุ้นการทำงานของต่อมเพศ (Gonadotropic hormone) ฮอร์โมนจะเสริมลักษณะทางเพศเบื้องต้น (Primary sex characteristics) คือ กระตุ้นการทำงานของต่อมเพศ (Sex gland หรือ Gonads) นั้นคือ กระตุ้นให้รังไข่ ผลิตไข่ หรือกระตุ้นให้อัณฑะผลิตตัวอสุจิ และยังทำให้ขนาดของอวัยวะเพศเจริญขึ้น นอกจากนี้ยังเสริมสร้างลักษณะเพศ

ภายนอก (Secondary sex characteristics) คือ เพศชายมีหนวดเคราขึ้น ส่วนในเพศหญิงมีการขยายของสะโพก และหน้าอก มีการเปลี่ยนของเสียง เป็นต้น ซึ่งการเปลี่ยนแปลงของร่างกายจะเร็วหรือช้า แตกต่างกันไปตามลักษณะโครงสร้างของพันธุกรรม และสิ่งแวดล้อมของวัยรุ่นแต่ละบุคคล

2. พัฒนาการทางด้านอารมณ์

โรเจอร์ (Rogers. 1972 : 111) ได้กล่าวถึงลักษณะอารมณ์ของวัยรุ่นเป็นวัยที่มีอารมณ์รุนแรง เต็มไปด้วยความเชื่อมั่น ชอบสนุกสนาน การแสดงความรู้สึกเป็นไปอย่างเปิดเผยตรงไปตรงมา อารมณ์ต่างๆ เกิดง่ายและเปลี่ยนแปลงง่าย โดยจะเห็นได้จากการที่วัยรุ่นมักจะแสดงถึงความชอบและไม่ชอบอย่างรุนแรง มีความต้องการเป็นอิสระชอบพึ่งตนเองจึงมักขัดแย้งกับผู้ใหญ่ และฝ่าฝืนกฎระเบียบที่พ่อ-แม่วางไว้ วัยรุ่นยังต้องการการตัดสินใจ การยอมรับจากผู้ใหญ่และเพื่อนในกลุ่มเดียวกัน มีความวิตกกังวลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของรูปร่างหน้าตาของตนเอง เริ่มมีความรักและความต้องการทางเพศ ความรักในระยะนี้ที่มีต่อบิดามารดาจะค่อยๆ เปลี่ยนไปสู่บุคคลที่ตนรัก อารมณ์รักในวัยรุ่นจะรุนแรง ทุ่มเททุกสิ่งทุกอย่าง ถ้าผิดหวังในความรักก็จะมีความเกลียดได้อย่างมากมาย นอกจากนี้วัยรุ่นตอนปลายยังมีความวิตกกังวลในเรื่องชีวิตเมื่อต้องเผชิญกับปัญหา การจบการศึกษาจากโรงเรียนแล้วจะเรียนต่อที่ไหนหรือเลือกอาชีพอะไร (อุดมศิลป์ ศรีแสงนาม และสุวรรณ วรวรรณ. 2530 : 58)

3. พัฒนาการทางด้านสังคม

วัยรุ่นเป็นระยะการขยายวงกว้างทางด้านสังคม มีการติดต่อกับบุคคลอื่นเพิ่มมากขึ้นกว่าวัยเด็ก ทำให้เกิดการเรียนรู้ในสังคมมากขึ้น ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลรอบข้างเป็นสิ่งสำคัญ และมีอิทธิพลมากในการพัฒนาบุคลิกภาพของวัยรุ่น ซึ่งจะเป็นผู้ใหญ่ในอนาคต สุชา จันทร์เอม (2539 : 31-32) และอุดมศิลป์ ศรีแสงนาม และสุวรรณ วรวรรณ (2530 : 58-59) ได้กล่าวถึงพัฒนาการทางด้านสังคมของวัยรุ่น ไว้ดังนี้

3.1 ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว วัยรุ่นมักชอบแยกตัวเองอยู่ตามลำพัง ซึ่งบางครั้งมีความต้องการที่จะเป็นอิสระจากครอบครัว มีความต้องการรวมกลุ่มกับเพื่อนมากขึ้น จึงทำให้ไม่ใคร่จะรวมกลุ่มกับสมาชิกในครอบครัว ทั้งนี้เพราะมีความวิตกกังวลต่อการเปลี่ยนแปลงของร่างกาย อารมณ์ และความคิด จึงทำให้มีผลกระทบต่อการงานทางสังคมด้วย

3.2 ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนเพศเดียวกัน วัยรุ่นมักชอบอยู่ในกลุ่มเพื่อนอายุรุ่นราวคราวเดียวกัน เพศเดียวกัน มีรสนิยมเหมือนกัน เพื่อจะได้เอาไว้คบหาสมาคม พูดคุยสังสรรค์กัน เพื่อนๆ ในกลุ่มที่มีอิทธิพลต่อความประพฤติของเด็กมาก ไม่ว่าจะเป็นลักษณะคำพูดกิริยาท่าทางและการแต่งกาย จะพยายามเลียนแบบกัน จนเป็นสัญลักษณ์ประจำกลุ่มขึ้น

3.3 ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนต่างเพศ วัยรุ่นระยะต้นๆ แม้จะเริ่มคบกับเพศตรงข้าม แต่ส่วนใหญ่ก็จะสามารถคบกับหมู่เพื่อนเพศเดียวกัน แต่พอเข้าระยะวัยรุ่นตอน

ปลายความสนใจในเพศตรงข้ามจะมากขึ้น ทำให้วัยรุ่นคบเพื่อนเพศเดียวกันน้อยลง โดยจะเลือกคบเพื่อนที่สนิทๆ เพียงไม่กี่คนเท่านั้น เมื่อเติบโตมาถึงขั้นนี้ วัยรุ่นจะมีความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น ส่วนอิทธิพลของหมู่และคณะก็เริ่มลดน้อยลงด้วย

4. พัฒนาการทางสติปัญญา

วัยรุ่นเป็นช่วงที่มีพัฒนาการทางสติปัญญาอย่างรวดเร็วมากมาย มีพัฒนาการถึงขีดสุด มีความคิดอย่างมีเหตุผล และเป็นนามธรรม มีความเข้าใจเร็ว ความจำแม่นยำ มีความคิดและจินตนาการสูง เป็นวัยแห่งการแสวงหาประสบการณ์และความรู้ อยากรู้อยากเห็น อยากลองในทุกสิ่งทุกอย่าง มีกิจกรรม มีการแสดงออกแต่เนื่องจากประสบการณ์จำกัด และขาดการยับยั้งชั่งใจแบบผู้ใหญ่ คิดกระทำสิ่งใดก็ตัดสินใจทำทันทีทันใด ไม่ไตร่ตรองคิดถึงผลได้ผลเสีย ดังนั้นโอกาสที่จะแสดงออกในทางไม่ถูกต้องเหมาะสมจึงมีมากหากไม่ได้รับการแนะแนวทางที่เหมาะสม

5. พัฒนาการทางเพศ

ในตำราจิตวิทยาพัฒนาการทั่วๆ ไป มักจะกล่าวไว้แต่เพียง 4 ข้อ ดังกล่าวแล้ว แต่ วิทยา นาควัชระ (2544 : 206) มีความเห็นว่า การพัฒนาการทางเพศในวัยรุ่นนั้นน่าจะได้แยกออกมาเห็นได้ชัด เพราะจะมีบทบาทสำคัญมากในการพัฒนาบุคลิกภาพของวัยรุ่นต่อไปและจะเป็นตัวการที่จะผลักดันวัยรุ่นให้เกิดเป็นปัญหาได้มาก

เนื่องจากฮอร์โมนทางเพศทำงานมากขึ้นช่วงวัยรุ่น อิทธิพลของฮอร์โมนทางเพศนี้ มีผลต่อลักษณะทางกายวิภาคของร่างกายทั่วๆ ไป และลักษณะทางเพศทุติยภูมิ (Second sex characteristic) และที่สำคัญยิ่งกว่านั้น คือ ไปกระตุ้นจิตใจให้เกิดแรงขับทางเพศ (Sexual drive) ให้สูงขึ้น จะเห็นได้ว่าในวัยรุ่นนี้มีพลังงานมากทั้งพลังงานทางกาย พลังงานทางจิต และพลังงานทางเพศ พลังงานทางเพศที่มีมากขึ้นมานั้น จะทำให้วัยรุ่นเริ่มสนใจกิจกรรมหรือปฏิกิริยาที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางเพศของตนเองมากขึ้น เช่น การเกิดการแข็งตัวของอวัยวะเพศ การมีประจำเดือน ฯลฯ และอาจจะลงมือทดลองทำพฤติกรรมทางเพศด้วยความรู้สึกอยากรู้ อยากเห็น ตื่นเต้น กลัวๆ กล้าๆ และเพื่อเป็นการปลดปล่อยพลังงานทางเพศที่มีอยู่มากๆ ที่เราพบเห็นกันบ่อยๆ ก็ได้แก่ การสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง (Masturbation)

วิทยา นาควัชระ (2544 : 207-209) แบ่งพฤติกรรมทางเพศในวัยรุ่นที่อาจเกิดขึ้นได้ทีละอย่าง หรือหลายๆ อย่างในเวลาเดียวกัน เนื่องจากความสับสนวุ่นว่ายของวัยรุ่นได้ ดังนี้

5.1 พฤติกรรมทางเพศกับตัวเอง (Autosexuality) วัยรุ่นจะใช้ตัวเองเป็นวัตถุที่เร้าความรู้สึกทางเพศให้ถึงจุดสุดยอดทางเพศได้ พฤติกรรมที่พบบ่อยๆ คือ การสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง ซึ่งเป็นพฤติกรรมมาจากการที่วัยรุ่นมีความฝันหรือจินตนาการทางเพศสูงและต้องการผ่อนคลายความรู้สึกตึงเครียดเหล่านั้น จึงสร้างพฤติกรรมชนิดนี้ขึ้นมาโดยทั่วๆ ไป เราถือกันว่าเป็นพฤติกรรมที่ปกติในวัยรุ่น เป็นการลดความตึงเครียดทางอารมณ์แต่ยังมีวัยรุ่นอีก

เป็นจำนวนมากที่คิดว่าเป็นการทำให้เสียพลังงานและความจำ หรือเป็นการกระทำที่เป็นความผิด ทำให้เขาเกิดความละอายใจ แต่ในขณะเดียวกันก็ยังมีความต้องการจะกระทำอยู่อีกต่อไป ยิ่งจะทำให้เกิดความคับข้องใจได้มากขึ้น

5.2 พฤติกรรมทางเพศกับคนเพศเดียวกัน (Homosexuality) ในช่วงที่อาจพบได้บ่อยมากที่สุดคือ ในช่วงวัยรุ่นตอนต้น เป็นช่วงที่วัยรุ่นเริ่มเปลี่ยนจากวัตถุที่เร้าความรู้สึกทางเพศ (Erotic object) จากตัวเองไปหาบุคคลอื่น ในช่วงนั้น เพื่อนเพศเดียวกันจะเข้ามามีบทบาทสำคัญมาก เพราะมีลักษณะของความเหมือนกัน ไม่มีอันตราย ไม่แปลกประหลาด วัยรุ่นจึงมักจะสนใจเพื่อนเพศเดียวกันก่อนจะเห็นว่ามีการแบ่งกลุ่มกันเล่นอย่างชัดเจน ในกลุ่มวัยรุ่นชายและหญิงจากความสนิทสนมใกล้ชิด และความมีโอกาสที่น่าจะสนิทสนมมากขึ้นได้ จึงทำให้วัยรุ่นบางคนอาจจะมีจิตใจใฝ่ชอบเพศเดียวกัน หรือมีพฤติกรรมทางเพศกับเพื่อนเพศเดียวกัน ซึ่งถ้าหากจะอธิบายก็อาจจะอธิบายได้โดยทฤษฎี Bisexuality ของ ซิกมันด์ ฟรอยด์ ที่ว่า "มนุษย์ทุกคนจะมีลักษณะซึ่งมีความผสมผสานกันระหว่างเพศของตัวเองกับเพศตรงข้าม" ฉะนั้น เมื่อมีโอกาสมนุษย์จึงอาจแสดงความชอบพอในเพศเดียวกันได้ แต่ในสิ่งเหล่านี้จะกลายเป็นความขัดแย้งระหว่างความต้องการของตัววัยรุ่นเอง กับค่านิยมของสังคมที่กำหนดให้มนุษย์ควรจะมีพฤติกรรมทางเพศกับมนุษย์ต่างเพศที่เป็นผู้ใหญ่ ส่วนมากวัยรุ่นจะผลักความรู้สึกเหล่านี้ให้เข้าหาความรู้สึกสนใจกับเพศตรงข้ามได้ (แต่ก็มีบ้างที่ไม่สามารถผลักตัวเองให้สนใจเพศตรงข้าม จึงเกิดเป็นพฤติกรรมรักร่วมเพศติดตัวต่อไป)

5.3 พฤติกรรมทางเพศกับคนต่างเพศกัน (Heterosexuality) วัยรุ่นจะเริ่มสนใจเพื่อนต่างเพศมากเมื่อเข้าสู่วัยรุ่นตอนกลางและตอนปลาย เนื่องจากมีความมั่นใจว่าเป็นความถูกต้องตามสังคม และเป็นทางที่เขาจะแสดงความรู้สึกได้อย่างเปิดเผย เป็นการลดความคับข้องใจที่ตนเองเคยมีความรู้สึกตามข้อ 5.1 และ 5.2 มาแล้ว จึงจะเห็นว่าวัยรุ่นจะสนใจพฤติกรรมและกิจกรรมทางเพศมาก อยากรู้ อยากเห็น อยากทดลอง พฤติกรรมที่พบได้บ่อยๆ ได้แก่ การแอบอ่านหนังสือปกขาว แอบดูภาพยนตร์เกี่ยวกับเซ็กซ์ หรือแอบไปเที่ยวโสเภณีหรือแม้แต่การพยายามทำตัวให้เด่น หรือแต่งตัวให้เด่น เพื่อให้เพศตรงข้ามสนใจ พฤติกรรมเหล่านี้เชื่อว่ามาจากแรงขับทางเพศและวัยรุ่นคิดว่าการที่เขาแสดงเหล่านั้นเป็นความถูกต้องที่สุดแล้ว

ถ้าเราเข้าใจกลไกทางเพศในเด็กวัยรุ่นแล้ว เราจะอธิบายพฤติกรรมที่วัยรุ่นแสดงออกมาได้ เช่นการสำเร็จความใคร่ด้วยตนเองในวัยรุ่นหรือพฤติกรรมรักร่วมเพศ (ทั้งที่แสดงออกและ/หรือมีความรู้สึกที่ต้องเก็บกดเอาไว้) ในวัยรุ่นตอนต้น หรือพฤติกรรมอยากเด่นในกลุ่มเพื่อนและแสดงความสนใจทางเพศอย่างมาก ๆ ในวัยรุ่นตอนปลาย

จากพัฒนาการดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่า วัยรุ่นเป็นวัยที่ต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงใหม่ๆ ที่แตกต่างไปจากวัยเด็กอย่างมากมาย โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงทางเพศ ร่างกายมีวุฒิภาวะพร้อมที่จะสืบพันธุ์ได้ เริ่มมีความรักและความต้องการทางเพศ อันเป็น

แรงผลักดันตามธรรมชาติ ที่อาจนำไปสู่พฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสม เช่น การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรด้วยความอยากรู้อยากเห็น อยากทดลอง ซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดปัญหาต่างๆ ตามมาอย่างมากมายในปัจจุบัน

ความต้องการของวัยรุ่น

ความต้องการ คือ ความรู้สึกอยากได้ ซึ่งทำให้เกิดแรงผลักดัน แรงจูงใจ และก่อให้เกิดพฤติกรรมต่างๆ ที่พยายามให้บรรลุความหมายของความต้องการ สุชา จันทร์เอม (2542 : 155-156) ได้แบ่งความต้องการของวัยรุ่นเป็น ดังนี้

1. ความต้องการทางเพศ เนื่องจากในระยะนี้ต่อมต่าง ๆ ภายในร่างกายของวัยรุ่นกำลังทำงานเต็มที่ โดยเฉพาะต่อมเพศที่ผลิตฮอร์โมนออกมา เพื่อควบคุมการถึงวุฒิภาวะทางเพศทำให้วัยรุ่นพยายามหาทางออก เพื่อผ่อนคลายอารมณ์ ไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง ดังนั้นจึงควรที่จะอบรมเรื่องเกี่ยวกับเพศตรงข้ามให้วัยรุ่นเข้าใจพอสมควร เพราะการปกปิดอาจทำให้เด็กที่มีความอยากรู้ อยากเห็น พยายามทดลองหาความจริงด้วยตนเอง ซึ่งอาจทำให้เกิดผลเสียได้

2. ความต้องการได้รับอิสระ เมื่อเด็กย่างเข้าสู่วัยรุ่นแล้ว เด็กจะพยายามแสวงหาความจริง และพยายามยืนหยัดอยู่ด้วยลำแข้งของตนเอง พ่อแม่ที่ฉลาดจึงควรรู้จักผ่อนปรนปล่อยให้ลูกเป็นตัวของตัวเองบ้าง ซึ่งจะทำให้เกิดความเชื่อมั่นในตัวเองขึ้น การพยายามที่จะให้เด็กทำตามความต้องการของผู้ใหญ่ จะทำให้เด็กเป็นคนที่ไม่กล้าแสดงความคิดเห็นของตนเอง และไม่กล้าที่จะตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ซึ่งจะเห็นได้จากเด็กบางคนที่มีอายุพอที่จะรับผิดชอบเรื่องบางอย่างได้ด้วยตนเอง ก็ยังทำไม่ได้ต้องให้คนอื่นทำให้

3. ความต้องการที่จะหาเลี้ยงตนเอง เด็กหนุ่มสาวเริ่มมีความต้องการจะหาเลี้ยงตนเองแทนที่จะต้องอาศัยพ่อแม่ ทั้งนี้เพราะเด็กจะรู้สึกว่าการหาเงินได้ด้วยตนเอง จะทำให้เกิดความรู้สึกภาคภูมิใจ และอีกประการหนึ่งเป็นการที่เขาจะพิสูจน์ได้ว่า เขาโตแล้ว ควรที่จะมีสิทธิเสรีภาพเพิ่มมากขึ้น แทนที่จะต้องถูกควบคุมเหมือนอย่างแต่ก่อน

4. ความต้องการที่จะได้รับความนับถือจากสังคม เด็กต้องการให้สังคมยอมรับนับถือว่า ตนเองเป็นผู้ใหญ่แล้ว โดยจะพยายามดื่มเหล้าและสูบบุหรี่ เพื่ออวดความเป็นผู้ใหญ่ของตน ส่วนผู้หญิง มักพยายามแต่งตัว แต่งหน้า ทาปาก ใส่รองเท้าส้นสูง เป็นต้น

5. ความต้องการในปรัชญาชีวิตที่น่าพอใจ เด็กวัยรุ่นจะพยายามถามเรื่องราวที่ตนอยากรู้อย่างมีเหตุผล ถ้าได้รับคำตอบที่ไม่พึงพอใจ ก็จะพยายามซักถามจนกว่าจะได้รับคำตอบที่พึงพอใจ โดยไม่ยอมเลิกล้มความสงสัยง่ายๆ จึงเป็นหน้าที่ของผู้ปกครอง และผู้ที่อยู่ใกล้ชิดเด็กจะต้องส่งเสริมเด็กให้ได้สร้างปรัชญาของชีวิต เพื่อช่วยเหลือให้เด็กรู้จักสร้างมาตรฐานของศีลธรรมแก่ตนเองได้

จะเห็นได้ว่า ความต้องการของวัยรุ่นมีหลายประการ ซึ่งเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ กระบวนการการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวอาจนำปัญหา

มาสู่วัยรุ่นได้ ถ้าหากวัยรุ่นยังปรับตัวไม่ได้ สุชา จันทร์เอม (2527 : 83) ได้สรุปพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของวัยรุ่นไว้ดังนี้

1. ประพฤติตนเกเรบ่อยๆ เช่น ลักขโมย ดื่มจัด ไร้ที่อยู่ ติดสารเสพติดให้โทษ

2. ประพฤติผิดปกติทางเพศ ตั้งครรภ์ ข่มขืน การชอบเพศเดียวกัน

3. สติปัญญาดี แต่การเรียนตกต่ำ

4. มีอารมณ์ผิดปกติบ่อยๆ เช่น เศร้าซึม นอนไม่หลับ เบื่ออาหาร น้ำหนักลด รู้สึกหลงลืมสับสน

5. พยายามหนีสังคมทั้งๆ ที่ไม่เคยเป็นมาก่อน

6. ผิดปกติทางจิต เช่น หลงผิด ประสาทหลอน เห็นภาพแปลกๆ ได้ยินเสียงแปลกๆ

ในบรรดาพฤติกรรมที่เป็นปัญหาอันเนื่องมาจากความต้องการของวัยรุ่นนั้น จะมีพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศรวมอยู่ด้วย ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรมเกี่ยวกับเรื่องเพศกรณีการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่น เพราะในวัยรุ่นจะมีความสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศซึ่งมีทั้งในสภาพที่เป็นเพื่อนฝูงชอบพอกัน เพื่อเรียนรู้ถึงนิสัยใจคอ เจตคติ และรสนิยมของกันและกัน และในด้านความสัมพันธ์ในฐานะที่จะร่วมชีวิตกันต่อไปในอนาคต เด็กวัยรุ่นจึงมีการกระทำที่เรียกร้องความสนใจซึ่งกันและกัน พยายามที่จะแสดงบทบาทของตนและมีกิจกรรมในสังคมมากขึ้น สุชา จันทร์เอม (2542 : 155) ได้กล่าวว่า เด็กชายจะเริ่มสนใจเด็กหญิงเมื่ออายุ 14-16 ปี และบางคนเริ่มแยกตัวไปสนิทสนมกับเพศตรงข้าม เด็กหญิงเมื่ออายุ 13-14 ปี จะเริ่มสนใจเด็กชายและพยายามทำทุกอย่างที่จะเรียกร้องความสนใจจากเด็กชาย แต่เมื่ออายุประมาณ 16 -17 ปี หรือมากกว่า วัยรุ่นชายและหญิงจะเริ่มจับกันเป็นคู่ ถ้าวัยรุ่นสามารถปรับตัวในเรื่องเพศได้ดีและเหมาะสม วัยรุ่นที่จะสามารถผ่านพ้นพฤติกรรมที่เป็นปัญหาไปได้ แต่ถ้าวัยรุ่นปรับตัวไม่ได้ หรือกระทำพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมเกี่ยวกับเรื่องเพศก็อาจนำไปสู่พฤติกรรมที่เป็นปัญหา คือ การมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน รวมทั้งการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และการติดเชื้อ เอช ไอ วี

พฤติกรรมทางเพศและการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่น

ความหมายของพฤติกรรม

ประภาเพ็ญ สุวรรณ และสวิง สุวรรณ (2532 : 155) ได้แบ่งพฤติกรรมมนุษย์ออกเป็น 2 ชนิด คือ

1. พฤติกรรมภายใน (Covert behavior) หมายถึง กิจกรรมหรือปฏิกิริยาภายในตัวบุคคล ซึ่งสมองมีหน้าที่รวบรวม สะสม และสั่งการ มีทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม เช่น การฉีดเลือดไปเลี้ยงส่วนต่างๆ ของร่างกาย ความคิด ความรู้สึก ความเชื่อ

ค่านิยม พฤติกรรมภายในมักไม่สามารถวัด หรือสังเกตได้โดยบุคคลอื่น แต่สามารถใช้เครื่องมือบางอย่างวัดหรือสัมผัสได้

2. พฤติกรรมภายนอก (Overt behavior) หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงผลโดยการกระทำ สามารถมองเห็นและสังเกตได้ เป็นรูปธรรม เช่น การยืน เดิน การขับรถ ฯลฯ

โยธิน ศันสนยุทธ และคณะ (2533 : 3) ได้ให้คำจำกัดความไว้ว่า พฤติกรรมเป็นการกระทำทั้งหมดที่สังเกตได้ เช่น การพูด การเดิน การเต้นของหัวใจ และยังรวมถึงกระบวนการของจิต เช่น การรับรู้ การคิด การจำ และการรู้สึก

โกลเดนสัน (รัตนา พุ่มสวรรค์. 2544 : 19 ; อ้างอิงจาก Goldenson. 1984. *Longman Dictionary of Psychology and Psychiatry* .p : 90) ได้ให้คำจำกัดความไว้ว่า พฤติกรรม เป็นการกระทำ หรือตอบสนองการกระทำทางจิตวิทยาของแต่ละบุคคล และเป็นไปอย่างมีจุดมุ่งหมาย สังเกตเห็นได้ หรือเป็นกิจกรรม การกระทำต่างๆ ที่ได้ผ่านการใคร่ครวญมาแล้วหรือเป็นไปอย่างไม่รู้ตัว

จากความหมายที่มีผู้กล่าวไว้ข้างต้น สรุปได้ว่า พฤติกรรม หมายถึง การกระทำความประพฤติ อาการ การตอบสนองทางจิตวิทยาของบุคคลทั้งภายในและภายนอก ซึ่งสามารถสังเกตได้อย่างชัดเจน โดยประสาทสัมผัส หรือถ้าไม่สามารถสังเกตได้อย่างชัดเจน ต้องอาศัยเครื่องมือในการวัดพฤติกรรมนั้นๆ

ความหมายของเพศ

ความหมายของเพศได้มีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้

ชัยวัฒน์ ปัญจพงศ์, สุรีย์ กาญจนงศ์ และจารุณี นะวิโรจน์ (2524 : 70) กล่าวว่า เรื่องเพศเป็นปรากฏการณ์ธรรมชาติที่เกิดขึ้นตลอดชีวิต โดยเริ่มตั้งแต่วัยทารก และมีพัฒนาการเป็นไปตามขั้นตอนในแต่ละวัย การศึกษาเรื่องเพศจะทำให้เข้าใจพฤติกรรมทางเพศ

เวบสเตอร์ (จันทร์วิภา ดิลกสัมพันธ์. 2543 : 1 ; อ้างอิงจาก Webster. 1994. *Webster's Encyclopedia Unabridged Dictionary of English Language*. p.1307) กล่าวว่า เพศ หมายถึง

1. การแบ่งสิ่งมีชีวิตโดยเฉพาะมนุษย์แบ่งออกเป็นเพศชาย หรือเพศหญิง

2. ลักษณะโครงสร้างของร่างกายของสิ่งมีชีวิต ซึ่งเกิดจากการสืบพันธุ์ของมารดา โดยการแยกและการรวมกันทางโครโมโซม จนแสดงให้เห็นการเปลี่ยนแปลงเป็นชาย หรือเป็นหญิง

3. ขอบเขตระหว่างพฤติกรรมระหว่างบุคคล โดยเฉพาะกับชายหรือหญิงเกี่ยวข้องกันโดยตรงกับการอยู่ร่วมกัน

4. สัญชาตญาณทางเพศ และการแสดงออกของสัญชาตญาณนั้น อาจออกมาในรูปแบบของการมีเพศสัมพันธ์

h250816 ช.

เคอร์เคนดอลล์ (สุชาติ โสมประยูร และวรรณี โสมประยูร. 2531 : 3 ; อ้างอิงจาก Kirkendall. 1965. *Sex in the Adolescents Year.* p.8) ได้อธิบายความหมายและขอบเขตในเรื่องเพศไว้ดังนี้

1. เรื่องเพศเป็นแรงผลักดันที่สำคัญอย่างหนึ่ง ที่ทำให้คนเรามีความปรารถนาที่จะประสบความสำเร็จ และสามารถทำหรือแสดงพฤติกรรมในรูปแบบต่างๆ ได้เพื่อให้บรรลุตามที่ตั้งใจไว้

2. เรื่องเพศเป็นแรงกระตุ้น หรือเร้าใจที่ทรงพลังอย่างยิ่งที่ทำให้เพศชายและเพศหญิงมีความสนใจซึ่งกันและกัน เพื่อให้ประกอบการต่างๆ เป็นไปด้วยความราบรื่น

3. เรื่องเพศเป็นสิ่งที่สามารถกำหนดบทบาท กิริยาท่าทาง ลักษณะการดำเนินชีวิตของคนเราอย่างเห็นได้ชัด นอกเหนือไปจากความสามารถที่เพียงแต่จะแบ่งมนุษย์ออกเป็นเพศชายหรือเพศหญิงให้แตกต่างกันเท่านั้น แต่ทั้งนี้ไม่ได้หมายความว่าเพศใดจะยิ่งหย่อนไปกว่ากัน

4. เรื่องเพศเป็นเรื่องธรรมชาติที่แฝงอยู่ในร่างกาย และจิตใจของคนเราอย่างลึกซึ้ง และสามารถที่จะแสดงบทบาทสำคัญให้เห็นได้ในชีวิตรักและการครองเรือน

5. เรื่องเพศเป็นสิ่งที่สามารถดลบันดาลให้ชีวิตมีความต่อเนื่องกัน จากช่วงชีวิตหนึ่งไปสู่อีกช่วงชีวิตหนึ่ง โดยกระบวนการทางการสืบพันธุ์ ซึ่งความต่อเนื่องนี้ จะช่วยให้ลักษณะชีวิตหลายสิ่งหลายอย่างของพ่อแม่สามารถถ่ายทอดไปทางลูกได้

จากที่กล่าวมา สรุปได้ว่า เพศ หมายถึง ลักษณะที่แสดงออกให้รู้ว่าเป็นชายหรือหญิง รวมทั้งพฤติกรรมต่างๆ ที่ชายและหญิงแสดงออกถึงความรู้สึก สัญชาตญาณทางเพศหรือความสนใจซึ่งกันและกัน ตลอดจนการมีเพศสัมพันธ์

พฤติกรรมทางเทศ

ชัยวัฒน์ ปัญจพงษ์, สุรีย์ กาญจนวงศ์ และจารุณี นะวิโรจน์ (2524 : 70-71) กล่าวว่า พฤติกรรมทางเพศเป็นสัญชาตญาณอย่างหนึ่งของมนุษย์ ที่พร้อมจะแสดงออกเมื่อร่างกายถึงวุฒิภาวะ โดยพฤติกรรมทางเพศจะมี 2 ลักษณะ คือ พฤติกรรมภายในที่ไม่สามารถมองเห็นได้ด้วยตาเปล่าและพฤติกรรมภายนอกที่สามารถมองเห็นได้ด้วยตาเปล่า

วันทนีย์ วาสิกะสิน (2527 : 3) กล่าวว่า พฤติกรรมหมายถึงค่านิยม เจตคติ และความรู้สึกเรื่องเพศเป็นเรื่องที่ละเอียดลึกซึ้ง เป็นผลสืบเนื่องที่ต้องสร้างความเข้าใจตั้งแต่วัยทารก แต่ความสนใจของผู้ใหญ่มักจะให้ความสนใจเฉพาะในช่วงวัยรุ่น เพราะเป็นระยะที่เด็กแสดงพฤติกรรมสนใจจริงจังกับเพศตรงข้าม

พฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นมีดังนี้ (ฉวีวรรณ สุขพันธ์โพธาราม. 2527 : 45)

1. การสนใจเพศตรงข้าม วัยรุ่นมักจะสนใจเพศตรงข้ามรุ่นเดียวกับตน วัยรุ่นในอายุระหว่าง 15-18 ปี จะเริ่มมีความสัมพันธ์ทางเพศกับเพศตรงข้ามลักษณะความรักเพศตรงข้ามที่พบบ่อย คือ ความลุ่มหลงแต่ฝ่ายเดียวโดยเฉพาะกับคนที่เขาไม่มีวันสมปรารถนาในความรักแต่ความรักเช่นนี้จะเกิดขึ้นชั่วคราวเท่านั้น

2. การสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง เป็นพฤติกรรมที่ทำให้เกิดความพึงพอใจทางเพศด้วยการกระตุ้นจับต้องอวัยวะเพศจนเกิดความสุข ความพอใจ พฤติกรรมเช่นนี้เป็น เรื่องธรรมดาอย่างหนึ่งของพัฒนาการทางเพศของมนุษย์ วัยรุ่นจำนวนมากเมื่อมีประสบการณ์เกี่ยวกับการสำเร็จความใคร่ด้วยตนเองจะเกิดความรู้สึกขัดแย้งภายในจิตใจเกี่ยวกับศีลธรรมว่าตนเองกระทำถูกหรือผิด ฉะนั้นผู้ใหญ่ควรบอกให้เด็กเข้าใจว่า การสำเร็จความใคร่เป็นธรรมดาไม่มีพิษภัยและมีประโยชน์ต่อการพัฒนาการทางเพศ แต่ต้องกระทำโดยพอเหมาะพอควรไม่หมกมุ่นจนเกินไป และต้องสามารถยับยั้งชั่งใจได้เมื่ออยู่ในภาวะที่ไม่ควรทำ จิตแพทย์ถือว่าการสำเร็จความใคร่ด้วยตนเองเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับควบคุมความกดดันทางเพศหรือช่วยในการปรับตัวทางเพศ

3. การสนใจเรื่องเพศ เด็กในวัยหนุ่มสาวจะมีความสนใจเรื่องเพศ เพราะเป็นระยะที่ตนจะมีความรู้สึกทางเพศ ความสนใจเริ่มแสดงให้เห็นจากความพิถีพิถันในการ แต่งกาย การแสดงกริยาที่ดึงดูดความสนใจจากเพศตรงข้าม การสนใจซื้อหาหนังสือเริงรมย์มาอ่าน บางทีก็แสดงความสนใจแอบดูเพศตรงข้ามในเวลาหรือสถานที่ลับเฉพาะที่เรียกว่า ถ้ำมอง (Peeping tom)

4. รักร่วมเพศ (Homosexsuality or Lesbian) ระยะวัยรุ่นเป็นระยะการเปลี่ยนแปลงทางด้านต่างๆ ความรู้สึกทางเพศที่ยังเขินอายหรือไม่แน่ใจตนเองที่จะแสดงความสนใจเพศตรงข้ามจึงหันมาระบายความสนใจกับเพื่อนเพศเดียวกับตน แต่ก่อนนั้นจิตเวชศาสตร์ถือเป็นโรคกามวิตถาร (Sexual preversion) จนกระทั่งเดือนเมษายน 1974 สมาคมจิตแพทย์อเมริกันได้มีมติให้เรียกชื่อใหม่เป็น Sexual orientation disturbance โดยไม่ถือว่าเป็นความผิดปกติวิตถารอีกต่อไป

พรรณพิไล ศรีอาภรณ์ (2537 : 40-41) ได้กล่าวว่า พฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นโดยทั่วไปจะเริ่มจากความพึงพอใจกันระหว่างเพศตรงข้าม ซึ่งแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน คือ

1. การสร้างมิตรภาพ
2. การเกิดความรัก
3. การมีความสัมพันธ์ทางเพศ

ซึ่งผู้หญิงและผู้ชายมีข้อแตกต่างกันในเรื่องนี้คือ ผู้ชายอาจมีการสร้างมิตรภาพแล้วข้ามขั้นไปมีความสัมพันธ์ทางเพศได้ โดยไม่มีความรักเข้ามาเกี่ยวข้องเลยก็ได้ แต่ผู้หญิงต้องเป็นไปตามลำดับขั้นตอน ผู้หญิงต้องก้าวจากการสร้างมิตรภาพไปสู่การเกิดความรักสนใจที่จะมีความสัมพันธ์เพื่อความรักอันยั่งยืน แต่งงานก่อนจะมีความสัมพันธ์ทางเพศ การที่

วัยรุ่นชายหญิงมีความสัมพันธ์กัน เช่น ไปเที่ยวด้วยกัน กอด จูบ ถึงขั้นมีเพศสัมพันธ์กัน มักจะเป็นเพราะฝ่ายหญิงคิดว่ามีความรักซึ่งกันและกันจึงยอมสละให้ได้ แต่แท้จริงแล้วฝ่ายชายอาจทำไปเพียงเพื่อต้องการความพอใจ ถูกใจเท่านั้น โดยไม่ได้มีความรัก หรือไม่ต้องการรับผิดชอบ

การมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่น

เนื่องจากวัยรุ่นมีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญที่สุดอย่างหนึ่ง ก็คือ อิทธิพลของฮอร์โมนเพศที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ทั้งทางด้านร่างกาย และจิตใจ รวมไปถึงการมีความรู้สึกทางเพศ ตลอดจนการเริ่มมีความรัก ความสนใจในเพศตรงข้าม สำหรับเพศชายความรู้สึก หรือความปรารถนาทางเพศ จะเกิดขึ้นได้ง่ายและรวดเร็ว เมื่อมีสิ่งมายั่วเย้าอารมณ์ทางเพศ ซึ่งอาจไม่เกี่ยวข้องกับความรักเลยก็ได้ เช่น การคิดฝัน จินตนาการ การได้เห็นรูปภาพ รูปร่างหน้าตาหรือการได้ยินเสียงหัวเราะของเพศตรงข้าม (Sasse. 1994 : 371) ในระยะนี้ความคิดฝันทางเพศจะเกิดขึ้นบ่อย และเกิดอย่างกระทันหัน อันเป็นผลทำให้เกิดแรงดัน หรือแรงขับทางเพศที่รุนแรง ทำให้เขาต้องระบาย เพื่อผ่อนคลายความตึงเครียดทางเพศ ในช่วงแรกอาจจะระบายความใคร่ด้วยตนเอง ในเวลาต่อมาแรงผลักดันทางเพศในวัยนี้ จะนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์กับเพศตรงข้าม ด้วยความอยากรู้อยากเห็น อยากทดลอง ส่วนเพศหญิงจะเริ่มมีความสนใจเรื่องเพศและเพศตรงข้าม เช่นเดียวกับชาย โดยการพยายามทำตัวให้เป็นที่ดึงดูดความสนใจของเพศตรงข้าม หรือหลงรักผู้ชายสักคน มากกว่าจะเป็นไปในด้านการทดลองมีเพศสัมพันธ์ วัยรุ่นหญิงโดยทั่วไปจะมีความตื่นเต้นทางเพศช้ากว่าวัยรุ่นชาย และความต้องการจะบรรลุความสุขสุดยอดทางเพศก็มีความรุนแรงน้อยกว่า ในขณะที่เพศชายแทบทุกคนเคยสำเร็จความใคร่ด้วยตนเองเพศหญิงจะสำเร็จความใคร่ เพียงร้อยละ 30-34 หรือกระทำหลังจากมีคู่ร่วมเพศแล้ว (สุวัทนา อารีพรรค และอเนก อารีพรรค. 2528 : 30-32)

ถึงแม้ว่าวัยรุ่น จะมีความพร้อมที่จะมีเพศสัมพันธ์หรือทำการสืบพันธุ์ได้แล้วตามธรรมชาติก็จริง แต่สังคมยังไม่ยอมให้วัยรุ่นชายหญิงมีเพศสัมพันธ์กันเช่นนั้นได้ จนกว่าจะทำการสมรสหรือแต่งงาน และอยู่กินให้ถูกต้องเป็นกิจลักษณะ การที่จะปล่อยตัว ปล่อยใจให้เป็นไปตามความปรารถนาทางเพศนั้นย่อมไม่ถูกต้อง ตามธรรมเนียม ประเพณีอันดีงาม และย่อมไม่เป็นที่ยอมรับของสังคม (สุชาติ โสมประยูร และวรรณี โสมประยูร. 2531 : 65) การที่สังคมมีปฏิกิริยาต่อต้านการมีเพศสัมพันธ์นั้นก็เพื่อป้องกันการสำส่อนทางเพศ และป้องกันการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงปรารถนา (ดารุณี ภูษณสุวรรณศรี. 2540 : 19)

วันทนีย์ วาสิกะสิน (2527 : 51-52) ได้กล่าวไว้ว่าสำหรับสังคมไทยมีค่านิยมที่ไม่สนับสนุนหรือส่งเสริมให้คนในสังคมพูดคุยหรือกล่าวถึงในเรื่องเพศอย่างเปิดเผย โดยสังคมมักจะกำหนดว่า เรื่องเพศเป็นเรื่องสกปรก หยาบช้า เรื่องต่ำ พูดถึงไม่ได้ โดยเฉพาะฝ่ายหญิงสังคมไทยมีเจตคติ และการอบรมในเรื่องเพศที่เข้มงวดมาก ไม่ชิงสุกก่อนห่าม หรือมีเสรีภาพทางเพศ รู้จักงานบ้านงานเรือน ไม่คบหาผู้ชาย การรู้จักเพศตรงข้ามนั้นอยู่ภายใต้ความ

ดูแลของบิดามารดา หรือผู้ควบคุม ในขณะเดียวกัน สังคมไทยก็มีค่านิยม ยกย่องให้เพศชายเป็นใหญ่กว่าเพศหญิง และเพศชายสามารถมีประสบการณ์ทางเพศได้ทั้งก่อนและหลังสมรส โดยไม่ถือเป็นเรื่องเสียหาย ดังนั้นในการติดต่อทำความรู้จักกับเพศตรงข้ามในอดีต บิดามารดาจะพยายามเข้ามามีส่วนด้วยไม่ว่าหญิงหรือชาย โดยเฉพาะถ้าเป็นหญิงก็ไม่ให้ไปกับชายตามลำพัง หญิงไม่มีสิทธิ์ที่จะไปรักใครชอบใคร หรือเกี้ยวพาราสีกับชายคนใดก่อน เพราะถือเป็นเรื่องเสื่อมเสียเกียรติอย่างร้ายแรง น่าอับอายและเป็นที่ติฉินนินทา ทำให้โอกาสที่ชายหญิงจะปล่อยตัวปล่อยใจมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสจึงมีน้อย

ในปัจจุบัน จากการพัฒนาประเทศ ทำให้สังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมากมาย สังคมไทยมีการยอมรับอิทธิพลในเรื่องต่างๆ จากประเทศทางตะวันตกมากขึ้น โดยเฉพาะในเรื่องการนัดกับเพศตรงข้าม ทำให้หนุ่มสาวไทยในปัจจุบันมีโอกาสคบหาใกล้ชิดกัน และมีความสนิทสนมกันมากกว่าแต่ก่อน เพราะว่าโอกาสอำนวยที่จะอยู่กันตามลำพังสองต่อสอง จึงมีแนวโน้มว่าหนุ่มสาวในยุคนี้ จะมีเพศสัมพันธ์กันก่อนสมรสมากขึ้น (วันทนีย์ วาสิกะสิน. 2527 : 27) ดังจะเห็นได้จากการสำรวจของ สำนักงานคณะผู้เชี่ยวชาญด้านประชากร (2539 : 21-22, 36) พบว่า พฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนอาชีวศึกษาชาย กับหญิงที่ไม่ใช่หญิงบริการทางเพศ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น จากเดิมร้อยละ 27.00 ในปี 2536 เป็น ร้อยละ 36.50 ในปี 2538 และพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนอาชีวศึกษาหญิงก็มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นเช่นกัน จากเดิมที่ยอมรับว่ามีประสบการณ์การมีเพศสัมพันธ์ร้อยละ 4.40 ในปี 2536 เป็นร้อยละ 6.20 ในปี 2538 และจากการศึกษาของจันทร์เพ็ญ ชูประภาวรรณ (2543 : 50-55) พบว่า แนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงอายุเมื่อเริ่มมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกในหญิงวัยรุ่นจะลดลงคือ จากเดิมอยู่ในกลุ่มอายุ 20-30 ปี ปัจจุบันอายุที่เริ่มมีเพศสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 13-19 ปี และปัจจัยที่เป็นสาเหตุให้มีเพศสัมพันธ์ ครั้งแรกเร็วขึ้นนั้นมีผลมาจากพันธุกรรมของคนอันเนื่องมาจากสารควบคุมพฤติกรรมทางเพศในสมอง การเลี้ยงดูในครอบครัว สภาพแวดล้อมทางสังคม การใช้สารเสพติด วัฒนธรรมและศาสนา การมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกของผู้หญิงส่วนใหญ่จะมีเพศสัมพันธ์กับสามี รองลงมาคือกับคนรัก และเพื่อนชาย

เรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานนั้น บางครั้งพบว่าเกิดจากความเชื่อและเข้าใจผิดของหนุ่มสาวที่รักกันมาก และปรารถนาจะเป็นคู่ครองกันไปจนตลอดชีวิตสมรสมากกว่าการตกเป็นทาสของกามารมณ์ กล่าวคือ ทั้งสองเชื่อและเข้าใจว่า การทดลองเรื่องเพศ หรือการมีเพศสัมพันธ์กันก่อนแต่งงานนั้น จะช่วยให้ทั้งสองทราบว่าอวัยวะเพศของเขาเหมาะกันหรือไม่ เพราะทั้งสองได้รับคำบอกเล่าที่ผิดๆ มากกว่า ปัญหาการหย่าร้างในสังคมทั่วไป เกิดขึ้นจากการไม่เหมาะสมทางอวัยวะเพศของหญิงและชายมากกว่าสาเหตุอื่นๆ จึงได้ทดลองมีเพศสัมพันธ์กันเพื่อประกอบการพิจารณาในการตัดสินใจแต่งงาน อย่างไรก็ดีพึงเข้าใจว่าสำหรับคนทั่วไปนั้นย่อมมีอวัยวะเพศหรืออวัยวะสืบพันธุ์เหมาะสมกันเสมอ เพราะช่องคลอดของฝ่ายหญิงสามารถ

ยึดหด และปรับตัวได้กับทุกๆ ขนาดขององคชาตของฝ่ายชาย และขนาดขององคชาตไม่ได้มีส่วนสำคัญต่อความรู้สึกทางเพศของฝ่ายหญิงเลย นอกจากนั้นยังไม่มีหลักฐานหรือ รายงานพิสูจน์ให้เห็นจริงได้เลยว่า การทดลองมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานจะสามารถทำนายเรื่องความรู้สึกของเพศในชีวิตครอบครัวในอนาคตได้ สุชาติ โสมประยูร และวรรณี โสมประยูร (2531 : 71) กล่าวว่า การได้เสียกันก่อนแต่งงานก็ไม่ได้ช่วยให้ใครๆ เป็นสามีหรือภรรยาที่ดีในอนาคตเลย

นิยม บุญมี (2530 : 57) ได้กล่าวไว้ว่า หญิงหลายๆ คนมักเกิดความเข้าใจผิดว่าการแสดงออกภายนอกของชายที่ปฏิบัติต่อตนเป็นความรักความสนใจ ความสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศของผู้หญิงนั้น มักค่อยเป็นค่อยไปตามลำดับขั้น คือ จากคำว่า "เพื่อน" แล้วไปเป็น "คนรัก" และจาก "คนรัก" จึงก้าวไปสู่ "การสมรส" ส่วนผู้ชายมักไม่ค่อยมีความอดทน และไม่ค่อยเป็นไปตามจังหวะขั้นตอน พอใจที่จะข้ามความสัมพันธ์ในขั้นที่ 1 และขั้นที่ 2 ไปสู่ความสัมพันธ์ทางเพศเลย พฤติกรรมที่ผู้ชายแสดงออกจึงเป็นไปในทางเร่งเร้ารุกเพื่อจุดไฟความรักด้วยการสัมผัสทางผิวกาย การกอดรัด การจูบ การโอ้โลมปฏิโลมนานาประการเพื่อสนองความต้องการ ความพอใจของตนเองโดยปราศจากพื้นฐานของความรัก และการยกย่องให้เกียรติ และในที่สุดก็จะทำให้ทั้งสองฝ่ายเข้าไปอยู่ในเรื่องเพศสัมพันธ์ ซึ่งผลเสียจากพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของวัยรุ่นจะทำให้เกิดปัญหาสังคมอย่างมากมาย เช่น ปัญหาการตั้งครรภ์นอกสมรส การทำแท้ง ปัญหาการติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และโรคเอดส์ เป็นต้น

สรุปได้ว่าพฤติกรรมทางเพศและการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นในประเทศไทยปัจจุบันเริ่มเห็นเด่นชัดกว่าแต่ก่อนเพราะการยึดมั่นในวัฒนธรรมของชาติในวัยรุ่นหย่อนยานลง มีการถ่ายทอดวัฒนธรรมจากประเทศอื่นๆ เข้ามาในประเทศไทย ซึ่งสิ่งเหล่านี้มีอิทธิพลบางประการแก่วัยรุ่น เช่น การแต่งกายอิสระเสรีทางเพศ ใกล้ชิดสนิทสนมกันง่าย ประกอบกับอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อมภายนอก ข่าวสาร ภาพยนตร์ วีดิทัศน์ สถานเริงรมย์มีมากทำให้วัยรุ่นขาดความยั้งคิด ปล่อยตัวปล่อยใจให้เป็นไปตามความปรารถนาของธรรมชาติ ลืมคิดถึงความพร้อมของตนเองทางด้านเศรษฐกิจและสังคม

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับโรคเอดส์

ความหมายของโรคเอดส์

เอดส์ (AIDS) ย่อมาจาก Acquired Immuno Deficiency Syndrome

A - Acquired หมายถึง ภาวะที่เกิดขึ้นภายหลังมิได้เป็นมาแต่กำเนิดหรือสืบทอดทางกรรมพันธุ์

I - Immuno หมายถึง ระบบภูมิคุ้มกันของร่างกาย

D - Deficiency หมายถึง ความบกพร่อง ความเสื่อม

S - Syndrome หมายถึง กลุ่มอาการ คือ มีอาการหลายๆ อย่างไม่เฉพาะที่ระบบใดระบบหนึ่ง

ได้มีการกล่าวถึงความหมายของโรคเอดส์ไว้หลายท่าน ดังนี้

สุรพล สุวรรณกูล และอมร ลีลารัศมี (2536 : 7) ให้ความหมายไว้ว่า เอดส์เป็นกลุ่มอาการในระยะท้ายของโรคติดเชื้อ เอช ไอ วี (Human Immunodeficiency Virus) เชื้อชนิดนี้ไปทำลายภูมิคุ้มกันชนิดพึ่งเซลล์ มีผลทำให้ผู้ป่วยเกิดโรคติดเชื้อฉวยโอกาส (Opportunistic infection) ที่รุนแรงตามมา

สถาพร มานัสสถิตย์ (2538 : 2) กล่าวไว้ว่า โรคเอดส์เป็นโรคติดต่อที่เกิดจากเชื้อ ไวรัสชนิดหนึ่ง เมื่อไวรัสเข้าสู่ร่างกายจะมีการฟักตัวอยู่ระยะหนึ่ง ซึ่งอาจกินเวลานานหลายปี โดยไม่มีอาการผิดปกติใดๆ ต่อมาไวรัสจะมีการเพิ่มจำนวนมากขึ้นจนสามารถทำลายภูมิคุ้มกันของร่างกายให้เสียไปเรื่อยๆ ในที่สุดร่างกายจะไม่สามารถป้องกันตนเองจากการ ติดเชื้อโรคใดๆ ทำให้เกิดโรคติดเชื้ออื่นๆ แทรกซ้อนเข้ามาได้ง่ายและปรากฏเป็นโรคเอดส์ขึ้น นอกจากนี้ในบางรายยังอาจเกิดเป็นมะเร็งบางชนิดได้ ผลสุดท้ายคนไข้จะเสียชีวิตในเวลาไม่นานนัก โดยที่ในขณะนี้ยังไม่มียาใดๆ ที่จะสามารถรักษาให้หายขาดและไม่มีวัคซีนป้องกันโรคนี้ด้วย

พิไลพันธ์ พุธวัฒนะ (2541 : 27) กล่าวไว้ว่า Acquired Immuno Deficiency Syndrome มีความหมายถึงกลุ่มอาการภูมิคุ้มกันเสื่อม ซึ่งเกิดขึ้นมาภายหลัง ทั้งนี้เพื่อแยกให้เห็นความแตกต่างกับอาการภูมิคุ้มกันเสื่อมที่มีมาแต่กำเนิด (Congenital immunodeficiency)

กระทรวงสาธารณสุข (2542 : 1) ให้ความหมายไว้ว่า เอดส์เป็นกลุ่มอาการของโรคที่เกิดจากการติดเชื้อไวรัสเอดส์ ซึ่งจะเข้าไปทำลายเม็ดเลือดขาว แหล่งสร้างภูมิคุ้มกันโรค ทำให้ติดโรคชนิดอื่นๆ ได้ง่ายขึ้น เช่น วัณโรค ปอดบวม เยื่อหุ้มสมองอักเสบ หรือเป็นมะเร็งบางชนิดได้ง่ายกว่าคนปกติ อาการจะรุนแรงและเสียชีวิตอย่างรวดเร็ว

วิทย์ บูรณเที่ยงธรรม (ม.ป.ป. : 1) ให้ความหมายไว้ว่า เอดส์เป็นกลุ่มอาการซึ่งเป็นผลอันเนื่องจากภูมิคุ้มกันลดลงหรือบกพร่องที่มิได้เกิดขึ้นมาแต่กำเนิด แต่เมื่อเป็นโรคนี้แล้วจะทำให้ภูมิต้านทานหรือภูมิคุ้มกันของร่างกายลดน้อยหรือไม่มีเลย ทั้งนี้เพราะเซลล์สร้าง

ภูมิคุ้มกันถูกทำลายทำให้ร่างกายของคนติดเชื้อชนิดฉวยโอกาสชนิดนี้ได้ง่าย ทำให้มีอาการรุนแรงมาก ซึ่งอาจถึงแก่ชีวิตได้ในที่สุด

ดังนั้น โรคเอดส์ จึงหมายถึง กลุ่มอาการของโรคฉวยโอกาสที่เกิดขึ้นหลังจากภูมิคุ้มกันเสื่อมหรือบกพร่อง ซึ่งเกิดจากเชื้อไวรัสเอดส์ที่เข้าไปทำลายระบบภูมิคุ้มกันโรค อาการจะรุนแรง และเสียชีวิตในที่สุด

สาเหตุของโรคเอดส์

โรคเอดส์ เป็นโรคติดต่อชนิดหนึ่งที่เกิดจากเชื้อไวรัส เอช ไอ วี (Human Immunodeficiency Virus หรือ HIV) จัดเป็นรีโทรไวรัส (Retrovirus) อยู่ในวงศ์ (Family) รีโทรไวริเด (Retroviridae) เชื้อเอช ไอ วี แบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ HIV-1 และ HIV-2 เชื้อ HIV-1 พบระบาดรุนแรงทั่วโลก โดยเฉพาะในแถบแอฟริกากลาง สหรัฐ ยุโรป แปซิฟิกตะวันตก และเอเชีย ส่วน HIV-2 มักพบชุกชุมแถบแอฟริกาตะวันตก (พิไลพันธ์ พุธวัฒนะ. 2541 : 21)

เชื้อไวรัส เอช ไอ วี มีคุณสมบัติที่สำคัญ คือ

1. มีสายพันธุกรรม (Genome) เป็นอาร์เอ็นเอสายเดี่ยว(Single-stranded RNA) จำนวน 2 สาย

2. มีเอ็นไซม์ รีเวิร์สทรานสคริปเตส (Reverse transcriptase) ทำหน้าที่สร้างดีเอ็นเอ (Deoxyribo Nucleic Acid หรือ DNA) เข้าไปแฝงตัวเชื่อมกับดีเอ็นเอมนุษย์ (Host DNA) ในเม็ดเลือดขาวชนิด ลิมโฟไซต์ (Lymphocyte) หรือเซลล์อย่างอื่นของมนุษย์

3. มีไอโคซาฮีดรอล แคปซิด (Icosahedral capsid) ล้อมรอบด้วยเปลือกหุ้ม (Envelope) ซึ่งมีส่วนโปรตีนยื่นออกไปโดยรอบ (Spike)

4. มีความถ่วงจำเพาะต่อเซลล์มนุษย์ที่มีซีดี-4 แอนติเจน (CD-4 Antigen) อยู่บนผิว ซึ่งได้แก่ เซลล์เม็ดเลือดขาว ลิมโฟไซต์ (Lymphocyte) โมโนไซต์ (Monocyte) แมคโครฟาจ (Macrophage) และเซลล์ประสาท

โปรตีนที่เป็นส่วนประกอบของไวรัส แบ่งออกได้เป็นโปรตีนที่เป็นแกนกลาง (Core proteins) ประกอบด้วยโปรตีน P55 แยกเป็น P24, P18 และ P15 และโปรตีนส่วนที่เป็นเปลือกหุ้ม (Envelope proteins) ประกอบด้วย ไกลโคโปรตีน (Glycoprotein) GP160 ซึ่งแยกออกเป็น GP120 และ GP41 โปรตีนแต่ละตัวมีความสำคัญในกระบวนการตรวจหาการติดเชื้อทางห้องปฏิบัติการ

กลไกการเกิดโรคเอดส์

เมื่อเชื้อไวรัสเข้าสู่ร่างกาย จะมีกระบวนการเกิดขึ้นหลายขั้นตอนดังนี้

1. เชื้อไวรัสจะเกาะติด (Attachment) กับที่รับบนผิวเซลล์เม็ดเลือดขาวซีดี-4 ที่เป็นโปรตีนพิเศษบนเซลล์ ได้แก่ เม็ดเลือดขาวชนิดลิมโฟไซต์ โมโนไซต์ แมคโครฟาจ และเซลล์สมอง (กระทรวงสาธารณสุข. 2533 : 5) โดยไวรัสจะใช้ส่วนของ GP120 หรือปุ่มที่ยื่นออกมาเป็นส่วนเกาะติดกับโมเลกุลของซีดี-4

2. เชื้อไวรัสจะแทรกตัวผ่านทะลุ (Penetration) ผนังเซลล์ และถอดเปลือกหุ้ม (Envelope) ของไวรัสเชื่อม (Fuse) เข้ากับเยื่อหุ้มเซลล์ (Cell membrane) แล้วปล่อยส่วนที่เป็นแกนกลาง (Core) เข้าสู่ไซโตพลาสซึม (Cytoplasm) ของเซลล์
(พิพัฒน์ ลักษมีจรัลกุล. 2541 : 366-367)

3. สร้างดีเอ็นเอ (DNA) จากการใช้สารพันธุกรรมอาร์เอ็นเอเป็นแม่พิมพ์ โดยเอ็นไซม์รีเวิร์สทรานสคริปเตส เปลี่ยนอาร์เอ็นเอให้อยู่ในรูปดีเอ็นเอสายคู่ (Double stranded -DNA)

4. ดีเอ็นเอของไวรัส (Viral DNA) เคลื่อนเข้าสู่นิวเคลียส (Nucleus) แทรกตัวเข้ากับโครโมโซมของเซลล์ โดยการทำงานของเอ็นไซม์อินทิเกรส (Integrase) เรียกดีเอ็นเอของไวรัสนี้ว่า โปรไวรัส (Provirus) และแฝงตัวอยู่ในเซลล์

5. เมื่อมีการถูกกระตุ้น ทำให้มีการสร้างอาร์เอ็นเอ จากโปรไวรัส โดยอาศัยกระบวนการถอดรหัส (Transcription) ได้อาร์เอ็นเอที่เป็นสารพันธุกรรม (Genome) และเมเซ็นเจอร์ อาร์เอ็นเอ (Messenger RNA) ที่จะควบคุมการสร้างโปรตีน (Translation) ที่เป็นองค์ประกอบของเปลือกชั้นนอก ประกอบกันเป็นอนุภาคของเชื้อไวรัส

6. ไวรัสที่สร้างขึ้นใหม่มีการแตกหน่อ (Budding) ออกจากเซลล์เดิม โดยได้เปลือกหุ้มจากผิวเซลล์ และไปเพิ่มจำนวนในเซลล์อื่นๆ ส่วนเปลือกเดิมก็ตายไปทำให้จำนวนลิมโฟไซต์ลดลง การที่จำนวนเม็ดเลือดขาวชนิดลิมโฟไซต์ลดจำนวนลง ทำให้ความต้านทานในร่างกายลดต่ำลงไป เป็นเหตุให้เชื้อประเภทฉวยโอกาส ซึ่งบางชนิดอาจแฝงอยู่ในร่างกายอยู่แล้วกระจายตัว ก่อให้เกิดโรคและเป็นผลให้เจ็บป่วยจากโรคฉวยโอกาส ได้แก่ โรคติดเชื้อต่างๆ โรคมะเร็งบางชนิดและเสียชีวิตอย่างรวดเร็ว

ความเปลี่ยนแปลงในร่างกายตลอดช่วงเวลาที่ติดเชื้อ เอช ไอ วี มีดังนี้
(กระทรวงสาธารณสุข. 2533 : 6)

1. เมื่อเชื้อเอช ไอ วี เข้าสู่ร่างกาย แทรกตัวเข้าไปในเซลล์ สร้างดีเอ็นเอแฝงอยู่ในดีเอ็นเอของเซลล์มนุษย์นั้น ร่างกายของผู้ติดเชื้อยังไม่มีการเปลี่ยนแปลง

2. ในช่วงสัปดาห์ที่ 1 ถึง 3 หลังจากที่ติดเชื้อไวรัสที่แฝงอยู่ในเซลล์ จะเริ่มแบ่งตัวอย่างรวดเร็ว และปล่อยไวรัสจำนวนมากเข้าสู่กระแสเลือด ทำให้เกิดภาวะมีเชื้อไวรัสในเลือด (Viremia) ในระยะนี้ ถ้ามีการตรวจเลือดและตรวจหาไวรัสในห้องทดลอง เช่น ทำการเพาะเชื้อจะสามารถพบไวรัสได้

3. ต่อมา ตั้งแต่สัปดาห์ที่ 6 เป็นต้นไป ร่างกายจะสร้างแอนติบอดี (Antibody) ต่อไวรัส เพื่อทำลายเชื้อที่แปลกปลอมทำให้เชื้อไวรัสหายไปจากกระแสเลือด เมื่อถึงระยะนี้จะตรวจพบแอนติบอดี ซึ่งช่วยให้ตรวจสอบได้ว่าร่างกายติดเชื้อ เอช ไอ วี โดยทั่วไปการสร้างแอนติบอดี จะเริ่มในสัปดาห์ที่ 6 ถึง 12 แต่บางรายอาจช้ากว่านี้

4. ตราบเท่าที่ร่างกายยังสร้างแอนติบอดีอยู่ ก็อาจตรวจไม่พบไวรัส

เอช ไอ วี ในกระแสเลือด แต่ก็ยังมีเชื้อแฝงตัวอยู่ในเซลล์เป็นเวลานานๆ ทำให้ผู้ติดเชื้อยังคงไม่มีอาการและจะรู้ว่าติดเชื้อก็จากการตรวจหาแอนติบอดีในเลือดเท่านั้น

5. ในระยะสุดท้ายไวรัสแบ่งตัวอย่างรวดเร็ว ทำให้ภูมิคุ้มกันถูกทำลายลดจำนวนลง ในขณะเดียวกันระดับแอนติบอดีก็ลดลง ทำให้ภูมิคุ้มกันของร่างกายเสียไปและเกิดโรคติดเชื้อหรือโรคมะเร็งเข้าแทรกซ้อน ทำอันตรายจนถึงแก่ชีวิตได้

การแพร่ระบาดของโรคเอดส์

โรคเอดส์พบครั้งแรกในปีพ.ศ. 2524 ที่ประเทศสหรัฐอเมริกา และแพร่ระบาดไปในทุกทวีปทั่วโลก ในปีพ.ศ. 2526 Dr.Luc Montagnier ชาวฝรั่งเศสและคณะได้ค้นพบเชื้อไวรัสเอดส์เป็นครั้งแรก โดยสามารถแยกเชื้อไวรัสชนิดหนึ่งได้จากต่อมน้ำเหลืองของผู้ป่วยที่มีประวัติรักร่วมเพศ โดยให้ชื่อไวรัสชนิดนี้ว่า Lymphadenopathy Associated Virus (LAV) ในปี พ.ศ. 2529 Dr. Robert Gallo และคณะแพทย์จากสหรัฐอเมริกา ก็สามารถแยกเชื้อเอดส์ได้จากเม็ดเลือดขาวของผู้ป่วยเอดส์และตั้งชื่อว่า Human T-cell Lympotropic Virus III (HIV-III) ต่อมาพบว่าไวรัส LAV และ HIV-III เป็นไวรัสชนิดเดียวกัน แต่มีชื่อเรียกแตกต่างกันจึงเรียกชื่อใหม่ว่า Human Immunodeficiency Virus (HIV)

เอดส์ได้แพร่ระบาดเข้ามาในประเทศไทย โดยพบผู้ป่วยรายแรกเมื่อเดือนกันยายน ปี พ.ศ. 2527 เป็นชายไทยที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศ รูปแบบการแพร่ระบาดของเอดส์ในประเทศไทยแบ่งออกเป็น 5 ระยะ คือ (สุรศักดิ์ ฐานีพานิชสกุล และสัญญา ภัทราชัย. 2540 : 7-8)

ระยะที่ 1 การแพร่ระบาดในกลุ่มชายรักร่วมเพศ

ในช่วงปี พ.ศ. 2527-2529 การแพร่ระบาดของเชื้อเอดส์ส่วนใหญ่มาจากเพศสัมพันธ์แบบรักร่วมเพศ ผู้ป่วยที่พบในระยะแรกนี้มักเป็นผู้ที่ติดเชื้อเอดส์จากต่างประเทศหรือมีเพศสัมพันธ์กับชาวต่างประเทศ ชายที่ติดเชื้อเอดส์บางคนมีอาชีพขายบริการทางเพศทำให้มี การแพร่เชื้อกันต่อไปมากขึ้น และมีบางส่วนมีพฤติกรรมแบบรักสองเพศ

ระยะที่ 2 การแพร่ระบาดในกลุ่มผู้ติดสารเสพติดชนิดฉีด

ในช่วงปลายปี พ.ศ. 2530-2533 มีการระบาดของการติดเชื้อเอดส์อย่างรุนแรงในกลุ่มผู้ติดสารเสพติดชนิดฉีด เนื่องจากการใช้เข็มและกระบอกฉีดยาร่วมกัน ในระยะนี้อาจมีการแพร่จากกลุ่มผู้ติดสารเสพติดไปสู่ประชาชนทั่วไป โดยทางเพศสัมพันธ์ผ่านหญิงขายบริการทางเพศ

ระยะที่ 3 การแพร่ระบาดในกลุ่มหญิงขายบริการทางเพศ

ตั้งแต่ต้นปี พ.ศ. 2532 มาจนถึงปัจจุบัน มีการระบาดของการติดเชื้อเอดส์อย่างรุนแรงในกลุ่มหญิงขายบริการทางเพศ โดยขณะนี้แนวโน้มของการติดเชื้อเอดส์ในกลุ่มหญิงขายบริการในทุกจังหวัดเพิ่มสูงขึ้น

ระยะที่ 4 การแพร่ระบาดในกลุ่มชายเที่ยวโสเภณี

ตั้งแต่ต้นปี พ.ศ. 2533 เป็นต้นมา มีการตรวจพบการระบาดของเชื้อเอดส์ในกลุ่มชายเที่ยวหญิงขายบริการทางเพศในอัตราเพิ่มขึ้นอย่างช้าๆ จากการสำรวจชายที่ไปรับการตรวจกามโรคตามจังหวัดต่างๆ ทั่วประเทศ เมื่อปลายปี พ.ศ. 2532 พบว่า อัตราการติดเชื้อเอดส์โดยเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 2 และเพิ่มขึ้นตามลำดับจนเป็นร้อยละ 8.6 ในการสำรวจเมื่อเดือนธันวาคม พ.ศ. 2537 มีผู้คาดประมาณว่าในประเทศไทยมีชายวัยที่จะเที่ยวโสเภณีอยู่ประมาณ 13-15 ล้านคน โดยในจำนวนนี้อย่างน้อยร้อยละ 30-50 เคยร่วมเพศกับหญิงขายบริการทางเพศ จึงเชื่อว่าจะมีชายจำนวนไม่น้อยที่ได้สัมผัสเชื้อเอดส์ และจะเป็นผู้แพร่เชื้อต่อๆ ไป

ระยะที่ 5 การแพร่ระบาดในกลุ่มหญิงทั่วไป และเด็กทารก

ชายนักเที่ยวที่ติดเชื้อเอดส์ นอกจากจะแพร่โรคไปสู่หญิงขายบริการทางเพศแล้วยังแพร่ไปสู่แม่บ้าน หญิงที่มีเพศสัมพันธ์กับชายเหล่านี้ เมื่อมีการตั้งครรภ์จึงส่งผลให้ทารกมีโอกาสติดเชื้อเอดส์ด้วย

การติดต่อของเชื้อไวรัส เอช ไอ วี

เชื้อไวรัส เอช ไอ วี จะพบปริมาณของเชื้อมากในเลือด น้ำเหลือง เนื้อเยื่อ น้ำอสุจิ น้ำในช่องคลอด ส่วนน้ำลายและเสมหะพบได้บ้าง แหล่งแพร่เชื้อที่สำคัญที่สุด คือ ผู้ติดเชื้อที่ไม่แสดงอาการและไม่ทราบว่าตนเองติดเชื้อ เอช ไอ วี การติดต่อพบได้ 3 ทางที่สำคัญ ดังนี้

1. ทางเพศสัมพันธ์ จากการมีเพศสัมพันธ์กับผู้ติดเชื้อเอช ไอ วี ทางช่องคลอดหรือทางทวารหนัก โรคเอดส์สามารถแพร่ได้ทั้งจากชายสู่ชาย ชายสู่หญิงและหญิงสู่ชาย และพบว่า ผู้ชายแพร่เชื้อไปให้ผู้หญิงได้มากกว่าผู้หญิงแพร่เชื้อไปให้ผู้ชาย ปัจจัยเสริมที่ทำให้มีโอกาส ติดเชื้อทางเพศสัมพันธ์มากขึ้น คือ ผู้ที่เปลี่ยนคู่นอนบ่อยๆ การเป็นกามโรคร่วมด้วย หรือมีบาดแผลบริเวณอวัยวะเพศ การร่วมเพศที่รุนแรง ในประเทศไทย จากรายงานของกองระบาดวิทยา พบว่าร้อยละ 83.07 ของผู้ป่วยเอดส์ได้รับเชื้อจากการมีเพศสัมพันธ์ (กองระบาดวิทยา สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข. 2543 : 4)

2. การรับเชื้อทางเลือด เช่น การได้รับเลือดหรือผลิตภัณฑ์จากเลือด การฉีด สารเสพติด โดยใช้เข็มร่วมกัน ถูกเข็มที่ปนเปื้อนเชื้อดำ เป็นต้น พบว่าการใช้สารเสพติดชนิดฉีดเป็นสาเหตุที่พบมากที่สุดในกลุ่มนี้ ปัจจุบันโอกาสติดเชื้อจากการรับเลือดพบน้อยมาก เนื่องจากมีการตรวจกรองพฤติกรรมเสี่ยงของผู้บริจาคโลหิต และการตรวจหาเชื้อไวรัสเอดส์ในเลือดบริจาค ดังนั้นการติดเชื้อจากการรับเลือดบริจาคที่ผ่านการตรวจกรองมีโอกาสน้อยมาก ประมาณ 1 ใน 50,000 ยูนิต จากการศึกษาพบว่าโอกาสติดเชื้อถ้าได้รับเลือดบวกต่อครั้งประมาณร้อยละ 90 และประมาณร้อยละ 1 จากการใช้เข็มที่ปนเปื้อนเชื้อต่อครั้ง (พิพัฒน์ ลักษมีจรัลกุล. 2541 : 366)

3. จากมารดาที่ติดเชื้อสู่ทารกแรกเกิด ทารกมีโอกาสติดเชื้อประมาณร้อยละ 30 การติดเชื้ออาจเกิดได้ตั้งแต่ในครรภ์ ระยะคลอดและระยะหลังคลอด ในระยะหลัง

คลอดสาเหตุสำคัญคือ การกินนมแม่ ซึ่งอัตราการติดเชื้อผ่านทางน้ำนมแม่พบสูงถึงร้อยละ 7.22 ดังนั้นเด็กที่คลอดจากแม่ที่ติดเชื้อจึงไม่แนะนำให้กินนมแม่

สำหรับทางอื่นๆ เช่น การรับประทานอาหารร่วมกัน การลงสระร่วมกัน ยุงกัด เป็นต้น ไม่มีรายงานว่าติดต่อได้

อาการ

ผู้ติดเชื้อเอดส์ จะมีการแสดงออกตามระยะของการติดเชื้อ เอช ไอ วี ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 ไม่ปรากฏอาการ (Asymptomatic HIV infection)

ระยะที่ 2 อาการสัมพันธ์กับเอดส์ (ARC-AIDS Related complexes)

ระยะที่ 3 อาการเอดส์เต็มขั้น (AIDS)

1. ระยะไม่ปรากฏอาการ (Asymptomatic HIV infection) เป็นระยะที่ยังไม่ปรากฏอาการ หรือเรียกว่า ระยะติดเชื้อไวรัส เอช ไอ วี อินเฟคชั่น (HIV infection) ระยะนี้ผู้ป่วยจะมีสุขภาพแข็งแรงเป็นปกติในระยะ 2 — 3 สัปดาห์ หลังการติดเชื้อ บางรายอาจมีอาการคล้ายๆ เป็นหวัด มีไข้ต่ำๆ ปวดศีรษะ เป็นอยู่ไม่กี่วันจะหายไปเอง โดยไม่ต้องรับการรักษา หลังการติดเชื้อประมาณเดือนครึ่งถึงสามเดือน จะตรวจพบเลือดเอดส์บวก ระยะนี้ผู้ป่วยจะไม่มีอาการ แต่ก็เป็นระยะที่สามารถแพร่เชื้อไปสู่ผู้อื่นได้

2. ระยะอาการสัมพันธ์กับเอดส์ (ARC-AIDS Related complexes) เป็นระยะที่ปรากฏอาการ หรือระยะมีอาการสัมพันธ์กับเอดส์ ผู้ป่วยจะเริ่มปรากฏอาการอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างพร้อมกันได้ และมักจะเป็นอาการเรื้อรังที่ไม่ทราบสาเหตุ ดังนี้

2.1 อาการต่อมน้ำเหลืองโตติดต่อกันนานกว่า 3 เดือน การโตเป็นอย่างถาวร ไม่ใช่ยุบๆ โตๆ มักเป็นต่อมน้ำเหลืองที่บริเวณคอ รักแร้และหลังหู โดยหาสาเหตุของการโตไม่ได้ พวกนี้หากได้ติดตามดูต่อไปถึง 5 ปี มักพบว่าจะดำเนินไปเป็นเอดส์ หรือระยะเอดส์เต็มขั้นได้

2.2 น้ำหนักลดมากกว่าร้อยละ 10 ของน้ำหนักเดิม หรือประมาณ 5 — 8 กิโลกรัมโดยไม่มีสาเหตุ

2.3 มีฝ้าขาวที่ลิ้นและในลำคอนานเกิน 3 เดือน

2.4 มีไข้เรื้อรังติดต่อกันเกิน 3 เดือน

2.5 มีอาการของโรคเริม (Herpes simplex) ลุกลามและเรื้อรังนานเกิน 3 เดือน

2.6 มีก้อนหรือผื่นแดงปนม่วงแก่เกิดขึ้นตามตัว และโตขึ้นเรื่อยๆ

2.7 มีอาการแขนขาข้างใดข้างหนึ่งไม่มีแรง แขนขาทำงานไม่ประสานกัน

2.8 ผู้ป่วยระยะนี้สามารถแพร่เชื้อสู่บุคคลอื่นได้ บางส่วนของผู้ป่วยในกลุ่มนี้จะมีอาการติดไปในระยะที่ 3

3. ระยะอาการเอดส์เต็มขั้น (AIDS) เป็นระยะที่จะเกิดการติดเชื้อฉวยโอกาส เพราะเซลล์เม็ดเลือดขาวที่เรียกว่า ลิมโฟไซต์ ซึ่งเป็นภูมิคุ้มกันของร่างกายถูกทำลาย เชื้อที่ฉวยโอกาส เช่น แบคทีเรีย โปรโตซัว ไวรัส รา พยาธิ ทำให้เกิดความผิดปกติในระบบต่างๆ ดังนี้

3.1 การติดเชื้อระบบทางเดินหายใจ ทำให้ปอดบวม ปอดอักเสบ วัณโรค ผู้ป่วยจะมีอาการไอเรื้อรัง หายใจหอบถี่และเจ็บคอ

3.2 การติดเชื้อทางระบบทางเดินอาหาร ทำให้มีอาการท้องเดินเรื้อรัง จากการติดเชื้อโรคอื่นๆ ซึ่งปกติไม่ทำให้เกิดโรค มีอาการกลืนอาหารลำบาก การติดเชื้อราที่หลอดอาหารหรือเชื้อราแคนดิด้าในช่องปาก ทำให้เป็นฝ้าขาวติดอยู่บนลิ้น กระพุ้งแก้ม ริมฝีปาก และอาจลุกลามไปถึงต่อมทอนซิลได้

3.3 การติดเชื้อในระบบประสาท ทำให้มีอาการสมองอักเสบและทำให้เซลล์ประสาทเสื่อมสลายได้ เกิดอาการความจำเสื่อม และลืมง่าย ชัก อัมพาต พูดช้าลง เคลื่อนไหวช้า คิดคำพูดไม่ค่อยออก มีอารมณ์เปลี่ยนแปลงง่าย หงุดหงิด ซึมหรือเป็นโรคจิตประสาท บางคนมีอาการปวดศีรษะมาก แขนขาไม่มีแรง

3.4 การเกิดอาการทั่วไป เป็นอาการที่คุกคามสมรรถภาพของร่างกายอย่างต่อเนื่อง อาทิ ต่อมน้ำเหลืองทั่วไปโต อ่อนเพลียมาก น้ำหนักลดมาก มีไข้เรื้อรังเกิดอาการของโรคมะเร็งบางชนิด เช่น มะเร็งหลอดเลือดฝอย มีผื่นจ้ำคล้ายห้อเลือดตามร่างกายหรือตุ่มแดงจัดจนถึงม่วงคล้ำ

การวินิจฉัยโรค

วิธีการวินิจฉัยโรคเอดส์เบื้องต้นที่นิยมในปัจจุบันมีดังนี้

1. การตรวจหาภูมิคุ้นเคย หรือแอนติบอดีต่อเชื้อไวรัสเอดส์ (Anti-HIV) เป็นการตรวจหาโปรตีนที่เรียกว่า ภูมิคุ้นเคย หรือแอนติบอดีที่ร่างกายสร้างขึ้นมาเมื่อได้รับเชื้อไวรัสเอดส์ หรือมีการติดเชื้อเอดส์ แอนติบอดีเป็นตัวแสดงถึงร่องรอยของการมีเชื้อไวรัสเอดส์ในร่างกาย จะตรวจพบได้ประมาณ 3 สัปดาห์ถึง 3 เดือน หลังได้รับเชื้อไวรัสเอดส์ (จุรีรัตน์ ชำนาญพันธ์. 2535 :132) การตรวจหาแอนติบอดี แบ่งออกได้ดังนี้

1.1 วิธีการตรวจคัดกรองเบื้องต้น (Screening test) วิธีที่นิยมคือ วิธีอีไลซ่า (ELISA) มาจากคำว่า Enzyme Linked Immunosorbent Assay เป็นวิธีที่ถือว่าเป็นมาตรฐานมีความไว (Sensitivity) และความเฉพาะเจาะจงสูงมาก ถ้าการทดสอบ ELISA ให้ผลบวก (Reactive) กับซีรั่มใด ให้ทำการทดสอบด้วยวิธีเดิมซ้ำอีกครั้ง ถ้ายังได้ผลบวกอีกจึงค่อยทำการทดสอบยืนยันต่อไปว่าซีรั่มมีแอนติบอดีอยู่จริง แต่ถ้าทำซ้ำแล้วได้ผลลบทั้งที่ทำครั้งแรกให้ผลบวกควรเจาะเลือดตรวจซ้ำอีกครั้งใน 3-9 เดือนต่อมา (พิไลพันธ์ พุธวัฒนะ. 2541 : 2.44)

นอกจากนั้นยังใช้วิธีการตรวจยืนยัน (Confirmatory test) คือ วิธีอิมมูโนบล็อท (Immunoblot) หรือวิธีเวสเทอร์นบล็อท (Western Blot หรือ WB) เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของการวินิจฉัยโรค จากการตรวจคัดกรองเบื้องต้นว่ามีการติดเชื้อจริงหรือไม่ (กระทรวงสาธารณสุข. 2542 : 21)

2. การตรวจหาแอนติเจนของเชื้อไวรัสเอดส์ (HIV-antigen) จันทพงษ์ วะสี, รวงผึ้ง สุทธเรนทร์ และประเสริฐ เอื้อวรากุล (2541 : 239-240) ได้กล่าวถึงการตรวจหาแอนติเจนของเชื้อไวรัสไว้ดังนี้ คือ

2.1 การตรวจหาโปรตีนของไวรัส อาจตรวจพบแอนติเจนได้ในเวลา 2-6 สัปดาห์ หลังจากได้รับเชื้อ

2.2 การตรวจหายีนของไวรัสโดยปฏิกิริยาลูกโซ่โพลีเมอเรส (Polymerase Chain Reaction หรือ PCR)

2.3 การเพาะเลี้ยงแยกเชื้อไวรัสเชื้อ เอช ไอ วี แยกได้จากเซลล์และสารคัดหลั่งอื่นๆ ตัวอย่างที่มีโอกาสพบเชื้อและแยกเชื้อได้มากที่สุด คือ เม็ดเลือดขาวในกระแสเลือด (Partipheral mononuclear cell) รองลงมาคือ พลาสมา ซีรั่ม น้ำในช่องคลอด น้ำอสุจิ

การรักษาโรคเอดส์

การรักษาแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอนดังนี้

1. การรักษาโรคติดเชื้อหรือโรคมะเร็งฉวยโอกาส

แม้ว่าในปัจจุบันจะยังไม่มียารักษาโรคเอดส์ให้หายขาดได้ก็ตาม แต่ผู้ป่วยโรคเอดส์ส่วนใหญ่จะมาโรงพยาบาลด้วยอาการของโรคติดเชื้อฉวยโอกาสหรือมะเร็ง ซึ่งจะสามารถรักษาให้หายได้หากวินิจฉัยได้ถูกต้อง ในการรักษาโรคมะเร็งในหลอดเลือด (Kaposi's sarcoma) รักษาได้ยาก อาจใช้ยาบางชนิด ใช้การผ่าตัด หรือวิธีรังสีรักษา

ปัจจุบันมีการให้ยาป้องกันโรคติดเชื้อแทรกซ้อนต่างๆ เมื่อระดับภูมิคุ้มกันต่ำลงถึงระดับหนึ่ง หรือป้องกันไม่ให้โรคติดเชื้อฉวยโอกาสนั้นเป็นซ้ำอีก (ประพันธ์ ภานุภาค. 2537 : 339)

2. การใช้ยาต้านไวรัสเอดส์ (Antiretroviral agent)

ในปัจจุบันมียาหลายอย่างซึ่งโดยทางทฤษฎีแล้วน่าจะได้ผลในการหยุดยั้งการเจริญเติบโตของเชื้อไวรัส โดยออกฤทธิ์ที่ระดับต่างๆ ในวงจรชีวิตของเชื้อไวรัสเอดส์ที่นิยมใช้มี 2 กลุ่ม คือ (พิพัฒน์ ลักษมีจรัลกุล. 2541 : 373)

2.1 ยากลุ่มยับยั้งการทำงานของเอ็นไซม์ รีเวิร์สทรานสคริปเตส (Reverse Transcriptase Inhibitors หรือ Nucleoside Analog RT Inhibitor) ได้แก่ ยาไซโดวูดีน (Zidovudine หรือ AZT) ไดดาโนซีน (Didanosine หรือ ddI) ซาลซีลาบีน (Zalcilabine หรือ ddC) สตาวูดีน (Stavudine หรือ d4T) ลามีวูดีน (Lamivudine หรือ 3TC)

ยากลุ่มยับยั้งการสร้างโปรตีนของไวรัส (Protease Inhibitors) ได้แก่

ยาซาควินาเวีย (Saquinavir หรือ SGV) ยาริโทนาเวีย (Ritonavir หรือ RTV) ยาอินดินาเวีย (Indinavir หรือ IDV)

ข้อมูลการวิจัยพบว่า การใช้ยาตั้งแต่ 2 ชนิดขึ้นไปจะให้ผลดีกว่าการใช้ยาเพียงชนิดเดียว เพื่อชะลอไม่ให้ผู้ติดเชื้อมีอาการของโรคเอดส์เต็มขั้น และเพื่อลดอาการรุนแรงของโรคที่เกิดขึ้น การรักษาด้วยยาชนิดเดียวเป็นระยะเวลายาวนานผลที่ตามมา คือ การดื้อยา และผลข้างเคียงของยาเหล่านี้ เช่น อาการคลื่นไส้ อาเจียน โลหิตจาง กล้ามเนื้ออ่อนแรง ชาปลายมือ ปลายเท้า ผื่นขึ้น เป็นต้น

3. การให้ยาเสริมภูมิต้านทาน

เนื่องจากการที่ภาวะภูมิต้านทานของผู้ติดเชื้อไวรัสเอดส์ลดต่ำลง เป็นสาเหตุหนึ่งของการเกิดอาการต่างๆ ของโรคเอดส์ จึงมีผู้พยายามทดลองใช้ยาต่างๆ เพื่อเพิ่มหรือเสริมภูมิต้านทานในผู้ติดเชื้อเอดส์ มีตัวยาหลายตัวที่มีผู้ใช้กัน เช่น ฮอร์โมนไทมิก (Thymic hormones) อินเตอร์ลุยคินทู (Interleukin 2) อินเตอร์เฟอร์รอน (Interferons) วัคซีนเอดส์ เป็นต้น พบว่ามียาหลายตัวที่ทำให้ภาวะภูมิคุ้มกันของคนไข้ดีขึ้น ยืดระยะเวลาของการเกิดอาการเอดส์เต็มขั้นออกไป จึงเป็นที่หวังได้ว่าการรักษาการติดเชื้อเอดส์ในอนาคตคงเป็นการใช้ยาต้านไวรัสเอดส์ร่วมไปกับยาที่เสริมภูมิคุ้มกัน เพื่อให้ได้ผลการรักษาที่สูงที่สุด (ประพันธ์ ภานุภาค. 2537 : 341)

4. การรักษาทางด้านจิตใจของผู้ป่วย

เนื่องจากผู้ป่วยโรคเอดส์มักจะประสบกับปัญหาทางด้านจิตใจเป็นอย่างมาก จากการที่ถูกรังเกียจและกีดกันจากสังคม จึงต้องมีบริการที่จะรักษาสภาพทางจิตใจของผู้ป่วย บริการดังกล่าวประกอบด้วย

4.1 การให้คำแนะนำทางการแพทย์และสังคมแก่ผู้ป่วย (Counselling) โดยการให้ข้อมูลที่เกี่ยวกับโรคและวิธีการแพร่กระจายของเชื้อ ตลอดจนแนวทางในการปฏิบัติที่เหมาะสมและความจำเป็นในการหยุดยั้ง หรือหลีกเลี่ยงพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการรับเชื้อเพิ่ม หรือแพร่กระจายเชื้อไปสู่ผู้อื่น

4.2 การสังคมสงเคราะห์โดยให้มีอาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรคและอาชีพที่จะช่วยให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างเหมาะสมรวมไปถึงการบำบัดรักษาสารเสพติด

โรคติดเชื้อฉวยโอกาส

โรคติดเชื้อฉวยโอกาส เกิดขึ้นเมื่อภูมิต้านทานของร่างกายถูกทำลายมาก ทำให้เกิดการติดเชื้อโรคที่มักไม่เป็นในคนปกติ ซึ่งมีหลายชนิดแล้วแต่ว่าติดเชื้อชนิดใดที่ส่วนใดของร่างกาย โรคติดเชื้อฉวยโอกาสที่พบบ่อย ได้แก่

1. การติดเชื้อวัณโรค

วัณโรค (Tuberculosis) เกิดจาก เชื้อมัยโครแบคทีเรียม ทูเบอร์คูโลซิส (*Mycobacterium tuberculosis*) เป็นเชื้อก่อโรคที่มีความรุนแรง พบได้บ่อยในผู้ติดเชื้อ เอช ไอ วี อาจเป็นวัณโรคนอกปอดร่วมกับในปอด การติดต่อของโรคโดยทางระบบทางเดินหายใจ

ไชยวัฒน์ อึ้งเศรษฐพันธ์ และเกียรติ รักษ์รุ่งธรรม (2541 : 39) กล่าวไว้ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างวัณโรคกับโรคติดเชื้อ เอช ไอ วี สามารถแบ่งได้ 5 ประการ ดังนี้

1. มีความชุกของวัณโรคสูง (High prevalence) ในกลุ่มผู้ติดเชื้อ เอช ไอ วี
2. วัณโรคอาจเป็นโรคชี้บ่งของโรคเอดส์เพียงโรคเดียวที่สามารถติดต่อจากบุคคลหนึ่งไปสู่บุคคลอื่นที่ติดเชื้อ เอช ไอ วี ด้วยหรือไม่ก็ได้
3. การวินิจฉัยที่รวดเร็วและการให้การรักษาอย่างเหมาะสม สามารถรักษาให้หายได้
4. สามารถป้องกันวัณโรคในหมู่คนที่ติดเชื้อได้
5. วัณโรคจะเร่งให้โรคติดเชื้อ เอช ไอ วี มีการดำเนินโรคที่เร็วขึ้น

ลักษณะอาการทางคลินิก

เมื่อจำนวนเม็ดเลือดขาวซีดี-4 มากกว่า 200 ลบ.มม. มักเป็นวัณโรคปอดทั่วไป แต่เมื่อภูมิต้านทานต่ำลง เม็ดเลือดขาวซีดี-4 ลดลงมาก จะพบการแพร่กระจายไปตามอวัยวะต่างๆ เช่น ต่อมน้ำเหลือง ไขกระดูก ตับ ม้าม ระบบประสาท นอกจากนั้นยังพบได้ใน ข้อ กระดูก ทางเดินอาหาร เป็นต้น อาการนำที่พบได้บ่อยในผู้ติดเชื้อ เอช ไอ วี คือ ไข้ น้ำหนักลด ต่อมน้ำเหลืองโต และเจ็บ ลักษณะเด่นพิเศษของวัณโรคในผู้ติดเชื้อ เอช ไอ วี คือ การตรวจพบเชื้อวัณโรคในเลือดได้ (*M. tuberculosis bacteremia*)

2. โรคปอดอักเสบ

โรคปอดอักเสบจากเชื้อนิวโมซิสทิส คารินิไอ (*Pneumocystis carinii pneumonia* หรือ PCP) มักติดเชื้อทางระบบการหายใจ เชื้อจะเข้าไปแบ่งตัวอยู่ภายในถุงลมปอด (Alveoli) ในคนปกติร่างกายจะหยุดยั้งการเจริญเติบโตของเชื้อนี้ได้ แต่ในผู้ป่วยเอดส์เชื้อจะเพิ่มจำนวนมากขึ้นก่อให้เกิดโรค

ลักษณะอาการทางคลินิก

ในคนปกติทั่วไปมักจะติดเชื้อปอดอักเสบ โดยไม่แสดงอาการ อาการแสดงมักพบในกลุ่มผู้ป่วยที่ภูมิคุ้มกันบกพร่อง ในกลุ่มผู้ป่วยที่ไม่เป็นเอดส์จะมีระยะฟักตัวประมาณ 2 เดือน มีอาการหอบ เหนื่อย หายใจไม่ค่อยสะดวก และไอแบบไม่มีเสมหะ ในเด็กอาจจะมีไข้และทารกจะมีอาการไอ หายใจเร็วจนถึงหยุดหายใจได้ ส่วนในผู้ป่วยเอดส์จะมีระยะฟักตัวประมาณ 1-12 เดือน อาการจะเกิดเร็วและเฉียบพลัน บางครั้งก็ค่อยเป็นค่อยไปผู้ป่วยจะมีไข้ต่ำๆ ไอแบบไม่มีเสมหะ หายใจไม่สะดวก และเจ็บแน่นหน้าอกโดยที่ไม่มีอาการของระบบอื่นร่วมด้วย

การติดเชื้อในเนื้อเยื่อหรืออวัยวะอื่นๆ ที่พบบ่อย ได้แก่ ต่อมน้ำเหลือง ไขกระดูก ม้าม และตับ นอกจากนี้ก็มีรายงานพบที่ไต ต่อมหมวกไต ผิวหนัง ต่อมไทรอยด์ หู และระบบทางเดินอาหาร ในผู้ป่วยเอดส์บางรายก็พบมีการแพร่กระจายของเชื้อไปทั่วร่างกาย (Disseminated infection)

3. โรคเยื่อหุ้มสมองอักเสบ

โรคเยื่อหุ้มสมองอักเสบจากเชื้อรา (Cryptococcal meningitis) เป็นโรคติดเชื้อที่พบได้บ่อยในผู้ป่วยเอดส์ เกิดจากเชื้อ *Cryptococcus neoformans*

ลักษณะอาการทางคลินิก

อาการที่พบบ่อย คือ ไข้ ปวดศีรษะ อ่อนเพลีย คลื่นไส้ อาเจียน พบอาการแสดงของเยื่อหุ้มสมองได้น้อย จึงทำให้วินิจฉัยโรคได้ช้า ประมาณ 1 ใน 3 ของผู้ป่วยอาจมาด้วยอาการ เซื่องซึม อาการชักมีการเปลี่ยนแปลงทางจิตใจ บุคลิกภาพและความจำ อาการระบบอื่นที่พบ คือ การติดเชื้อที่ผิวหนัง ลักษณะคล้ายหูดข้าวสุก อาจพบรอยโรคของผิวหนังที่บริเวณใบหน้า ลำคอ หนังศีรษะ ลำตัวส่วนบน แขน มีการติดเชื้อที่ลูกตา ต่อมลูกหมาก และอวัยวะต่างๆ ที่ ตับ ม้าม ต่อมน้ำเหลือง ไขกระดูก กล้ามเนื้อ เป็นต้น

4. การติดเชื้อรา

การติดเชื้อรา (Candidiasis) ที่พบบ่อยที่สุดในผู้ป่วยโรคเอดส์เกิดจากเชื้อ *Candida albicans* และ *Candida spp.* อื่น ในผู้ป่วยทั่วไปจะพบโรคนี้ในบริเวณช่องปาก ช่องคลอดหรือตามผิวหนัง แต่การวินิจฉัยว่าเป็นกลุ่มอาการเอดส์จะต้องเป็นมากกว่านี้ คือ ต้องพบรอยโรคที่หลอดอาหาร หลอดคอ หลอดลม หรือในปอดร่วมด้วย การติดเชื้อในคนมักเกิดจากการเพิ่มจำนวนของเชื้อที่อยู่ในร่างกายเอง ซึ่งพบได้ในผู้ป่วยที่มีภูมิคุ้มกันต่ำเนื่องจากสาเหตุต่างๆ

ลักษณะอาการทางคลินิก

พบบ่อยที่สุด คือ เป็นฝ้าขาวในปาก คอหอย อาจมีอาการเจ็บและมีเลือดออกร่วมด้วย รอยโรคที่หลอดอาหารทำให้กลืนลำบาก มีอาการเจ็บแน่นบริเวณใต้กระดูกอก โดยเฉพาะเวลากลืนอาหาร

ผลกระทบของโรคเอดส์

โรคเอดส์เป็นโรคที่ก่อให้เกิดผลกระทบมากมาย ทั้งด้านร่างกาย จิตใจของผู้ติดเชื้อและผู้ป่วยเอดส์แล้วยังมีผลกระทบต่อครอบครัว สังคม เศรษฐกิจ และประเทศชาติ ซึ่งได้แบ่งผลกระทบของโรคเอดส์ในด้านต่างๆ ไว้ดังนี้

1. ผลกระทบด้านปัจเจกบุคคล

ผู้ติดเชื้อและผู้ป่วยเอดส์ จะได้รับผลกระทบทั้งทางด้านร่างกาย และจิตใจ เนื่องจากโรคเอดส์เป็นโรคที่ยังไม่มียารักษา และไม่มีวัคซีนป้องกัน เมื่อบุคคลรับเชื้อไวรัสเอดส์เข้าสู่ร่างกายจะเกิดภาวะติดเชื้อเอดส์ เมื่อภูมิต้านทานของร่างกายลดลงจะเริ่มมีอาการเจ็บป่วยโรคเอดส์จึงทำให้เกิดปัญหาทั้งสุขภาพกายและสุขภาพจิต ซึ่งแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล ส่วนใหญ่ผลกระทบทางด้านจิตใจ จะก่อให้เกิดความสับสน วิตกกังวล กลัว โกรธ มีความเครียด รู้สึกผิด ท้อแท้ แยกตัว และมีพฤติกรรมที่ผิดปกติ บางรายอาจมีพฤติกรรมต่อต้านสังคมหรือหนีสังคม เช่น การฆ่าตัวตาย ทำร้ายตนเองและผู้อื่น

เมื่อเข้าระยะป่วยเป็นโรคเอดส์ ปัญหาทางด้านสุขภาพจะซ้ำเติมปัญหาด้านจิตใจ สุขภาพกายเริ่มทรุดลง ตกงาน คุณภาพชีวิตเปลี่ยนแปลง มีการติดเชื้อโรคฉวยโอกาสชนิดต่างๆ ปัญหาการรักษาพยาบาล ค่าใช้จ่าย การถูกรังเกียจ ปัญหาด้านเศรษฐกิจและด้านอื่นๆ เกิดขึ้น (พิพัฒน์ ลักษมีจรัลกุล. 2541 : 372) ทำให้ผู้ป่วยมีความวิตกกังวล และเครียดมากขึ้น ยิ่งอาการของโรครุนแรงแสดงออกชัดเจนเพียงใด ความทุกข์ทรมาน ความกดดันจะเพิ่มมากขึ้น โดยกลัวว่าผู้คนจะรู้และกลัวความตาย

2. ผลกระทบด้านครอบครัว

ผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับผู้ติดเชื้อ ผู้ป่วยเอดส์ เช่น ภรรยา สามี บุตร บิดา มารดา และญาติ ต้องเผชิญความเครียดหลายอย่าง โดยเฉพาะการยอมรับผู้ติดเชื้อ ผู้ป่วยเอดส์ การปิดบังมิให้ผู้อื่นรู้ว่ามีสมาชิกในครอบครัวติดเชื้อเอดส์ ในกรณีที่ผู้ป่วยเป็นโรคเอดส์ ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ ต้องออกจากงาน ทำให้ขาดรายได้ ภาระทั้งหมดต้องตกอยู่กับครอบครัว ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล และเพิ่มความเสี่ยงต่อการติดเชื้อ

ยังพบว่ามีครอบครัวจำนวนไม่น้อยที่ต้องแตกแยก พลัดพรากจากการไม่ยอมรับของสมาชิกในครอบครัว และชุมชนต้องอพยพย้ายถิ่นฐานไปอยู่ที่อื่น นอกจากนั้นหากผู้ป่วยเอดส์ที่เป็นหัวหน้าครอบครัวเสียชีวิต จะเกิดปัญหาบุตรขาดการดูแล ผู้สูงอายุขาดการดูแล หรือถ้าบุตรนั้นติดเชื้อเอดส์ด้วยก็จะก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ ตามมา เป็นต้น

3. ผลกระทบด้านสังคม

ในระยะแรกที่มีการแพร่ระบาดของโรคเอดส์นั้นการให้ข้อมูลข่าวสารไม่ชัดเจน ไม่ถูกต้อง ทำให้คนแสดงความรังเกียจ ต่อต้าน ดูถูกเหยียดหยามผู้ติดเชื้อเอดส์ และกลัวว่าผู้ที่มีเชื้อเอดส์อาจแพร่เชื้อมาสู่ตัวได้จากการอยู่ร่วมกันในครอบครัว การทำงานร่วมกัน การใช้ชีวิตประจำวัน เช่น การใช้ห้องน้ำ ห้องส้วม ยุงกัด หรือการสัมผัสเลือด น้ำเหลืองที่เปรอะเปื้อนตามที่ต่างๆ เมื่อมีความรู้มากขึ้น ก็ทำให้สามารถอยู่ร่วมสังคมกับผู้ติดเชื้อเอดส์ได้ดีขึ้น (ประพันธ์ ภานุภาค. 2539 : 27) บางส่วนที่ยังไม่เข้าใจก็ยังมีการต่อต้าน หวาดระแวง แม้ว่าจะเป็นญาติมิตรและบุคคลในสังคม ผู้ติดเชื้อต้องถูกไล่ออกจากงาน ถูกปฏิเสธความช่วยเหลือจากบุคคลใกล้ชิดและสังคม เกิดปัญหาการขาดแรงงานจากการที่ป่วยเป็นโรคเอดส์ ซึ่งผู้ป่วยโรคเอดส์มักจะอยู่ในวัยแรงงาน มีอายุระหว่าง 20-49 ปีมากที่สุด (กองระบาดวิทยา สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข. 2543 : 2) การที่วัยแรงงานลดน้อยลง ถือว่าเป็นการสูญเสียทางเศรษฐกิจของประเทศเป็นอย่างยิ่ง ผลกระทบอีกอย่างหนึ่ง คือ สภาพจิตใจของผู้ติดเชื้อ การได้รับการปฏิเสธจากสังคมอาจทำให้บุคคลมีพฤติกรรมต่อต้าน ประชดสังคมเพื่อแก้แค้นสังคม เช่น พยายามแพร่เชื้อให้แก่บุคคลอื่นๆ ทางเพศสัมพันธ์ เป็นต้น นอกจากนั้นปัญหาเด็กกำพร้าที่เพิ่มขึ้นและผู้สูงอายุถูกทอดทิ้งก็เป็นภาระที่สำคัญของสังคม

4. ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ

การดูแลรักษาผู้ติดเชื้อที่มีอาการและผู้ป่วยเอดส์ เป็นปัญหาที่มีความสำคัญ ผู้ติดเชื้อที่มีอาการหรือผู้ป่วยเอดส์ 1 ราย ต้องใช้บริการโรงพยาบาลเฉลี่ยปีละ 3 ครั้ง ครั้งละประมาณ 12 วัน (ชัยยศ คุณานุสนธิ์. 2541 : 3) ประมาณการค่ายารักษาผู้ป่วยเอดส์ 1 รายในโรงพยาบาลของรัฐบาลได้ดังนี้ ค่ายาเอแซดที (AZT) ประมาณ 36,500 บาทต่อปี ยาดีดีไอ (ddI) หรือดีดีซี (ddC) 54,750 บาทต่อปี ค่ายารักษาโรคติดเชื้อฉวยโอกาส ประมาณ 3,200 - 118,000 บาทต่อปี ขึ้นอยู่กับชนิดของเชื้อก่อโรค (พิพัฒน์ ลักษมีจรัลกุล. 2541 : 373) จะเห็นได้ว่าเราต้องเสียค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษาพยาบาลเป็นจำนวนมาก หากจำนวนผู้ป่วยเอดส์เพิ่มมากขึ้น นอกจากจะต้องสูญเสียเงินในการรักษาพยาบาลแล้ว การที่ประชาชนวัยแรงงานจะต้องเสียชีวิตก่อนวัยอันสมควรนับว่าเป็นการสูญเสียบุคลากรวัยแรงงาน สูญเสียรายได้ของครอบครัวและประเทศชาติอีกด้วย

5. ผลกระทบด้านสาธารณสุข

ระยะแรกของการแพร่ระบาดมีผู้ป่วยจำนวนไม่มากนัก ในปีพ.ศ. 2535 รัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณสำหรับสนับสนุนยาต้านไวรัสให้กับผู้ป่วยที่มีรายได้น้อย ทำให้ระบบมีความคล่องตัวในการดูแลรักษาผู้ป่วย แม้ว่าขณะนั้นจะมีผู้ป่วยเพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็ว แต่ระบบการสนับสนุนยาต้านไวรัส และยารักษาโรคติดเชื้อฉวยโอกาสบางชนิดก็สามารถสร้างกำลังใจให้กับผู้ให้บริการและผู้รับบริการ แต่ในปีพ.ศ. 2538 พบว่า การสนับสนุนยาต้านไวรัสแม้จะเป็นแบบชนิดเดียวให้กับผู้ป่วยเอดส์ทุกราย ต้องใช้งบประมาณสูงมาก (ชัยยศ คุณานุสนธิ์.

2541 : 3) และส่งผลกระทบต่อระบบการบริการ เนื่องจากเอดส์ยังคงแพร่ระบาดไปในกลุ่มต่างๆ อย่างต่อเนื่อง เมื่อระยะเวลาผ่านไป ผู้ติดเชื้อเอดส์จะเริ่มเจ็บป่วย ทำให้จำนวนผู้ติดเชื้อที่มีอาการและผู้ป่วยเอดส์มีจำนวนสูงขึ้น ความต้องการในการดูแลรักษาจึงมากขึ้นตามไปด้วย ระบบบริการสาธารณสุขจึงต้องมีการเปลี่ยนแปลงและปรับให้เหมาะสม

สรุปได้ว่า โรคเอดส์ เป็นโรคติดต่อที่เกิดจากเชื้อไวรัส เอช ไอ วี ติดต่อทางเพศสัมพันธ์มากที่สุด เมื่อติดเชื้อเข้าไปจะทำให้มีอาการตามระยะต่างๆ ของโรค ไม่สามารถรักษาให้หายขาดได้ และยังก่อให้เกิดผลกระทบมากมาย ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ ของผู้ติดเชื้อ แล้วส่งผลกระทบต่อครอบครัว สังคม และประเทศชาติด้วย

ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอช ไอ วี

สาเหตุของการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของวัยรุ่น

การมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสเป็นพฤติกรรมที่ได้รับการกล่าวขวัญกันมากในวัยรุ่นที่เป็นนักเรียนและนักศึกษา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการรับเอาวัฒนธรรมตะวันตกเข้ามามาก การถูกเนื้อต้องตัวกันระหว่างหนุ่มสาวกระทำกันโดยเปิดเผยมากขึ้น จึงอาจมีแนวโน้มนำไปสู่พฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรส วันทนีย์ วาสิกะสิน (2527 : 27) กล่าวว่า วัยรุ่นชายบางคนคิดว่า การร่วมเพศเป็นการครอบครอง เป็นการเอาชนะและมีความภาคภูมิใจในตนเอง และได้เสนอถึงสาเหตุของการที่คนเรานิยมมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสเนื่องมาจาก

1. เป็นการสนองเพื่อความปรารถนาทางเพศ และสนองความพอใจทางด้านร่างกายและจิตใจ เพื่อความสนุกสนาน
2. เป็นการพิสูจน์ว่ามีความสามารถทางเพศ ไม่เป็นผู้ผิดปกติในเรื่องเพศ
3. เป็นการเตรียมตัวก่อนการเข้าสู่ภาวะการสมรส หรือเป็นการปรับความต้องการทางเพศของทั้งสองฝ่ายให้เข้ากันได้
4. เป็นการผูกมัดฝ่ายตรงข้ามหรือสำหรับผู้หญิงบางครั้งเป็นเพราะความรักต่อเพศตรงข้าม
5. เป็นการทำตามความนิยมของสังคมในปัจจุบัน

วิทยา นาควัชระ (2531 : 33-34) ได้กล่าวถึงสาเหตุที่วัยรุ่นมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสไว้ดังต่อไปนี้

1. วัยรุ่นชอบทดลอง อยากรู้อยากเห็น ดังนั้นจึงมีพฤติกรรมมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรส
2. วัยรุ่นทนการออดอ้อนของอีกฝ่ายหนึ่งไม่ได้ ซึ่งส่วนใหญ่ฝ่ายชายจะเป็นฝ่ายออดอ้อนฝ่ายหญิงก็ใจอ่อน

3. วัยรุ่นคิดว่าเป็นแฟชั่น เมื่อคบกับแฟนก็ต้องมีการได้เสียกัน แถมบางคนบอกด้วยว่า "ไม่เห็นเสียหายอะไร"

4. วัยรุ่นอยากได้ความรู้สึกเป็นเจ้าของซึ่งกันและกัน ซึ่งเกิดได้ทั้งชายและหญิง แต่หลังจากการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสกันแล้ว ความรู้สึกว่าจะเป็นเจ้าของซึ่งกันและกันมีได้จริงหรือไม่

5. วัยรุ่นรู้สึกว่าตนเองมีค่าเป็นที่ต้องการของอีกฝ่ายหนึ่ง

6. วัยรุ่นมีแรงผลักดันจากฮอร์โมน และสัญชาตญาณของการสืบพันธุ์

เรสส์ (ดารุณี ภูษณสุวรรณศรี. 2540 : 21-22 ; อ้างอิงจาก Reiss. 1960. *Premarital Sexual Standard in American*. p.358) ได้ให้แนวคิดไว้ว่า พื้นฐานพฤติกรรมเกี่ยวกับการยินยอมให้มีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของบุคคล แบ่งได้ 2 มิติคือ

1. ด้านร่างกาย (Body centered) โดยให้ความสำคัญกับลักษณะทางชีวภาพของร่างกาย ซึ่งเป็นเป้าหมายของพฤติกรรมเพื่อความสุขทางเพศ

2. ด้านอารมณ์ (Person centered) โดยให้ความสำคัญกับอารมณ์ของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับความรัก ความผูกพัน

นอกจากนี้ ตามแนวคิดของเรสส์ เจตคติของบุคคลจะเป็นตัวกำหนดการแสดงออกของพฤติกรรมทางเพศ โดยได้แบ่งเจตคติเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของบุคคลทั่วไป ออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

1. การละเว้น (Abstinence) คือ หญิงและชายไม่ควรมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรส

2. การยินยอมให้ได้ ถ้ามีความรัก ความเสน่หาต่อกัน (Permissive with affection) คือ ถ้าชายและหญิงมีความรัก ความผูกพันทางใจต่อกันอย่างมั่นคงก็สามารถมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสได้

3. การยินยอมให้มีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส โดยไม่มีความผูกพันทางอารมณ์ต่อกัน (Permissive without affection) คือ การมีเพศสัมพันธ์เป็นสิ่งที่หญิงและชายสามารถทำได้โดยไม่คำนึงถึงความรัก แต่ขึ้นอยู่กับความดึงดูดทางกาย เช่น ความหล่อ ความสวยงาม เป็นต้น

4. มาตรฐานเชิงซ้อน (The double standard) คือ การมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสสามารถยอมรับได้ในฝ่ายชายและถือว่าเป็นสิ่งที่ผิดในฝ่ายหญิง

เดเยอร์ (Dyer. 1983 : 80-82) ได้กล่าวถึง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อเจตคติการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของวัยรุ่นในยุคศตวรรษที่ 20 ไว้ว่า เกิดจาก

1. ความเคร่งในศาสนา และความเข้มงวดในเรื่องเพศของครอบครัวลดลงจากสมัยก่อน ทำให้วัยรุ่นมีโอกาสนัดหมายกับเพื่อนต่างเพศมากขึ้น และเริ่มยอมรับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสว่าไม่ใช่สิ่งที่ผิดศีลธรรม

2. การเรียกร้องสิทธิเสรีภาพของสตรี ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงค่านิยมในเรื่องเพศ โดยผู้หญิงอเมริกันนั้นคาดหวังที่จะได้รับความสุขในเรื่องเพศด้วยเท่าๆ กับผู้ชาย

3. โอกาสทางการศึกษาและความก้าวหน้าในการทำงานของสตรี ทำให้วัยรุ่นหญิงมีอิสระจากครอบครัวเพิ่มมากขึ้น และไม่ต้องใช้เรื่องเพศเป็นที่พึ่งการเงินเศรษฐกิจจากผู้ชายเหมือนสมัยก่อนอีกต่อไป

4. ประสิทธิภาพของวิธีการคุมกำเนิด ทำให้ผู้หญิงไม่ต้องตั้งครรภ์ที่จะมีตราบาปติดตัวไป ซึ่งเป็นการทำลายมาตรฐานเชิงซ้อนที่เป็นขนบธรรมเนียมที่ยึดถือแต่เดิมลง

นอกจากนี้ เดเยอร์ ยังได้ให้ความสำคัญต่อปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสว่ายังขึ้นกับ ศาสนา เชื้อชาติ การอยู่ในสังคมเขตเมืองหรือเขตชนบท และแนวความคิดสมัยใหม่ที่ยอมรับการมีเพศสัมพันธ์นอกสมรสด้วยความรักเป็นสิ่งที่ถูกต้อง

ฮอฟแมน และคณะ (Hoffman, et al. 1998 : 366) ได้สรุปการตัดสินใจที่จะมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นว่า เกิดจากการได้รับอิทธิพลจาก บิดา มารดา กลุ่มเพื่อน สื่อมวลชน เจตคติ และความเชื่อในศาสนาของตัวบุคคล ความต้องการส่วนบุคคล และมาตรฐานทางเพศที่ยึดถือ

บรูคส์กัน และเฟอร์สเทนเบอร์ก (รัตนา พุ่มสวรรค์. 2544 : 36 ; อ้างอิงจาก Brooks-Gunn & Ferstenberg. 1990. *Adolescent Behavior and society*. p.245-248) ได้แบ่งปัจจัยที่ทำให้พฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นแตกต่างกัน ดังนี้

1. ปัจจัยทางด้านชีวภาพ พฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นจะได้รับอิทธิพลโดยตรงจากฮอร์โมนเพศ โดยมีปัจจัยทางด้านสังคมเป็นตัวกระตุ้นในการแสดงออกของพฤติกรรมทางเพศ และการมีเพศสัมพันธ์ เช่น เด็กผู้หญิงที่เข้าสู่วุฒิภาวะทางเพศเร็ว มีแนวโน้มที่จะเป็นอิสระจากบิดา มารดา มีการนัดหมายกับเพศตรงข้ามและมีเพศสัมพันธ์ก่อนเด็กผู้หญิงที่เข้าสู่วุฒิภาวะทางเพศช้ากว่า

2. ปัจจัยทางด้านครอบครัว ได้แก่ ค่านิยมในเรื่องเพศของบิดา มารดา ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว และการอบรมสั่งสอนจากบิดามารดาในเรื่องเพศ ล้วนมีอิทธิพลต่อการเริ่มมีเพศสัมพันธ์ที่เร็วหรือช้าของวัยรุ่น

3. อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน โดยเฉพาะบรรทัดฐานในเรื่องเพศของกลุ่มเพื่อน จะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นเป็นอย่างมาก

4. ปัจจัยทางด้านการศึกษา พบว่า วัยรุ่นที่มีผลการเรียนไม่ดีและมีระดับการศึกษาต่ำ จะมีเพศสัมพันธ์เร็วกว่า วัยรุ่นที่ยังคงศึกษาอยู่ ซึ่งโดยมากจะเป็นผู้ที่มีเศรษฐานะไม่ดีด้วย

5. ปัจจัยทางสังคม ได้แก่ ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม การศึกษาตลอดจนบริการของรัฐและสังคม ที่จัดให้แก่วัยรุ่นในการได้มีโอกาสเรียนรู้เรื่องเพศ นับเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นที่แตกต่างกัน

สรุปจากแนวคิดของนักวิชาการที่ได้กล่าวถึง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมทางเพศและเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของวัยรุ่น อาจสรุปได้ว่า การมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของวัยรุ่น มีสาเหตุจากหลายปัจจัย ทั้งปัจจัยภายในต่อบุคคลและปัจจัยภายนอก โดยปัจจัยภายในตัวบุคคลประกอบด้วย อิทธิพลของฮอร์โมนเพศ ความเคร่งครัดในหลักศาสนา เจตคติ ค่านิยม และการรับรู้ในเรื่องเพศของแต่ละบุคคล ส่วนปัจจัยภายนอกตัวบุคคลได้แก่ ปัจจัยทางด้านสิ่งแวดล้อมและระบบโครงสร้างทางสังคม เช่น การเปลี่ยนแปลงทางสังคม บรรทัดฐานของสังคม การอบรมสั่งสอนในเรื่องเพศจากบิดามารดา ความสัมพันธ์ในครอบครัว อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน ตลอดจนสื่อต่างๆ ที่ล้วนมีส่วนกำหนดพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอช ไอ วี ของนักเรียนวัยรุ่น ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ความรู้เรื่องเพศศึกษา

เพศ (Sex) นั้นมีอิทธิพลต่อมนุษย์ เพราะเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเพศนั้นมีความสัมพันธ์กับชีวิตมนุษย์ตั้งแต่เกิดจนตายไม่ว่ามนุษย์จะยอมรับหรือไม่ (วันทนีย์ วาสิกะสิน. 2526 : 1)

ความหมายของเพศ

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2539 : 605) ให้ความหมายของเพศว่า หมายถึง ลักษณะที่ให้รู้ว่าเป็นชายหรือหญิง

ลินน์ (Lynn. 1988 : 3) ให้ความหมายว่า เพศไม่ใช่เพียงการพูดถึงอวัยวะเพศของชายหรือหญิงเท่านั้น แต่มันรวมถึงทุกๆ แง่มุมของชีวิตซึ่งกำหนดให้คุณเป็นคน

เวบสเตอร์ (Webster's dictionary. 1985 : 1078) ให้ความหมายว่า เพศหมายถึง

1. การแบ่งสิ่งมีชีวิตโดยเฉพาะมนุษย์ออกเป็นเพศชายหรือเพศหญิง
2. ลักษณะโครงสร้างของร่างกายของสิ่งมีชีวิต ซึ่งเกิดจากการสืบพันธุ์ของมารดา โดยการแยกและการรวมกันทางโครโมโซม จนแสดงให้เห็นการเปลี่ยนแปลงเป็นชายหรือหญิง
3. ขอบเขตของพฤติกรรมระหว่างบุคคล โดยเฉพาะระหว่างชายหรือหญิงเกี่ยวข้องโดยตรงกับการอยู่ร่วมกัน
4. สัญชาตญาณทางเพศและการแสดงออกของสัญชาตญาณนั้นอาจจะออกมาในรูปของการมีเพศสัมพันธ์

มานพ คณะโต (2541 : 1) กล่าวว่า เพศ หมายถึง การแสดงคุณลักษณะ เช่น เพศชาย เพศหญิง และยังใช้เป็นการแสดงถึงเรื่องเพศอย่างกว้างๆ เช่น การมีเพศสัมพันธ์ หรือความต้องการทางเพศของชายหรือหญิง

ระวีวรรณ แสงฉาย (2538 : 3) ได้ให้ ความหมาย เพศ ดังนี้

1. รูป ลักษณะที่ให้รู้ว่าหญิงหรือชาย

2. แรงกระตุ้นและสัญชาติญาณตามธรรมชาติของมนุษย์ ซึ่งแสดงออกในรูปของพฤติกรรม

3. การมีเพศสัมพันธ์ การร่วมเพศ การร่วมประเวณี

สุชาติ โสมประยูร และวรรณี โสมประยูร (2531 : 3) ให้ความหมายของคำว่า เพศ ว่าเป็นเรื่องของสัญชาติญาณ (Sexual instinct) อย่างหนึ่งตามธรรมชาติของมนุษย์ เพราะมนุษย์ทุกรูปทุกนามเกิดมาพร้อมกับเพศ ครั้นเมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ความเจริญเติบโตทางเพศก็เป็นความเจริญส่วนหนึ่งของมนุษย์ ทั้งในทางร่างกายจิตใจ อารมณ์และสังคมอย่างเห็นได้ชัด เรื่องเพศจึงเป็นเรื่องที่ทุกคนจะต้องผ่านพบหรือประสบด้วยตนเอง ซึ่งเป็นประสบการณ์ตรงอย่างสุดวิสัยที่จะหลีกเลี่ยงได้ เพราะเรื่องเพศเป็นธรรมชาติของมนุษย์อย่างแท้จริง และเป็นขุมพลังในทางสร้างสรรค์ให้แก่มนุษย์อีกด้วย

เรื่องเกี่ยวกับเพศ (Sexuality) นั้นจะมีความหมายครอบคลุมมากกว่า คำว่า เพศ เพราะจะรวมถึงค่านิยม เจตคติ ความรู้สึก และเป็นการแสดงความสัมพันธ์ระหว่างสองเพศ ตาม แรงขับทางชีววิทยาอีกด้วย (มานพ คณะโต. 2541 : 1)

เคอร์กเคนดัล (Kirkendal. 1965 : 3-4) กล่าวว่า เรื่องเกี่ยวกับเพศมีความหมายและขอบเขตมาก เช่นเดียวกับคำว่า ชีวิตเหมือนกัน โดยสรุปแยกเป็นข้อต่างๆ ได้ 5 ข้อดังนี้

1. เรื่องเพศเป็นแรงผลักดันที่สำคัญอย่างหนึ่งซึ่งทำให้คนเราเกิดมีปรารถนาที่จะประสบความสำเร็จ และสามารถหรือแสดงพฤติกรรมในรูปแบบต่างๆ

2. เรื่องเพศเป็นแรงกระตุ้นหรือเครื่องเร้าใจอันทรงพลังยิ่งทำให้เพศชายและเพศหญิงเกิดมีความสนใจซึ่งกันและกัน เพื่อช่วยให้การประกอบกิจกรรมต่างๆ เป็นไปอย่างราบรื่น

3. เรื่องเพศเป็นสิ่งที่สามารถกำหนด บทบาท กริยา ท่าทาง ลักษณะการดำเนินชีวิตของคนเราอย่างชัดเจน นอกเหนือไปจากความสามารถที่เพียงแต่จะแบ่งมนุษย์ออกเป็นเพศชายและเพศหญิงให้แตกต่างกันเท่านั้น แต่ทั้งนี้ก็ไม่ได้หมายความว่าเพศใดจะมีความสำคัญยิ่งหย่อนกว่ากัน

4. เรื่องเพศเป็นธรรมชาติที่แฝงอยู่ในร่างกายและจิตใจของคนเราอย่างลึกซึ้งและถาวรซึ่งจะแสดงบทบาทสำคัญที่สุดให้เห็นได้ในชีวิตรักและการครองเรือน

5. เรื่องเพศเป็นสิ่งที่สามารถบันดาลให้ชีวิตมีความต่อเนื่องกัน จากช่วงชีวิตหนึ่งไปยังอีกช่วงชีวิตหนึ่งโดยขบวนการสืบพันธุ์ ซึ่งความต่อเนื่องนี้จะช่วยทำให้ลักษณะชีวิตหลายสิ่งหลายอย่างของพ่อแม่ถ่ายทอดไปสู่ลูกได้

คอร์นีเลียส และคณะ (Cornelius, et al. 1982 : 3) ได้อธิบายความหมายเรื่องเกี่ยวกับเพศ จะนิยามได้ในลักษณะการรวมความหมายทั้งด้าน กายภาพ อารมณ์ สติปัญญา และมุมมองทางสังคมของแต่ละบุคคล ซึ่งจะแสดงออกถึงความเป็นผู้ชายหรือผู้หญิง คนเราไม่ได้แสดงความเป็นผู้ชายหรือผู้หญิงเฉพาะบนเตียงนอนเท่านั้น แต่เรื่องเกี่ยวกับเพศจะเป็นส่วนหนึ่งของบุคคล ทุกกิจกรรมที่บุคคลเข้าไปมีส่วนร่วมกระทำ เช่น การทำงาน กระบวนการขัดเกลาทางสังคม การตกแต่งบ้าน การสนทนาทางโทรศัพท์ การพูดคุยเรื่องการเมือง การแสดงออกถึงความรู้สึก การโต้เถียง การรับประทานอาหาร การเลี้ยงดูเด็ก การเดินถนน การดูภาพยนตร์ และอื่นๆ ดังนั้นเรื่องเกี่ยวกับเพศจะเป็นการแสดงออกของบุคลิกภาพของบุคคล ซึ่งเป็นสิ่งที่เราพบเห็นได้ในการปฏิสัมพันธ์ทุกๆ วัน

บทบาทสำคัญของเรื่องเพศ

เรื่องเพศเป็นสิ่งที่มีบทบาทสำคัญตั้งแต่มนุษย์ได้กำเนิดขึ้นมาบนโลก ไม่ว่ามนุษย์จะยอมรับหรือไม่ยอมรับก็ตาม

ฟรอยด์ (Freud. 1970 : 21 - 22) เชื่อว่า สัญชาติญาณทางเพศเป็นสิ่งที่มนุษย์มีอยู่ตั้งแต่แรกเกิดและพัฒนามาพร้อมๆ กับกระบวนการเรียนรู้ทางสังคม เรื่องเกี่ยวกับเพศมีความหมายที่กว้างมากกว่าการมีเพศสัมพันธ์ระหว่างชายหรือหญิง และครอบคลุมไปถึงสัญชาตญาณและพฤติกรรมของเด็กทารก วัยรุ่น และวัยผู้ใหญ่

เคอร์กเคนดัล (Kirkendal, 1965 : 5) ได้กล่าวว่า ความสุขของบุคคลก็ดี ความสำเร็จของสมาชิกภายในครอบครัวก็ดีและความสามารถในการช่วยเหลือสังคมหรือการสังคมสงเคราะห์ที่บุคคลพึงมีส่วนร่วมด้วยก็ดี การที่บุคคลพึงได้รับหรือพบกับสิ่งเหล่านี้เพิ่มพูนมากขึ้น หรือลดน้อยถอยลงนั้นย่อมขึ้นอยู่กับความสำเร็จหรือล้มเหลวของการปรับตัวทางเพศและการแสดงบทบาทในเรื่องเพศที่ถูกที่ควร รวมทั้งขึ้นอยู่กับความฉลาดและความสามารถในการดำเนินชีวิตไปตามครรลองแห่งลักษณะทางเพศของมนุษย์ได้ดีหรือไม่ของบุคคลนั้น ๆ ด้วย

ในด้านการแสดงออกเรื่องเพศและความเข้าใจในเรื่องเพศนั้นมีผลมาจากการเรียนรู้ ขัดเกลาผ่านขบวนการขัดเกลาทางสังคม (นิศารัตน์ ทองอุปการ. 2538 : 26) กล่าวว่า พฤติกรรมทางเพศของบุคคลเป็นผลมาจากเจตคติในเรื่องเพศของบุคคลนั้น ซึ่งเจตคติในเรื่องเพศมาจากการที่บุคคลนั้นได้รับการอบรมเลี้ยงดูมาจากครอบครัว ได้รับความรู้เรื่องเพศจากครอบครัวในลักษณะไหน ก็จะมีเจตคติในลักษณะนั้น และส่งผลถึงพฤติกรรมในเรื่องเพศด้วย

สรุปได้ว่าเรื่องเพศคือทุกสิ่งทุกอย่างในชีวิตประจำวันของคนเรา ไม่ว่าเราจะทำกิจกรรมใดๆ ก็ตาม ลักษณะความเป็นเพศของมนุษย์ได้แทรกเข้าไปอยู่ในบทบาทต่างๆ อย่างแนบสนิททั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สติปัญญา และสังคม ไม่ว่าเพศชายหรือเพศ

หญิง แสดงออกหรือปฏิบัติสิ่งใด เรื่องเพศจะเข้าไปเกี่ยวข้องตลอดเวลา การเกิดพฤติกรรมทางเพศนั้น นอกจากจะเป็นแรงขับตามสัญชาติญาณแล้ว ยังเกิดจากการเรียนรู้ผ่านกระบวนการขัดเกลาทางสังคมซึ่งมีผลสำคัญต่อเจตคติในเรื่องเพศของบุคคลนั้น และจะมีผลต่อเนื่องไปถึงเรื่องการปฏิบัติในเรื่องเพศด้วย

ค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส

ความหมายของค่านิยม ได้มีผู้ให้ความหมายซึ่งสามารถสรุปเป็นแนวคิดเบื้องต้นได้ ดังต่อไปนี้

พัทยา สายหู (2538 : 32) กล่าวว่า ค่านิยม หมายถึง ความรู้สึกหรือความเชื่อของแต่ละบุคคลที่เชื่อในสิ่งใดสิ่งหนึ่งว่าเป็นสิ่งที่น่าชื่นชมหรือน่ากระทำ และยึดถือเป็นหลักประจำใจ เพื่อช่วยในการตัดสินใจเลือกกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง

เพ็ญแข ประจนปัจจนึก และอ้อมเดือน สดมณี (2529 : 14) กล่าวว่า ค่านิยม หมายถึง ความรู้สึกรวมที่บุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือเรื่องใดเรื่องหนึ่ง การที่บุคคลมีค่านิยมในเรื่องใดเรื่องหนึ่งแสดงถึง ความรู้สึก ความพอใจ ทัศนคติ และความต้องการที่บุคคลมีต่อเรื่องนั้น และพร้อมที่จะแสดงออกเพื่อสนองต่อความนิยมนั้น บุคคลจะขัดขวางและต่อต้านการกระทำที่ขัดต่อค่านิยมที่เขามีอยู่ ค่านิยมจัดได้ว่าเป็นแหล่งที่มาของพฤติกรรมของบุคคลทั้งทางด้านลบและบวก

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (2529 : 1) กล่าวว่า ค่านิยม หมายถึง "วิถีของการจัดรูปความประพฤติ" ที่มีความหมายต่อบุคคล และเป็นแบบฉบับความคิดที่ฝังแน่นสำหรับยึดถือในการปฏิบัติตัวของคนในสังคมและในชีวิต หรือเผชิญกับเหตุการณ์ทำให้มีการเลือกในสถานการณ์หรือเวลานั้น ค่านิยมจึงรวมไปถึงจุดมุ่งหมายหรือความต้องการในชีวิตและสิ่งที่บุคคลชอบ

พนัส หันนาคินทร์ (2533 : 122) กล่าวว่า ค่านิยม หมายถึง ส่วนประกอบที่สำคัญที่จะบ่งชี้ว่า บุคคลจะประพฤติปฏิบัติอย่างไรต่อตนเองและต่อสังคม การเลือกและการกระทำของบุคคลนั้นขึ้นอยู่กับค่านิยมที่ยึดถือเป็นหลัก

จากความหมายของค่านิยมข้างต้น พอจะสรุปได้ว่า ค่านิยมหมายถึง ผลรวมของกระบวนการทางความคิด การให้คุณค่า การให้ความสำคัญ การเลือก และยึดถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติในการดำรงชีวิต และค่านิยมจะมีความสำคัญไม่ทัดเทียมกัน เนื่องจากค่านิยมของแต่ละบุคคลเกิดจากประสบการณ์ที่ได้รับแตกต่างกัน แม้จะอยู่ในวัฒนธรรมหรือสังคมเดียวกันก็ตาม เมื่อประสบการณ์ของแต่ละบุคคลเพิ่มขึ้นก็จะมีผลกระทบทำให้บุคคลเปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุงค่านิยมเดิม ดังนั้น ค่านิยมจึงมีลักษณะไม่คงที่ แต่เป็นเครื่องนำทางในการปฏิบัติพฤติกรรมต่างๆ

ความสำคัญของค่านิยม

สุนทรี โคมิน และสนิท สมัครการ (2522 : 68) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของค่านิยม ไว้ว่า

1. ค่านิยมทำหน้าที่เป็นเกณฑ์ (Criteria) หรือมาตรฐาน (Standard) ที่ใช้นำพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติในหลายทาง เช่น

1.1 เป็นเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมิน ตัดสิน ชื่นชม ยกย่อง หรือติเตียนตนเองหรือการกระทำของคนอื่น

1.2 เป็นตัวกำหนด ให้เราเลือกนิยมอุดมการณ์ทางการเมือง บางอุดมการณ์มากกว่าอุดมการณ์อื่นๆ

1.3 จูงใจให้เราแสดงจุดยืนของเราในเรื่องต่างๆ

1.4 เป็นบรรทัดฐานที่ช่วยในการชักชวน ทำนาย คัดค้านและถกเถียงหรือพยายามที่จะเปลี่ยน

1.5 เป็นบรรทัดฐานสำหรับกระบวนการให้เหตุผลต่อความนึกคิดและการกระทำของตน

2. ค่านิยมทำหน้าที่เป็นตัวอย่างบ่งชี้ถึงความต้องการและแรงจูงใจของมนุษย์

3. ค่านิยมทำหน้าที่เป็นแรงจูงใจหรือผลักดันของบุคคล เช่น บุคคลที่มีค่านิยม ในการมีอายุยาวนาน หรือสุขภาพดีก็จะมีแรงผลักดันให้อยากออกกำลังกาย เป็นต้น

การเกิดค่านิยม

สมบัติ มหารศ (2520 : 29) กล่าวถึง การเกิดค่านิยมว่าเกิดจากสื่อต่างๆ กัน เช่น

1. วัฒนธรรม เป็นที่เกิดค่านิยมที่สำคัญเพราะมนุษย์จะรู้จักปรับปรุงระบบชีวิตและการดำรงชีพ การคงไว้ซึ่งประเพณีต่างๆ สำหรับคนไทยในแต่ละภาค ก็มีวัฒนธรรมย่อยที่แตกต่างกันไป แต่ส่วนใหญ่ก็มีวัฒนธรรมหลักเหมือนกันเช่นการกินอยู่ การจัดบ้านพักอาศัย การสนใจดนตรี การฟ้อนรำ อาหารประเภทต่างๆ การแต่งงาน การกระทำพิธีต่างๆ

2. สิ่งแวดล้อมต่างๆ ในแต่ละสมาคม ครอบครัว จะมีการปกครองระเบียบวินัยต่างกันไป ดังนั้นผลที่ปรากฏออกมา จึงทำให้ผู้สืบทอดพฤติกรรมมีส่วนคล้อยตามชุมชนนั้นจนเกิดค่านิยมในด้านต่างๆ ขึ้นในที่สุด

3. หลักศาสนา คนไทยส่วนใหญ่เป็นชาวพุทธ ยึดหลักศาสนาแม้แต่การทำพิธีการต่างๆ ในชีวิตประจำวันก็ต้องยึดหลักศาสนา จึงเป็นความเชื่อที่ยึดถือกันมานาน

4. ทัศนะต่างๆ ในปัจจุบันที่ขัดแย้งกันในวัยต่างๆ กับทั้งสื่อมวลชน การติดต่อสัมพันธ์กับต่างประเทศ การศึกษาเล่าเรียนทำให้เกิดทัศนะใหม่ๆ จึงทำให้เกิดค่านิยมขึ้นมาอีก ในลักษณะแปลกไปกว่าเดิม

พนัส หันนาคินทร์ (2533 : 18) ได้กล่าวถึงการเกิดค่านิยมของแต่ละคนนั้นเกิดขึ้นจาก

1. ประสบการณ์ที่ได้รับการตรวจสอบแล้วของบุคคล และเนื่องจากประสบการณ์ที่แตกต่างกัน จึงทำให้ค่านิยมของแต่ละบุคคลผิดแผกแตกต่างกันออกไป ถึงแม้ว่าจะอยู่ในวัฒนธรรมหรือสังคมเดียวกันก็ตามเมื่อประสบการณ์ของแต่ละบุคคลมีเพิ่มมากขึ้นก็จะมีผลกระทบกระเทือนทำให้บุคคลเปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุงค่านิยมเดิม

2. การคิดอย่างรอบคอบ การวิเคราะห์อย่างถี่ถ้วนถึงผลที่จะตามมาในชีวิตการสร้าง ค่านิยมแต่ละคนจะต้องทำการเลือก กำหนดค่าแล้วผสมผสานคุณสมบัติต่างๆ ที่ได้ผ่านมา วินิจฉัยและเลือกสรรเข้ามาเป็นแบบฉบับในการดำเนินชีวิตของตนเอง

ราธส์ ฮามิน และซิมอน กล่าวว่า การเกิดค่านิยมมี 3 ขั้นตอนใหญ่ หรือ 7 ขั้นตอนย่อย ดังภาพประกอบ 2 (รัตนา พุ่มสวรรค์. 2544 : 18 ; อ้างอิงจาก Raths, Harmin & Simon. 1966 : 30)

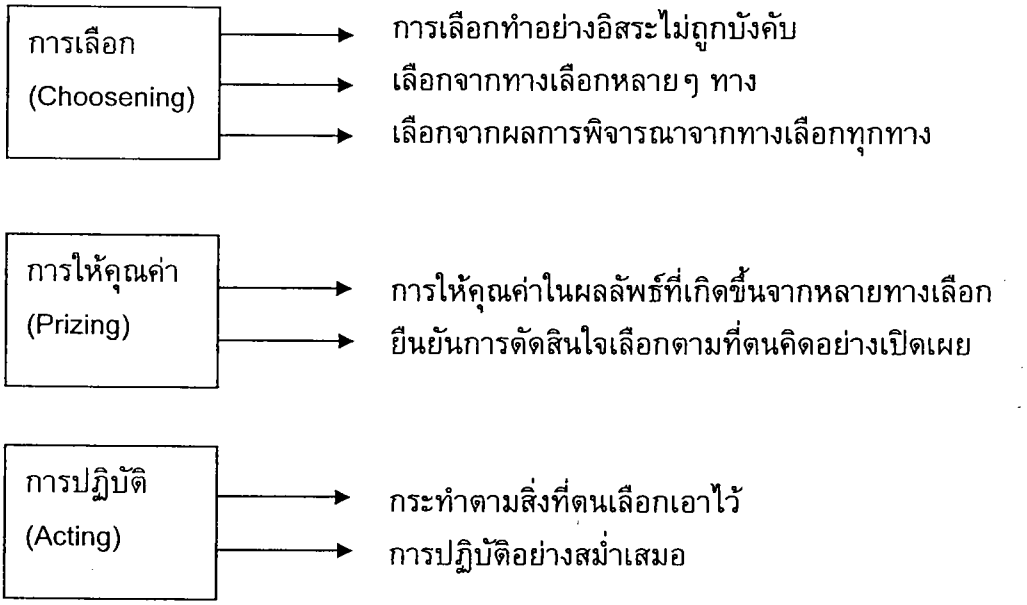

ภาพประกอบ 2 แสดงขั้นตอนการเกิดค่านิยม

จากแนวความคิดต่างๆ ที่กล่าวมาแล้วสรุปได้ว่า ค่านิยมเกิดจากการเรียนรู้ประสบการณ์ สิ่งแวดล้อมของแต่ละบุคคลที่แตกต่างกันโดยได้มีการคิดอย่างรอบคอบและเลือกปฏิบัติตามสิ่งที่ตนเลือกเอาไว้โดยไม่มีการบังคับให้กระทำ

คุณลักษณะค่านิยม

สุนทรี โคมิน และสนิท สมัครการ (2522 : 13-17) กล่าวว่าค่านิยมมีลักษณะต่างๆ ดังนี้

1. ค่านิยมมีลักษณะยืนยงถาวร (Enduring quality of value) ความไม่เปลี่ยนแปลงง่ายหรือความคงที่ของค่านิยมก็เพราะมนุษย์ได้ถูกสั่งสอนมาตั้งแต่เด็กเกี่ยวกับค่านิยมต่างๆ ที่คนเรียนรู้จากการเติบโตในสังคมนั้น เช่น เด็กมักถูกสั่งสอนว่าต้อง "ซื่อสัตย์" ต้องรู้จัก "กตัญญูกตเวที" เป็นต้น กระบวนการสอนการเรียนรู้นี้ได้เป็นตัวกำหนดลักษณะนิสัยที่ค่อนข้างจะยืนยง และคงที่ของค่านิยมต่างๆ ที่คนเรียนรู้จากการเติบโตในสังคมนั้น ๆ

อย่างไรก็ดีค่านิยมมิได้มีลักษณะคงที่ หรือไม่มีการเปลี่ยนแปลง เนื่องจากค่านิยมต่างๆ มีระดับความสำคัญแตกต่างกัน ค่านิยมซึ่งมีความคงที่พอสมควรได้ถูกจัดอันดับเข้าเป็นระบบตามลำดับความสำคัญ การเปลี่ยนแปลงของค่านิยมเกิดขึ้นได้ด้วยประสบการณ์ในช่วงชีวิตของคน แต่การเปลี่ยนแปลงนั้น จะไม่เกิดขึ้นในลักษณะชั่วครู่ชั่วยามตามอารมณ์ที่เปลี่ยนแปลงของมนุษย์

2. ค่านิยมมีลักษณะเปรียบเทียบระดับความสำคัญ (The relative quality of value) ในชีวิตความเป็นจริง พบว่าเมื่อเด็กโตขึ้นและมีประสบการณ์จากกระบวนการเรียนรู้ทางสังคม (Socialization) มากขึ้น มีโอกาสพบว่าในแต่ละสถานการณ์ที่เขาประสบไม่ได้มีค่านิยมเดียวอย่างที่พ่อแม่ได้สั่งสอนไว้ แต่มีหลายค่านิยมอยู่ในสถานการณ์เดียวกันและพบว่าคนจะให้ความสำคัญแก่ค่านิยมบางอย่างมากกว่าค่านิยมอีกอย่างหนึ่งเป็นสิ่งที่พ่อแม่ไม่ได้สอนโดยตรง แต่เป็นสิ่งที่เด็กเรียนรู้จากคำสั่งสอน ประกอบกับการสังเกตจากการกระทำที่เป็นปทัศฐาน (Norm) ของคนในสังคมเขา ด้วยการเรียนรู้เช่นนี้เมื่อเขาเองมีโอกาสประสบกับ "ค่านิยม" ที่ไม่สอดคล้องกันและต้องทำการตัดสินใจเลือกค่านิยมอันใดอันหนึ่ง เขาก็จะเลือกตามสิ่งที่เขาได้รู้ได้เห็นมา ด้วยเหตุนี้โดยไม่รู้สึกตัว เขาจะจัดลำดับค่านิยม โดยให้ความสำคัญเหลื่อมล้ำต่ำสูงกันตามที่ตนรู้สึกแต่ก็มักจะไม่แตกต่างจากกลุ่มไปมากนัก การแยกแยะพวกค่านิยมที่ได้รับการอบรมสั่งสอนมาอย่างเต็มที่แล้วนำมาประสานกันจัดเป็นลำดับสูงต่ำเข้าเป็นระบบ (Hierachically organized system) ซึ่งภายในระบบนี้ แต่ละค่านิยมจะถูกจัดเรียงลำดับตามความสำคัญมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ความสำคัญนี้เป็นความสำคัญที่เทียบเคียงซึ่งกันและกันในระหว่างค่านิยมต่างๆ (Relative importance among value)

3. ค่านิยมมีลักษณะเป็นความเชื่อ (Beliefs) ค่านิยมเป็นความเชื่อชนิด "พรรณากำหนด" (Prescriptive or proscriptive) ซึ่งเป็นความเชื่อที่มีทิศทางและเป้าหมาย บ่งถึงวิถีทางของการปฏิบัติ (Means of action) หรือจุดหมายปลายทางของการปฏิบัติ (End of action) อันเป็นที่ปรารถนาด้วย "ความเชื่อ" จึงประกอบไปด้วยองค์ประกอบสำคัญ 3 ส่วน คือ

3.1 ค่านิยมมีลักษณะเป็นความระลึกรู้ (Cognitive) ในความหมายที่ว่าบุคคลหนึ่งรู้ในทางที่ถูกของการประพฤติงานหรือรู้ในเป้าหมายที่ถูกในชีวิตของเขา

3.2 ค่านิยมมีลักษณะเป็นความรู้สึกผูกพัน (Affective) ในความหมายที่ว่าบุคคลนั้นมีอารมณ์อ่อนไหวเกี่ยวข้องกับค่านิยมนั้น คือ ชอบหรือเกลียด เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย สนับสนุนหรือคัดค้านค่านิยมนั้น

3.3 ค่านิยมมีองค์ประกอบของพฤติกรรม (Behavior) อยู่ในตัวในความหมายที่ว่า เป็นตัวแทรกซ้อนที่นำไปสู่พฤติกรรมเมื่อถูกกระตุ้นให้เกิดมีการกระทำ (Activated) ขึ้น

เสฐียรพงษ์ วรรณปก (2524 : 1) กล่าวว่า ลักษณะของค่านิยม ควรมีลักษณะ 6 ประการคือ

1. เป็นค่านิยมที่บุคคลนั้นเลือกอย่างอิสระเสรี ไม่มีใครบังคับให้เลือก
2. เป็นค่านิยมที่บุคคลนั้น เลือกจากตัวเลือกหลายตัว มิใช่ยอมรับจากสิ่งที่มีอยู่เพียงสิ่งเดียว
3. เป็นค่านิยมที่บุคคลนั้น เลือกจากตัวเลือกหลังจากได้พิจารณาถึงผลที่จะตามมาภายหลัง
4. เป็นค่านิยมที่บุคคลนั้นถนอมและเทิดทูนมีความภูมิใจในสิ่งที่ตนเลือก
5. เป็นค่านิยมที่บุคคลนั้น ยอมรับอย่างเปิดเผย ยินดีที่จะยอมรับ และบอกกล่าวสนับสนุนสิ่งนั้น
6. เป็นค่านิยมที่บุคคลนั้นยึดถือปฏิบัติซ้ำบ่อยๆ มิใช่ปฏิบัติเพียงครั้งเดียว

หน้าที่ของค่านิยม

สุนทรี โคมิน และสนิท สมัครการ (2522 : 22-24) ได้กล่าวถึงหน้าที่ของค่านิยม ไว้ดังนี้

1. เป็นมาตรฐาน (Standard) ที่ใช้นำพฤติกรรมการปฏิบัติในหลายทาง

1.1 ค่านิยมสูง (Lead) ใช้แสดงจุดยืนในเรื่องราวต่างๆ เกี่ยวกับสังคมออกมาให้ชัดเจน

1.2 ค่านิยมเป็นตัวช่วยกำหนด (Predispose) ให้เลือกนิยมอุดมการณ์ทางการเมืองบางอุดมการณ์ (Particular political ideology) มากกว่าอุดมการณ์อื่น

1.3 ค่านิยมเป็นมาตรฐานที่ช่วยนำ (Guide) การกระทำให้ประพฤติและแสดงตัวต่อผู้อื่นตามที่ประพฤติเป็นปกติอยู่ทุกวัน

1.4 ค่านิยมเป็นบรรทัดฐานที่ใช้ในการประเมิน (Evaluate) ตัดสินการชื่นชมยกย่อง การตำหนิติเตียนตนเอง และการกระทำของผู้อื่น

1.5 ค่านิยมเป็นจุดกลางของการศึกษากระบวนการเปรียบเทียบ คือใช้ค่านิยมเป็นบรรทัดฐานในการเปรียบเทียบว่าเรามีค่านิยมจริยธรรม และค่านิยมความสามารถเท่ากับผู้อื่นมากน้อยเพียงใด

1.6 ค่านิยมเป็นบรรทัดฐานที่ใช้ในการชักชวนหรือสร้างประสิทธิผลต่อคนอื่น

1.7 ค่านิยมเป็นบรรทัดฐานที่ถูกใช้เป็นกระบวนการให้เหตุผลต่อความนึกคิดและการกระทำของตน

2. ระบบค่านิยมในฐานะที่เป็นแผนสำหรับการตัดสินใจ และแก้ความขัดแย้ง เป็นที่รวมหลักการกฎเกณฑ์ต่างๆ ที่เรียนรู้มา ที่ช่วยให้คนสามารถตัดสินใจเลือกระหว่างทางเลือกต่างๆ และยังช่วยแก้ปัญหาการขัดแย้งด้วย

3. ค่านิยมเป็นแรงจูงใจ เป็นตัวบ่งชี้ความต้องการของมนุษย์ เป็นวิธีทางเป็นเครื่องมือที่จะนำไปสู่เป้าหมายที่ปรารถนาในคุณค่านิยมจุดหมายปลายทาง

ปัจจัยที่กำหนดค่านิยม

ก่อ สวัสดิพาณิชย์ (2519 : 95-98) กล่าวว่า การเรียนรู้เกี่ยวกับค่านิยมเป็นการเรียนรู้ทางสังคม ซึ่งมีสถาบันทางสังคมหลายสถาบันที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ด้านนี้คือ

ครอบครัว

ครอบครัวเป็นสถาบันทางสังคมอันดับแรก และสำคัญที่สุดที่มีอิทธิพลต่อการสร้างค่านิยมให้แก่บุคคล ทั้งนี้เพราะครอบครัวเป็นหน่วยแรกที่อบรมสั่งสอนพฤติกรรมสังคมให้แก่คนตั้งแต่เกิด ถึงแม้เด็กจะเติบโตขึ้นก็ยังอาศัยอยู่กับครอบครัวเป็นประจำ แม้จะโตเป็นผู้ใหญ่ และแยกตัวไปสร้างครอบครัวใหม่แล้วก็ยังมีความผูกพันกับบิดามารดาและสมาชิกในครอบครัวเดิมอยู่ สิ่งใดที่ครอบครัวอบรมสั่งสอนไว้ หรือสิ่งใดที่ครอบครัวเรียกร้องย่อมมีผลต่อการปฏิบัติของคนอยู่ไม่มากก็น้อย

โรงเรียน

โรงเรียนเป็นสถาบันหนึ่งที่มีหน้าที่ในการปลูกฝังและสร้างเสริมค่านิยมที่พึงปรารถนาแก่นักเรียน ทั้งนี้เพราะโรงเรียนมีหน้าที่โดยตรงในการอบรมสั่งสอนให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจและประพฤติปฏิบัติตนไปในแนวทางที่ถูกต้องสามารถอยู่ในสังคมด้วยความสงบสุข

สถาบัน

บุคคล และหน่วยงานของศาสนาต่างๆ ก็มีส่วนช่วยในการปลูกฝังค่านิยมและหลักศีลธรรมอันถูกต้องให้แก่เด็กเป็นอย่างมาก

สื่อมวลชน

เด็กในสมัยปัจจุบันได้รับความรู้และความคิดจากสื่อมวลชนเป็นอันมาก ในบางกรณีเด็กก็ยอมรับเอาความรู้และความคิดเหล่านี้ไปยึดถือเป็นค่านิยมบางประการของตน ตัวอย่างที่เห็นได้ชัด ได้แก่ ค่านิยมในการแต่งกาย การไว้ทรงผม เป็นต้น สื่อมวลชนมักนำความคิดเช่นนี้ออกไปเผยแพร่คนในสังคม โดยเฉพาะเด็กวัยรุ่นและหนุ่มสาว จะรับเอาความคิดเช่นนี้ไว้โดยไม่รู้ตัวในด้านความรู้และความคิด สื่อมวลชนย่อมมีบทบาทสำคัญในการเผยแพร่

ความคิดหลายๆ อย่าง ถ้าความคิดนี้สอดคล้องกับความต้องการของเด็ก เขาก็จะติดตามเรื่องนั้นมากขึ้นไม่นานค่านิยมใหม่ก็เกิดขึ้น

องค์กรของรัฐบาล

รัฐย่อมมีส่วนในการปลูกฝังค่านิยมให้แก่สังคม ตามปกติรัฐมักจะควบคุมโรงเรียน และสนับสนุนสถาบันศาสนาให้ทำหน้าที่ในด้านนี้ นอกจากนี้ยังตรากฎหมายให้สิทธิและอำนาจแก่ครอบครัว ในการเลี้ยงดูและอบรมเด็ก การเผยแพร่ข่าวสาร และความคิดของสื่อมวลชนอยู่ภายใต้การควบคุม และการสนับสนุนของรัฐ จึงกล่าวได้ว่า รัฐมีบทบาทในการปลูกฝังค่านิยมให้แก่คนในสังคม ถ้าไม่ได้ทำโดยตรงก็กระทำโดยอ้อม

ค่านิยมต่อการมีเพศสัมพันธ์

ค่านิยมทางเพศเป็นกฎเกณฑ์ทางสังคมที่คนในสังคมนั้นรับไว้ภายในตัวเอง ในลักษณะของความรู้สึกนึกคิด หรือความเชื่อ โดยทั่วๆ ไปแล้วค่านิยมเกี่ยวกับเรื่องเพศในทุกๆ วัฒนธรรมมีลักษณะดังต่อไปนี้ คือ (กาญจนา ปฏิยุทธ. 2541 : 32)

1. ค่านิยมเกี่ยวกับเรื่องเพศมีแนวโน้มในการควบคุมพฤติกรรมทางเพศ
2. ค่านิยมเกี่ยวกับเรื่องเพศมีแนวโน้มว่าจะเป็นในการอนุรักษ์ คือ อนุรักษ์ในสิ่งที่มีอยู่จริง หรือเชื่อว่ามีอยู่จริง
3. ค่านิยมเกี่ยวกับเรื่องเพศมีแนวโน้มให้ความสำคัญต่อการสืบพันธุ์ และรูปแบบของครอบครัวเพื่อการดูแลผู้เยาว์
4. ค่านิยมเกี่ยวกับเรื่องเพศในสังคมที่มีความสลับซับซ้อน จะแปรเปลี่ยนไปตามกลุ่มย่อยในสังคมนั้น การเปลี่ยนแปลงของกลุ่มย่อย นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงค่านิยมเกี่ยวกับเรื่องเพศ

เซดเนย์ (Sedney. 1980 : 210-234) ได้เสนอว่า กระบวนการเรียนรู้ทางสังคม (Socialization) โดยมีพ่อแม่ละบุคคลในครอบครัว เพื่อน ครู หลักสูตรการเรียนการสอน อิทธิพลจากขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมล้วนมีอิทธิพลต่อ ค่านิยมและเจตคติทางเพศของบุคคลทั้งสิ้น อิทธิพลที่มีต่อค่านิยมทางเพศของบุคคลมีดังต่อไปนี้

1. ศาสนาและเชื้อชาติ จะมีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อค่านิยมและพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศของบุคคล โดยมีคำสั่งสอน และประสบการณ์ทางศาสนาเหนี่ยวรั้งความรู้สึกผิดทางเพศของบุคคล
2. เจตคติและประสบการณ์ทางเพศของพ่อแม่ จะถ่ายทอดความเชื่อถือและวิธีปฏิบัติตัวต่อบุตรของตนโดยเด็กชายจะลอกเลียนแบบบทบาททางเพศและค่านิยมทางเพศจากพ่อ ขณะที่เด็กหญิงจะลอกเลียนบทบาททางเพศและค่านิยมทางเพศจากแม่
3. ความรู้สึกทางเพศ (Sexual guilt) จะเป็นตัวยับยั้งและจำกัดอิสระทางเพศ

4. แบบแผนเจตคติทางเพศของหนุ่มสาวส่วนหนึ่งก็มาจากการศึกษาเล่าเรียนในโรงเรียน

5. บุคลิกภาพของบุคคล เช่น ความเชื่อมั่นในตนเอง ความภาคภูมิใจในตนเองก็จะมีอิทธิพลต่อค่านิยมทางเพศด้วย

วันทนีย์ วาสิกะสิน (2526 : 27) สรุปถึงปัจจัยที่ทำให้เกิดความแตกต่างด้านความคิดและค่านิยมทางเพศของชายและหญิงมี 3 ประการ คือ

1. การเลี้ยงดูตั้งแต่วัยเด็กของครอบครัว

2. ความคาดหวังของสังคม วัฒนธรรม และประเพณีต่อบทบาทการเป็นหญิงและชาย

3. ความแตกต่างด้านสรีระร่างกายของหญิงและชาย เช่น เพศหญิงจะถูกธรรมชาติกำหนดให้มีบทบาทเป็นแม่ที่ต้องตั้งครรภ์และคลอดบุตร เป็นต้น

จากแนวความคิดนี้ สามารถสรุปกระบวนการเกิดค่านิยมทางเพศของบุคคลข้างต้นได้ว่า ค่านิยมทางเพศของบุคคลในเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือในทิศทางหนึ่งจะเกิดจากเหตุปัจจัยหลัก 2 เหตุปัจจัย คือ เหตุปัจจัยทางสังคม ทั้งนี้เพราะในทุกๆ สังคมจะมีบรรทัดฐานทางเพศของสังคมว่า พฤติกรรมทางเพศใดทำได้หรือไม่ได้อยู่ในวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี ศาสนา ระเบียบ และกฎหมายต่างๆ โดยมีสถาบันทางสังคมต่างๆ ได้แก่ ครอบครัว โรงเรียน เพื่อน ศาสนา และสื่อมวลชนทำหน้าที่อบรม เพราะค่านิยมทางเพศของสังคมและเหตุปัจจัยส่วนบุคคล โดยบุคคลจะรับค่านิยมทางเพศนั้นๆ เข้าไว้ในตนเองตามสภาพการรับรู้ตามความพึงพอใจที่จะซึมซับรับเอาไว้ในตนเอง หรือพอใจที่จะลอกเลียนแบบค่านิยมทางเพศที่ตนเองสัมผัสหรือใกล้ชิดจากสถาบันทางสังคมต่าง ๆ

ส่วนการแสดงออกด้านค่านิยมทางเพศ จรรยา เศรษฐบุตร (2536 : 19) ได้จำแนกออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้ ประเภทแรก ได้แก่ พวกที่เคร่งครัดต่อจารีตประเพณี หรือเป็นพวกหัวเก่า เรียกว่า พวกที่มีค่านิยมทางเพศแบบประเพณีนิยม พวกนี้มีความเชื่อว่า ไม่ควรมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานไม่ว่ากับคู่รักหรือผู้ใดก็ตาม ประเภทที่สองเป็นพวกที่ยอมรับและปฏิบัติตัวทางเพศในระดับหนึ่ง กล่าวคือ ยอมรับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานถ้าทั้งคู่มีความรักซึ่งกันและกัน และพร้อมที่จะแต่งงานกันในที่สุด พวกนี้จัดว่ามีค่านิยมทางเพศแบบสายกลาง ประเภทที่สาม เป็นพวกที่ค่านิยมทางเพศแบบเสรีนิยม มีค่านิยมต่อการปล่อยตัวทางเพศ เพราะมีหลักการว่ามีเพศสัมพันธ์เป็นความพอใจของทุกฝ่าย ผู้ที่มีเพศสัมพันธ์กันไม่จำเป็นต้องมีความรักต่อกันหรือต้องแต่งงานกันในที่สุด

แอบแรมซัน (กาญจนา ปฏิยุทธ. 2541 : 34-36 ; อ้างอิงจาก Abramson. 1983 : 49-60) ได้อธิบายทฤษฎีเกี่ยวกับการแสดงออกทางเพศของวัยรุ่นที่เรียกว่า ระบบเพศสัมพันธ์ (Sexual system) ที่ตั้งอยู่บนข้อสมมติฐานว่าการตัดสินใจเกี่ยวกับการแสดงออกทางเพศ ถูกควบคุมโดยกลไกเชิงสมมติฐานที่เรียกว่า โครงสร้างการรับรู้ (Cognitive

structure) ซึ่งเปรียบเสมือนเป็นแหล่งที่สะสมอารมณ์ ความรู้สึกและประสบการณ์ของบุคคลที่ได้รับมาจากแหล่งต่างๆ อาทิเช่น ครอบครัว ประสบการณ์ของตนเอง เพื่อน สื่อมวลชน เป็นต้น ซึ่งทำให้เกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับบทบาททางเพศ และมีหน้าที่ควบคุมพฤติกรรมการตอบสนองเกี่ยวกับเรื่องเพศของตนเองในปัจจุบัน

ทฤษฎีเกี่ยวกับการแสดงออกทางเพศที่เรียกว่า ระบบเพศสัมพันธ์ ได้มีข้อเสนอไว้ว่า โครงสร้างทางสติปัญญาเป็นตัวที่ควบคุมเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศทั้งหมด ซึ่งโครงสร้างทางสติปัญญาได้รับการพัฒนามาจากปัจจัย 4 ด้าน ได้แก่

1. วุฒิภาวะ (Maturation) ขบวนการเจริญเติบโตทางด้านร่างกาย บุคลิกภาพ จิตใจ อารมณ์ สังคม เพื่อพัฒนาจากเด็กไปสู่ความเป็นผู้ใหญ่ และจะส่งผลให้เห็นอย่างชัดเจน เมื่อเด็กเริ่มเข้าสู่วัยรุ่น

2. บรรทัดฐานทางสังคม (Social norms) เป็นกฎเกณฑ์ของสังคม เด็กไม่ได้เรียนรู้จากพ่อแม่เพียงอย่างเดียวแต่ได้เรียนรู้จากสังคมด้วย เช่น กลุ่มเพื่อน ซึ่งการยอมรับของกลุ่มเพื่อนจะมีอิทธิพลต่อความคิดและการกระทำของวัยรุ่นเป็นอย่างมาก นอกจากเพื่อนแล้ว เด็กก็ยังเรียนรู้ได้จากสื่อมวลชน เช่น ภาพยนตร์ หนังสือ วารสาร โทรทัศน์ เป็นต้น รวมถึงศาสนา วัฒนธรรมของแต่ละท้องถิ่น และองค์กรชุมชนต่างๆ

3. มาตรฐานของบิดามารดา (Parental standards) อิทธิพลการเลี้ยงดู ค่านิยมของบิดา มารดา จะตกค้างอยู่ภายในและก่อตัวเป็นหลักการในโครงสร้างการรับรู้

4. ประสบการณ์ทางเพศที่ได้รับมาก่อน (Previous sexual experience) เป็นสิ่งที่ค้างอยู่ในโครงสร้างทางสติปัญญาและก่อตัวเป็นหลักปฏิบัติแห่งความประพฤติ (Codes of conduct) ซึ่งกำหนดว่าจะรับรู้และจดจำเป็นหลักการในการประพฤติทางเพศ เช่น เด็กผู้หญิงได้รับการเรียนรู้เรื่องเพศว่าเป็นเรื่องที่น่าเกลียด ผู้เกี่ยวข้องทางเพศต้องถูกลงโทษก็จะจดจำและยึดเป็นหลักการและจะแสดงออกในชีวิตประจำวันทางทัศนคติ ความเชื่อความคาดหวังและความต้องการทางเพศ

หลักปฏิบัติในโครงสร้างการรับรู้ ถูกอิทธิพลจากสิ่งที่เรียกว่า เครื่องกระตุ้นทางเพศ ซึ่ง Abramson แบ่งประเภทของสิ่งกระตุ้นทางเพศออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่

1. เหตุการณ์ที่กระตุ้นการหลั่งของฮอร์โมนเพศ (Endocrinological stimuli) อิทธิพลอันเนื่องจากฮอร์โมนเพศ

2. สิ่งกระตุ้นทางสรีรภาพ (Physiological events) อิทธิพลอันเนื่องจากระบบประสาทส่วนกลางและระบบประสาทอัตโนมัติ

3. สภาวะของการกระตุ้นที่มีบุคคลหรือสิ่งที่เป็นตัวแทนของบุคคลเข้าไปเกี่ยวข้องด้วย (Conditioned and uncondition stimuli) เช่น การแต่งกายด้วยเสื้อผ้าที่ยั่วยวน การดูภาพยนตร์โป๊ การอ่านหนังสือโป๊ หรือการได้รับการกระตุ้นโดยตรงจากคนรัก

4. อิทธิพลจากสิ่งแวดล้อมหรือตัวแปรภายนอก (Stimulation stimuli) เช่น ยา เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ บรรยากาศที่เป็นใจหรืออยู่ในกลุ่มที่มั่วสุมในเรื่องเพศ เป็นต้น

แอบแรมซัน (Abramson) ได้อธิบายถึงแผนภูมิระบบเพศสัมพันธ์ (Sexual system) ไว้ว่า โครงสร้างทางสติปัญญาเป็นผลมาจากการสะสมประสบการณ์ในอดีตที่ผ่านมา ได้แก่ วุฒิภาวะ บรรทัดฐานทางสังคม มาตรฐานของบิดามารดา และประสบการณ์ทางเพศที่ได้รับมาก่อนและก่อตัวเป็นหลักปฏิบัติแห่งความประพฤติทางเพศ ซึ่งโครงสร้างทางสติปัญญาที่ถูกสร้างขึ้นมานี้เป็นสิ่งที่คอยควบคุมเกี่ยวกับการแสดงออกทางเพศทั้งหมด ซึ่งหมายถึงว่า สิ่งกระตุ้นทางเพศต่างๆ เหล่านี้จะกระตุ้นเร้าให้บุคคลแสดงออกทางด้านเพศที่เหมาะสมหรือไม่ก็ตาม พฤติกรรมทางเพศที่แสดงออกมานี้ ก็จะส่งผลย้อนกลับเข้าสู่ระบบกลายเป็นประสบการณ์เดิมของบุคคลผู้นั้นต่อไป

แนวคิดเกี่ยวกับระบบเพศสัมพันธ์จึงได้มีข้อเสนอว่าโครงสร้างทางสติปัญญาของบุคคลเป็นตัวกำหนดและควบคุมพฤติกรรมการแสดงออกในเรื่องเพศสัมพันธ์ทั้งหมด อีกทั้งเป็นหลักการที่ยึดเหนี่ยวภายในจิตสำนึกของบุคคล และสามารถที่จะแสดงออกมาในวิถีการดำเนินชีวิตในลักษณะของความรู้ ความเชื่อ เจตคติ ค่านิยม เกี่ยวกับเรื่องเพศเหล่านั้น

สำหรับมโนทัศน์ในการมองเรื่องความสัมพันธ์ทางเพศของสังคมไทย ยังมีความแตกต่างกันมากระหว่างชายกับหญิง สังคมยังมีความเชื่อว่าการแบ่งพฤติกรรมต่างๆ ของแต่ละคนนั้นได้กระทำอย่างถูกต้องแล้วตามหลักเกณฑ์ของสรีรวิทยา และการถ่ายทอดทางพันธุกรรมชายและหญิง ต่างได้รับการขัดเกลาทางสังคมในเรื่องเกี่ยวกับความเป็นเพศของตนเองและเพศตรงข้าม ตั้งแต่ความแตกต่างทางสรีรวิทยาของหญิงและชาย อารมณ์ความรู้สึก การแสดงออก ความเชื่อ ทัศนคติ ตามการหล่อหลอมของสังคมให้รู้ถึงบทบาทที่สังคมกำหนดในแต่ละเพศ

วันทนีย์ วาสิกะสิน (2526 : 50-79) ได้กล่าวถึง สังคมไทยกับค่านิยมทางเพศไว้ดังนี้ คือ สังคมไทยมีลักษณะหรือเอกลักษณะประจำชาติในเรื่องเพศ คือ หญิงไทยมักจะรักนวลสงวนตัวไม่ชิงสุกก่อนห่าม สังคมไม่อนุญาตให้ผู้หญิงพูดคุยเรื่องเพศ และหญิงไทยจะต้องไม่แสดงความต้องการทางเพศอย่างเปิดเผย การคบหาสมาคมกับผู้ชายจะต้องอยู่ภายใต้ความดูแลของพ่อแม่หรือผู้ปกครอง และนอกจากนั้นสังคมไทยยังมีค่านิยมที่เป็นมาตรฐาน 2 ขั้น หรือ Double standard ได้แก่ ค่านิยมที่ยกย่องให้เพศชายเป็นใหญ่กว่าเพศหญิง เพศชายสามารถมีความสัมพันธ์ทางเพศก่อนการสมรส หรือความสัมพันธ์ทางเพศนอกเหนือการสมรสได้ และนอกจากนี้ยังมีค่านิยมว่าผู้หญิงไม่จำเป็นต้องมีความสุขในเรื่องเพศ เพศหญิงไม่ควรแสดงความต้องการในทางเพศแม้แต่ในชีวิตสมรส เพศหญิงเป็นเพียงแต่ฝ่ายตอบสนองความต้องการทางเพศของฝ่ายชายเท่านั้น ความบริสุทธิ์ของเพศหญิงถือว่าเป็นสิ่งสำคัญมาก ถ้าหากเพศหญิงเสียความบริสุทธิ์ไปแล้วเท่ากับชีวิตไม่มีความหมาย ซึ่งค่านิยมทางเพศเหล่านี้ทำให้บุคคลในสังคมมีทัศนคติที่ไม่ถูกต้อง รวมถึงพฤติกรรมทางเพศที่ไม่ถูกต้องด้วย เช่น เพศชายไม่ยกย่อง

เพศหญิงเท่าที่ควร การเอาเปรียบเพศหญิงและอื่นๆ ซึ่งมีผลต่อความไม่สงบสุขในครอบครัวและสังคมโดยส่วนรวม นอกจากนี้การรับเอาวัฒนธรรม และอิทธิพลของประเทศทางตะวันตกเข้ามา ความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีและข่าวสาร พฤติกรรมทางเพศที่เป็นอิทธิพลของประเทศตะวันตก ก็ได้ถูกรับมาปฏิบัติ เช่น หนุ่มสาวมีเสรีภาพในการคบหาสมาคมกันมากขึ้น หญิงสาวอาจไปไหนมาไหนได้โดยไม่มีผู้ปกครอง การคบหากับชายหนุ่ม หญิงสาวก็มีสิทธิที่จะคบหาสมาคมได้ทีละหลายๆ คน เพื่อเลือกคนที่เหมาะสมที่สุด เสรีภาพที่เกิดใหม่เช่นนี้จึงเป็นที่สะดุดตาของคนที่นิยมวัฒนธรรมเดิมของไทย สิ่งต่อมาก็คือ การถูกเนื้อต้องตัวระหว่างหนุ่มสาว การโอบกอดในที่สาธารณะ รวมไปถึงบางครั้งอาจมีการล่วงล้ำไปถึงการแสดงความรักที่เลยเถิด ทำให้เกิดปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร และเกิดปัญหาสังคมต่างๆ ตามมาอีกมากมาย

เมื่อพิจารณาถึงอิทธิพลของวัฒนธรรมตะวันตกที่มีต่อพฤติกรรมทางเพศในสังคมไทยแล้ว จะเห็นว่าอิทธิพลของวัฒนธรรมตะวันตกนั้นแทรกอยู่ในหลายๆ สิ่ง ตั้งแต่เรื่องการคบเพื่อนต่างเพศ การออกเที่ยวกับเพื่อนต่างเพศ การแต่งกายให้ดึงดูดความสนใจเพศตรงข้ามด้วยแฟชั่นตะวันตกรวมไปถึงการเปลี่ยนแปลงค่านิยมและทัศนคติบางอย่างในเรื่องเพศ อิทธิพลดังกล่าวนี้อาจเป็นช่องทางนำไปสู่ปัญหาได้ ถ้าเราไม่นำมาปรับใช้ให้ถูกต้องกับสภาพสังคมไทย เพราะโดยทั่วๆ ไปแล้วแทบทุกสังคมก็มีการเปลี่ยนแปลงหรือวิวัฒนาการด้วยกันทั้งสิ้น ขึ้นอยู่กับวัฒนธรรม ประเพณี และสภาพของสังคมนั้นๆ ว่าจะยินยอมให้เกิดการเปลี่ยนแปลงมากน้อยเพียงใด การสกัดกั้นอิทธิพลของวัฒนธรรมตะวันตกนั้นเป็นสิ่งที่ทำได้ยาก เพราะการคมนาคมสื่อสารต่างๆ สามารถติดต่อกันได้รวดเร็ว รวมทั้งมีสื่อหลายประเภท เช่น ภาพยนตร์ โทรทัศน์ ข่าวสารต่างประเทศ จากหนังสือพิมพ์ อินเตอร์เน็ต ฯลฯ อีกประการหนึ่ง โดยเฉพาะสังคมที่กำลังพัฒนาต้องพึ่งพาเทคโนโลยี วิวัฒนาการจากประเทศตะวันตก จึงเป็นการยากที่จะควบคุมหรือหยุดยั้งวัฒนธรรมตะวันตกที่เข้ามาพร้อมกับความเจริญดังกล่าวแล้วนั้น วันทนีย์ วาสิกะสิน (2526 : 55) ได้กล่าวว่า หนทางที่จะสามารถแก้ไขได้ ก็คือ การยอมรับความเปลี่ยนแปลงและหาทางป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้น เช่น การสอนเพศศึกษาให้กับเด็กทั้งที่บ้านและโรงเรียน เพื่อให้เกิดความรู้ ทัศนคติ ค่านิยม และพฤติกรรมที่ถูกต้องในเรื่องเพศ รวมทั้งการปรับใช้อิทธิพลของวัฒนธรรมตะวันตกให้เข้ากับสภาพของสังคมไทย อิทธิพลของวัฒนธรรมตะวันตกในเรื่องพฤติกรรมทางเพศสามารถจะก่อให้เกิดปัญหาได้ เช่น การมีความสัมพันธ์ทางเพศก่อนการแต่งงานลูกนอกสมรส การทำแท้ง ปัญหาเด็กถูกทอดทิ้งตาม โรงพยาบาล ปัญหาช่องว่างระหว่างพ่อ-แม่-ลูก เช่น เรื่องการสนิทสนมหรือการคบเพื่อนต่างเพศ ฯลฯ ปัญหาต่างๆ เหล่านี้ จะแก้ไขได้ต้องได้รับการยอมรับว่า ปัญหานี้เกิดขึ้นจริง และจะยับยั้งให้หยุดได้ยาก แต่จะทำได้ด้วยการป้องกันแก้ไขไม่ให้ปัญหานี้ลุกลามมากขึ้น ซึ่งจะต้องได้รับความร่วมมือจากสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา และสถาบันอื่นๆ ซึ่งทำหน้าที่เกี่ยวกับเรื่องนี้โดยตรง

สรุปได้ว่า ค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส เป็นผลรวมของกระบวนการคัดเลือก การตัดสินใจ และยึดถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติหรือการกระทำต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส ซึ่งเป็นค่านิยมทางเพศของวัยรุ่น โดยเกิดจากปัจจัยทางสังคมและปัจจัยส่วนบุคคลเป็นตัวกำหนด

การรับรู้เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์

การรับรู้เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่น ผู้วิจัยได้รวบรวมเอกสารเกี่ยวกับการรับรู้ผลของการมีเพศสัมพันธ์ และการคุมกำเนิดในวัยรุ่น ดังรายละเอียดดังนี้

1. การรับรู้ผลของการมีเพศสัมพันธ์

ในขณะที่มีความสัมพันธ์ทางเพศ อาจจะนำมาซึ่งการยอมให้ทางร่างกายและอารมณ์ แต่ผลที่ได้รับก็อาจนำมาซึ่งความเสี่ยงในหลายรูปแบบ เช่น ทางร่างกาย สังคม และจิตวิทยา ดังนี้

1.1 ทางด้านร่างกาย (Potential physical consequences)

1.1.1 การตั้งครรภ์ก่อนการสมรส (Premarital pregnancy)

สำหรับคู่ที่มีความสัมพันธ์กันจนถึงระดับเกี่ยวข้องกันทางเพศ ความเสี่ยงที่มีอยู่เสมอก็คือ การตั้งครรภ์ ช่วงเวลาที่ผ่านมาการตั้งครรภ์เป็นสิ่งธรรมดาที่สุดที่เกิดตามมาจากการมีเพศสัมพันธ์ เดเยอร์ (ณัฐวดี วิธีธรรม. 2539 : 33 ; อ้างอิงจาก Dyer. 1983. *Courtship Marriage, and family : American Style*. p.36) พบว่าร้อยละ 20 ของผู้หญิงที่เคยมีประสบการณ์ทางเพศ เคยตั้งครรภ์มาก่อนการสมรสอย่างน้อยหนึ่งครั้ง ร้อยละ 25 ของผู้หญิงโสดที่มีพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์กันซึ่งส่วนใหญ่เป็นนักศึกษา เคยมีประสบการณ์การตั้งครรภ์ โดยมิได้ตั้งใจอย่างน้อย 1 ครั้ง และยังพบว่า การมีอุปกรณ์คุมกำเนิดที่เชื่อถือได้ และมีความรู้ที่กว้างขวางเกี่ยวกับการคุมกำเนิด มิได้ลดจำนวนการตั้งครรภ์ก่อนการสมรสอย่างมีนัยสำคัญแต่ประการใด จากการสำรวจทั่วประเทศในสหรัฐอเมริกา ปี 1970 แสดงว่าประมาณร้อยละ 80 ของผู้หญิงโสดอายุ 15 ถึง 19 ปี ที่เคยมีประสบการณ์ทางเพศ มีบางครั้งเคยเกี่ยวข้องหรือมีเพศสัมพันธ์กันโดยมิได้ใช้อุปกรณ์คุมกำเนิดแต่อย่างใด และ 3 ใน 10 ของวัยรุ่นกลุ่มนี้ก็ตั้งครรภ์ และได้ทำการศึกษาจากหลายวิทยาลัยแสดงให้เห็นว่า นักศึกษาหญิงที่มีประสบการณ์ทางเพศประมาณร้อยละ 30 ถึง 65 ไม่ใช้อุปกรณ์คุมกำเนิดเลยหรือใช้วิธีที่มีประสิทธิภาพน้อยที่สุด สรุปว่า "โดยทั่วไปหญิงสาวจำนวนมากรู้สึกว่าการเตรียมตัวใช้อุปกรณ์ คุมกำเนิดก่อนการมีเพศสัมพันธ์เป็นสิ่งที่น่าอายและขาดอารมณ์อ่อนไหว กล่าวสั้นๆ คือ การมีเพศสัมพันธ์ควรเป็นสิ่งที่น่าจะเกิดขึ้นตามธรรมชาติในบรรยากาศของความรัก ผู้หญิงไม่ต้องการให้ใครรู้ว่า เธอจะต้องการมีเพศสัมพันธ์ถึงแม้ว่าจริงๆ แล้วเธออาจจะต้องการอย่างนั้น" ดังนั้น จึงมีเหตุผลต่างๆ นานาว่า ทำไมเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสจึงมักเกิดขึ้นโดยมิได้มีการป้องกันหรือคุมกำเนิดไว้ก่อน จากงานวิจัยหลายฉบับพบว่ามีเหตุผลต่างๆ กันดังนี้

1. ขาดความรู้ว่าวิธีการคุมกำเนิดแบบใดที่ทำให้ปลอดภัย และมีประสิทธิภาพจะได้มาอย่างไร

2. ปฏิเสธการใช้วิธีคุมกำเนิดโดยเหตุผลทางศาสนา หรือจริยธรรม

3. ปฏิเสธว่า ไม่มีวิธีคุมกำเนิดแบบใดที่ใช้ได้ผลจริงจัง

4. ต้องการพิสูจน์ความเป็นชายหรือความเป็นหญิง

5. ไม่มีวุฒิภาวะ และขาดความรับผิดชอบ

6. การไม่ใช้อุปกรณ์คุมกำเนิดให้ความสุขทางเพศมากกว่า

7. มีบริการทำแท้ง

8. ความรู้สึกที่ว่า "คงไม่เกิดกับเราน่า"

เมื่อผู้หญิงที่ยังไม่สมรสเกิดการตั้งครรภ์ขึ้นมา จะมีทางเลือก 3 ทาง คือ อย่างแรกสมรสแล้วมีบุตร อย่างที่สองคือทำแท้ง อย่างที่สามคือมีบุตรทั้งๆ ที่ยังไม่สมรส หรือที่เรียกว่าการมีบุตรนอกสมรส ในกรณีสุดท้ายอาจจะเลี้ยงบุตรด้วยตนเองหรือยกให้ ผู้อื่นเลี้ยง (วันทนีย์ วาสิกะสิน. 2526 : 118)

ขณะที่การแบกภาระของการตั้งครรภ์ก่อนการสมรสจะอยู่ที่ฝ่ายหญิง แต่สิ่งที่อาจเกิดขึ้น และเป็นปัญหาของฝ่ายชายคือ เขาอาจจะต้องเผชิญปัญหาค่าใช้จ่ายในการทำแท้ง เขาอาจจะเจอปัญหาถูกบังคับให้สมรส หรืออย่างน้อยก็สมรสเร็วกว่าที่กำหนดไว้ หรืออาจเผชิญปัญหาค่าเลี้ยงดูบุตร แต่ถ้าความสัมพันธ์ของคู่รักก้าวหน้าไปถึงขั้นที่จริงจัง เช่น เป็นคู่หมั้นกันก่อนเกิดการตั้งครรภ์ อาจแก้ปัญหาโดยการเลื่อนกำหนดแต่งงานเข้ามา การกระทำเช่นนั้น หมายถึง แผนการศึกษาและการประกอบอาชีพจะต้องพังทลายลง รวมทั้งความเสียใจของครอบครัวทั้งสองฝ่ายในสถานการณ์ที่รุนแรงกว่าก็คือ การที่คู่สัมพันธ์มิได้ตั้งใจจะแต่งงานกันและไม่เหมาะสมกัน แต่ถูกกดดันให้เข้าพิธีสมรส เพื่ออำพรางเรื่องการตั้งครรภ์ และทำให้เด็กที่เกิดมามีพ่อที่ถูกต้องตามกฎหมาย เหตุการณ์นี้มักศักยภาพที่จะทำลายทั้งผู้ชาย ผู้หญิง และเด็กได้สูงมาก เดเยอร์ (ณัฐวดี วิธีธรรม. 2539 : 35 ; อ้างอิงจาก Dyer. 1983. *Courtship Marriage, and family : American Style*. p.87-88) กล่าวว่า การแต่งงานแบบถูกบีบรัด บังคับ หรือขาด วุฒิภาวะเกิดขึ้นเป็นจำนวนเท่าใด ในปีหนึ่งๆ ไม่มีใครทราบ แต่เหตุการณ์บางอย่างพอจะเป็น ข้อเสนอแนะว่า คงเป็นจำนวนสูงมาก และ พบว่าในกลุ่มตัวอย่างของคู่สมรสมีประมาณร้อยละ 20 ของบุตรคนแรกที่เกิดเป็นผลของการตั้งครรภ์ ซึ่งมีขึ้นก่อนการสมรส ในปี 1977 กระทรวง สาธารณสุข ประมาณว่าราวร้อยละ 20 ของบุตรคนแรกเกิดจากมารดาที่สมรส มานานไม่ถึง แปดเดือน และถ้ารวมบุตรนอกสมรสแล้วประมาณว่าเป็นจำนวนเกือบ 1 ใน 3 ของจำนวนบุตรคนแรกทั้งหมด เป็นบุตรที่เกิดจากการตั้งครรภ์ก่อนการสมรสหรือนอกสมรส

จากการศึกษาดังกล่าวจะพบว่า การที่วัยรุ่นมีพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสนั้นมีโอกาสที่จะนำไปสู่การตั้งครรภ์นอกสมรสหรือการตั้งครรภ์ที่ไม่

พึงปรารถนาได้ ซึ่งเป็นผลกระทบทางด้านร่างกาย และการดำเนินชีวิตของวัยรุ่นในอนาคตอีกด้วย

1.1.2 เสี่ยงต่อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ (Risk of sexually transmitted disease) กลุ่มของโรคติดเชื้อซึ่งแพร่กระจายโดยการมีเพศสัมพันธ์ในปัจจุบันพบว่ามีเกือบ 30 โรค สาเหตุที่ทำให้การแพร่กระจายของโรคมีมากขึ้น และรวดเร็วได้แก่

1) การเปลี่ยนแปลงทัศนคติเกี่ยวกับพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรส

2) การเคลื่อนย้ายของประชากร

3) การคุมกำเนิด

4) ปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคม

5) ปัญหาทางด้านการแพทย์ การดื้อยาของเชื้อโรค

6) เพศศึกษา

7) รักร่วมเพศ

จากการศึกษาของ ร๊อบบี้ (พรรณพิไล ศรีอาภรณ์. 2537 : 55-56 ; อ้างอิงจาก Robbie. 1993. *GOGNN* : 169-176) กล่าวว่า โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นหญิงเกิดจากเชื้อโรคต่างๆ ดังนี้

1) *Chlamydia trachomatis* ร้อยละ 8-25

2) *Neisseria gonorrhea* ร้อยละ 3-18

3) *Trichomous vaginalis* ร้อยละ 0-48

4) Human papilloma virus Infection ร้อยละ 3-33

ซึ่ง *Chlamydia trachomatis* และ *Neisseria gonorrhea* เป็นสาเหตุของการอักเสบ ติดเชื้อในอุ้งเชิงกราน ซึ่งเป็นการดิดเชื้อของมดลูก ท่อนำไข่ รวมถึงเยื่อบุโพรงมดลูก รังไข่ เยื่อบุช่องท้อง

นอกจากการเสี่ยงต่อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์แล้ว การมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นยังเสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ได้มากกว่าการใช้สารเสพติด (พรรณพิไล ศรีอาภรณ์. 2537 : 54)

1.1.3 เสี่ยงต่ออันตรายจากการยุติการตั้งครรภ์โดยการทำแท้งส่วนใหญ่ก่อนการทำแท้ง สตรีที่ตั้งครรภ์โดยไม่ต้องการและไม่ตั้งใจมักพยายามช่วยเหลือตัวเองโดยการซื้อยาขับประจำเดือนมากิน ยานี้มีทั้งยาแผนโบราณและแผนปัจจุบัน โดยคนขายยาจะเป็นผู้ให้คำแนะนำให้ยาที่ถือว่ามีสรรพคุณ “ทำแท้ง” จะมีคำบอกง่ายๆ ติดไว้ให้ทราบคือ “ห้ามหญิงมีครรภ์รับประทาน” อย่างไรก็ดียาเหล่านี้ไม่สามารถทำให้แท้งได้จริง สตรีเหล่านี้จึงจำเป็นต้องพึ่ง "หมอเถื่อน"

อมร เกิดสว่าง และคณะ (2523 : 116-119) ได้ศึกษาผู้ป่วยเนื่องจากการลักลอบทำแท้งที่รับไว้รักษาในโรงพยาบาลศิริราช ระหว่างปี พ.ศ. 2511-2521 พบว่าวิธีการทำแท้งของหมอเถื่อนแตกต่างกันไปตามท้องที่ วิธีที่นิยมกันมากในกรุงเทพมหานคร คือ การใส่ของเหลวบางอย่างเข้าไปในมดลูก โดยผ่านทางสายยางที่สอดผ่านปากมดลูกเข้าไป ซึ่งเป็นวิธีที่ก่อให้เกิดการอักเสบ และติดเชื้อภายในมดลูกได้มาก เนื่องจากของเหลวที่ใส่เข้าไปไม่มีการฆ่าเชื้อ และของเหลวบางอย่างที่ใช้มีพิษในตัวของมันเอง ประกอบกับเมื่อมีการตายของเนื้อเยื่อของเด็ก เนื้อที่ตายเหล่านี้จะเป็นอาหารที่ดีของเชื้อแบคทีเรียต่างๆ การติดเชื้อและการแพร่กระจายเชื้อ จึงเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ส่วนการทำแท้งวิธีอื่นๆ เช่น การขูดมดลูกหรือใช้เครื่องดูดสุญญากาศ การบีบนวดจากภายนอก กินยาหรือฉีดยา ซึ่งมีการทำน้อยกว่า

อันตรายของการทำแท้งขึ้นอยู่กับหลายปัจจัย นอกจากวิธีการทำแท้งแล้ว ปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่งก็คือ อายุครรภ์ ซึ่งอันตรายของการทำแท้งจะเพิ่มขึ้นตามอายุครรภ์ โดยการทำแท้งเมื่ออายุครรภ์ไม่เกิน 12 สัปดาห์ จะถือว่าการทำแท้งในระยะนี้ปลอดภัยพอสมควร หากกระทำถูกต้องตามหลักการทางการแพทย์ การทำแท้งเมื่อตั้งครรภ์มากกว่า 16 สัปดาห์ ถือว่าเสี่ยงต่ออันตรายอย่างมากในการทำแท้ง

โรคและอาการแทรกซ้อนที่เกิดจากการลักลอบทำแท้งมีหลายอย่าง อาการที่พบบ่อย และไม่รุนแรงคือ การตกเลือดซึ่งพบทุกราย อาการไข้ซึ่งเป็นอาการแสดงว่ามีการอักเสบหรือเกิดเชื้อภายใน อาการติดเชื้อและการอักเสบของอวัยวะในอุ้งเชิงกราน ส่วนอาการแทรกซ้อนที่รุนแรงคือ การตกเลือดอย่างรุนแรงจนถึงภาวะช็อก เยื่อบุช่องท้องอักเสบ การติดเชื้อในกระแสเลือด ไตไม่ทำงาน เลือดไม่แข็งตัว มดลูกทะลุ โรคแทรกซ้อนทางปอด กรวยไตอักเสบ ปากมดลูกฉีดขาด ซึ่งบางรายอาจต้องรักษาโดยวิธีพิเศษ ต้องสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายและกำลังคนในการรักษามาก บางรายอาจจำเป็นต้องผ่าตัดเข้าช่องท้องเพื่อระบายหนองออก หรือต้องตัดมดลูกในรายที่มีการอักเสบอย่างรุนแรง เนื่องจากความก้าวหน้าทางด้านการแพทย์และประสิทธิภาพของยาปฏิชีวนะ ผู้ป่วยที่ลักลอบทำแท้งส่วนใหญ่รอดชีวิตร้อยละ 96.9 และมีเพียงร้อยละ 0.8 เท่านั้น ที่สุดวิสัยที่แพทย์จะช่วยได้ อย่างไรก็ดีผู้ป่วยที่รอดชีวิตไปจำนวนหนึ่งมีความพิการติดตัวไปตลอดชีวิต โดยเฉพาะผู้ที่มดลูกหรือท่อรังไข่ทั้งสองข้างถูกตัดออกย่อมไม่มีโอกาสที่จะมีบุตรได้อีก นอกจากนั้นผู้ป่วยจำนวนไม่น้อยที่มีการอักเสบของอวัยวะในอุ้งเชิงกรานเรื้อรัง ท่อรังไข่ทั้ง สองข้างอาจจะตันเพราะการอักเสบ ทำให้เป็นหมัน หรือเป็นสาเหตุของการตั้งครรภ์นอกมดลูกได้

1.2 ทางด้านจิตวิทยา และความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

(Possible psychological and interpersonal consequences)

ผลทางด้านจิตวิทยาหรือทางอารมณ์ ซึ่งอาจเกิดตามมาจากการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสสามารถแยกแยะออกได้ยากกว่าผลทางกายภาพ แต่ได้มีผู้พยายามศึกษาในเรื่องนี้ เช่น เรสส์ (Reiss. 1993 : 89) ได้ศึกษานักศึกษาระดับอุดมศึกษาในรัฐไอโอวา

พบว่ายิ่งมีความใกล้ชิดกับทางเพศมากเพียงใด ก็จะมีความรู้สึกผิดต่อการกระทำของตนมากเพียงนั้นทั้งที่เป็นจริงสำหรับเพศชายและเพศหญิง แต่โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับเพศหญิงพบว่าผู้หญิงจำนวนมากกว่า 2 เท่าของผู้ชายที่รายงานว่า มีความรู้สึกผิดหลังจากการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรส ความรู้สึกผิดนี้มักเกิดกับผู้ที่ประพฤติผิดทางเพศ ต่อมาตรฐานที่ตนตั้งไว้ด้วย แม้กระทั่งในกลุ่มที่เปิดกว้างยอมรับเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสว่าเป็นมาตรฐาน แต่สมาชิกส่วนใหญ่ของกลุ่มก็ยังรายงานว่าตนมีความรู้สึกผิดหลังการมีเพศสัมพันธ์

วิทยา นาควัชระ (2527 : 35-36) กล่าวไว้ว่า การที่วัยรุ่นชายมีพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรส ผลที่จะเกิดก็คือ

1. เกิดความชาชินกับพฤติกรรมร่วมเพศ ไม่ได้มองเห็นค่าหรือความหมายของการมีเพศสัมพันธ์หรือเหมือนกับการสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง โดยเฉพาะในเพศชายที่มีรูปร่างหน้าตาดี มีคนมาจีบเขาอยู่เรื่อยๆ หรือเขาสามารถจีบใครได้ง่ายๆ ก็อาจเบื่อคนได้ง่ายๆ

2. ความรับผิดชอบในกิจกรรมทั่วๆ ไปของชีวิตก็จะมีน้อยลง เพราะอาจรู้สึกว่า อะไรๆ ก็ไม่ดิ้นเต้น แม้แต่การจะขวนขวายช่วยตัวเองในแง่การเรียน หรือการทำงานให้มากขึ้น ก็คงจะมีน้อยลง เพราะมีสิ่งล่อใจที่เร้าใจมากกว่า

3. อารมณ์แปรปรวนง่าย หงุดหงิด เพราะเขาไม่รู้จักจุดหลักของชีวิตจริงๆ ที่เขาจะต้องยึดถือให้ได้ ชีวิตไม่ได้มีแต่เพียงการร่วมเพศ ความสุขหรือความสนุกจากการร่วมเพศที่เขาได้รับ ซึ่งเป็นเพียงชั่วครู่ชั่วยาม แต่แล้วเขาก็ต้องออกมาผจญกับปัญหาทั่วไปของชีวิตที่ไม่สามารถแก้ไขได้ด้วยความหล่อเหลาหรือชั้นเชิงทางเพศรส เขาอาจจะรู้สึกด้อยในจิตใจก็เป็นได้เลยยิ่งพยายามเน้นกิจกรรมทางเพศให้มากขึ้นในเปลือกนอก โดยที่จิตใจจริงๆ แล้วอาจจะไม่ต้องการก็ได้ การออกทำงานเพื่อช่วยตนเองก็จะมีน้อย เพราะใจจะหมกมุ่นกับเรื่องเพศ

4. ขาดการพัฒนาตนเอง ตามที่ควรจะเป็นทั้งร่างกายและจิตใจ

5. ถ้าหากมีลูกออกมา ตัวเขาก็ยังไม่พร้อมที่จะเป็นพ่อของเด็กนั้น การอบรมเลี้ยงดูหรือช่วยพัฒนาเด็กก็จะเป็นไปได้ยาก อาจจะกลายเป็นภาระอย่างมากจนอาจจะไม่รับความเป็นจริงเหล่านี้ก็ได้

6. ขาดโอกาสในการจะขวนขวายศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมต่อไป

ในทางตรงข้ามถ้าเป็นวัยรุ่นหญิงผลที่ตามมาก็จะเป็นดังนี้ (วิทยา นาควัชระ. 2527 : 37-39)

1. มีความรู้สึกว่า เสียสิ่งที่ตัวเองสงวนไว้ บางคนเสียความรู้สึก มีความละอาย มีความเสียดาย เสียความภาคภูมิใจในชีวิต ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับการอบรมของพ่อแม่ ถ้าในบางครอบครัวไม่ได้อบรมในสิ่งนี้เด็กก็คงไม่รู้สึกอะไร แต่ในสังคมของพ่อแม่ที่เป็นไทยส่วนใหญ่ยังอบรมถึงค่านิยมของการรักษาพรหมจรรย์ของลูกสาวเอาไว้อยู่

2. เกิดเป็นความเคยชิน มีความต้องการมากขึ้นหรือต้องการเรื่อยๆ ซึ่งอาจจะหาได้ยากจากชายคนเดิม เพราะพอเขาได้รู้จักแล้ว เห็นแล้ว ประจักษ์แล้วเขาก็อาจจะรู้สึก "ก็อย่างงั้นๆ" ไม่อีกนั้นแหละ ตัวเองก็จะต้องทนทุกข์ทรมาน

3. เกิดความกร้านต่อชีวิตได้เร็ว เพราะต้องผจญกับปัญหาการรักษาตัวเองบำรุง ตัวเอง ระวังไม่ให้ตั้งครรภ์ ในกรณีที่ไม่ต้องการมีลูกหรือแม้แต่การรักษาโรคที่อาจจะติดมาจากฝ่ายชาย แถมต้องคอยห่วง และก็พะวงว่าฝ่ายชายจะไปสนใจผู้หญิงคนอื่นใหม่อีกไหม เสียเวลาและพลังงานมาก ผู้หญิงเหล่านี้มักจะต้องเผชิญกับการถูกชายคนรักทอดทิ้งด้วยความไม่พร้อม และเธอก็ต้องทนทุกข์ทรมานใจมาก ในขณะที่เพื่อนๆ รุ่นเดียวกันเขายังหาความสุขหรือสนุกตามวัยรุ่นของเขาได้ตามปกติ

4. ถ้าหากมีลูกออกมาก็จะเป็นปัญหาใหญ่มาก พ่อแม่คงไม่พร้อมที่จะ ชื่นใจแน่ๆ ถ้ามีลูกสาววัยรุ่นท้องขึ้นมาโดยไม่มีพ่อ หรือมีพ่อแต่ยังไม่พร้อม ภาระการอบรมเลี้ยงดูเด็กจะยุ่งยากมาก และแน่ๆ ก็คือ แม่ลูกอ่อนนั้นมักจะพลาดโอกาสในการศึกษาต่อไป ขาดการเตรียมตัวหาความรู้เพื่อการทำงานช่วยตัวเองต่อไปในอนาคต

5. โอกาสที่จะได้ผู้ชายดีๆ ที่จะมาใส่ใจก็คงจะน้อยไป เพราะว่าผู้ชายคงไม่ชอบผู้หญิงที่เคยมีเพศสัมพันธ์บ่อยๆ หรือค่อนข้างสำส่อน แม้ว่าเขาจะบอกว่าไม่ถือสาหรอก แต่ก็ไม่ถือสาในแง่ว่าถ้าจะเป็นแฟน และมีส่วนร่วมสนุกด้วย แต่การที่เขาจะมาร่วมทุกข์ร่วมสุขแบบสามีภรรยาด้วยนั้นคงน้อยมาก

6. ค่านิยมของคนไทยทั่วๆ ไป ไม่ได้มองว่าดีเลย แม้ว่าคุณจะบอกว่าไม่สนใจเขาก็ตาม แต่เขาก็ไม่สนใจคุณ เขาจะดูถูกคุณยิ่งถ้าหากมีท้องขึ้นมาแล้วหาพ่อไม่ได้ก็อย่าคิดว่าจะมีคนเห็นใจ อาจจะมีพวกที่มาบอกว่าน่าสงสารเด็กไม่มีพ่อ อยากช่วยเหลือ แต่จะมีใครมาช่วยเหลือ มีแต่จะนินทาลับหลังมากมาย

วิศิษฐ์ วังวัญญู (2518 : 67-70) ได้กล่าวถึงข้อดีและข้อเสียเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสไว้ดังนี้

ข้อดี คือ

1. การร่วมเพศเป็นเรื่องที่น่าอภิรมย์ นอกเหนือจากการทำหน้าที่ให้เกิดมนุษย์

2. การเรียนรู้การมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสอาจจะช่วยให้สมรสนั้นสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3. การมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรส มิใช่การสำเร็จความใคร่ เพราะเป็นกิจกรรมระหว่างคนสองคน ที่จะต้องเรียนรู้ความสัมพันธ์ต่อกัน และเรียนรู้การให้และรับมี เด็กหญิงหลายคนที่ต้องมารู้สึกเสียใจภายหลังว่า ตนไม่น่าแต่งงานไปโดยไม่ลองมีเพศสัมพันธ์กันดูก่อน เพราะหลังจากสมรสกันไปแล้วพึ่งมารู้เอาภายหลังว่าตนและคู่ของตนมีความสัมพันธ์ทางเพศต่อกันที่ไม่ดีเลย

4. การมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรส เป็นการลองอยู่ร่วมกันที่ดี เพราะถ้าค้นพบว่าอีกฝ่ายหนึ่งไม่เหมาะสมกับตน ก็ทำให้ตนไม่ต้องอยู่กับคนๆ นั้นไปตลอดชีวิต

5. โดยทั่วไปคนเรามักจะเรียนรู้อะไรต่างๆ ได้ก็เมื่อยังมีอายุน้อย

ข้อเสีย คือ

1. การมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสนั้น อาจทำให้เด็กหญิงบางคนเกิดตั้งครรภ์โดยไม่พึงปรารถนาได้ ถึงแม้สมัยนี้จะมียาคุมกำเนิดที่มีประสิทธิภาพก็ตาม แต่มักจะไม่ยอมใช้ ซึ่งเป็นการเสี่ยงต่อการตั้งครรภ์

2. อาจจะติดโรคหลังจากการมีเพศสัมพันธ์ได้

3. อาจถูกบังคับให้แต่งงานหลังจากมีพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ซึ่งส่วนใหญ่แล้ว จะจบลงด้วยการหย่าร้าง

4. เกิดความรู้สึกผิดขึ้นหลังจากการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสไปตลอด

5. เมื่อมีเพศสัมพันธ์กันแล้วจะทำให้หมดความรู้สึกเคารพหรือให้เกียรติในตนเองไป

6. มีความกลัวที่เกิดจากการถูกจับได้ โดยโรงเรียน พ่อแม่ ตำรวจ ญาติ หรือเพื่อน

7. การมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรส บางทีจะทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลสองคนเน้นหนักไปในทางเรื่องเพศมากเกินไป มิได้เห็นว่าเป็นเพื่อนอย่างแท้จริง

8. การมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรส คนในสังคมมองว่าเป็นสิ่งที่ผิดต่อศีลธรรม โดยความผิดนี้จะลงที่เด็กหญิงมากกว่าเด็กชาย

2. การคุมกำเนิดในวัยรุ่น

การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรในวัยรุ่นนั้น ก่อให้เกิดปัญหาตามมา ก็คือ การตั้งครรภ์ที่ไม่พึงปรารถนา ทั้งนี้เนื่องจากไม่ได้มีการคุมกำเนิดโดยวิธีใดๆ หรือความล้มเหลวในการคุมกำเนิด วัยรุ่นมักมีเพศสัมพันธ์ก่อนที่จะนึกถึงการคุมกำเนิด วัยรุ่นหลายรายปฏิเสธที่จะใช้วิธีการคุมกำเนิด เพราะคิดว่าตนเองไม่ตั้งครรภ์ หรือไม่คิดว่าจะมีเพศสัมพันธ์ และวัยรุ่นหญิงหลายคนกลัวการถูกประณามว่าเป็นคนสำส่อนทางเพศหากใช้การคุมกำเนิด นอกจากนี้บิดามารดาของวัยรุ่นเองก็มีความรู้สึกต่อต้าน และไม่ยอมรับ ในการที่บุตรสาวจะใช้วิธีการคุมกำเนิดใดๆ การให้ความรู้ คำแนะนำแก่วัยรุ่น จึงเป็นเรื่องที่ผู้ใหญ่ยังโต้แย้งกันอยู่ว่าขัดต่อ ศีลธรรม ประเพณีอันดีงามหรือไม่ เพราะบางท่านยังมีความเชื่อว่า การให้ความรู้เรื่องการคุมกำเนิดแก่วัยรุ่นหนุ่มสาวจะทำให้เกิดความเสื่อมทรามด้านศีลธรรม เนื่องจากวัยรุ่นจะสามารถมีเพศสัมพันธ์ได้โดยไม่ต้องกังวลถึงปัญหาที่จะตามมา ในขณะที่บางท่านมีความเห็นว่าความเสื่อมทรามของศีลธรรมในวัยรุ่นหนุ่มสาวนั้นไม่ได้มีสาเหตุมาจากการให้ความรู้เรื่องการคุมกำเนิด แต่มีสาเหตุมาจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคม วัฒนธรรม หลายประการ สาเหตุที่สำคัญคือ การรับเอา วัฒนธรรมในเรื่องเพศมาจากต่างประเทศ ภาพยนตร์ วีดิทัศน์ หรือ

อินเตอร์เนต หนังสือที่ยั่วยุอารมณ์ทางเพศ บาร์ ไนท์คลับ สถานอาบ อบ นวด หรือสถานบริการทางเพศเหล่านี้ เป็นต้น แต่ในทางตรงกันข้าม การคุมกำเนิดจะเป็นสิ่งที่ช่วยพยุงมิให้ศีลธรรมเสื่อมทรามลงไปมากกว่านี้ โดยการคุมกำเนิดจะช่วยบรรเทาหรือขจัดปัญหาการทำแท้งนอกกฎหมาย การตั้งครรภ์ที่ไม่พึงปรารถนา ปัญหาเด็กไม่มีพ่อ หรือปัญหาเด็กถูกทอดทิ้ง

พรรณพิไล ศรีอาภรณ์ (2537 : 64-67) ได้กล่าวถึง การให้คำแนะนำในการคุมกำเนิดชนิดต่างๆ ที่เหมาะสมกับวัยรุ่น ดังนี้คือ

1. การงดเว้นการร่วมเพศ (Abstinence) การงดเว้นการร่วมเพศถือว่าเป็นวิธีการคุมกำเนิดที่ดีที่สุด แต่ในทางปฏิบัติสำหรับวัยรุ่นแล้ว อาจหักห้ามใจไม่ได้ หรือหักห้ามใจได้ยาก โดยเฉพาะเมื่ออยู่ในบรรยากาศที่มีสิ่งกระตุ้นอารมณ์ทางเพศ ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ในวัยรุ่นหญิงควรสอนให้รู้จักปัดป้อง หรือบ่ายเบี่ยงขณะถูกคุกคามทางเพศสอนให้มีความตระหนักถึงศีลธรรมจรรยา หรือความเป็นกุลสตรีที่ดี จะช่วยให้วัยรุ่นหญิงรู้จักยับยั้งชั่งใจก่อนที่จะปล่อยตัวปล่อยใจไปตามอารมณ์ทางเพศ

2. การมีความสุขทางเพศโดยไม่มีการร่วมเพศ (Sex without penetration) เป็นเพียงการกอดจูบลูบไล้ สัมผัสเนื้อตัวของแต่ละฝ่าย โดยไม่มีการสอดใส่อวัยวะเพศชายในช่องคลอดของฝ่ายหญิง เป็นวิธีที่ไม่ต้องใช้เครื่องมือ หรือเสียเงินเลย และพร้อมที่จะทำได้เสมอ แต่ทั้งฝ่ายหญิงและฝ่ายชายควรต้องใช้ความพยายามอย่างสูงในการควบคุมตนเอง ฝ่ายชายอาจจะมีการหลั่งน้ำเชื้อออกมา แต่ต้องระวังไม่ให้เปรอะเปื้อนอวัยวะเพศหญิง

3. ถุงยางอนามัย (Condom) เป็นถุงยางที่ใช้คลุมอวัยวะเพศชายในขณะร่วมเพศ เป็นการป้องกันไม่ให้ตัวอสุจิเข้าไปในช่องคลอด เป็นวิธีคุมกำเนิดที่ใช้ได้ง่าย หาซื้อได้ง่าย ราคาไม่แพง และยังสามารถใช้ป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ตามอารมณ์ ไม่ได้มีเพศสัมพันธ์อย่างสม่ำเสมอ และเป็นการแสดงออกถึงความรับผิดของฝ่ายชายด้วย แต่วัยรุ่นชายมักจะเกิดความอายในการซื้อถุงยางอนามัย การพกติดตัว หรือการสวมใส่ถุงยางอนามัย วัยรุ่นชายบางคนปฏิเสธการใช้ถุงยางอนามัย เพราะทำให้ความรู้สึกทางเพศถูกรบกวน หรือการสัมผัสทางอวัยวะเพศลดน้อยลง ดังนั้น ในการใช้ถุงยางอนามัยวัยรุ่นชายควรได้รับการสอนวิธีใช้อย่าง ถูกวิธี โดยการได้รับคำแนะนำโดยแพทย์ พยาบาล ที่เป็นผู้ชายหรือให้ดูวิดีทัศน์แนะนำวิธีการใช้ถุงยางอนามัย และฝึกหัดทดลองใช้ด้วยตนเอง เพื่อให้เกิดความมั่นใจ

4. การคุมกำเนิดภายหลังมีเพศสัมพันธ์ (Postcoital contraception)

การป้องกันการตั้งครรภ์หลังร่วมเพศที่ใช้ได้ผลดี คือ Postcoital pills ภายใน 72 ชั่วโมง หลังการมีเพศสัมพันธ์ ซึ่งไม่ทราบกลไกแท้จริงของการป้องกันการตั้งครรภ์ แต่เชื่อว่ารบกวนการฝังตัวของตัวอ่อน การป้องกันการตั้งครรภ์ภายหลังการร่วมเพศนั้น เป็นวิธีคุมกำเนิดที่วัยรุ่นทุกคนควรทราบ หากมีเพศสัมพันธ์ด้วยความบังเอิญในระยะดกไข่ ถุงยางอนามัยแตกรั่วหรือน้ำเชื้อเปรอะเปื้อนบริเวณช่องคลอด (ธีระ ทองสง, จตุพล ศรีสมบูรณ์ และอภิชาติ โอพารรัตนชัย. 2539 : 551)

สรุปได้ว่า การรับรู้เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ เป็นการรับรู้ถึงผลของการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร เช่น การตั้งครรภ์ก่อนสมรส การติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และการติดเชื้อ เอช ไอ วี ส่งผลให้วัยรุ่นมีพฤติกรรมทางเพศที่เสี่ยงลดลง และมีพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และติดเชื้อ เอช ไอ วี มากขึ้น

การเข้าถึงแหล่งสถานเริงรมย์

ดารุณี ภูษณสุวรรณศรี (2540 : 42) กล่าวว่า แหล่งสถานเริงรมย์หรือสถานบริการทั้งหลาย เช่น บาร์ ไนท์คลับ คาราโอเกะ คอฟฟี่ชอพทั้งหลายนอกจากจะเป็นแหล่งปลุกเร้าอารมณ์ทางเพศแล้วยังเป็นแหล่งที่อาจซ่อนเร้น หรือแอบแฝงบริการทางเพศอยู่ด้วย อันส่งเสริมให้วัยรุ่นมีพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรได้มากขึ้น

จันทร์เพ็ญ ชูประภาวรรณ (2543 : 87) กล่าวว่า การเพิ่มของสถานเริงรมย์และแหล่งบันเทิงต่างๆ เป็นแรงเสริมให้วัยรุ่นมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร มีการสำส่อนทางเพศระหว่างวัยรุ่นด้วยกัน หรือการไปเที่ยวหญิงบริการทางเพศที่แอบแฝงในสถานเริงรมย์ก่อให้เกิดปัญหาพฤติกรรมทางเพศในวัยรุ่น

สรุปได้ว่า จากแนวคิดที่กล่าวมาข้างต้น สถานเริงรมย์เป็นสถานบริการที่ส่งเสริมให้วัยรุ่นมีพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร และเนื่องจากในปัจจุบันนี้ สถานเริงรมย์ประเภทนี้มีมากมาย ซึ่งวัยรุ่นสามารถที่จะหาโอกาสเข้าไปใช้บริการได้ง่ายขึ้น ทำให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นได้

การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์

สื่อมวลชนเป็นสถาบันทางสังคมที่สำคัญสถาบันหนึ่ง ในปัจจุบันสื่อมวลชนถูกจัดว่าเป็นเครื่องมือสำคัญอย่างหนึ่งของกระบวนการขัดเกลาทางสังคม และมีบทบาทสำคัญ 3 ประการคือ การให้ข่าวสาร ให้การศึกษาและเสนอความคิดเห็นต่างๆ ในสภาพที่สังคมยุคข่าวสารนี้ สื่อมวลชนได้เพิ่มบทบาทมากขึ้นทั้ง 3 ด้าน จนมีผู้สงสัยว่าสื่อมวลชนอาจมีบทบาทเท่าเทียมหรือมากกว่าบทบาทของครอบครัวและกลุ่มเพื่อนสำหรับวัยรุ่น และในปัจจุบันสื่อมวลชนจัดเป็นสื่อสำคัญในการสอนเพศศึกษา และเป็นสื่อที่มีความสำคัญมากที่สุดก็ว่าได้ ตัวอย่างสื่อมวลชนที่มีเข้าถึงวัยรุ่นในปัจจุบัน เช่น **หนังสือพิมพ์** เป็นแหล่งให้ข้อมูลข่าวสารแก่วัยรุ่นทั้งทางดีและไม่ดีวัยรุ่นมักหาความรู้เรื่องเพศจากหน้าหนังสือพิมพ์ จากการเสนอข่าวลงภาพข่าว ตลอดจนการแจ้งความที่เกี่ยวข้องทางเพศ ล้วนมีอิทธิพลต่อการรับรู้ของวัยรุ่นทั้งสิ้น และหนังสือพิมพ์จำนวนไม่น้อยที่ได้แสดงถึงความไม่รับผิดชอบต่อสังคม โดยการลงรูปเปลือย บรรยายข้อความที่เป็นการยั่วยุอารมณ์เพศ **หนังสือบันเทิงเริงรมย์** ประเภทหนังสืออ่านเล่น การ์ตูนตลกบางส่วนเป็นหนังสือยั่วยุกามารมณ์ การ์ตูนบางเล่ม บนหน้าปก

แสดงออกในรูปของตลกลามก ไม่ได้ให้ความรู้เรื่องเพศอย่างถูกต้อง หนังสือเหล่านี้มีวางขายตามแผงหนังสือทั่วไป โดยไม่มีมาตรการที่สามารถจัดแบ่งกลุ่มผู้ซื้อหรือผู้อ่านทำให้ผู้เยาว์และวัยรุ่นสามารถพบเห็น หรือซื้อหาอย่างง่ายดาย **โทรทัศน์, วีดิทัศน์, ภาพยนตร์** นักวิชาการโดยทั่วไปเชื่อว่าโทรทัศน์เป็นสื่อมวลชนที่มีอิทธิพลมากที่สุดในปัจจุบันโดยเฉพาะอิทธิพลต่อเด็ก เนื่องจากเด็กสามารถเห็นภาพและได้ยินเสียงไปพร้อมๆ กัน จึงสามารถทำให้ติดตาติดใจได้มากกว่าสื่อมวลชนประเภทอื่น การเสนอความบันเทิงในรูปภาพยนตร์ ละคร การแสดงคอนเสิร์ต ฯลฯ ในโทรทัศน์ บางส่วนได้สะท้อนค่านิยมและแบบแผนความประพฤติทางเพศแบบตะวันตกให้แก่วัยรุ่นหนุ่มสาว ซึ่งชักจูงให้วัยรุ่นประพฤติปฏิบัติตามด้วยความรู้สึกไม่ผิดแต่อย่างไร ในปัจจุบันละครโทรทัศน์ไม่น้อยที่ตัวเอกของเรื่องแสดงออกถึงการปล่อยตัวทางเพศอย่างเปิดเผยและยกย่องว่าเป็นการกระทำที่ถูกต้องและกล้าหาญ

สรุปได้ว่า สื่อมวลชนเป็นสื่อที่สำคัญ และมีอิทธิพลมากในปัจจุบัน ที่จะสะท้อนถึงค่านิยม และแบบแผนการประพฤติของวัยรุ่น สื่อต่างๆ เหล่านี้จะส่งผลทำให้วัยรุ่นมีพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อทางเพศสัมพันธ์ได้ ถ้าวัยรุ่นไม่ได้รับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องเพศศึกษาที่ถูกต้อง

ทักษะการปฏิบัติตัวต่อเพศตรงข้าม

ทักษะการปฏิบัติตัวต่อเพศตรงข้าม จะกล่าวถึงการคบเพื่อนต่างเพศ การมีนัดเพื่อนต่างเพศ และทักษะการปฏิเสธ

การคบเพื่อนต่างเพศ

การคบเพื่อนต่างเพศ ต้องอยู่ภายในขอบเขตที่เหมาะสมและอย่าให้ถือว่าเป็นเรื่องจริงจังเกินไป ความสนใจต่อเพื่อนต่างเพศของวัยรุ่นเป็นประสบการณ์ชิ้นใหม่ที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ ซึ่งปกติจะไม่รุนแรงและจริงจังมากนัก มักจะเปลี่ยนแปลง หรือจางหายไปได้เองในไม่ช้า มีน้อยรายมากที่ความสัมพันธ์ในฐานะเพื่อนจะกลายเป็นรักแท้ และเจริญไปถึงขั้นแต่งงานกันเมื่อทั้งสองเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ การคบหาเพื่อนต่างเพศในระยะแรกการพบปะกันควรจะต้องให้อยู่ในสายตาของผู้ใหญ่ ถ้าจะไปเที่ยวก็ควรจะให้ไปเป็นหมู่คณะ ซึ่งถ้าผู้ใหญ่ไปเป็นเพื่อนด้วยก็ยิ่งดี และการคบหาเพื่อนต่างเพศนั้น ไม่ควรจะถูกเนื้อต้องตัวกัน เพราะไม่ได้ช่วยให้ความเป็นเพื่อนดีขึ้นและไม่ช่วยให้ทั้งสองรู้จักอุปนิสัยใจคอ หรือเข้าใจกันได้ดีขึ้น การพูดคุย การทำงาน การเล่นด้วยกัน หรือไปเที่ยวด้วยกันก็เพียงพอแล้วในฐานะเพื่อน

แนวทางในการปฏิบัติตนต่อเพื่อนต่างเพศ

ในสังคมไทย ความเชื่อ ค่านิยม เจตคติ ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม ศาสนา เป็นปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมของบุคคลในสังคม โดยเฉพาะเรื่องเพศ จะเห็นว่า มีการ

ห้ามคบเพื่อนต่างเพศในสมัยก่อน แต่เมื่ออารยธรรมตะวันตกเริ่มเข้ามาในประเทศไทย มีผลทำให้ความเชื่อ ค่านิยม และเจตคติเริ่มเปลี่ยนแปลง สังคมไทยจึงยอมรับให้มีการคบหาเพื่อนต่างเพศได้มากขึ้น ทั้งนี้จะต้องอยู่ภายในขอบเขตของขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม และศาสนา การคบหาเพื่อนต่างเพศ เป็นสิ่งที่สังคมได้กำหนดแนวทางปฏิบัติไว้ เพื่อให้สังคมมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย ค่านิยมส่วนมากมักจะเปลี่ยนแปลงตามสภาพสังคมที่เปลี่ยนไป พฤติกรรมต่างๆ ของบุคคลจึงเปลี่ยนตาม หากยังคงยึดมั่นค่านิยมสังคมเดิม จะเกิดความล้าหลัง ดังนั้น ในการคบเพื่อนต่างเพศจึงมีลักษณะเป็นสากลยิ่งขึ้น ซึ่ง เต็มสิริ บุญยสิงห์ (2526 : 93-95) ได้เสนอแนวทางในการปฏิบัติตนต่อเพื่อนต่างเพศไว้ดังนี้

1. มารยาทสังคม แม้ตามกฎหมายหลายๆ ประเทศ จะให้สิทธิ์ผู้หญิงมากกว่าผู้ชาย แต่ในเรื่องมารยาทอันเป็นวัฒนธรรม มีหลักว่าผู้ชายจะต้องถือว่าผู้หญิงเป็นเพศที่อ่อนแอกว่า จะต้องช่วยเหลือ ให้ความสะดวก และให้เกียรติ

2. มารยาทสังคมระหว่างเพื่อน จะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของมารยาทสากล แต่จะต้องเป็นไปตามขอบเขตของวัฒนธรรมไทย

2.1 การคบหาระหว่างหญิงและชายในขอบเขตของวัฒนธรรมไทย จะไม่สัมผัสร่างกายซึ่งกันและกันโดยไม่จำเป็น

2.2 การใช้ภาษาและถ้อยคำ ถ้อยคำที่ใช้ในกลุ่มผู้ชายที่เป็นเพื่อนและสนิทสนมกันไม่ควรจะนำไปใช้ต่อเพื่อนหญิง และต่อหน้าหญิง

2.3 ไม่พักแรมร่วมกันโดยไม่ระมัดระวัง

2.4 วางตัวเป็นสุภาพบุรุษ และสุภาพสตรี สุภาพบุรุษ คือ ลูกผู้ชายที่ได้รับการอบรมสั่งสอนมาอย่างดี จนเกิดบุคลิกที่น่าไว้วางใจ และมีความรับผิดชอบ ส่วนสุภาพสตรี คือ ลูกผู้หญิงที่ได้รับการอบรมสั่งสอนมาอย่างถูกต้อง จนเกิดบุคลิกที่เป็นเสน่ห์ และทำให้ผู้ชายไม่กล้าล่วงเกิน

3. การเรียกชื่อจริง หรือชื่อเล่น การใช้คำว่า คุณ และสรรพนามให้สอดคล้องกับความสนิทสนมชอบพอกันเป็นส่วนตัว

4. การพูดคุยให้คิดก่อนพูด เรื่องที่จะพูดคุยจะต้องฟังได้ทั้ง 2 เพศ คุยในเรื่องของเพศที่คุณสนใจ ไม่ควรถามเรื่องส่วนตัว

5. ไม่ควรพูดเรื่องของตนหรือคนอื่น

6. ไม่พูดเรื่องที่ไม่สุภาพเกี่ยวกับเพศ หรือสิ่งฟังแล้วไม่สบายใจ ทำให้เกิดความกระอักกระอ่วนใจ

7. ผู้ชายต้องแสดงตนเป็นผู้พิทักษ์ผู้หญิงในโอกาสต่าง ๆ เช่น การเดินริมถนน ผู้หญิงจะต้องเดินด้านใน การเดินคู่ และหลีกทางบันได ผู้หญิงต้องเดินชิดราวบันได บนรถโดยสารผู้หญิงและเด็กต้องได้นั่ง การสูบบุหรี่จะต้องขออนุญาตก่อน

นอกจากนี้ นภาพร มัธยมางกูร (2539 : 134-135) กล่าวถึง การที่จะทำให้วัยรุ่นสามารถปฏิบัติตนได้ถูกต้อง เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดีต่อกัน ควรปฏิบัติดังนี้

วัยรุ่นหญิง

1. เป็นคู่สนทนาที่ดี เป็นผู้พูดและผู้ฟังที่รู้จักฟังอย่างตั้งใจไม่คุยเรื่องส่วนตัวควบคุมอารมณ์ของตนได้ รู้จักขออภัยเมื่อทำผิด

2. มีกิริยามารยาทดี มีความอดกลั้นใช้เหตุผลในการพิจารณา ลดความเพ้อฝัน ความหวั่นไหว

3. ตรงต่อเวลา ไม่ควรเที่ยวกับผู้ชายให้เกินเวลา

4. ไม่ควรตามใจผู้ชายให้เขาล่วงเกิน ไม่ควรไปตามสถานที่ไม่สมควร

วัยรุ่นชาย

1. เป็นผู้พูดและผู้ฟังที่ดี ไม่คุยโอ้อวด ยกตนข่มท่าน มีความรู้รอบตัวดี มีอารมณ์ขัน ใช้ถ้อยคำที่เหมาะสม ไม่หยาบคาย

2. สำรวมกิริยามารยาท ลดความเห็นแก่ตัว อดทนต่อความจุกจิกของผู้หญิงบ้าง

3. รักษาเวลานัดหมาย ไม่ถ่วงเวลาผู้หญิงไว้ให้เกินเวลาอันควร

4. ให้เกียรติยกย่อง ไม่ล่วงเกิน ให้ผู้หญิงเสียหายถูกครหานินทา

การนัดหมายกับเพื่อนต่างเพศ

การคบเพื่อนต่างเพศ โดยเฉพาะการมีนัดกับเพื่อนต่างเพศในวัยรุ่นนั้น เด็กหญิงมีพฤติกรรมการนัดกับเพื่อนต่างเพศเร็วกว่าเด็กชาย ทั้งนี้เนื่องจากเด็กหญิงเจริญเติบโตเร็วกว่า จากค่านิยมและขนบธรรมเนียมประเพณีแบบไทยในสมัยก่อน ชายหนุ่มหญิงสาวเมื่อเกิดความสนใจหรือเกิดต้องตาต้องใจกันขึ้น มักจะเกี้ยวพาราสีโดยวิธีเขียนจดหมายรักหรือเขียนเพลงยาวส่งให้กันหรือไม่ก็ให้พ่อสื่อแม่สื่อติดต่อให้ เพราะโอกาสที่ชายหญิงจะพบปะติดต่อกันโดยอิสระหรือพ้นหูพ้นตาผู้ใหญ่นั้นมีน้อย และกำหนดให้หญิงไทยพึงรักนวลสงวนตัว ไม่ควรมีเพศสัมพันธ์กันก่อนแต่งงาน ผู้ใหญ่จึงเพ่งเล็งในการที่หญิงมีนัดกับเพื่อนชายเป็นพิเศษ สังคมจะไม่ยอมรับการไปสองต่อสองในเวลากลางคืนด้วยกัน โดยเฉพาะการค้างคืนด้วยกัน เพราะอาจจะเป็นสาเหตุให้มีเพศสัมพันธ์เกิดขึ้นได้ ดังนั้น การมีนัดกับเพื่อนต่างเพศในขณะเรียน จึงเป็นการร่วมกิจกรรมเกี่ยวข้องกับการเรียนและเป็นกลุ่ม ไม่ไปเที่ยวสองต่อสองไปในที่ลับตาคน หรือไปในบางสถานที่ เช่น โรงภาพยนตร์ ไนท์คลับ ดิสโก้เธค เพราะบรรยากาศเย้ายวนให้อารมณ์เคลิบเคลิ้มในทางกามารมณ์และเพื่อป้องกันข้อครหานินทา หากจำเป็นจะต้องไปกับเพื่อนชายควรมีบุคคลที่ไว้ใจได้หรือเพื่อนฝูงที่ไว้ใจได้ร่วมเดินทางไปด้วย การมีนัดกับเพื่อนต่างเพศในวัยรุ่น จะต้องระมัดระวังตัวให้มาก แม้ว่าบุคคลนั้นจะเป็นผู้ที่สนิทสนมไว้ใจได้เพราะว่าบางครั้งสิ่งแวดล้อมต่างๆ เช่น บรรยากาศ เวลา สถานที่ เครื่องดื่มที่มี

แอลกอฮอล์ผสมอยู่ อาจทำให้ผู้ที่ไว้ใจได้เปลี่ยนแปลงเป็นผู้ไม่น่าไว้ใจ การตัดสินใจมีนัดกับเพื่อนต่างเพศจึงควรให้ ผู้ใหญ่หรือผู้ปกครองพิจารณาว่าสมควรหรือไม่

ในปัจจุบันหนุ่มสาว มีโอกาสติดต่อไปมาหาสู่กันได้ง่ายขึ้น เพราะสังคมเปลี่ยนแปลงไปมาก หญิงสาววัยรุ่นก็จำเป็นต้องออกไปนอกบ้านเพื่อศึกษาเล่าเรียนหรือประกอบธุรกิจการงานต่างๆ เช่นเดียวกับชายหนุ่มเหมือนกัน ถึงแม้ว่าจะเป็นยามวิกาลหรือมืดค่ำแล้วก็ตาม ดังนั้นคนวัยหนุ่มสาวในปัจจุบันจึงมีโอกาสรู้จักมักคุ้นกันง่าย การติดต่อสื่อสารเพื่อการเกี้ยวพาราสี ก็เปลี่ยนรูปแบบไป จากการส่งจดหมายหรือเขียนเพลงยาว เปลี่ยนมาเป็นการพูดจาปราศรัยกันโดยตรง รวมทั้งสถานที่ต่างๆ ที่เหมาะสมสำหรับการพบปะหรือนัดหมายพบกัน ก็มีอยู่มากมาย ซึ่ง เต็มสิริ บุญยสิงห์ (2526 : 95-96) ได้เสนอข้อเสนอแนะในการ นัดหมายกับเพื่อนต่างเพศ ดังนี้

1. การนัดหมาย จะต้องมีเจตนาบริสุทธิ์เพื่อรู้จักกันได้มากขึ้น ในระยะต้นควรนัดหมายกันเป็นกลุ่ม

2. สถานที่ที่ไม่ควรไป ได้แก่

2.1 สถานที่ที่ไกลเกินไปจนต้องพักแรม ไม่ควรไปสองต่อสอง

2.2 โรงแรมที่มีลักษณะไม่เหมาะสม แม้แต่จะพากันเข้าไปด้วยเจตนาบริสุทธิ์ เพราะจะเสี่ยงต่อข้อกล่าวหาของผู้ที่ได้พบเห็น

2.3 ที่เปลี่ยวและรโหฐาน อาจมีการเร้าทางเพศได้ง่ายขึ้น

2.4 ในระยะทำความรู้จักเพื่อจะมักคุ้น จะไปไหนกับเพื่อนเพศตรงข้าม ฝ่ายหญิงควรปรึกษาและขอผู้ใหญ่ทุกครั้งไป

2.5 เมื่อแน่ใจว่าทางฝ่ายชาย เป็นที่น่าไว้ใจ จึงควรให้ความสนิทสนมมากขึ้น จึงไปนันทนาการด้วยกันได้

2.6 หากเป็นนักเรียน นักศึกษา ซึ่งยังไม่มีอาชีพ ไม่ควรเลือกที่นัดหมายราคาแพง และจะต้องใช้เงินมาก เช่น คอฟฟี่ช็อป สถานเริงรมย์ อันอาจจะมีการเร้าทางเพศสูง

2.7 ไม่นัดหมายกันไปตามสถานที่ที่ประกอบธุรกิจ หากำไรจากเยาวชน โดยขาดความรับผิดชอบและศีลธรรม มีการจัดกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความสัมพันธ์ทางเพศได้โดยง่าย

2.8 ควรหยั่งรสนิยมซึ่งกันและกัน โดยการเลือกสถานที่ระหว่างสถานที่ที่ให้ความบันเทิง มหรสพ และสถานที่จะก่อประโยชน์ เช่น พิพิธภัณฑ์ หอสมุด หอประชุมที่มีปาฐกถา ที่ทำให้เกิดสติปัญญา

ประโยชน์ของการมีนัดกับเพื่อนต่างเพศ

การมีนัดหรือการนัดหมายกับเพื่อนต่างเพศ มีผลดีดังนี้

1. ความสนใจในเพื่อนต่างเพศ เป็นลักษณะเฉพาะของวัยรุ่น ดังนั้น การคบหาสมาคมจึงเป็นการตอบสนองความสนใจดังกล่าว และได้นำเอาสิ่งที่ตนได้รู้ ได้พบเห็นจากการติดต่อกับเพื่อนต่างเพศ มาฝึกฝนตนเอง เช่น เดิมเป็นเด็กขี้อาย เก็บตัว ไม่มีความมั่นใจในตนเอง แต่งตัวไม่ถูกกาลเทศะ ถ้ามีโอกาสออกเที่ยวกับเพื่อนต่างเพศ ซึ่งส่วนมากจะออกกันไปเป็นกลุ่มใหญ่ ก็จะช่วยได้โดยปริยาย เช่น การปรับปรุงบุคลิกภาพของตนให้ดีขึ้น

2. ตามหลักจิตวิทยา มนุษย์มีความต้องการสำคัญอย่างหนึ่ง คือ ต้องการมีพวกพ้อง มีเจ้าของและเป็นเจ้าของ โดยเฉพาะเด็กวัยรุ่นมีความต้องการในเรื่องการเป็นที่ยอมรับจากผู้อื่นว่าเป็นคนหนึ่งในพวกและเป็นที่รู้จัก ดังนั้น การนัดพบเพื่อน ไม่ว่าเพศใดก็ตาม เป็นการตอบสนองความต้องการดังกล่าว หากเพื่อนในกลุ่ม สามารถนัดเที่ยวกับเพื่อนต่างเพศได้ ดูเหมือนเป็นสิ่งโก้น่ากระทำตามได้

3. ทำให้ได้รับความสนุกสนาน เป็นการพักผ่อนหย่อนใจอย่างหนึ่ง การนัดเที่ยวกัน อาจออกมาในรูปของการดูภาพยนตร์ ฟังเพลง เต้นรำ รับประทานอาหาร สถานที่บางแห่งต้องการผู้ชายดูแลคุ้มครอง ฉะนั้นผู้ชายจึงได้มีโอกาสฝึกฝนตนเองให้ทำหน้าที่สุภาพบุรุษ

4. การคบเพื่อนต่างเพศมากๆ ทำให้พบเห็นบุคลิกภาพหลายแบบ ทำให้เกิดความชำนาญ ในการปรับตัวเองให้เข้ากับผู้อื่น รับรู้ถึงความต้องการและความรู้สึกของผู้อื่น และรู้จักที่จะเลือกคบแต่คนที่ถูกใจและไปกับตนเองได้

ผลเสียของการมีนัด หรือนัดหมายกับเพื่อนต่างเพศ (สมาคมคหเศรษฐศาสตร์. 2518 : 128-130)

1. การมีนัดเที่ยวกับคนหลายๆ คน มักไม่ค่อยดี โดยเฉพาะฝ่ายหญิง ถ้าเปลี่ยนคู่บ่อยก็จะได้รับคำครหานินทาจากชาวบ้าน หรือถ้าไปไหนมาไหนด้วยกันบ่อยๆ ก็มักจะเหมาว่าเป็นแฟนกัน ทำให้เปลี่ยนคู่ยาก

2. เมื่อออกเที่ยวกันบ่อยๆ นานเข้าก็จะเลิกกันได้ยาก อาจมีการเรียกร้องสิทธิบางอย่างเกินความเป็นเพื่อนกัน ถ้าอยากเลิกก็ไม่กล้า เพราะไม่อยากทำให้อีกฝ่ายหนึ่งเสียใจ

3. เมื่อชายชวนหญิงเที่ยว หมายความถึงว่าต้องออกค่าใช้จ่ายทั้งหมด ถ้ายังไม่มีรายได้เป็นของตนเอง ก็จะทำให้เกิดเป็นปัญหาขึ้นได้ อาจจะนำไปสู่การกระทำผิดได้ หรือการไปเที่ยวกันแล้ว ก็จะทำให้เสียเวลาเรียน และเวลาทำงาน

4. อาจมีความสัมพันธ์ทางเพศอย่างลึกซึ้งขึ้นได้ หากออกเที่ยวด้วยกันและมีการถูกเนื้อต้องตัวกัน

ทักษะการปฏิเสธ

การปฏิเสธเป็นสิทธิส่วนบุคคลที่ทุกคนควรเคารพและยอมรับ การปฏิเสธที่ใช้ได้ผลมักเป็นการปฏิเสธในสถานการณ์ที่ถูกชวนให้ไปทำในสิ่งที่ไม่เกิดประโยชน์ หรือเกิดผลกระทบในแง่ลบตามมา การปฏิเสธที่ดีจะต้องปฏิเสธอย่างจริงจังทั้งท่าทาง คำพูด และน้ำเสียง เพื่อแสดงความตั้งใจอย่างชัดเจนที่จะขอปฏิเสธ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ. 2541 : 99)

1. ใช้ความรู้สึกเป็นข้ออ้างประกอบเหตุผล เพราะในการใช้เหตุผลอย่างเดียวมักถูกโต้แย้งด้วยเหตุผลอื่น การอ่านความรู้สึกจะทำให้เข้าใจได้ง่ายขึ้น

2. การขอปฏิเสธ เป็นการบอกปฏิเสธให้ชัดเจนในคำพูดหรือการบอกความต้องการของตนอย่างสุภาพ

3. การถามความคิดเห็น เป็นการให้ความสำคัญกับอีกฝ่ายเพื่อรักษาน้ำใจของผู้ชวน และควรกล่าวขอบคุณเมื่อผู้ชวนยอมรับ

สรุปได้ว่า ทักษะการปฏิบัติตัวต่อเพศตรงข้าม เป็นการปฏิบัติต่อกันระหว่างเพศชายและเพศหญิง รวมทั้งการมีนัดและการอยู่ตามลำพัง ในลักษณะของการให้เกียรติซึ่งกันและกัน ตามขนบธรรมเนียมประเพณี แต่ปัจจุบันค่านิยมเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพของสังคม ทำให้มีลักษณะเป็นแบบสากลมากขึ้น อาจทำให้เกิดพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสมได้

ความสัมพันธ์ในครอบครัว

ความสัมพันธ์ที่ราบรื่นในครอบครัวเป็นเครื่องมือในการป้องกันปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับเด็กได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังที่มีผู้กล่าวถึงความสัมพันธ์ในครอบครัว ไว้ดังนี้

กมลา แสงสีทอง (2526 : 8) กล่าวว่า สัมพันธภาพในครอบครัว เป็นความสัมพันธ์ตามบทบาทที่คนเรามีต่อสมาชิกอื่นในครอบครัว ถ้าความสัมพันธ์เป็นการปรองดองรักใคร่กลมเกลียวในครอบครัว นับว่าเป็นลักษณะสัมพันธภาพที่ดี แต่ถ้าเป็นความขัดแย้งหรือมีความรู้สึกที่เป็นอริต่อกัน ถือว่าเป็นลักษณะของสัมพันธภาพที่ไม่ดีภายในครอบครัว

สุธีรา นุ้ยจันทร์ (2530 : 19) กล่าวว่า ความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัว ช่วยสร้างความผาสุก ความราบรื่น ความมั่นคงและความเป็นปึกแผ่นให้แก่ประเทศชาติได้

กุลวรรณ วิทยาวงศ์รุจิ (2526 : 5-7) ระบุรายละเอียดของสัมพันธภาพในครอบครัวซึ่งเป็นลักษณะพฤติกรรมที่พ่อแม่ปฏิบัติต่อลูก พฤติกรรมที่ลูกปฏิบัติต่อพ่อแม่ และพฤติกรรมที่พ่อแม่ปฏิบัติต่อกันในด้านต่างๆ ดังนี้

1. การพักผ่อนร่วมกันในครอบครัว หมายถึง การที่พ่อแม่และลูกได้มีกิจกรรมร่วมกันในการพักผ่อนหย่อนใจเมื่อมีเวลาว่าง

2. การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและรับรู้เรื่องราวต่าง ๆ หมายถึง การที่ลูกได้มีส่วนร่วมกับพ่อแม่ในการแสดงความคิดเห็น และรับรู้เกี่ยวกับทุกข์สุข ความลับในเรื่องต่างๆ ของพ่อแม่ เช่น ปัญหาการเงิน ปัญหาการงาน

3. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ หมายถึง การที่ลูกได้มีส่วนร่วมกับพ่อแม่ในการตัดสินใจกระทำสิ่งต่าง ๆ ภายในบ้าน เช่น การจัดระเบียบกฎเกณฑ์ภายในบ้าน

4. การเห็นชอบของพ่อแม่ หมายถึง พฤติกรรมที่พ่อแม่แสดงออกต่อลูกในลักษณะของการเห็นด้วยกับการกระทำ ความคิดเห็นของลูก เช่น การไม่ปฏิเสธข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็น หรือการกระทำต่างๆ ของบุตร

5. ความห่วงใยของพ่อแม่ หมายถึง พฤติกรรมของพ่อแม่ที่ลูกรับรู้ว่าเป็นพฤติกรรมแสดงถึง ความรัก ความห่วงใยที่มีต่อลูก เช่น การช่วยคลี่คลายปัญหาต่างๆ การให้ความเป็นกันเองกับลูก

6. ความไว้วางใจของพ่อแม่ หมายถึง พฤติกรรมของพ่อแม่ที่แสดงถึงความไว้วางใจในตัวลูกว่าสามารถปฏิบัติตนเองได้อย่างเหมาะสม สามารถช่วยเหลือตนเองได้ มีความรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง

7. การที่พ่อแม่เห็นด้วยกับกิจกรรมของเพื่อน ๆ ของลูก หมายถึง พฤติกรรมของพ่อแม่ที่แสดงถึงการเห็นด้วยกับการที่ลูกไปมีกิจกรรมกับเพื่อนๆ โดยที่ไม่ขัดขวางหรือเป็นอุปสรรค หรือแสดงออกถึงความไม่ไว้วางใจในการไปร่วมกิจกรรม

8. การที่ลูกยอมรับเกณฑ์มาตรฐานของพ่อแม่ หมายถึง การที่ลูกแสดงพฤติกรรมยอมรับมาตรฐานพฤติกรรมต่าง ๆ มาตรฐานการดำรงชีวิตของพ่อแม่ เช่น เห็นด้วยกับความคิดเห็นของพ่อแม่ในด้านการเรียน การทำงาน ค่านิยม ทัศนคติ และยินยอมกระทำตามเกณฑ์ที่พ่อแม่กำหนดด้วยความยินดี

9. ความรักและเคารพของลูกที่มีต่อพ่อแม่ หมายถึง พฤติกรรมของลูกที่แสดงต่อพ่อแม่ซึ่งเป็นการแสดงถึง ความรัก ความเคารพพ่อแม่ โดยการเชื่อฟัง พ่อแม่ ไม่ขัดใจ ไม่ทำให้พ่อแม่เสียใจ

10. การไม่มีข้อกำหนดมากเกินไป หมายถึง การที่พ่อแม่ไม่แสดงพฤติกรรมที่เป็นการกำหนดหรือจำกัดความประพฤติของลูกมากเกินไป

11. การไม่เข้มงวดกวดขันเกี่ยวกับระเบียบวินัยมากเกินไป หมายถึง การที่พ่อแม่ไม่แสดงการกระทำใดๆ ที่ส่อแสดงถึงความเข้มงวดในระเบียบวินัย เช่น การลงโทษอย่างรุนแรง การไม่ยืดหยุ่นกับระเบียบวินัย การบังคับให้ลูกปฏิบัติตามระเบียบวินัยอย่างเคร่งครัด โดยไม่คำนึงถึงความพร้อม

12. การไม่ปกป้องคุ้มครองมากเกินไป หมายถึง พฤติกรรมที่พ่อแม่แสดงต่อลูกอย่างไม่ปกป้อง หรือคุ้มครองมากจนเกินไป หรือไม่แสดงพฤติกรรมต่าง ๆ เสมือนหนึ่งลูกไม่มีความสามารถในการดูแลตนเองได้ หรือเพื่อนลูกเป็นเด็กเล็ก ๆ

13. การที่พ่อแม่ไม่คอยย้ำเตือนถึงความสำเร็จมากเกินไป หมายถึง พ่อแม่ไม่ค่อย ย้ำเตือน หรือรบเร้าให้บุตรได้รับความสำเร็จในการทำงาน หรือการเรียนมากเกินไป

14. การยินดีให้กำลังใจเพื่อความสำเร็จ หมายถึง การที่พ่อแม่ให้กำลังใจส่งเสริม หรือกระตุ้นให้ลูกประสบความสำเร็จในการเรียน การทำงาน ทั้งการกระทำและคำพูด

15. ความกลมเกลียวของพ่อแม่ หมายถึง พฤติกรรมที่พ่อแม่กระทำต่อกันในลักษณะที่ไม่มีความขัดแย้งซึ่งกันและกัน มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กัน มีความรักใคร่สามัคคีกัน ถ้อยทีถ้อยอาศัยกัน

ลักษณะความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัวดังกล่าว ถ้าเป็นไปได้ด้วยดี ความขัดแย้งในครอบครัวก็จะไม่เกิดขึ้น หรือถ้าเกิดขึ้นก็จะไม่มีความรุนแรงเหมือนกับสมาชิกในครอบครัวที่ขาดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

ปัจจัยที่ทำให้ครอบครัวมีปัญหา

บุษยา ใจสว่าง (2543 : 16-19) กล่าวถึง สาเหตุของการสลายของครอบครัว ว่ามีสาเหตุมาจากปัจจัย 2 ด้าน คือ ปัจจัยภายนอกครอบครัว และปัจจัยภายในครอบครัว

1. ปัจจัยภายนอกครอบครัว ได้แก่

1.1 ปัจจัยทางสังคม เป็นสภาพของสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงไปจากอดีต และมีผลกระทบไปถึงโครงสร้างและความสัมพันธ์ทางครอบครัว เช่น

1) อำนาจในครอบครัวเปลี่ยนไป เช่น อำนาจการปกครองระหว่างพ่อแม่ลูก ระหว่างสามีภรรยาลดลง แต่ละฝ่ายมีอิสระมากขึ้น

2) บทบาททางสังคมของสมาชิกในครอบครัวเปลี่ยนไป ความสนใจต่างกัน ทำให้การรวมตัวทางครอบครัวลดลง

3) โครงสร้างของครอบครัวเปลี่ยนแปลงไป จากครอบครัวใหญ่เป็นครอบครัวเดี่ยวที่มีขนาดเล็กลง

1.2 ปัจจัยทางเศรษฐกิจ สภาพทางเศรษฐกิจทำให้สมาชิกในครอบครัวทำงานนอกบ้านมากขึ้น เพื่อหารายได้มาจุนเจือครอบครัว หรือช่วยเพิ่มพูนมาตรฐานความเป็นอยู่ของครอบครัว การทำงานนอกบ้านของสมาชิกในครอบครัว ความก้าวหน้าในทางอาชีพการงาน และลดความสำคัญของครอบครัวลง หรือเอาใจใส่ครอบครัวน้อยลง จะเกิดความห่างเหินภายในครอบครัว ก่อให้เกิดความไม่เข้าใจกัน ลดความสนใจที่มีต่อกัน ส่งผลต่อการรวมตัวของครอบครัวให้น้อยลงได้

1.3 ปัจจัยทางขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม ซึ่งปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว สมาชิกต่างวัยได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมต่างช่วงระยะกัน อาจจะมีความคิดเห็นและการปฏิบัติที่แตกต่างกัน นำมาสู่การขัดแย้งกันในที่สุด

2. ปัจจัยภายในครอบครัว เป็นปัจจัยที่เกี่ยวกับบทบาทและอิทธิพลของพ่อแม่ที่มีต่อลูก ที่สำคัญ เช่น

2.1 บุคลิกภาพของพ่อแม่ ครอบครัวที่มีพ่อแม่บุคลิกภาพคล้ายคลึงกัน หรือถ้าแตกต่างกันก็ต้องลักษณะเกื้อกูลกันและกันจะทำให้ปรับตัวเข้าหากันได้ แต่ถ้าหากมีความแตกต่างกันมาก จะทำให้ไม่เข้าใจ แตกแยก ร้าวฉาน

2.2 เวลาสำหรับครอบครัว ครอบครัวที่มีสมาชิกมีเวลาให้กันและกันน้อย จะขาดการดูแลเอาใจใส่ซึ่งกันและกัน เช่นพ่อแม่ไม่มีเวลาดูแลเอาใจใส่ลูก ผลก็คือ ลูกอาจจะประพฤติไปในทางเสียหายได้

2.3 บรรยากาศในครอบครัว การที่สมาชิกในครอบครัวต้องทำงานหนัก ต้องเผชิญกับภาวะกดดันมากจากภายนอกบ้านจนเกิดความเครียด อาจนำอารมณ์ที่ถูกเก็บกดจากภายนอกมาระบายในบ้าน เกิดความขัดแย้ง ขาดความเห็นอกเห็นใจหรือหมางเมินกัน เกิดบรรยากาศที่น่าเบื่อได้

2.4 พฤติกรรมของพ่อแม่ พฤติกรรมของมนุษย์เกิดจากการลอกเลียนแบบหรือเกิดจากการเรียนรู้โดยการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น พ่อแม่จึงเป็นแบบอย่างที่มีอิทธิพล อย่างลึกซึ้งทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อการพัฒนาบุคลิกภาพของลูก

2.5 การหย่าร้าง หรือการแยกทาง เป็นดัชนีบ่งชี้ความล้มเหลวในชีวิตสมรส การหย่าร้างของพ่อแม่มีผลต่อลูกทุกวัย แม้ในบางกรณีการหย่าร้างเป็นทางออกที่เหมาะสมสำหรับครอบครัวที่อยู่ร่วมกันอย่างทุกข์ทรมานก็ตาม แต่ลักษณะครอบครัวที่ขาดพ่อหรือแม่ เด็กย่อมขาดความอบอุ่น ขาดบรรยากาศของครอบครัว เด็กจะมีปมด้อยได้

จากแนวคิดที่กล่าวมา จะเห็นว่า สถาบันครอบครัวเป็นสถาบันแรกและมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของวัยรุ่น ถ้าครอบครัวมีสัมพันธภาพที่ดี จะมีผลโดยตรงกับวัยรุ่นในเรื่องของพฤติกรรมทางเพศ การวางตัว การปรับตัวทางเพศ รวมทั้งมีการเรียนรู้เรื่องเพศได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

การคบเพื่อนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ และการถูกชักชวนให้มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ

วัยรุ่นเป็นวัยแห่งการปรับตัว เป็นวัยแห่งปัญหา เป็นวัยที่มีความเครียดทางอารมณ์ มีการตัดสินใจรวดเร็วและรุนแรง เป็นวัยที่เต็มไปด้วยความกระตือรือร้น ต้องการความเป็นอิสระสู่สังคมภายนอกบ้าง วัยรุ่นศึกษาประสบการณ์ชีวิตสังคมภายนอกด้วยการคบเพื่อนวัยเดียวกัน มีความกระตือรือร้นที่อยากจะออกจากบ้านเพื่อไปคบเพื่อน ซึ่งความรู้สึกนี้จะมีความรุนแรงเพียงใดขึ้นอยู่กับความเข้าใจของครอบครัว ความผูกพันที่วัยรุ่นมีต่อครอบครัว รวมทั้งความเข้าใจตนเอง ถ้าความสัมพันธ์เหล่านี้เป็นไปด้วยดี วัยรุ่นจะมีความรู้สึกถึงตนเองในทางที่ดี ถ้าความสัมพันธ์ที่จะออกจากบ้านเพื่อไปหาเพื่อนนั้น จะเป็นไปในทางที่มีความยับยั้งใจ รู้จักคบเพื่อนที่ดี (ฉวีวรรณ สุขพันธ์โพธาราม. 2527 : 112) นอกจากนี้ สุชา จันทร์เอม (2539 : 118) กล่าวถึง การคบเพื่อนของวัยรุ่นว่า เพื่อนมีความสำคัญและมีความหมายต่อวัยรุ่นมาก วัยรุ่นจะ

รู้สึกว่าเพื่อนมีความจำเป็นจะขาดเสียไม่ได้ในการประกอบกิจกรรมอะไรก็ตาม มักจะอาศัยเพื่อนเมื่อมีเรื่องก็มักเล่าหรือขอความเห็นจากเพื่อน และปรับทุกข์กับเพื่อนมากกว่าพ่อแม่ของตน

เพื่อนมีอิทธิพลอย่างยิ่งโดยเฉพาะในชีวิตวัยรุ่น เพราะวัยรุ่นมีความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะทำตัวให้เพื่อนฝูงยอมรับนับถือ วัยรุ่นจะมีความเข้าใจดีว่าเพื่อนมีความรู้สึกต่อตนอย่างไร ถ้าวัยรุ่นได้รับความนิยมยกย่องจากเพื่อนฝูงมากเพียงใด ย่อมทำให้เขาเป็นคนที่มีลักษณะเป็นมิตรน่าคบ กล้าแสดงออกวางตัวในการเข้าสังคมเป็น และมีความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้นเพียงนั้น ซึ่งลักษณะต่างๆ ของบุคลิกภาพดังกล่าวนี้ ย่อมจะช่วยให้วัยรุ่นได้รับความนิยมยกย่องจากกลุ่มเพื่อนมากขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้เกิดความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเองในแง่ที่ดีด้วยอีกต่อหนึ่ง วัยรุ่นที่มีการปฏิบัติตนในการเข้าสังคมกับเพื่อนไม่ดี และไม่เป็นที่นิยมยกย่องของเพื่อนฝูง มักจะสร้างเจตคติต่อตนเองในแง่ไม่ดีขึ้นมา โดยเฉพาะจะมีความรู้สึกเคร่งครัดและบางครั้งก็หวาดหวั่นใจ วัยรุ่นจะพยายามที่จะยอมรับและคล้อยตามความคิดเห็น การกระทำทุกอย่างของเพื่อน ผู้ที่เป็นที่รักใคร่และนิยมยกย่องของกลุ่ม ทั้งๆ ที่บางครั้งอาจรู้สึกไม่เต็มใจก็ตาม และบางครั้งจะพยายามแสดงตัวโอ้อวด เพื่อให้เพื่อนประทับใจในความสามารถของตน (สุพัตรา สุภาพ. 2526 : 71)

การที่วัยรุ่นได้รับการยกย่อง และยอมรับนับถือจากกลุ่ม ไม่เพียงแต่จะมีอิทธิพลต่อการสร้างความรู้สึกนึกคิดต่อตนเองเท่านั้น แต่ยังมีอิทธิพลอย่างยิ่งในการปรุงแต่งพฤติกรรมและลักษณะทางบุคลิกภาพ ทางสังคมอีกด้วย เนื่องจากความปรารถนาที่จะเป็นที่ยอมรับนับถือของเพื่อนนี้ วัยรุ่นจึงพยายามปรับปรุงความคิด และพฤติกรรมให้สอดคล้องกับมาตรฐานของกลุ่มที่ตนปรารถนาจะเข้าร่วมด้วย ในการคบเพื่อนนั้น บางครั้งอาจมีปัญหาเกิดขึ้นได้ หากว่าความสัมพันธ์ไม่อยู่ในขอบเขตไม่มีมารยาทมีความประพฤติทางเพศไม่เหมาะสม มีการนัดพบปะสังสรรค์กันบ่อยเกินไปจนเสียการเรียนดังนั้น เด็กวัยรุ่นก็ควรจะได้รู้และเข้าใจถึงมารยาทระหว่างการคบหาสมาคมกับเพื่อนๆ ด้วยเช่นกัน (สุชาติ โสมประยูร และวรรณี โสมประยูร. 2531 : 73)

สุพัตรา สุภาพ (2529 : 69) กล่าวว่า กลุ่มเพื่อนเป็นกลุ่มที่มีความสำคัญมากที่สุดสำหรับวัยรุ่น โดยเฉพาะสังคมปัจจุบัน วัยรุ่นมักจะยึดเอาแบบอย่างจากกลุ่มเพื่อน เป็นแนวทางในการปฏิบัติ กลุ่มเพื่อนมีอิทธิพล ดังนี้

1. สอนให้วัยรุ่นรู้จักอำนาจที่ไม่ใช่เป็นแบบส่วนตัวในกลุ่มเพื่อน วัยรุ่นจะเรียนรู้กฎเกณฑ์ต่างๆ จากการมีส่วนร่วม เช่น การเล่นฟุตบอล ถ้าฝ่าฝืน ก็จะถูกกีดกันออกจากกลุ่ม ซึ่งในที่สุดบุคคลนั้นก็จะกลายเป็นคนรักษากฎเหมือนคนอื่นๆ

2. กลุ่มเพื่อนช่วยให้วัยรุ่นได้ทดลองข้อกำหนด หรือกฎเกณฑ์ของผู้ใหญ่ปกติของวัยรุ่นเมื่ออยู่ในกลุ่มมักจะกล้าทำอะไรที่ขัดแย้งหรือลองดีผู้ใหญ่มากกว่า ทำโดยลำพังคนเดียว แต่ในขณะเดียวกันก็จะทดสอบว่า กลุ่มจะขัดแย้งหรือดื้อดึงกับผู้ใหญ่ได้แค่ไหน และพอจะเชื่อถือพึ่งพาได้แค่ไหน ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับกำลังใจ

3. กลุ่มเพื่อนอาจจะถ่ายทอดระเบียบวิธีและคุณค่าที่ผู้ใหญ่ต้องการ หรืออาจเป็นไปในรูปตรงข้าม ซึ่งโดยทั่วไปจะเป็นตัวแทนถ่ายทอดคุณค่าที่ผู้ใหญ่ต้องการ อย่างได้ผลดีที่สุด หากกลุ่มสนับสนุนระเบียบและคุณค่านั้น

ลักษณะการเข้ากลุ่มเพื่อนของวัยรุ่น มีลักษณะสำคัญดังต่อไปนี้

1. การสมยอมต่อกลุ่ม กฎเกณฑ์ของกลุ่มเป็นสิ่งสำคัญมากที่ทุกคนจะต้องถือปฏิบัติ ไม่ว่าจะเป็นการแต่งตัว ความประพฤติต่าง ๆ และค่านิยมของกลุ่ม กฎเกณฑ์ดังกล่าวนี้อาจคล้ายคลึงกับกฎเกณฑ์ของผู้ใหญ่โดยทั่วไป หรืออาจแตกต่างออกไปอย่างเห็นได้ชัดเจน วัยรุ่นบางคนที่ไม่เห็นพ้องกับกฎเกณฑ์เหล่านี้ จำเป็นจะต้องแยกตัวออกไป ที่รวมกลุ่มกันได้ จะต้องมีความคิดและความรู้สึก รสนิยมอย่างเดียวกันหรือใกล้เคียงกัน จึงจะถือได้ว่าเป็นสมาชิก ภายในกลุ่ม ผู้ที่เห็นต่างออกไปจะถูกคิดว่าเป็นคนนอกหรือคนที่ไม่เหมือนใคร ถ้าต้องการเข้ากลุ่มต้องปรับตนเอง จะเห็นได้ว่า กลุ่มมีอิทธิพลต่อวัยรุ่นมาก กฎของกลุ่มสำคัญกว่าคำสอนของพ่อแม่ กฎระเบียบของครูอาจารย์ และบางครั้งสำคัญกว่ากฎหมายบ้านเมือง ทั้งนี้เพราะว่า

1.1 ชีวิตในโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาหรือในกลุ่มงาน ผลักดันให้วัยรุ่นใกล้ชิดสนิทสนมกัน ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และมีกิจกรรมร่วมกัน เกิดความสนุกสนานเป็นสุข และปรารถนารวมกลุ่มกันขึ้น

1.2 วัยรุ่นอยู่ในวัยที่เริ่มจะมีอิสระจากบ้าน ต้องการเป็นตัวของตัวเอง และแสวงหาสถานที่ใหม่เฉพาะตน เพื่อนหรือกลุ่มจึงมีลักษณะเป็นบ้านใหม่ แทนบ้านเดิมหรือครอบครัวของเขานั่นเอง

1.3 สภาพบ้านเดิม ทำให้วัยรุ่นสูญเสียความเป็นอิสระ การที่พ่อแม่หรือ ครอบครัว ยังคงเห็นว่าเขาเป็นเด็ก และได้รับการปฏิบัติต่อเช่นนี้ตลอดเวลา ซึ่งวัยรุ่นยอมรับ ได้ยาก

1.4 วัยรุ่นปรารถนาความสนุกสนานต้องการแลกเปลี่ยนความคิด ความฝัน ความหวังของเขา ซึ่งกลุ่มตอบสนองได้ดีกว่า

1.5 วัยรุ่นปรารถนาจะได้ความเป็นเพื่อนจากเพศตรงข้ามตามธรรมชาติ สิ่งเหล่านี้จะได้จากการเข้ากลุ่มเพื่อนเพศตรงข้ามและเป็นสมาชิกของกลุ่มไปด้วย

พ่อแม่ผู้ปกครองที่จำกัดการเข้ากลุ่มเพื่อนของวัยรุ่นมากเกินไป วัยรุ่นจะเกิดความรู้สึกว่าเขาแตกต่างจากเพื่อน รู้สึกตึงเครียด ซึ่งมีผลต่อการมีสัมพันธ์ที่ดีต่อคนอื่นเมื่อโตขึ้น เขาอาจจะเก้อเขินในสังคม หรือมีความรู้สึกไปในทางลบต่อบุคคลอื่นได้ แต่ถ้าพ่อแม่ละเลยหรือให้อิสระมากเกินไป เขาอาจถูกชักจูงเข้าไปในทางที่ไม่เหมาะสมได้เหมือนกัน

2. เข้ากลุ่มโดยถือตนเองว่าเด่นกว่าคนอื่น หมายถึง ความพยายามที่จะให้กลุ่มยอมรับ ตอนแรกๆ วัยรุ่นคิดว่าสามารถอยู่ได้โดยลำพังแต่ไม่นานนักเขาจะรู้สึกว่าไม่อาจทำได้ จึงมักจะปฏิบัติตัวให้เป็นที่สนใจของกลุ่ม เพื่อจะได้รับการยอมรับต่อไป ในกรณีที่มีความ

เชื่อมั่นในตนเองสูงมากมักจะแสดงความก้าวร้าวหรือทำตัวเด่น หรือเรียกว่า วัยรุ่นซ่า เช่น แต่งตัวด้วยเสื้อผ้าประหลาดๆ พูดตลกเล่น หรือโม้โอ้อวด ซึ่งมักจะเป็นที่รู้กันดีในกลุ่มเพื่อน และไม่เป็นที่ยอมรับนับถือในที่สุด

3. เข้ากลุ่มโดยเข้าใจกลุ่ม หมายถึง ความเข้าใจบทบาทของตนในกลุ่มเพื่อนและรับรู้ว่ากลุ่มมีความคาดหมายอะไร และสามารถประนีประนอมความต้องการของตนเองกับกฎเกณฑ์ของกลุ่ม เพื่อไม่ให้ขัดแย้งกัน มีความจริงใจต่อกลุ่ม อีกนัยหนึ่งก็คือ การเข้าใจกลุ่มหมายถึง ความสามารถในการปรับตัวเข้ากับกลุ่มนั่นเอง

4. เข้ากลุ่มเพื่อเอาชนะกลุ่ม โดยลักษณะขวางโลก เป็นลักษณะเอาชนะกลุ่มหรือต้องการนำกลุ่มไปตามความคิดของตนเองแต่ไม่อาจทำได้จึงเริ่มก่อกวนกลุ่มด้วยวิธีต่างๆ ซึ่งไม่เกิดผลดีต่อกลุ่มและตัวเขาเอง วัยรุ่นตอนต้นมักจะมีลักษณะขวางกลุ่มมากกว่าวัยรุ่นตอนปลาย วัยรุ่นตอนปลายมักจะอาศัยทักษะและประสบการณ์ที่ผ่านมาแล้วเข้าประนีประนอมกับกลุ่มของตน สำหรับวัยรุ่นหญิงอาจมีลักษณะขวางโลกน้อยกว่าวัยรุ่นชาย ทั้งนี้เพราะลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรม ที่ลดบทบาทการต่อต้าน ก้าวร้าวของผู้หญิงให้น้อยกว่าผู้ชาย

5. เข้ากลุ่มเพื่อการต่อต้านอำนาจผู้ใหญ่ กิจกรรมรวมกลุ่มของวัยรุ่นบางครั้งเพื่อต่อต้านอำนาจของผู้ใหญ่ เพื่อแสดงความรู้สึกอิสระ เป็นตัวของตัวเอง หรือเพื่อความสนุกสนาน

6. บางครั้งนำไปสู่ความสับสนวุ่นวาย โดยเฉพาะกลุ่มวัยรุ่นตอนต้น มักจะดื้อดึงไม่ค่อยฟังเหตุผล โดยประสงค์เพียงจะทำในสิ่งตรงข้ามกับพ่อ แม่ ครู อาจารย์ต้องการจะให้ทำเท่านั้น อีกด้านหนึ่งการต่อต้านผู้ใหญ่ของกลุ่มวัยรุ่น ถือว่าเป็นศักยภาพเพื่อการปรับตัวที่ดีในสังคม หากการต่อต้านนั้นๆ อยู่ในกรอบของเหตุผล และมิได้กระทำโดยทิฐิ ดื้อรั้นเกินไป

สาเหตุของการเข้ากลุ่มเพื่อนของวัยรุ่น

โดยทั่วไปแล้ว วัยรุ่นต้องการเพื่อนด้วยเหตุผลผลักดันหลายอย่าง สาเหตุสำคัญๆ พอจะประมวลได้ มี 7 ประการ ดังนี้

1. ต้องการความเชื่อมั่น หรือช่วยเสริมความมั่นใจของเขาให้มากขึ้น เพราะวัยรุ่นที่มีบทบาทใหม่แบบผู้ใหญ่จะต้องดำเนินการและแก้ไขอุปสรรคที่เกิดขึ้นด้วยตนเอง ไม่ว่าจะเป็นการศึกษาที่สูงขึ้น การเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม ปัญหาอุปสรรคในหน้าที่การงานและการดำเนินชีวิตประจำวัน วัยรุ่นตกอยู่ในความรู้สึกโดดเดี่ยวไม่มั่นใจ เพื่อนและกลุ่มเพื่อนสามารถช่วยเหลือได้ อย่างน้อยๆ ก็รับรู้ปัญหาและช่วยผ่อนคลายข้อกังวลใจได้ดีกว่าคนอื่นๆ ในกรณีที่วัยรุ่นมีความมั่นใจอยู่บ้างในบางเรื่อง ก็ยังต้องการเพื่อนเพื่อเสริมความมั่นใจให้ มากขึ้น หรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นให้กว้างขวางออกไปด้วย

2. ต้องการอิสระ เป็นตัวของตัวเอง การอยู่ในแวดวงของครอบครัว พ่อแม่พี่น้องหรือญาติ ทำให้เขารู้สึกว่าเขายังต้องพึ่งพาและอยู่ในกรอบกฎเกณฑ์ต่างๆ ของบ้าน ทำ

ให้รู้สึกว่า พ่อแม่ยังเห็นเป็นเด็ก ซึ่งตัวเองอยากเป็นอิสระในการคิด ตัดสินใจ หรือแสดงความเห็นใดๆ บ้าง แต่ภายในบ้านโอกาสเช่นนี้มีไม่มากนัก จึงต้องการสถานที่ใหม่ พบคนใหม่ๆ ที่จะทำให้เป็นอิสระแก่ตัวเองตามสมควร ในความรู้สึกของวัยรุ่นก็จะติดเพื่อนและกลุ่ม ซึ่งมักพบอยู่เสมอในครอบครัวที่ค่อนข้างเผด็จการ เคร่งครัดเด็กเกินไป หรือในครอบครัวที่ละเลย ไม่ค่อยสนใจ เด็กจะถูกจำกัดความคิดเห็น รู้สึกถูกควบคุมบังคับและวิตกกังวล หรือรู้สึกโดดเดี่ยวว้าเหว่ ขาดความอบอุ่น การคบหาเพื่อนช่วยให้รู้สึกผ่อนคลายกังวลและอบอุ่นขึ้นกว่าอยู่ในครอบครัวของตน การติดเพื่อนจึงมักมีลักษณะเป็นการพึ่งพามากกว่าจะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือสร้างสรรค์กิจกรรมสังคมเท่าที่ควร ถ้าหากได้กลุ่มเพื่อนหรือผู้นำกลุ่มที่ไม่ดีนัก อาจถูกชักจูงไปในทางไม่เหมาะสมได้ง่าย กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ วัยรุ่นที่ติดเพื่อนแบบพึ่งพามากเกินไป ทำให้ขาดพัฒนาการทางสังคมมากกว่าการจะเสริมพัฒนาการ

3. ต้องการความสนุกสนานเพลิดเพลิน วัยรุ่นอยู่ในสภาพที่เรียกว่า โตเกินไปที่จะเล่นของเล่นของเด็กๆ แต่ก็ยังเด็กเกินไปที่จะรับผิดชอบงานต่างๆ แบบผู้ใหญ่ วัยรุ่นจึงแสวงหาความสนุกสนานเพื่อหลีกหนีสภาพดังกล่าวในบางโอกาส โดยเฉพาะช่วงที่ต้องรับผิดชอบแบบ ผู้ใหญ่ หรือถูกคาดหมายที่จะต้องทำเช่นนั้น วัยรุ่นมักจะเกิดความตึงเครียดเกินไป จึงหันเข้ากลุ่มซึ่งมีโอกาสผ่อนคลายสนุกสนานมากกว่า

4. ต้องการมีประสบการณ์ในความสัมพันธ์กับผู้อื่น ในกลุ่มเพื่อนวัยรุ่นมีโอกาสมากกว่าที่จะได้เรียนรู้การสร้างความสัมพันธ์กับเพื่อนทั้งเพศเดียวกันหรือต่างเพศว่าเขาจะเป็นที่ยอมรับหรือไม่อย่างไรบ้าง การเรียนรู้เช่นนี้จะช่วยในการปรับปรุงตัวเองในสังคมได้กว้างขวาง และได้ประสบการณ์ที่แก้ไขตนเองให้เป็นที่ยอมรับมากขึ้น

5. ต้องการความช่วยเหลือเพื่อพัฒนาความสามารถ ความอดทน และความเข้าใจในเรื่องราวต่างๆ เรื่องการเรียน การงาน และเรื่องทั่วๆ ไป ซึ่งจะได้จากการสนทนาถกเถียงในเรื่องราว หรือปัญหาต่างๆ กับกลุ่มเพื่อน ทั้งที่มีภูมิหลังและพื้นฐานครอบครัวที่คล้ายๆ กัน หรือแตกต่างกัน

6. ต้องการโอกาสที่จะได้พัฒนาทักษะทางสังคม ทักษะทางสังคมของวัยรุ่น เน้นความสามารถและเทคนิคการสนทนา การแสดงมารยาทที่ดีงาม ในการเข้ากลุ่ม และความสามารถในเชิงยืดหยุ่น ประนีประนอม

7. ต้องการมีสัมพันธภาพกับเพื่อนต่างเพศ วัยรุ่นต้องการมีความสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศ วัยรุ่นต้องการมีความสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศโดยธรรมชาติ ซึ่งในเรื่องนี้วัยรุ่นไม่ได้รับการตอบสนองในบ้านของตน การมีความสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศวัยรุ่นส่วนมากไม่อาจกระทำได้โดยตรง จะอาศัยการผ่านกลุ่มต่างๆ เป็นสื่อกลาง โดยเริ่มพัฒนาการจากความเป็นเพื่อนธรรมดา ขึ้นสู่ความเป็นคนรักโดยลำดับ ในขั้นแรกที่วัยรุ่นเริ่มปรารถนาที่จะมีเพื่อนต่างเพศหรือพึงพอใจเป็นพิเศษ จะมีความรู้สึกตื่นเต้นกังวลใจ ซึ่งบางครั้งต้องการเพื่อนเพื่อรับรู้ปลอบประโลมใจตามสมควร และอาจต้องการคนปรึกษาหารือเพื่อให้สมปรารถนาของตนในที่สุด

สรุปได้ว่า ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมทางเพศ มีสาเหตุมาจากปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในตัวบุคคล ซึ่งมีส่วนในการกำหนดพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ของนักเรียนนายร้อยตำรวจ จึงนำแนวคิดในการวิเคราะห์ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมสุขภาพ PRECEDE Framework มาเป็นแนวคิดในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้

แนวคิดที่ใช้เกี่ยวกับการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำกรอบแนวคิดในการวิเคราะห์ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมสุขภาพ PRECEDE Framework ซึ่งเป็นรูปแบบการวิเคราะห์ปัจจัยภายในตัวบุคคลและภายนอกตัวบุคคลของ กรีน และคณะ มาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิเคราะห์ปัญหาสุขภาพโดยใช้ PRECEDE Framework

PRECEDE Framework ได้รับการพัฒนาขึ้นมาโดย Lawrence W. Green โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำมาใช้ในการวินิจฉัย ประเมินผลโครงการสุขศึกษา และโครงการส่งเสริมสุขภาพอื่นๆ

การใช้ PRECEDE Framework เป็นกระบวนการวิเคราะห์ดำเนินงานในลักษณะของการเริ่มต้นจากเป้าหมาย หรือสภาพการณ์ของปัญหาสุขภาพที่เป็นอยู่หรือผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น พิจารณาย้อนกลับไปยังสาเหตุว่าเป็นเพราะอะไร ทำไมหรือมีสาเหตุจากอะไร กล่าวคือ เป็นกระบวนการที่วิเคราะห์ ย้อนกลับว่า สิ่งที่เป็นอยู่นั้นได้มีองค์ประกอบหรือปัจจัยนำอะไรบ้างที่ทำให้เกิดผลลัพธ์หรือสภาพดังปรากฏ แล้วจึงนำข้อมูลเหล่านี้มาใช้ในการวางแผนเพื่อดำเนินการแก้ไขพฤติกรรมให้ถูกต้อง

ขั้นตอนของกระบวนการ (PRECEDE Framework)

การดำเนินการตามกระบวนการของ PRECEDE Framework นับเป็นการเริ่มจากผล (Output) ได้แก่ สภาวะสุขภาพย้อนกลับไปที่เหตุ (Input) ได้แก่ ปัจจัยหรือสาเหตุของปัญหาสุขภาพ ดังนี้

ผล/ปลายเหตุ ต้นเหตุ/สิ่งที่นำไปสู่

กรอบแนวคิดของ PRECEDE Framework สามารถนำไปใช้ในโครงการสาธารณสุขต่างๆ เพื่อแก้ปัญหาสุขภาพตามกระบวนการที่กำหนด 7 ขั้นตอน โดยเริ่มต้นจากการวินิจฉัย คุณภาพชีวิต ปัญหาสุขภาพ พฤติกรรมสุขภาพ และปัจจัยที่เป็นสาเหตุของ

พฤติกรรมสุขภาพก่อน จากนั้นจึงมาพิจารณาวางแผนโครงการโดยเลือกกลวิธีที่เหมาะสม พร้อมทั้งพิจารณาป้องกัน และแก้ไขปัญหาอุปสรรคทางด้านการบริหารที่จะเกิดขึ้น และสุดท้ายต้องมีการประเมินผลการดำเนินงานโครงการเป็นระยะ ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้แต่ละขั้นตอน ดังภาพประกอบ 3 (วสันต์ ศิลปสุวรรณ และพิมพ์พรรณ ศิลปสุวรรณ. 2541 : 77 ; อ้างอิงจาก Green & Kreuter. 1991. *Health Promotion Planning : and Environmental Approach*. p. 24)

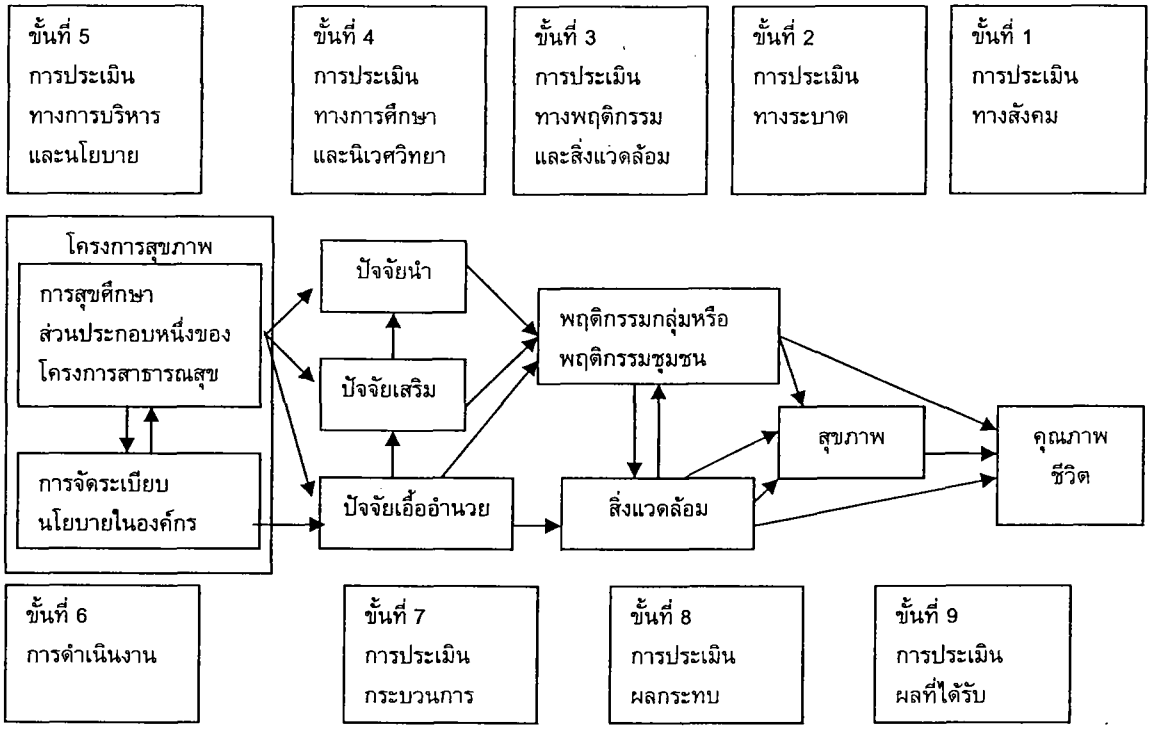

ภาพประกอบ 3 แผนภูมิแสดงThe PRECEDE Framework

ขั้นตอนที่ 1 การประเมินทางสังคม (Social assessment)

เป็นการวินิจฉัยปัญหาทางสังคมในกลุ่มประชากรเป้าหมาย (ผู้ป่วย นักเรียน ลูกจ้าง ผู้บริโภค) ซึ่งสามารถจะทำได้โดยการศึกษาความต้องการ และความคาดหวังส่วนบุคคล การศึกษาปัญหาของสังคมที่เกิดขึ้น ซึ่งตัวชี้วัดปัญหาสังคมอาจจะมีหลายตัวชี้วัด

ขั้นตอนที่ 2 การประเมินทางวิทยาการระบาด (Epidemiological assessment)

ขั้นนี้เกี่ยวข้องกับการพิจารณาถึงเป้าหมายทางสุขภาพเฉพาะอย่าง ซึ่งจะมีผลต่อเป้าหมายหรือปัญหาทางสังคม (ในขั้นที่ 1) ข้อมูลที่ใช้ในการวินิจฉัยในขั้นนี้ ได้แก่ สถิติชีพ ข้อมูลทางการแพทย์และวิทยาการระบาด ผู้วางแผนจะใช้ข้อมูลเหล่านี้เพื่อเรียงลำดับความสำคัญของปัญหาตัวอย่างของ ตัวชี้วัดที่สำคัญและลักษณะของตัวชี้วัด

(Dimensions)

เมื่อได้วิเคราะห์ขั้นที่ 1 และขั้นที่ 2 แล้ว ผู้บริหารส่วนมากมักจะวางแผนโครงการ ส่งเสริมสุขภาพโดยทันที โดยปราศจากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลที่วิเคราะห์ได้จากขั้นที่ 1 และขั้นที่ 2 โดยเฉพาะในแง่สาเหตุ – ผล (Cause – effect) ซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง

ขั้นตอนที่ 3 ประกอบด้วยการกำหนดองค์ประกอบทางด้านสิ่งแวดล้อมและองค์ประกอบด้านพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ (Environmental และ health – related behavioral factors) ที่สัมพันธ์กับปัญหาสุขภาพที่เลือกในขั้นที่ 2 องค์ประกอบ ด้านสิ่งแวดล้อมเป็นองค์ประกอบที่อยู่ภายนอกตัวบุคคล ซึ่งบุคคลไม่สามารถควบคุมโดยใช้ความสามารถภายในตัวเองได้ แต่เป็นสิ่งที่จะช่วยปรับเปลี่ยนสนับสนุนพฤติกรรมของบุคคล ชี้ให้เห็นว่างานสุขศึกษาที่เน้นเฉพาะพฤติกรรมสุขภาพส่วนบุคคลนั้นเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้องและ ยังไม่สมบูรณ์ จำเป็นจะต้องพิจารณาสิ่งที่มีผลต่อการเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพด้วย ซึ่งสิ่งผลักดันเหล่านี้อาจจะเป็นระดับประเทศ ระดับภาค ระดับชุมชน หรือระดับองค์กรที่เล็กลงมา

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินทางการศึกษาและนิเวศวิทยา (Educational and Ecological assessment)

จากความรู้พื้นฐานด้านพฤติกรรมศาสตร์ชี้ให้เห็นว่า มีองค์ประกอบมากมายที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมสุขภาพ ซึ่งในแบบจำลองนี้ได้แบ่งกลุ่มขององค์ประกอบเหล่านี้ออกเป็น 3 กลุ่มใหญ่ๆ คือ ปัจจัยนำ (Predisposing factors) ปัจจัยเอื้อ (Enabling factors) และปัจจัยเสริม (Reinforcing factors) ในกลุ่มปัจจัยนำจะประกอบด้วยความรู้ เจตคติ ความเชื่อ ค่านิยม และการรับรู้ของบุคคลหรือประชาชน ซึ่งจะมีอิทธิพลในแง่การจูงใจให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมปัจจัยเอื้อประกอบด้วย ทักษะ ทรัพยากร หรือสิ่งขัดขวางที่จะช่วยให้พฤติกรรมเปลี่ยนแปลง รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อม ด้วยองค์ประกอบเหล่านี้อาจจะเป็นได้ทั้งด้านบวก (เสริมให้เกิด) และด้านลบ (ขัดขวางการเกิดพฤติกรรม) ซึ่งเกิดจากแรงในสังคมหรือระบบของสังคม สิ่งอำนวยความสะดวกและทรัพยากรส่วนบุคคล หรือทรัพยากรในชุมชนอาจจะมีไม่เพียงพอหรือเกินพอ เช่น องค์ประกอบด้านรายได้ กฎหมาย สถานภาพ อาจจะเป็นได้ทั้งปัจจัยส่งเสริม และขัดขวางพฤติกรรม เป็นต้น ทักษะในการปฏิบัติพฤติกรรมก็ถือว่าเป็นปัจจัยเอื้อ ดังนั้นปัจจัยเอื้อนี้กล่าวโดยสรุปก็คือองค์ประกอบทั้งหมดที่ช่วยให้พฤติกรรมเปลี่ยนแปลงหรือสิ่งแวดล้อมเปลี่ยนแปลง ปัจจัยเสริม หมายถึง รางวัลที่บุคคลได้รับหรือ ข้อมูลที่ป้อนกลับที่มาสู่บุคคลจากบุคคลอื่น หลังจากบุคคลได้ปฏิบัติพฤติกรรมหนึ่งๆ แล้วซึ่งอาจจะช่วยสนับสนุน หรือขัดขวางการปฏิบัติพฤติกรรมนั้นๆ ต่อไป

เมื่อได้ทำการวิเคราะห์ปัจจัยต่างๆ ของกระบวนการสุขศึกษาแล้วก็จะทราบได้ว่าจะต้องมีปัจจัยต่างๆ อะไรบ้างมากน้อยแค่ไหน และในลักษณะใดจึงจะทำให้เกิดพฤติกรรม

สุขภาพได้ พร้อมกันนั้นก็ทำการวิเคราะห์ถึงแนวทาง และกระบวนการที่จะใช้ในการสร้างปัจจัย หรือเปลี่ยนแปลงปัจจัยตามกระบวนการดำเนินงานสุขศึกษา เพื่อนำไปสู่การ เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมสุขภาพ การเปลี่ยนแปลงปัจจัยแต่ละอย่างต้องใช้กลวิธีที่แตกต่างกัน และในบางกรณีอาจจำเป็นต้องใช้กลวิธีรูปแบบต่างๆ ผสมผสานกัน ดังนั้นการพิจารณาเลือกวิธีการทางสุขศึกษาที่ดี และเหมาะสมที่จะสามารถไปมีผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ และปัจจัยเสริมตามที่ต้องการเป็นสิ่งจำเป็น ตามแนวคิดการดำเนินงานสุขศึกษา ดังกล่าวชี้ให้เห็นขอบเขตของสุขศึกษามิใช่แต่เพียงการให้หรือการเผยแพร่ความรู้เท่านั้น แต่เป็นกระบวนการที่ครอบคลุมไปถึงการสร้างปัจจัยสนับสนุนและการพัฒนาปัจจัยสร้างเสริมด้วย จึงจะมีผลต่อพฤติกรรมสุขภาพตามกระบวนการสุขศึกษาได้อย่างแท้จริง

ขั้นตอนที่ 5 การประเมินทางการบริหาร (Administrative and Policy assessment)

เป็นขบวนการบริหารจัดการโครงการด้านสุขภาพ วิเคราะห์ประเมินปัญหาด้านการบริหารจัดการ ด้านงบประมาณ และปัจจัยต่างๆ ที่จะมีผลกระทบต่อการดำเนินโครงการ ขั้นตอนการวินิจฉัยทางการบริหารนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อลดปัจจัยต่างๆ ที่อาจเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินโครงการให้เหลือน้อยที่สุด และเพื่อส่งเสริมให้โครงการประสบผลสำเร็จและมีผลกระทบในด้านดีให้มาก

ขั้นตอนที่ 6, 7 และ 8 การประเมินผลการดำเนินงาน (Implementation and Evaluation)

การประเมินผลการดำเนินงานเป็นกระบวนการซึ่งแทรกอยู่ตามระยะต่างๆ ใน PRECEDE Framework มิได้เป็นขั้นตอนสุดท้าย เป็นส่วนของการดำเนินงานที่ผสมผสานอยู่ในการดำเนินงานตั้งแต่เริ่มวางแผน โดยกำหนดเป็นวัตถุประสงค์ของการประเมินในแต่ละขั้นตอนไว้ตั้งแต่แรกและต่อเนื่อง นั่นคือ การประเมินผลการดำเนินของ PRECEDE Framework เป็นการประเมินผลทุกระยะ

จะเห็นได้ว่า พฤติกรรมสุขภาพมีสาเหตุจากปัจจัยต่างๆ หลายปัจจัยรวมกัน มิใช่เกิดจากปัจจัยใดปัจจัยหนึ่งโดยเฉพาะเท่านั้น ดังนั้นการดำเนินงานเพื่อที่จะให้มีผลต่อพฤติกรรมอย่างแท้จริง ต้องอาศัยกระบวนการและวิธีการต่างๆ ร่วมกัน ซึ่งในกระบวนการของ PRECEDE Framework ได้ผสมผสานวิทยาการในสาขาต่างๆ รวม 4 สาขาอย่างเหมาะสม คือ สาขาวิทยาการระบาดทางสังคมหรือพฤติกรรมศาสตร์ทางการบริหาร และทางการศึกษา ซึ่งในการนำไปใช้ผู้ใช้จำเป็นจะต้องมีพื้นฐานความรู้ในวิทยาการสาขาต่างๆ เป็นอย่างดี

การใช้ PRECEDE Framework จะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงาน หรือต้องการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมมากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับการวิเคราะห์ปัจจัยที่เป็นสาเหตุของพฤติกรรมนั้นๆ ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันว่าพฤติกรรมหรือการกระทำต่างๆ ของบุคคลเป็นผลมาจากอิทธิพลร่วมของปัจจัยทั้ง 3 ประเภทดังกล่าว ดังนั้นในการวางแผนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม

ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งก็ตาม ต้องคำนึงถึงอิทธิพลจากปัจจัยต่างๆ ดังกล่าวร่วมกันเสมอ ต้องไม่คำนึงถึงปัจจัยใดปัจจัยหนึ่งโดยเฉพาะเท่านั้น (Lawrence W. Green and Marshall W. Kreuter. 1999 : 38-43)

PRECEDE Framework เป็นกระบวนการที่ประกอบด้วยขั้นตอนต่างๆ ดังกล่าวมาแล้วข้างต้น แต่สำหรับการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาในขั้นต้นเพื่อหาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนนายร้อยตำรวจ จังหวัดนครปฐม ซึ่งตรงกับแนวคิดในขั้นตอนที่ 4 ของกระบวนการ (ดังภาพประกอบ 3) ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำขั้นตอนนี้มากำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัยโดยได้เลือกศึกษาเฉพาะบางตัวแปรในแต่ละกลุ่มปัจจัย ซึ่งสามารถนำมาอธิบายพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ของนักเรียนนายร้อยตำรวจ ได้ดังนี้คือ

1. กลุ่มปัจจัยนำ ได้แก่ ความรู้เรื่องเพศศึกษา ค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส และการรับรู้เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนนายร้อยตำรวจ ซึ่งเป็นปัจจัยภายในตัวบุคคลที่จะเป็นแรงจูงใจของนักเรียนนายร้อยตำรวจ ในการมีพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี

2. กลุ่มปัจจัยเอื้อ ได้แก่ การเข้าถึงแหล่งสถานเริงรมย์ การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ และทักษะการปฏิบัติตัวต่อเพศตรงข้าม ซึ่งเป็นปัจจัยที่ช่วยให้นักเรียนนายร้อยตำรวจมีพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ง่ายขึ้น

3. กลุ่มปัจจัยเสริม ได้แก่ ความสัมพันธ์ในครอบครัว และการถูกชักชวนให้มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ซึ่งเป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับอิทธิพลของกลุ่มสังคม ที่คอยสนับสนุน ส่งเสริม หรือต่อต้านการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงของนักเรียนนายร้อยตำรวจ

สรุปได้ว่า จากแนวคิดในการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมสุขภาพ PRECEDE Framework สามารถนำมาวิเคราะห์หาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ของนักเรียนนายร้อยตำรวจได้ ตามปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ และปัจจัยเสริม ดังที่แสดงไว้ในกรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า

งานวิจัยในต่างประเทศ

การศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ ผู้วิจัยได้ศึกษาดังต่อไปนี้

ธอร์นตัน และแคมเบิร์น (Thornton & Camburn. 1987 : 323-340) ได้ศึกษาอิทธิพลของครอบครัวต่อทัศนคติและพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน ซึ่งเป็นสาเหตุนำไปสู่การเกิดการตั้งครรภ์ไม่พึงปรารถนา โดยทำการศึกษาในกลุ่มตัวอย่างวัยรุ่นชายและหญิงอายุ 18 ปี และมารดา ผลการศึกษาพบว่า วัยรุ่นชายและหญิงที่มารดามีประวัติการหย่าร้างจะมี ทัศนคติและพฤติกรรมการปล่อยตัวทางเพศ มากกว่ากลุ่มที่มาจากครอบครัวที่มั่นคง

แมคโดนัล และคณะ (McDonald, et al. 1990 : 3155-3159) ได้ศึกษา ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคเอดส์ และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ของนักศึกษาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยในแคนาดา จำนวน 5,514 คน อายุ 16 ถึง 24 ปี ผลการศึกษาพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยอิสระกับพฤติกรรมเสี่ยง พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการไม่ใช้ถุงยางอนามัยหรือไม่ใช้ถุงยางอนามัยอย่างสม่ำเสมอทุกครั้งที่มีเพศสัมพันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ การมีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ มีความเชื่อว่า การใช้ถุงยางอนามัยขัดขวางความสุขทางเพศ ความเขินอายที่จะซื้อถุงยางอนามัย ความลำบากที่จะพูดคุยให้คู่นอนร่วมใช้ศึกษา และการใช้เม็ดยาคุมกำเนิด สำหรับเพศสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ (HIV knowledge) พบว่า นักศึกษาหญิงมีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ที่มีคะแนนสูงกว่ามีความสัมพันธ์กับจำนวนคู่นอนที่เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในนักศึกษาชายไม่พบความสัมพันธ์ดังกล่าว แต่ในนักศึกษาชายพบว่า ผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ต่ำกว่า มีความสัมพันธ์กับเพศสัมพันธ์ทางทวารหนักอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ขณะที่ในนักศึกษาหญิงไม่พบความสัมพันธ์ดังกล่าว

ชาฟเฟอร์ และบอเยอร์ (Shafer & Boyer. 1991 : 826-833) ได้ศึกษาความรู้เรื่องโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ เจตคติ และปัจจัยด้านสังคมจิตวิทยากับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดโรคเอดส์รวมทั้งโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ศึกษาในเด็กนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ระดับ 9 จำนวน 544 คน โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านการดื่มสุราและการใช้สารเสพติดสามารถทำนายพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศต่อการติดโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ได้ดีที่สุด สำหรับความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศและการรับรู้บรรทัดฐานพฤติกรรมของกลุ่มเพื่อน (Perceived peer norms) สามารถทำนายการไม่ใช้ถุงยางอนามัยได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

โรเซโร (Rosero. 1991 : 25-29) ได้ศึกษา เหตุการณ์ แนวโน้ม และปัจจัยกำหนดต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสในคอสตาริก้า โดยสัมภาษณ์สตรีอายุระหว่าง 15 ถึง 24 ปี ด้วย

วิธีการสุ่มตัวอย่างจากทั่วประเทศ พบว่า สตรีอายุระหว่าง 17 ถึง 19 ปี เป็นช่วงอายุที่เริ่มมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสมากที่สุดประมาณร้อยละ 10 และจะเพิ่มเป็นร้อยละ 38 เมื่ออายุครบ 20 ปี กล่าวคือ กลุ่มวัยรุ่นสตรีที่มีอายุน้อยมีแนวโน้มจะมีการเสี่ยงต่อพฤติกรรมการมีความสัมพันธ์ก่อนสมรสน้อยกว่าสตรีที่มีอายุมากกว่า

ซิการ์ด และคณะ (Sicard, et al. 1992 : 63-72) ได้ศึกษา ความรู้ เจตคติ ความเชื่อเรื่องโรคเอดส์ และการปฏิบัติเกี่ยวกับพฤติกรรมเพศสัมพันธ์ของนักเรียนวัยรุ่นซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมเป็นผู้มีอายุระหว่าง 14 ถึง 25 ปี ในเมืองแบนฟรอรา จำนวน 474 คน ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าวัยรุ่นส่วนใหญ่กลัวโรคเอดส์ พฤติกรรมทางเพศมีบางส่วนของกลุ่มตัวอย่างที่ได้มีประสบการณ์ทางเพศแล้ว และไม่ใช้วิธีคุมกำเนิดรวมถึงพบว่า สถานที่อยู่อาศัย ศาสนา งาน และรายได้ของผู้ปกครองหรือญาติที่กลุ่มตัวอย่างอาศัยอยู่ด้วย ไม่มีความสัมพันธ์กับอายุที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกของกลุ่มตัวอย่างเหล่านี้

สเน็ดดอน และเครเมอร์ (Sneddon & Kremer. 1992 : 295-304) ได้ศึกษา เรื่องพฤติกรรมและทัศนคติทางเพศของนักศึกษามหาวิทยาลัยในประเทศไอร์แลนด์เหนือ โดยกลุ่มตัวอย่างเป็น นักศึกษาจำนวน 2 กลุ่มที่ศึกษาอยู่ระหว่างปี พ.ศ. 2530 และ พ.ศ. 2531 จากกลุ่มตัวอย่างเพศหญิง จำนวน 429 คน และเพศชาย จำนวน 201 คน พบว่ากลุ่มตัวอย่างเพศชายร้อยละ 50 และเพศหญิง ร้อยละ 44 เคยมีเพศสัมพันธ์ โดยที่เพศชายมีคู่เพศสัมพันธ์ 1 คน ร้อยละ 35 และเพศหญิงมีคู่เพศสัมพันธ์ 1 คน ร้อยละ 49 นอกจากนี้ยังพบว่ามีเพียง 1 ใน 3 มีความตั้งใจที่จะใช้ถุงยางอนามัยในการมีเพศสัมพันธ์ครั้งต่อไป และมากกว่าร้อยละ 53 ระบุว่าการดื่มแอลกอฮอล์มีผลต่อการตัดสินใจในการใช้ถุงยางอนามัยขณะมีเพศสัมพันธ์

วิลเลี่ยม (Williams. 1992 : 2274) ได้สำรวจความเชื่อและความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ถุงยางอนามัยของวัยรุ่นชาย แอฟริกัน-อเมริกัน อายุระหว่าง 18 ถึง 22 ปี กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ จำนวน 200 คน พบว่าวัยรุ่นชายแอฟริกัน-อเมริกัน ร้อยละ 54.0 มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกอายุ 13 ปี มีการใช้ถุงยางอนามัยในการร่วมเพศ ร้อยละ 25.0 และมีเพียง 1 ใน 3 มีความตั้งใจที่จะใช้ถุงยางอนามัยในการมีเพศสัมพันธ์ครั้งต่อไป และมากกว่า ร้อยละ 53.0 ระบุว่าการดื่มแอลกอฮอล์มีผลต่อการตัดสินใจในการใช้ถุงยางอนามัยขณะมีเพศสัมพันธ์

แคลงเกอร์, ไทเด็น และรูซูวารา (Klanger, Tyden & Ruunsuvaara. 1993 : 468-474) ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมทางเพศของเด็กวัยรุ่นในเมืองอับซารา ประเทศสวีเดน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมทางเพศของเด็กวัยรุ่นชาวสวีเดนในปลายปี ค.ศ. 1970 ถึงปลายปี ค.ศ. 1980 เป็นการศึกษาในเมืองเดียวกัน ผลปรากฏว่ากลุ่มเป้าหมายเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา จำนวน 383 คน โดยให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศ ความรู้ และเจตคติของเด็กเอง เกือบครึ่งหนึ่งของนักเรียนทั้งหมดเคยมีเพศสัมพันธ์มาแล้ว และส่วนใหญ่กล่าวว่าโรคเอดส์มีผลกระทบต่อการมีเพศสัมพันธ์ของตน

ร้อยละ 2 คิดว่าพวกตนได้รับความรู้เรื่อง เพศศึกษามาเพียงพอแล้วจากโรงเรียน และร้อยละ 41 คิดว่าพวกตนไม่ควรพูดคุยเรื่องเพศกับพ่อแม่ การวิจัยได้เสนอแนะว่าควรพยายามส่งเสริมให้มีการสอนเพศศึกษาในโรงเรียนและปรับปรุงคุณภาพให้ดีขึ้นเพื่อป้องกันการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงปรารถนาและโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ของวัยหนุ่มสาว

ฮอปเปอร์ (Hopper. 1994 : 117-124) ได้ศึกษา ความรู้ เจตคติ ของนักเรียน เกรด 3 ถึงเกรด 6 เกี่ยวกับโรคเอดส์ ผู้ตอบคำถาม ได้แก่ กลุ่มนักเรียน จำนวน 27 คน โดยคำถามส่วนใหญ่เป็นความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ การติดต่อโรค สาเหตุ และผลที่ตามมา ตลอดจนวิธีป้องกันโรคเอดส์ ความรู้สึกสนองต่อโรคเอดส์ และความรู้สึกต่อโรค ผลของการศึกษาพบว่า เด็กเหล่านี้มีความตระหนักเป็นอย่างดีเกี่ยวกับโรคเอดส์ และมีความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับโรคเอดส์เป็นอย่างดี โดยเด็กนักเรียนเหล่านี้จะเข้าใจว่า โรคเอดส์เป็นโรคร้ายแรงที่ไม่สามารถรักษาให้หายได้ และรู้ดีถึงวิธีการป้องกันการติดต่อของเชื้อโรค จากการศึกษาพบว่า สถานการณ์ในการเผชิญหน้ากับโรคเอดส์ของนักเรียนในโรงเรียน ความเข้าใจผิดพลาดเหล่านี้มีให้เห็นอยู่ในนักเรียนระดับต่างๆ แต่จะปรากฏให้เห็นชัดในระดับเกรดที่ต่ำลงไป

เลวีย์ และคณะ (Levy, et al. 1995 : 28-32) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ของพฤติกรรมเสี่ยงต่อโรคเอดส์ของวัยรุ่นตอนต้นในเมืองหลวง ภาคตะวันตกตอนกลางของอเมริกา โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนเกรด 7 ถึงเกรด 9 จำนวน 294 , 286 และ 327 คน ตามลำดับ พบว่านักเรียนมีประสบการณ์ทางเพศ ร้อยละ 54.2 โดยมีเพศสัมพันธ์ก่อนอายุ 15 ปี เป็นนักเรียนชาย ร้อยละ 33.5 นักเรียนหญิง ร้อยละ 20 ในระยะ 3 เดือนที่ผ่านมา พบว่านักเรียนและคู่นอนมีการใช้ถุงยางอนามัยในขณะมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 44.9 และยังพบว่า นักเรียนมีการดื่มแอลกอฮอล์และยาร่วมด้วย

วายลีย์ และคณะ (Wiley, et al. 1997 : 45-49) ได้ใช้แบบสำรวจพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของเยาวชนเพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมเสี่ยงของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายและนักศึกษาในวิทยาลัยของรัฐเท็กซัส โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 6,015 คน และนักศึกษาในวิทยาลัย จำนวน 1,408 คน พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายทั้งหมดเคยมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 55.4 โดยที่นักเรียนชายและนักเรียนหญิงเคยมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 59.0 และ 43.0 ตามลำดับ โดยนักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกอายุ 14 ปี หรือน้อยกว่า ร้อยละ 59.0 และ 43.0 และนักเรียนหญิงมีคู่นอน 4 คน หรือมากกว่าใน 3 เดือนที่ผ่านมา ร้อยละ 2.5 ไม่เคยใช้ถุงยางอนามัยขณะมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 54.0 ในนักเรียนหญิง และร้อยละ 38.4 กลุ่มตัวอย่างเคยเป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 5.4 มีการตั้งครรภ์ ร้อยละ 16.0 และยังพบว่านักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงในวิทยาลัยเคยมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 85.2 และ 79.3 มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกอายุ 14 ปี หรือน้อยกว่า มีการใช้ถุงยางอนามัยขณะร่วมเพศ ร้อยละ 55.0 และเคยเป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 5.0 เคยตั้งครรภ์ มีการใช้แอลกอฮอล์และยาก่อนมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 12.1

แม็ดฮอค และคณะ (Madhok, et al. 1992 : 121-125) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความรู้และพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนในประเทศอังกฤษ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยโปลีเทคนิค นักเรียน นักศึกษาในวิทยาลัย เป็นการสำรวจของกองสุขศึกษาแห่งชาติ เกี่ยวกับการเพิ่มความตระหนักของการติดเชื้อเอชไอวี (HIV) และเอดส์ (AIDS) โดยการใช้สื่อการสอนสำเร็จรูป ผลการศึกษา พบว่า อายุเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 20.30 ปี ร้อยละ 97.70 เคยมีเพศสัมพันธ์กับเพศตรงข้าม โดยที่ร้อยละ 72.00 ไม่ได้พักกับบิดามารดา ร้อยละ 70.00 เคยมีประสบการณ์มีเพศสัมพันธ์ โดยส่วนใหญ่มีพฤติกรรมระมัดระวังเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศเพราะข่าวสารเกี่ยวกับโรคเอดส์ กลุ่มที่พยายามให้มีอัตราเสี่ยงต่อการติดเชื้อน้อยลง คือกลุ่มที่อายุน้อย ผู้หญิง และนักศึกษามหาวิทยาลัย โดยลดจำนวนคู่เพศสัมพันธ์ลงจนเหลือมีเพศสัมพันธ์กับคู่นอนคนเดียว ไม่มีเพศสัมพันธ์โดยการสอดใส่ทางทวารหนัก หรือการใช้ถุงยางอนามัยในขณะมีเพศสัมพันธ์

เคอร์บี (Kirby. 1985 : 421) ได้ศึกษาประสิทธิผลของการสอนเพศศึกษาโดยที่วิชาเพศศึกษาเป็นวิชาที่เด็กวัยรุ่นส่วนใหญ่ชอบและสนใจที่จะเรียน ผลการศึกษาพบว่า การสอนเพศศึกษาทำให้นักเรียนมีความรู้เพิ่มมากขึ้น แต่ตรงข้ามกับมีผลน้อยมากในเรื่องค่านิยมและเจตคติทางเพศ พฤติกรรมทางเพศและการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น ดังนั้นในการศึกษาครั้งนี้จึงเป็นการเปรียบเทียบโปรแกรมการสอนเพศศึกษาที่จัดขึ้นกับผลที่ได้รับว่า เพราะเหตุใดการสอนเพศศึกษาจึงเพียงแต่สามารถทำให้เด็กมีความรู้เพิ่มขึ้นเพียงอย่างเดียว แต่ไม่ทำให้เด็กเกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านพฤติกรรม และได้เสนอแนะว่าให้เพิ่มเนื้อหาส่วนของการทำแท้ง การคุมกำเนิด การทำหมัน ซึ่งโรงเรียนและครูไม่ควรมองข้ามความสำคัญของการสอนเพศศึกษา รวมทั้งความต้องการในการเรียนรู้ของเด็กอีกด้วย และผู้ปกครองส่วนใหญ่มีความคิดว่าการสอนเพศศึกษานั้นเป็นการเตรียมตัวให้กับนักเรียนโดยเฉพาะในวัยรุ่นเริ่มแรก

ไดเยอร์ ลีหมิง และโอลิเวอร์ (Dwyer, Leeming and Oliver. 1996 : 309-317) ได้ศึกษาประเด็นปัญหาในพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น จากการศึกษาถึงสาเหตุของการมีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสมนั้น เกิดจากการได้รับอิทธิพลจากสื่อ (Media) ได้แก่ โทรทัศน์ นิตยสาร สิ่งพิมพ์ อินเตอร์เน็ต

งานวิจัยในประเทศ

ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยในประเทศเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ ดังต่อไปนี้

จุพารัตน์ ห้าวหาญ (2529 : ก-ข) ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมทางเพศและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนวัยรุ่นชายในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดสุรินทร์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงพฤติกรรมทางเพศ และคุณลักษณะทั่วไปตามปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ ปัจจัยเสริม ตลอดจนศึกษาถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์รวมถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนวัยรุ่นชายในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดสุรินทร์ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 150 คน และนักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1-3 จำนวน284 คน รวม 434 คน พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีความรู้เรื่องเพศอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 67.0 มีทัศนคติเป็นกลางต่อการมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 66.60 โดยเคยดื่มสุรา ร้อยละ 73.70 เคยดูวิดีทัศน์ โทรทัศน์ หรือภาพยนตร์ที่ปลุกเร้าอารมณ์ทางเพศ ร้อยละ 92.20 เคยอ่านหนังสือปลุกเร้าอารมณ์ทางเพศ ร้อยละ 91.00 เคยไปเที่ยวคลับ บาร์ หรือสถานเริงรมย์อื่น ๆ ร้อยละ 51.4 เคยไปอาบ อบ นวด ร้อยละ 4.60 และเคยมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 25.80 อายุเฉลี่ยของการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก 16.1 ปี คู่เพศสัมพันธ์ส่วนใหญ่คือเพื่อนหญิง ร้อยละ 59.80 โดยมีการคุมกำเนิดเป็นครั้งคราว ร้อยละ 55.40 และวิธีคุมกำเนิดที่ใช้คือใช้ถุงยางอนามัย ร้อยละ 79.20 กลุ่มตัวอย่างเคยเป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 3.60 นอกจากนี้ยังพบว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนวัยรุ่นชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ อายุ ระดับชั้นที่กำลังศึกษาอยู่ รายได้ที่ได้รับ ทัศนคติ การดื่มสุรา ที่พักในปัจจุบัน การไปเที่ยวคลับ บาร์ หรือสถานเริงรมย์ และการมีเพศสัมพันธ์กับคนรักหรือหญิงบริการทางเพศ

จุฑามาศ นุชนารถ (2531 : 93-95) ได้ศึกษาเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ และการคุมกำเนิดของกลุ่มนักเรียนวัยรุ่น ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ ในจังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 836 คน เป็นชาย 411คน และหญิง 425 คน ผลการศึกษา พบว่า นักเรียนวัยรุ่นมีประสบการณ์การมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 23.30 เป็นวัยรุ่นชาย ร้อยละ 40.60 ของวัยรุ่นชายทั้งหมด และวัยรุ่นหญิง ร้อยละ 6.60 ของวัยรุ่นหญิงทั้งหมด วัยรุ่นชายส่วนใหญ่มีเพศสัมพันธ์ประมาณ 2 — 3 ครั้งต่อปี โดยมีเพศสัมพันธ์กับโสเภณี ร้อยละ 27.50 ของวัยรุ่นชายทั้งหมด มีเพศสัมพันธ์กับคนรัก ร้อยละ 19 ของวัยรุ่นชายทั้งหมด วัยรุ่นหญิงส่วนใหญ่ มีเพศสัมพันธ์เพียงครั้งเดียว โดยมีเพศสัมพันธ์กับคนรัก ร้อยละ 5.90 ของวัยรุ่นหญิงทั้งหมด อายุเฉลี่ยของการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก 16 ปี ส่วนใหญ่มีเพียงครั้งแรกเพราะอยากลอง ร้อยละ 86.70 โดยใช้โรงแรม ร้อยละ 38.50 วัยรุ่นชายเคยเป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 24 เคยทำให้คู่ร่วมเพศตั้งครรภ์ ร้อยละ 4.20 และส่วนใหญ่แก้ปัญหาด้วยการทำแท้ง วัยรุ่นส่วนใหญ่ยอมรับการคุมกำเนิด ในระดับความคิด ร้อยละ 94 แต่ยอมรับถึงขั้นปฏิบัติเพียง ร้อยละ 63.80 โดย

นิยมใช้ถุงยางอนามัยมากที่สุด รองลงมาเป็นการนับระยะปลอดภัยและการหลั่งน้ำอสุจิภายนอกช่องคลอด วัยรุ่นส่วนใหญ่มีความรู้เรื่องเพศศึกษาและการคุมกำเนิดในระดับปานกลาง พฤติกรรมที่มีส่วนกระตุ้นทางเพศ ส่วนใหญ่เคยอ่านหนังสือลามก และดูภาพการร่วมเพศ ร้อยละ 66.10 เคยดูภาพยนตร์ หรือเทปโทรทัศน์ ร้อยละ 52.30 เคยเที่ยวสถานเริงรมย์ ร้อยละ 44 และเพื่อนสนิทของวัยรุ่นมีการปฏิบัติพฤติกรรมเหล่านี้ในอัตราใกล้เคียงกัน ความสัมพันธ์ระหว่างการมีเพศสัมพันธ์กับปัจจัยด้านประชากร เศรษฐกิจและสังคม พบว่า เพศ อายุ ค่าใช้จ่ายประจำเดือนที่ได้รับ การมีเพศสัมพันธ์ของเพื่อนสนิท และการปฏิบัติพฤติกรรมที่มีส่วนกระตุ้นทางเพศทั้งของวัยรุ่นเอง และของเพื่อนสนิทมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ศุภจรี วจีภิวัฒน์ (2533 : บทคัดย่อ) ศึกษาความรู้ เจตคติ ประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องเพศและโรคเอดส์ โดยศึกษานักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีความรู้และประสบการณ์เรื่องเพศในระดับปานกลาง มีความรู้เรื่องโรคเอดส์ในระดับสูง และมีเจตคติเกี่ยวกับโรคเอดส์ในระดับปานกลาง ส่วนปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับเรื่องเพศ ได้แก่ สายการศึกษา อาชีพบิดา การศึกษาของบิดามารดา และสถานภาพการสมรสของบิดามารดา ส่วนปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสบการณ์ทางเพศ ได้แก่ สายการศึกษา จำนวนพี่น้อง เพศชาย ที่พักอาศัย เงินค่าใช้จ่ายที่ได้รับ และสถานภาพการสมรสของบิดามารดา ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์เจตคติเกี่ยวกับโรคเอดส์ ได้แก่ อาชีพบิดามารดา การศึกษาของบิดามารดา นอกจากนั้นยังพบว่าความรู้เกี่ยวกับเรื่องเพศมีความสัมพันธ์กับความรู้ และเจตคติเกี่ยวกับโรคเอดส์ ส่วนประสบการณ์ทางเพศพบว่าไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้ เจตคติเกี่ยวกับโรคเอดส์

พัชรินทร์ บางท่าไม้ (2535 : 81-87) ศึกษาถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อเอสด์ของพนักงาน และคนงานชายในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดสระบุรี โดยมีจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 300 ราย ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมการป้องกันการติดเชื้อเอดส์ของพนักงานและคนงานชายอยู่ในระดับปานกลาง อายุ สถานภาพสมรส มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับพฤติกรรมการป้องกันการติดเชื้อเอดส์ แต่พบว่าระดับการศึกษา รายได้ของครอบครัวต่อเดือน ความรู้เรื่องโรคเอดส์ มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกกับพฤติกรรมการป้องกันการติดเชื้ออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนั้นมีตัวทำนาย 4 ตัวแปร สามารถอธิบายความผันแปรของพฤติกรรมการป้องกันการติดเชื้อเอดส์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น .01 ได้แก่ การได้รับข้อมูลข่าวสาร และคำแนะนำจากแหล่งต่างๆ การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเป็นโรคเอดส์ รายได้ของครอบครัวต่อเดือน และการรับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติตามคำแนะนำ โดยสามารถอธิบายความผันแปรได้ร้อยละ 18.00

สุรศักดิ์ โควสุภัทร และคณะ (2535 : 179) ได้ศึกษาพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับโรคเอดส์ในกลุ่มนักเรียนอาชีวศึกษาของวิทยาลัยแห่งหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : สิงหาคม

2534 คณะวิจัยได้ทำการศึกษาพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับโรคเอดส์ โดยเฉพาะการเที่ยวโสเภณีและการมีเพศสัมพันธ์กับหญิงอื่น ในกลุ่มนักเรียนอาชีวศึกษาของวิทยาลัยแห่งหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มีนักเรียนรวมทั้งสิ้นประมาณ 3,200 คน โดยทำการศึกษาเฉพาะนักเรียนชายในเดือนสิงหาคม 2534 แบ่งกลุ่มศึกษาออกเป็น 3 ระดับ คือ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และปริญญาตรี ผลการศึกษา นักเรียนระดับปริญญาตรี และ ปวส. จะเที่ยวโสเภณีใน 1 ปีที่ผ่านมาในอัตราใกล้เคียงกัน คือ ร้อยละ 27.00 และ 29.00 ซึ่งสูงกว่าระดับ ปวช. ประมาณ 2 เท่า (ร้อยละ 13) นอกจากนี้ร้อยละ 44.00 ของนักเรียนระดับปริญญาตรี, ร้อยละ 21.00 ของนักเรียนระดับ ปวส. และร้อยละ 11.00 ของนักเรียนระดับ ปวช. ยังมีเพศสัมพันธ์กับหญิงอื่นที่ไม่ใช่โสเภณีอีกด้วย พฤติกรรมการดื่มสุราเป็นสิ่งที่จะเกิดควบคู่กันไปกับการเที่ยวโสเภณี โดยร้อยละ 80.00 ขึ้นไป จะดื่มสุราขณะไปเที่ยว ด้านการใช้ถุงยางอนามัยพบว่าเพียงร้อยละ 50.00 ของนักเรียนไม่ว่าจะเป็นระดับใดที่ใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งขณะมีเพศสัมพันธ์กับโสเภณี ในขณะที่ไม่ถึงร้อยละ 11.00 ที่ใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งขณะมีเพศสัมพันธ์กับผู้หญิงอื่น เมื่อเปรียบเทียบกับการสำรวจในลักษณะคล้ายคลึงกันในโรงเรียนเดียวกันก่อนหน้านี้ 1 ปี จะพบว่า พฤติกรรมต่างๆ ไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นในระดับ ปวส. ที่พบว่าการเที่ยวโสเภณีและการมีเพศสัมพันธ์กับหญิงอื่นลดลงบ้าง ข้อสรุป กลุ่มนักเรียนอาชีวศึกษาเป็นกลุ่มหนึ่งที่มีโอกาสติดเชื้อเอดส์จากโสเภณี และสามารถแพร่เชื้อไปยังเพื่อนหญิงคนอื่นถึงแม้จะมีการให้สุขศึกษาเกี่ยวกับโรคเอดส์อย่าง กว้างขวางทั่วประเทศ แต่การเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมด้านการเที่ยวโสเภณีและการมีเพศสัมพันธ์กับหญิงอื่น ตลอดจนการใช้ถุงยางอนามัยไม่อยู่ในเกณฑ์ที่พึงพอใจ จึงควรมีมาตรการเฉพาะกลุ่มนักเรียน ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยความรู้ ความเข้าใจในเชิงพฤติกรรมและสังคม และควรเป็นไปในรูปแบบที่ให้ นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดรูปแบบและดำเนินการ นอกจากนี้ปัญหาการดื่มสุราก็ควรเป็นอีกประเด็นหนึ่งที่ต้องคำนึงถึงในการรณรงค์ป้องกันโรคเอดส์ใน กลุ่มนี้

อัญชลี คติอนุรักษ์ (2535 : 69) ได้ศึกษาเรื่องพฤติกรรมทางเพศที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ของนักเรียนชายวิทยาลัยอาชีวศึกษาแห่งหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 1,094 คน พบว่าวัยรุ่นร้อยละ 63 มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกอายุ 15 – 17 ปี โดยมีเพศสัมพันธ์กับหญิงที่ไม่ใช่หญิงบริการทางเพศมากที่สุดร้อยละ 52.9 และพบว่านักเรียนวัยรุ่นที่มีรายได้ต่อเดือน สูงกว่าจะมีประสบการณ์ทางเพศสัมพันธ์สูงกว่านักเรียนวัยรุ่นที่มีรายได้ต่อเดือนต่ำ นักเรียนที่พักอาศัยอยู่บ้าน หอพัก หรือบ้านเช่ามีเพศสัมพันธ์มากกว่านักเรียนที่พักอยู่กับบิดามารดา อายุต่ำสุดของการร่วมเพศครั้งแรก คือ 12 ปี และอายุสูงสุดของการร่วมเพศครั้งแรก คือ 23 ปี ช่วงอายุที่ร่วมเพศครั้งแรกมากที่สุด คือ 15 – 17 ปี อายุเฉลี่ยของการร่วมเพศครั้งแรก 16.7 ปี

ชุลีพร อินทรไพบูลย์ (2536 : ก-ข) ศึกษาเรื่อง ค่านิยมเกี่ยวกับพฤติกรรมในเรื่องเพศของนักเรียนวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาค่านิยมเกี่ยวกับพฤติกรรมในเรื่องเพศและเปรียบเทียบค่านิยมเกี่ยวกับพฤติกรรมในเรื่องเพศตามตัวแปร ด้านเพศ สายวิชาที่เรียน ประเภทของโรงเรียน สังกัดของโรงเรียน สถานภาพการสมรสของบิดามารดา อาชีพของบิดามารดา การศึกษาของบิดามารดา ที่พักอาศัยกลุ่มผู้เลี้ยงดู และ สภาพเศรษฐกิจของครอบครัว เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายเรื่องเพศศึกษา และการเตรียมการป้องกันและแก้ไขปัญหาในเรื่องเพศของนักเรียน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีค่านิยมในเชิงบวก ร้อยละ 69.4 และในเชิงลบร้อยละ 30.6 โดยที่นักเรียนหญิงมีค่านิยมในเชิงบวกมากกว่านักเรียนชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และพบว่านักเรียนที่เรียนที่สายวิชาต่างกันจะมีค่านิยมในเรื่องเพศต่างกันคือ สายสามัญมีค่านิยมในเรื่องเพศเชิงบวก สูงที่สุด และช่างอุตสาหกรรมมีค่านิยมในเรื่องเพศเชิงบวกต่ำที่สุด นอกจากนี้ยังพบว่านักเรียนที่สภาพเศรษฐกิจและสภาพที่พักอาศัยที่ต่างกัน ค่านิยมในเรื่องเพศไม่แตกต่างกัน

จารุรัตน์ เจียมประชานากร (2537 : ก-ข) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ของนักเรียนอาชีวศึกษาชาย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมในการป้องกันโรคเอดส์และปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมในการป้องกันโรคเอดส์ของนักเรียนอาชีวศึกษาชายในสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งปัจจัยที่นำมาศึกษา ได้แก่ สถานภาพครอบครัว สถานที่พักอาศัย การศึกษา การรับรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ เศรษฐกิจ กลุ่มเพื่อน และตัวชักนำไปสู่พฤติกรรมเสี่ยง ส่วนตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมในการป้องกันโรคเอดส์ วัดจากพฤติกรรมเสี่ยงด้านเพศสัมพันธ์ โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างนักเรียนจำนวน 514 คน พบว่า อายุต่ำสุดของการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกคืออายุ 13 ปี และสูงสุด 21 ปี โดยเฉลี่ยจะมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกเมื่ออายุเท่ากับ 15.6 ปี และนักศึกษาชายมีเพศสัมพันธ์กับคู่รักมากที่สุด รองลงมาคือกับเพื่อนหญิง และ 1 ใน 5 กับหญิงบริการทางเพศ และไม่ใช้ถุงยางอนามัยเพื่อป้องกันโรค ร้อยละ 36.5 ใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งร้อยละ 34.1 และใช้ถุงยางอนามัยบางครั้งร้อยละ 29.4 การรับรู้เกี่ยวกับความรุนแรงของโรคเอดส์มีความสัมพันธ์เชิงลบกับพฤติกรรมเสี่ยงด้านเพศสัมพันธ์ โดยนักเรียนอาชีวศึกษาชายที่มีการรับรู้ความรุนแรงของโรคเอดส์จะมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศลดลง

จันจิรา ไทยบัณฑิตย์ (2538 : 65-81) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความรู้ และเจตคติในเรื่องเพศศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชาย โรงเรียนหญิง และโรงเรียนสหศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่าในด้านของความรู้นักเรียนมีความรู้ระดับต่ำ และเมื่อเปรียบเทียบความรู้ตามตัวแปรประเภทของโรงเรียน พบว่า นักเรียนมีความรู้แตกต่างกัน คือ นักเรียนชายในโรงเรียนชายมีความรู้แตกต่างกับนักเรียนชายโรงเรียนสหศึกษา และนักเรียนหญิงโรงเรียนหญิงมีความรู้แตกต่างกับนักเรียนหญิงโรงเรียนสหศึกษาและนักเรียนทั้ง

สามโรงเรียนมีเจตคติที่ดีต่อเพศศึกษา และเมื่อเปรียบเทียบเจตคติตามตัวแปรประเภทของโรงเรียนทั้งสามโรงเรียนมีเจตคติแตกต่างกัน

นิศารัตน์ ทองอุปการ (2538 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัว และทัศนคติเรื่องเพศของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า การสื่อสารในครอบครัวแบบเปิด คือ มีการพูดคุยสื่อสารกันมากระหว่างสมาชิกในครอบครัวมีความสัมพันธ์กับการที่วัยรุ่นจะมีทัศนคติต่อเรื่องเพศในเชิงบวก และเป็นกลาง

ชาติ แจ่มนุช (2538 : บทคัดย่อ) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับค่านิยมการสำส่อนทางเพศของเยาวชนชาย ประชากรที่ใช้ในการศึกษาเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตพื้นที่ภาคกลาง จำนวน 13,537 คน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 1,200 คน ผลการวิจัยในเรื่องนี้พบว่าเยาวชนมีความรู้เรื่องเพศดี มีประสบการณ์ทางเพศน้อยและมีการปล่อยตัวทางเพศค่อนข้างน้อย ในชุมชนหมู่บ้านของเยาวชนมีสถานเริงรมย์ที่สมาชิกสามารถจะไปใช้บริการได้ปานกลาง เยาวชนชายมีความรู้เรื่องเพศดี มีค่านิยมการสำสอนทางเพศต่ำ เยาวชนชายกลัวว่าเมื่อเรียนรู้เรื่องเพศมากเกินไปจะทำให้มีพฤติกรรมทางเพศไม่เหมาะสม หรือเรียกว่าทำให้ใจแตกในส่วนของวิธีการที่ช่วยยับยั้งอารมณ์หรือความต้องการทางเพศ เยาวชนกลุ่มนี้เห็นว่าการเล่นกีฬาหรือออกกำลังกายเป็นวิธีการที่ดีที่สุด รองลงมา คือ ดูโทรทัศน์ ฟังเพลง อ่านหนังสือ เล่นดนตรี ทำงานอดิเรก หรือนั่งสมาธิ

ประภาพร โอภาสสวัสดิ์ (2538 : 72-81) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนอาชีวศึกษา ในจังหวัดชลบุรี เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยทางประชากร เศรษฐกิจสังคมและแรงจูงใจทางสังคมกับพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนอาชีวศึกษาในจังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่าแรงจูงใจทางสังคมคือการมีคู่รัก การไปเที่ยวสถานเริงรมย์ การอ่านหนังสือและดูภาพยนตร์ที่เร้าอารมณ์ทางเพศ กับปัจจัยทางประชากรและเศรษฐกิจสังคม คือ อายุ เพศ ค่าใช้จ่ายประจำเดือน สถานภาพสมรสของบิดามารดา การมีคู่รัก การไปเที่ยวสถานเริงรมย์ การอ่านหนังสือแทรกเร้าอารมณ์ทางเพศ การดูภาพยนตร์แทรกเร้าอารมณ์ทางเพศ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางเพศ และเมื่อนำเอาตัวแปรแรงจูงใจทางสังคมมาเป็นตัวแปรควบคุมระหว่างปัจจัยทางประชากร เศรษฐกิจสังคมกับค่าเฉลี่ยพฤติกรรมทางเพศ พบว่ามีความสัมพันธ์กันนั่นคือ ปัจจัยทางประชากร เศรษฐกิจสังคม และแรงจูงใจทางสังคม ต่างมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางเพศของนักเรียน

อุมาภรณ์ ภัทรวาณิชย์ (2538 : 65) ได้ศึกษาปัจจัยทางวัฒนธรรมที่มีผลต่อพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เสี่ยงของวัยรุ่น โดยศึกษาจากนักเรียนและนักศึกษา อายุระหว่าง 15 ถึง 24 ปี สายสามัญ อาชีวศึกษา และระดับอุดมศึกษา จำนวน 449 คน โดยเก็บข้อมูลเชิงปริมาณโดยการใช้แบบสอบถามสัมภาษณ์ข้อมูลทั่วไป สำหรับข้อมูลในเรื่องความคิดเห็นเรื่องบทบาทเพศการปฏิบัติต่อเพศตรงข้าม ความรู้ และทัศนคติเกี่ยวกับการใช้ถุงยางอนามัย รวมถึงพฤติกรรมทางเพศนั้นให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง และเก็บข้อมูลเชิง

คุณภาพโดยวิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ผลการศึกษาพบว่า วัยรุ่นหญิงส่วนใหญ่มีแนวโน้มที่มีทัศนคติ ความเชื่อในเรื่องบทบาทเพศในทางบวกสูงกว่าวัยรุ่นชาย วัยรุ่นผู้หญิงบางส่วนประมาณร้อยละ 42.00 ยังคงยอมรับความเชื่อ และทัศนคติในเรื่องความด้อยกว่าของเพศหญิง แต่เรื่องที่ผู้หญิงยอมรับความด้อยกว่าผู้ชายน้อยมากก็คือเรื่องที่ผู้ชายจะมีภรรยาหลายคนในเวลาเดียวกัน ในเรื่องความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับโรคเอดส์ ส่วนใหญ่วัยรุ่นจะมีความรู้เรื่องโรคเอดส์น้อย โดยเฉพาะในกลุ่มวัยรุ่นหญิงจะมีความรู้น้อยกว่าวัยรุ่นชาย นอกจากนี้ผู้มีอายุน้อยจะมีความรู้เรื่องโรคเอดส์น้อยกว่าผู้มีอายุมาก และผู้ที่ศึกษาสายอาชีวศึกษา-พณิชยการทั้งหญิงและชายจะมีความรู้เรื่องโรคเอดส์น้อยกว่ากลุ่มการศึกษาอื่นๆ นอกจากนี้แนวโน้มที่วัยรุ่นชายจะมีทัศนคติทางลบต่อเอดส์สูงกว่าวัยรุ่นหญิง โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่มีอายุมากจะมีทัศนคติทางลบสูงกว่าผู้ที่มีอายุน้อย สำหรับวัยรุ่นหญิงแม้จะมีทัศนคติที่ดีต่อเอดส์อยู่ เมื่อพิจารณาตามสาย/ระดับการศึกษา วัยรุ่นสายอาชีวศึกษา-พณิชยการ มีแนวโน้มที่มีทัศนคติต่อเอดส์เป็นไปทางลบมากกว่ากลุ่มการศึกษาอื่น และทัศนคติเกี่ยวกับถุงยางอนามัย แนวโน้มวัยรุ่นหญิงมีความรู้เรื่องถุงยางอนามัยน้อยกว่าวัยรุ่นชาย ในด้านการปฏิบัติตนต่อเพศตรงข้าม การเอาใจใส่คู่ของตน และการพูดคุยในเรื่องเพศชี้ให้เห็นว่า การเอาใจใส่ของวัยรุ่นก่อนการมีเพศสัมพันธ์และหลังการมีเพศสัมพันธ์มีความแตกต่างกัน โดยที่ก่อนการมีเพศสัมพันธ์นั้นวัยรุ่นชายจะสนใจเอาใจใส่มากกว่าวัยรุ่นหญิง ในทางตรงกันข้ามหลังการมีเพศสัมพันธ์แล้ววัยรุ่นหญิงต้องสนใจเอาใจใส่คู่ของตนมากกว่าวัยรุ่นชาย นอกจากนี้ในเรื่องการพูดคุยในเรื่องเพศและความรู้เรื่องเพศ การต่อรองในการมีเพศสัมพันธ์ การปฏิเสธความต้องการของคนรัก การชักชวนให้คู่รักใช้ถุงยางอนามัย ทั้งหญิงและชายมีค่อนข้างน้อย สำหรับแนวโน้มของการใช้หรือไม่ใช้ถุงยางอนามัยนั้น พบว่า สัดส่วนของผู้ที่มีทัศนคติความเชื่อในเรื่องบทบาทเพศในทางลบมีแนวโน้มที่จะไม่ใช้ถุงยางอนามัยสูงกว่าผู้ที่มีทัศนคติความเชื่อในเรื่องบทบาทเพศในทางบวก นอกจากนี้ ผู้ที่เอาใจใส่คู่รักของตนน้อยมีแนวโน้มที่จะไม่ใช้ถุงยางอนามัยสูงกว่าผู้ที่พูดคุยในเรื่องเพศกับคู่ของตนมากกว่า และประการสุดท้ายผู้ที่มีความรู้โรคเอดส์น้อยมีแนวโน้มที่จะไม่ใช้ถุงยางอนามัยสูงกว่าผู้ที่มีความรู้โรคเอดส์มาก

กุลยา สุหร่ายพรหม (2539 : 107-117) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันการติดโรคเอดส์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สายสามัญและสายอาชีพ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยต่างๆ ได้แก่ การดื่มสุรา การดูหนังสือโป๊ การดูภาพยนตร์โป๊ พฤติกรรมเสี่ยงของเพื่อนสนิท/เพื่อนในกลุ่ม การได้รับคำแนะนำ พฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อโรคจากบุคคล ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ แบบแผนความเชื่อเกี่ยวกับโรคเอดส์ และพฤติกรรมการป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์ ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญและสายอาชีพ ในอำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี จากกลุ่มตัวอย่างนักเรียน จำนวน 2,212 คน พบว่า อายุที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกคือ อายุ 12 ปี และอายุเฉลี่ยการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกของนักเรียนชาย เท่ากับ 15.6 ปี และ

นักเรียนหญิงเท่ากับ 16.4 ปี โดยที่นักเรียนส่วนใหญ่มีเพศสัมพันธ์กับเพื่อนหญิงหรือคู่รักร้อยละ 25 รองลงมา คือ กับหญิงบริการทางเพศ ร้อยละ 17.6 ในขณะที่นักเรียนหญิงมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อนชายหรือคู่รักเท่านั้นมีร้อยละ 2.7 นักเรียนชายส่วนใหญ่มีจำนวนคู่ร่วมเพศด้วยตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ในขณะที่นักเรียนหญิงส่วนใหญ่มีจำนวนคู่ร่วมเพศเพียง 1 คน และ นักเรียนชายมีการใช้ถุงยางอนามัยเป็นบางครั้งเมื่อมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 56.7 รองลงมาคือใช้ถุงยางอนามัยเป็นทุกครั้งเพียง ร้อยละ 23.4 และไม่ใช้ถุงยางอนามัย ร้อยละ 20.3 เหตุผลที่ใช้ไม่ใช้ถุงยางอนามัยส่วนใหญ่คือ ถุงยางอนามัยทำให้ความสุขทางเพศลดลง ร้อยละ 74 และรองลงมา คือ ไม่สะดวกในการใช้ ร้อยละ 57.8 และยังพบว่า การดื่มสุราของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์ด้านการร่วมเพศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักเรียนชายและนักเรียนหญิงสายอาชีพจะมีการดื่มสุรามากกว่าสายสามัญ ฉะนั้นนักเรียนสายอาชีพจะมีพฤติกรรมเสี่ยงสูงกว่านักเรียนสายสามัญ

จรรยา ดวงแก้ว (2539 : 98-126) ได้ศึกษา ความรู้ เจตคติ และพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายกรุงเทพมหานคร เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะประชากร เศรษฐกิจและสังคม ความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติและความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศกับการมีเพศสัมพันธ์ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีความรู้ในระดับปานกลาง มีเจตคติต่อการมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศในเชิงบวก และมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์อยู่ในระดับน้อยที่สุด และพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศมีความสัมพันธ์กับเจตคติต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ คือ การดื่มสุรา การเที่ยวสถานเริงรมย์ อ่านหนังสือกระตุ้นทางเพศ การดูภาพยนตร์กระตุ้นอารมณ์ทางเพศ การจับมือ การกอดจูบ มีความสัมพันธ์กับลักษณะประชากร เศรษฐกิจและสังคม เช่น เพศ อายุ ระดับชั้น ค่าใช้จ่ายประจำเดือน

พรทิพย์ ศิริภัทราชัย (2539 : 138 - 152) ได้ศึกษาพฤติกรรมสุขภาพเกี่ยวกับเรื่องเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตรและโรงเรียนบดินทร์เดชา (สิงห์ สิงหเสนีย์) ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร โดยส่วนมากเป็นนักเรียนชาย อยู่ร่วมกับบิดามารดาซึ่งจบการศึกษาระดับปริญญา ลักษณะการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยตามใจ มีความรู้ในเรื่องเพศในระดับพอใช้ เจตคติเกี่ยวกับเรื่องเพศในระดับเกณฑ์ดี และการปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องเพศไม่ถูกต้อง ตัวแปรด้านเพศของนักเรียนมีผลให้ความรู้ เจตคติและการปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตัวแปรในด้านการอยู่ร่วมกันในครอบครัว การศึกษาของบิดามารดา ลักษณะการอบรมเลี้ยงดูแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และนักเรียนในโรงเรียนบดินทร์เดชา (สิงห์ สิงหเสนีย์) ทั่วๆ ไป นักเรียนชายเท่ากับนักเรียนหญิง อยู่ร่วมกับบิดามารดา การศึกษาของบิดามารดาจบระดับปริญญา ลักษณะการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยตามใจ มี

ความรู้เกี่ยวกับเรื่องเพศในระดับพอใช้ เจตคติเกี่ยวกับเรื่องเพศในระดับเกณฑ์ดี และการปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องเพศไม่ถูกต้อง เพศชายและเพศหญิงมีความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องเพศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การศึกษาของบิดาทำให้ความรู้ของนักเรียนแตกต่างกัน ตัวแปรอื่นๆ ไม่มีผลต่อพฤติกรรมสุขภาพเกี่ยวกับเรื่องเพศของนักเรียน ทั้งสองโรงเรียนมีความรู้แตกต่างกันแต่เจตคติและการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน

ยินดี อิสสระโชติ (2539 : 338) ศึกษาความรู้และพฤติกรรมในการป้องกันตนเองให้ปลอดภัยจากโรคเอดส์ของเยาวชนไทย กลุ่มที่กำลังศึกษาและกลุ่มที่ทำงานแล้วในจังหวัดสงขลา ปี 2539 ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มเป็นเพศชาย ร้อยละ 63.25 และ 16.00 เป็นเพศหญิงร้อยละ 84.00 และ 36.75 ในกลุ่มที่กำลังศึกษาและทำงานแล้วตามลำดับ ส่วนมากมีความรู้ดีเรื่องโรคเอดส์เฉลี่ยร้อยละ 95.53 และ 91.84 ตามลำดับ แต่พฤติกรรมป้องกันตนเองให้ปลอดเอดส์ด้านสุขภาพอนามัยของเยาวชนกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มพบว่าไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาลงไปในส่วนลึกพบว่า ยังมีบางส่วนที่มีพฤติกรรมโน้มเอียงไปในทางเสี่ยงต่อการทำลายสุขภาพอนามัยให้เสื่อมลง และเสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคเอดส์ต่อไปได้ ในการดื่มเหล้าและของมึนเมาร้อยละ 14.24 และ 8.80 ตามลำดับ ส่วนการดูสื่อลามกร้อยละ 24.50 และ 18.40 ตามลำดับ นอกจากนั้นในการซื้อยากินเองร้อยละ 42.38 และ 42.20 ในกลุ่มที่กำลังศึกษาและในกลุ่มที่ทำงานแล้ว ตามลำดับ และในเรื่องการรับประทานอาหารร่วมกันโดยไม่ใช้ช้อนกลางร้อยละ 43.38 และ 38.40 ตามลำดับ ส่วนพฤติกรรมในการป้องกันตนเองด้านเพศสัมพันธ์ พบว่าทั้งสองกลุ่มมีการป้องกันตนเองเฉลี่ยร้อยละ 72.91 และ 68.96 ตามลำดับ และพบอีกว่า การมีความรู้ดีเรื่องโรคเอดส์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมป้องกันตนเองให้ปลอดโรคเอดส์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .005 ผลการศึกษาเปรียบเทียบพบว่า เยาวชนกลุ่มที่กำลังศึกษามีพฤติกรรมป้องกันตนเองดีกว่ากลุ่มที่ทำงานแล้วอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ดารุณี ภูษณสุวรรณศรี (2540 : 131-132) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร พบว่า ความคิดเห็นของเพื่อนเกี่ยวกับการยอมรับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักศึกษาผู้ใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีความคิดเห็นของเพื่อนเกี่ยวกับการยอมรับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสที่ไม่ถูกต้อง มีแนวโน้มที่จะมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสเพิ่มมากขึ้น และการศึกษาลักษณะพฤติกรรมของกลุ่มเพื่อนเที่ยว พบว่า ลักษณะของกลุ่มเพื่อนเที่ยวมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักศึกษาผู้ใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือ นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีลักษณะพฤติกรรมกลุ่มเพื่อนเที่ยวที่ไม่ถูกต้องมีแนวโน้มที่จะมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสเพิ่มมากขึ้น

กรองทิพย์ หวังสู้ศึก (2541 : ง) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมป้องกันโรคเอดส์ของคนงานก่อสร้าง กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาคือคนงานก่อสร้างในสถานประกอบการที่ดำเนินการรับเหมาก่อสร้างในเขต อำเภอเมือง จังหวัดระยอง จำนวน 365 คน พบว่า คนงานก่อสร้าง ร้อยละ 76.2 มีพฤติกรรมป้องกันโรคเอดส์ที่ถูกต้องในระดับสูง และร้อยละ 23.8 มีพฤติกรรมป้องกันโรคเอดส์ที่ถูกต้องในระดับพอใช้ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมป้องกันโรคเอดส์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ การรับรู้โอกาสเสี่ยง การรับรู้ความรุนแรงของโรคเอดส์ การรับรู้ประโยชน์และการรับรู้อุปสรรคของการปฏิบัติตามคำแนะนำ ทักษะ การดำเนินชีวิตในการป้องกันโรคเอดส์ ความสามารถในการจัดหาถุงยางอนามัยในการป้องกันโรคเอดส์ การได้รับข้อมูลข่าวสารเรื่องโรคเอดส์ ความสามารถในกรสนับสนุนทางสังคม นอกจากนี้ยังพบว่าปัจจัยที่สามารถทำนายพฤติกรรมป้องกันโรคเอดส์ได้ตามลำดับ คือ ทักษะการดำเนินชีวิตในการป้องกันโรคเอดส์ (ทักษะการปฏิเสธและการตัดสินใจ) การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อโรคเอดส์ การรับรู้ประโยชน์และอุปสรรคของการปฏิบัติตามคำแนะนำ การสนับสนุนทางสังคม โดยมีค่าความแปรปรวนเท่ากับ 0.3605 (ร้อยละ 36.0)

กาญจนา ปฏิยุทธ (2541 : 22-117) ได้ศึกษาเรื่องค่านิยมเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศและอำนาจแห่งตนในการควบคุมทางสุขภาพที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ของนักเรียนวัยรุ่นในจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ระหว่างความเชื่ออำนาจควบคุมทางสุขภาพ ค่านิยมเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศ รวมถึงการศึกษาความสัมพันธ์และอิทธิพลของปัจจัยทั้ง 2 ที่มีต่อพฤติกรรมเสี่ยงของนักเรียนวัยรุ่นชาย จำนวน 441 คน ผลการศึกษาพบว่านักเรียนมีพฤติกรรมเสี่ยงด้านการมีเพศสัมพันธ์ระดับปานกลางมากที่สุด คือ ร้อยละ 77.5 โดยมีเพศสัมพันธ์กับคู่รักมากที่สุด มีการใช้ถุงยางอนามัยกับหญิงบริการทางเพศ ร้อยละ 15.6 สิ่งกระตุ้นก่อนการมีเพศสัมพันธ์ พบว่า มีการดื่มสุราจนเมาเป็นบางครั้งถึงเมาทุกครั้ง ร้อยละ 70.6 อ่านหนังสือโป๊หรือหนังสือปลุกเร้าอารมณ์ทางเพศ ร้อยละ 55.3 และ ดูวีดิโอโป๊หรือภาพยนตร์ปลุกเร้าอารมณ์ทางเพศ ร้อยละ 57.1 และเคยเป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 8.0

ปวีณา สายสูง (2541 : ง-จ) ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษาในจังหวัดน่าน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศและปัจจัยที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษาในจังหวัดน่าน จำนวน 314 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกเมื่ออายุ 10-21 ปี ร้อยละ 33.40 และมีเพศสัมพันธ์กับคู่รัก ร้อยละ 72.40 มีคู่นอนมากกว่า 1 คน ร้อยละ 32.60 กลุ่มตัวอย่างมีการดื่มสุราก่อนมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 65.70 และไม่ได้ใช้ถุงยางอนามัยในการมีเพศสัมพันธ์ใน 3 เดือนที่ผ่านมา ร้อยละ 31.90 นอกจากนี้ยังพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อนและหญิงบริการทางเพศ ร้อยละ 61.90 และร้อยละ 12.50 ตามลำดับ และพบว่ามีการใช้สื่อกระตุ้นอารมณ์ทางเพศที่เป็น

สิ่งพิมพ์ หรือวีดิทัศน์ร่วมด้วย โดยที่กลุ่มตัวอย่างยอมรับว่าสื่อที่เป็น วีดิทัศน์ช่วยกระตุ้นความรู้สึกทางเพศได้มากที่สุดถึงร้อยละ 60.70 นอกจากนี้รายได้ของครอบครัว อิทธิพลการชักจูงจากกลุ่มเพื่อนหรือคู่รัก ล้วนส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าไปเที่ยวในแหล่งบันเทิงเริงรมย์ หรือได้รับการชักนำให้มีเพศสัมพันธ์เกิดขึ้นในกลุ่มตัวอย่าง

ทัศนีย์ ทองก้อน (2542 : 76-78) ได้ศึกษาความรู้และเจตคติเกี่ยวกับเรื่องเพศของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 แผนกบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษามีความรู้และเจตคติเกี่ยวกับเรื่องเพศในระดับสูง และนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีความรู้และเจตคติเกี่ยวกับเรื่องเพศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 นักศึกษาที่มี เพศ และที่พักอาศัยต่างกัน มีเจตคติเกี่ยวกับเรื่องเพศต่างกันที่ระดับ .01 แต่มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องเพศไม่แตกต่างกัน ยังพบอีกว่า ภูมิลำเนาเดิม การได้รับข่าวสารเรื่องเพศ สถานภาพสมรสของบิดามารดา ระดับการศึกษาของบิดามารดา และอาชีพของบิดามารดาไม่มีผลต่อความรู้และเจตคติเกี่ยวกับเรื่องเพศของนักศึกษา และความรู้และเจตคติเกี่ยวกับเรื่องเพศของนักศึกษามีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ธรรมนูญ กิติกุล (2542 : ง) ศึกษาค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนนายร้อยตำรวจ ประจำปีการศึกษา 2542 จำนวน 302 คน พบว่า ปัจจัยในเรื่องวิธีการเลี้ยงดู การรับรู้ในเรื่องผลเสียจากการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส การยอมรับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสในกลุ่มเพื่อน ความเชื่อทางเพศ ประสบการณ์ทางเพศ มีความสัมพันธ์กับค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส และสามารถทำนายค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนนายร้อยตำรวจได้ ร้อยละ 53.8 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ลำยอง หอมกลิ่นเทียน (2542 : 82-89) ศึกษาพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ของนักเรียนศึกษาสายวิชาบริหารธุรกิจ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีที่ 2 โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีความรู้ เจตคติเกี่ยวกับโรคเอดส์ในระดับสูง มีการปฏิบัติในการป้องกันโรคเอดส์ในระดับปานกลาง ปัจจัยพื้นฐานที่มีผลต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ ได้แก่ เพศที่ต่างกัน มีความรู้ เจตคติไม่แตกต่างกันแต่มีการปฏิบัติในการป้องกันโรคเอดส์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ประสบการณ์ทางเพศที่ต่างกัน มีความรู้เรื่องโรคเอดส์ไม่แตกต่างกัน แต่มีเจตคติและการปฏิบัติในการป้องกันโรคเอดส์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนสาขาวิชาที่เรียนแหล่งข้อมูลที่ได้รับความรู้เรื่องโรคเอดส์ และอาชีพของผู้ปกครองที่ต่างกัน ไม่พบความแตกต่างเกี่ยวกับความรู้ เจตคติและการปฏิบัติในการป้องกันโรคเอดส์

ปฐม นวลคำ และอิทธิพล มูลฟอง (2543 : 32-46) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน 357 คน ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยด้านการใช้เวลาว่างร่วมกับกลุ่มเพื่อน ได้แก่

กิจกรรมในวันหยุดเรียน กิจกรรมหลังเลิกเรียน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ประพิมพร อัมพาพรหม (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ค่านิยมทางเพศและพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดกระทรวงศึกษาธิการในเขตกรุงเทพมหานคร ตามตัวแปรเพศ สายวิชาที่เรียน ประเภทของโรงเรียน ค่าใช้จ่ายที่ได้รับ ที่พักในปัจจุบัน สถานภาพการสมรสของบิดามารดา แหล่งความรู้เรื่องเพศ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 400 คน ผลการศึกษาพบว่า

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ส่วนใหญ่ ร้อยละ 62.3 มีค่านิยมทางเพศเชิงลบและมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศคือ เคยดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ร้อยละ 79.5 โดยใช้สื่อกระตุ้นอารมณ์ทางเพศ ร้อยละ 78.8 เคยจับมือถือแขนกับคู่รักหรือเพศตรงข้ามร้อยละ 66.8 เคยเที่ยวสถานเริงรมย์ ร้อยละ 52.7 เคยกอดจูบกับคู่รักหรือเพศตรงข้าม ร้อยละ 40.8 และเคยใช้สารเสพติด ร้อยละ 8.2

2. ค่านิยมทางเพศมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศทุกพฤติกรรมเสี่ยงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ลักษณะประชากรที่มีความสัมพันธ์กับค่านิยมทางเพศ ได้แก่ เพศ และประเภทของโรงเรียน

4. ลักษณะประชากรที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ มีดังนี้

4.1 การดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์มีความสัมพันธ์กับสายวิชาที่เรียน และประเภทของโรงเรียน

4.2 การเที่ยวสถานเริงรมย์มีความสัมพันธ์กับสายวิชาที่เรียน ประเภทของโรงเรียน ค่าใช้จ่ายที่ได้รับ และแหล่งความรู้เรื่องเพศที่ได้รับ

4.3 การใช้สารเสพติดมีความสัมพันธ์กับเพศและที่พักของนักเรียน

4.4 การใช้สื่อกระตุ้นอารมณ์ทางเพศมีความสัมพันธ์กับเพศและสายวิชาที่เรียน

4.5 การจับมือถือแขนกับคู่รักหรือเพศตรงข้าม มีความสัมพันธ์กับสายวิชาที่เรียนและประเภทของโรงเรียน

4.6 การกอดจูบกับคู่รัก หรือเพศตรงข้ามมีความสัมพันธ์กับสายวิชาที่เรียนและประเภทของโรงเรียน

สร้อยวลัย สุขดา (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ค่านิยมทางเพศและพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ เพื่อเปรียบเทียบค่านิยมทางเพศระหว่างนักศึกษาชายกับนักศึกษาหญิง และนักศึกษาที่อยู่ในมหาวิทยาลัย ในกรุงเทพมหานคร กับนักศึกษาที่อยู่มหาวิทยาลัยในภูมิภาค โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับชั้นปีที่ 4 คณะครุศาสตร์ หรือศึกษาศาสตร์ ในมหาวิทยาลัยของรัฐ จำนวน 478 คน เพศชาย 164 คน และเพศหญิง 314 คน ผลการศึกษาพบว่า

1. โดยรวมของนักศึกษามีค่านิยมทางเพศในเชิงบวก คิดเป็นร้อยละ 90.8 ซึ่งได้แก่ เรื่องดังต่อไปนี้ "ผู้ชายต้องการคู่สมรสที่เป็นสาวพรหมจรรย์ หญิงชายไม่ควรมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน การมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานของหญิงไม่เป็นที่ยอมรับของสังคมไทย การเสียตัวของหญิงถือเป็นสิ่งเสียหาย การรักษาความบริสุทธิ์ของหญิงเป็นสิ่งสำคัญ และหญิงสาวที่ตั้งครรภ์เนื่องจากการถูกข่มขืนควรทำแท้งได้ หากหญิงนั้นยินยอม" เป็นต้น

2. ด้านพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เคยเที่ยวสถานเริงรมย์มากที่สุด คือ ร้อยละ 78.5 รองลงมาคือ การดื่มสุราหรือเครื่องดื่มที่ผสมแอลกอฮอล์ ร้อยละ 74.5 การใช้สื่อกระตุ้นความรู้สึกทางเพศ ร้อยละ 52.9 และเคยแต่งกายล่อแหลม ร้อยละ 28.5

3. เมื่อเปรียบเทียบค่านิยมทางเพศระหว่างนักศึกษาชายกับนักศึกษาหญิง และระหว่างนักศึกษาที่อยู่ในมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานครกับนักศึกษาที่อยู่มหาวิทยาลัยในภูมิภาค พบว่า นักศึกษามีค่านิยมทางเพศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นักศึกษาหญิงมีค่านิยมทางเพศดีกว่านักศึกษาชายและนักศึกษาที่อยู่ในมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร มีค่านิยมทางเพศดีกว่านักศึกษาที่อยู่ในมหาวิทยาลัยในภูมิภาค

/ พนิดา เหมโลหะ (2544 : บทคัดย่อ) ศึกษาและเปรียบเทียบพฤติกรรมการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันโรคเอดส์ ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตกรุงเกษม สังกัดสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 373 คน เป็นชาย 189 คน เป็นหญิง 184 คน พบว่า

1. นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตกรุงเกษม สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร มีพฤติกรรมการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันโรคเอดส์อยู่ในระดับพอใช้ มีความเชื่อด้านการรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรค ด้านการรับรู้ความรุนแรงของโรคและด้านการรับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติ อยู่ในระดับสูง ส่วนความเชื่อด้านการรับรู้อุปสรรคของการปฏิบัติ อยู่ในระดับต่ำ

2. นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตกรุงเกษม สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ที่มีระดับชั้นที่กำลังศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคเอดส์ รายได้ของนักเรียน การพักอาศัยของนักเรียนและอาชีพของผู้ปกครองต่างกัน มีพฤติกรรมการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันโรคเอดส์ไม่แตกต่างกัน ส่วนนักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีพฤติกรรมการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันโรคเอดส์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ความเชื่อด้านการรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรค ด้านการรับรู้ความรุนแรงของโรคและด้านการรับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับ พฤติกรรมการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันโรคเอดส์ ส่วนความเชื่อด้านการรับรู้อุปสรรคของการปฏิบัติ มีความสัมพันธ์ทางลบกับ พฤติกรรมการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันโรคเอดส์

ยิ่งลักษณ์ วุฒิกุล (2544 : ก) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางเพศที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ ของนักเรียนชายที่เข้าศึกษาวิชาทหาร ในจังหวัดราชบุรี จำนวน 291 คน กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 31.3 เคยมีเพศสัมพันธ์มาแล้ว อายุเฉลี่ยเมื่อมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกเท่ากับ 15.84 ปี ต่ำสุด 10 ปี และสูงสุด 18 ปี บุคคลที่กลุ่มตัวอย่างมีเพศสัมพันธ์ด้วยครั้งแรกส่วนใหญ่ คือ แฟน คนรัก เพื่อนสนิท รองลงมา คือ ผู้หญิงที่รู้จักกันผิวเผิน ในการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่ใช้ถุงยางอนามัย ปัจจัยด้านชีวสังคมที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางเพศที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ คือ อายุ ระดับชั้นที่กำลังศึกษา การระบายอารมณ์เพศเมื่อมีความต้องการทางเพศ การมีคู่รัก และการแตะต้องสัมผัสกับคู่รัก ปัจจัยนำที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางเพศที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ คือ ทัศนคติต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ปัจจัยเอื้อที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางเพศที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ คือ การมีดิสโก้เธค/ผับบริเวณที่พักอาศัย การมีห้องอาหารที่มีนักร้อง/เด็กเสิร์ฟที่ให้บริการทางเพศบริเวณที่พักอาศัย การมีสถานบริการทางเพศบริเวณที่พักอาศัย และความสัมพันธ์ในครอบครัว ปัจจัยเสริมที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางเพศที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ คือ การคบเพื่อนที่อ่านหนังสือประเภทยั่วยุกามารมย์ การคบเพื่อนที่ดูวีดีทัศน์/ภาพยนตร์ยั่วยุกามารมย์ การคบเพื่อนที่เที่ยวสถานเริงรมย์ยามราตรี การคบเพื่อนที่เคยมีเพศสัมพันธ์มาแล้ว การเคยถูกเพื่อนชวนดูหนังสือประเภทยั่วยุกามารมย์ การเคยถูกเพื่อนชวนดูวีดิทัศน์/ภาพยนตร์ยั่วยุกามารมณ์ การเคยถูกเพื่อนชวนไปเที่ยวสถานเริงรมย์ยามราตรี การถูกเพื่อนแนะนำให้หาประสบการณ์โดยมีเพศสัมพันธ์ และการเคยถูกเพื่อนชวนไปเที่ยวหญิง/ชายขายบริการทางเพศ ตัวแปรที่สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมทางเพศที่เสี่ยงต่อพฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อเอดส์ของนักเรียนชายที่เข้าศึกษาวิชาทหารที่ดีที่สุด คือ การแตะต้องสัมผัสกับคู่รัก การคบเพื่อนที่เคยมีเพศสัมพันธ์มาแล้ว อายุ การระบายอารมณ์เพศด้วยการมีเพศสัมพันธ์และความสัมพันธ์ในครอบครัว โดยสามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมทางเพศที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ของนักเรียนชายที่เข้าศึกษาวิชาทหารได้ร้อยละ 33.8

รัตนา พุ่มสวรรค์ (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ค่านิยมต่อพฤติกรรมทางเพศของนักศึกษาปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ตามตัวแปร เพศ ระดับชั้นปี คณะที่ศึกษา รายได้ของนักศึกษา ที่พักอาศัย ความรู้เรื่องเพศ การได้รับข่าวสารเรื่องเพศ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักศึกษาปริญญาตรี จำนวน 400 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น ผลการศึกษาพบว่า

1. นักศึกษาปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีค่านิยมต่อพฤติกรรมทางเพศอยู่ในระดับปานกลาง

2. นักศึกษาที่มีเพศ คณะที่ศึกษา รายได้ของนักศึกษา และความรู้เรื่องเพศต่างกัน มีค่านิยมต่อพฤติกรรมทางเพศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. นักศึกษาที่มีระดับชั้นปี ที่พักอาศัย และได้รับข่าวสารเรื่องเพศต่างกัน มีค่านิยมต่อพฤติกรรมทางเพศไม่แตกต่างกัน

อุสา สังข์สอาด (2544 : บทคัดย่อ) ศึกษาและเปรียบเทียบความรู้ เจตคติและการปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องเพศของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ สังกัดสำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร ตามตัวแปรที่ศึกษา คือ อายุ ระดับชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่พักอาศัย การได้รับข้อมูลข่าวสารเรื่องเพศ ภูมิลำเนาเดิม การอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา ระดับการศึกษาของบิดามารดา และรายได้ของครอบครัว รวมทั้งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้กับเจตคติเกี่ยวกับเรื่องเพศ ความรู้กับการปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องเพศ และเจตคติกับการปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องเพศ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตที่กำลังศึกษาชั้นปีที่ 1 , 2 , 3 และ 4 วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ สังกัดสำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2543 จำนวน 310 คน พบว่า

1. นักศึกษาพยาบาลมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องเพศอยู่ในระดับปานกลาง มีเจตคติเกี่ยวกับเรื่องเพศในระดับดี และมีการปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องเพศในระดับดี

2. นักศึกษาพยาบาลที่มีระดับชั้นปีและที่พักอาศัยต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องเพศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนเจตคติและการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน

3. นักศึกษาพยาบาลที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีการปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องเพศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความรู้ และเจตคติไม่แตกต่างกัน

4. นักศึกษาพยาบาลที่มีการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดาต่างกัน มีเจตคติและการปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องเพศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความรู้ไม่แตกต่างกัน

5. นักศึกษาพยาบาลที่มี อายุ การได้รับข้อมูลข่าวสารเรื่องเพศ ภูมิลำเนาเดิม ระดับการศึกษาของบิดามารดา และรายได้ของครอบครัวต่างกันมีความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องเพศ ไม่แตกต่างกัน

6. เจตคติกับการปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องเพศมีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความรู้กับเจตคติเกี่ยวกับเรื่องเพศ และความรู้กับการปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องเพศไม่มีความสัมพันธ์กัน

อัญมณี สมตัว (2544 : 74-76) ได้ศึกษา สัมพันธภาพในครอบครัวที่มีความสัมพันธ์กับการอบรมสั่งสอนลูกเรื่องทางเพศและการคบเพื่อนต่างเพศ : ศึกษาเฉพาครอบครัวของนักเรียนหญิง ในโรงเรียนบางละมุง จังหวัดชลบุรี โดยศึกษาตัวแปรเกี่ยวกับการมีเวลาให้ลูก การอบรมสั่งสอนลูก สัมพันธภาพภายในครอบครัว ปัจจัยภายนอก 4 ด้าน (ด้านความคิดสมัยใหม่ ด้านผลจากความคิดสมัยใหม่ ด้านวิถีชีวิตของครอบครัวสมัยใหม่ที่เป็นด้านบวก และด้านวิถีชีวิต ครอบครัวสมัยใหม่ที่เป็นด้านลบ) และปัจจัยภายใน 1 ด้าน (การให้เวลาแก่

ลูกหลาน การใกล้ชิดพบปะ การมีอิสระในการอบรมเลี้ยงดู) โดยแบ่งการศึกษาความสัมพันธ์ของตัวแปรออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ผู้ปกครองนักเรียนมีสถานภาพสมรสเป็นสามีภรรยาและอยู่ด้วยกัน และผู้ปกครองนักเรียนมีสถานภาพโสด หย่าร้าง หรือแยกทางกัน ผลการศึกษาพบว่า

1. กลุ่มที่ผู้ปกครองนักเรียนมีสถานภาพสมรสเป็นสามีภรรยาและอยู่ด้วยกัน พบว่า การ อบรมสั่งสอนเรื่องทางเพศ มีความสัมพันธ์กับความรู้ ความเข้าใจเรื่องทางเพศ และการปฏิบัติตนเรื่องทางเพศของนักเรียน และปัจจัยภายนอกด้านวิถีชีวิต (บกพร่อง) คือ การมีเวลาให้ลูกน้อย มีความสัมพันธ์กับความรู้ ความเข้าใจเรื่องทางเพศ

2. ผู้ปกครองนักเรียนมีสถานภาพโสด หย่าร้าง หรือแยกทางกัน ผลการศึกษาพบว่า สัมพันธภาพในครอบครัว และการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศ มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจเรื่องทางเพศ และการปฏิบัติตนเรื่องทางเพศ

สกล วรเจริญศรี (2545 : บทคัดย่อ) ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนวัยรุ่น โดยศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางเพศ และหาค่าน้ำหนักความสำคัญของปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนวัยรุ่น ปัจจัยที่ศึกษา คือ ปัจจัยด้านส่วนตัว ได้แก่ เพศ ระดับชั้นการศึกษา เป้าหมายทางการศึกษา ความภาคภูมิใจในตนเอง เจตคติที่มีต่อพฤติกรรมทางเพศ และการพักอาศัยของนักเรียน ปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่ บรรยากาศในครอบครัว ปัจจัยด้านกลุ่มเพื่อน ได้แก่ การใช้เวลาว่างร่วมกันกลุ่มเพื่อน ปัจจัยด้านสื่อ ได้แก่ การรับรู้ข่าวสารจากสื่อต่างๆ เกี่ยวกับเรื่องเพศ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 2 ปีการศึกษา 2544 วิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 708 คน พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนวัยรุ่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ เจตคติที่มีต่อพฤติกรรมทางเพศ การรับรู้ข่าวสารจากสื่อต่างๆ เกี่ยวกับเรื่องเพศ การใช้เวลาว่างร่วมกับกลุ่มเพื่อน และบรรยากาศในครอบครัว ส่วนเป้าหมายทางการศึกษา การพักอาศัยของนักเรียน ความภาคภูมิใจในตนเอง และระดับชั้นการศึกษา มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนวัยรุ่นอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนวัยรุ่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ เจตคติที่มีต่อพฤติกรรมทางเพศ การรับรู้ข่าวสารจากสื่อต่างๆ เกี่ยวกับเรื่องเพศ การใช้เวลาว่างร่วมกับกลุ่มเพื่อน และ เพศ ส่วนบรรยากาศในครอบครัวส่งผลต่อพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนวัยรุ่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

หทัยรัตน์ กิจบำรุง (2546 : บทคัดย่อ) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนอาชีวศึกษาหญิง สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ตามตัวแปร ค่านิยมต่อการมีเพศสัมพันธ์ การรับรู้เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ ลักษณะการพักอาศัย การเข้าถึงแหล่งสถานเริงรมย์ การใช้สิ่งเสพติด ทักษะการปฏิบัติตัวต่อเพศตรงข้าม

ความสัมพันธ์ในครอบครัวและอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนอาชีวศึกษาหญิง ชั้นปีที่ 1 — 3 จำนวน 402 คน พบว่า นักเรียนอาชีวหญิง สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขต กรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ไม่เคยมีเพศสัมพันธ์ และเคยมีเพศสัมพันธ์ร้อยละ 19.90 ค่านิยมต่อการมีเพศสัมพันธ์ ลักษณะการพักอาศัย การเข้าถึงแหล่งสถานเริงรมย์ การใช้สิ่งเสพติด ทักษะการปฏิบัติตัวต่อเพศตรงข้าม ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว และอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน มีความสัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนอาชีวศึกษาหญิง สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขต กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การรับรู้เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนอาชีวศึกษาหญิง สังกัดอาชีวศึกษา เขต กรุงเทพมหานคร

อาภากรณ์ เดชรัตน์ (2546 : บทคัดย่อ) ศึกษาพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสมุทรสาคร ตามตัวแปร เพศ ระดับการศึกษา รายได้ของนักเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางกาเรียน ลักษณะการอยู่ร่วมกันของครอบครัว ความรู้เรื่องเพศ ค่านิยมทางเพศ การอบรมเลี้ยงดู ความภาคภูมิใจในตนเอง กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 368 คน พบว่า

1. นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดสมุทรสาคร มีพฤติกรรมทางเพศอยู่ในระดับดี

2. นักเรียนที่มีเพศ ระดับการศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ค่านิยมทางเพศ ความรู้เรื่องเพศ และการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน มีพฤติกรรมทางเพศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. นักเรียนที่มีรายได้ ลักษณะการอยู่ร่วมกันของครอบครัวและความภาคภูมิใจในตนเองต่างกัน มีพฤติกรรมทางเพศไม่แตกต่างกัน

จากการศึกษา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวมาแล้วนั้น จะเห็นว่ามีปัจจัยหลายประการ ทั้งปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในตัวบุคคลที่มีผลต่อพฤติกรรมทางเพศ และพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ของวัยรุ่น ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจและใช้แนวคิดดังกล่าวมาเป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อเอช ไอ วี ของนักเรียนนายร้อยตำรวจ

บทที่ 3
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) ผู้วิจัยได้นำแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาเป็นแนวทางในการสำรวจปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ของนักเรียนนายร้อยตำรวจ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ โดยผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
   2.1 ลักษณะของเครื่องมือ
   2.2 ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ
   2.3 เกณฑ์การให้คะแนนและการแปลความหมาย
   2.4 การหาคุณภาพของเครื่องมือ
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนนายร้อยตำรวจ ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่ 1 – 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 โรงเรียนนายร้อยตำรวจ จังหวัดนครปฐม จำนวน 1,269 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนนายร้อยตำรวจที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่ 1 – 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 จำนวน 304 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multistage random sampling) และมีวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างดังต่อไปนี้

1. การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรยามาเน่ (สุวิมล ติรกานนท์. 2543 : 154 ; อ้างอิงจาก Yamane. 1967. *Statistic : An introductory analysis*. p.886) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 304 คน โดยมีความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้นได้ไม่เกิน .05 ดังสูตร

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

N แทน จำนวนประชากร

e แทน ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ซึ่งกำหนดให้เท่ากับ 0.05

2. ดำเนินการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน(Multistage random sampling) โดยแบ่งกลุ่ม ประชากรออกเป็น 4 กลุ่ม จำแนกตามระดับชั้นปีเป็นเกณฑ์

3. คำนวณสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างแต่ละชั้นปี เพื่อเป็นตัวแทนของแต่ละชั้นปีได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างของนักเรียนนายร้อยตำรวจแต่ละชั้นปี ดังปรากฏตามตาราง 1

4. ดำเนินการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยวิธีจับฉลากเลขที่ประจำตัว เพื่อให้ได้มาของกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนที่กำหนดไว้

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับชั้นปี

ชั้นปีที่	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1	318	76
2	312	75
3	320	77
4	319	76
รวม	1,269	304

ที่มา : โรงเรียนนายร้อยตำรวจ จังหวัดนครปฐม. (2546). *สถิติการรับนักเรียนนายร้อย ปี 2546.* ไม่ปรากฏเลขหน้า.

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 8 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านชีวสังคม ประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับ อายุ ผลการเรียน สถานภาพสมรสของบิดามารดา ความเพียงพอของรายได้ที่ได้รับขณะศึกษา การใช้เวลาว่าง การเข้าถึงแหล่งสถานเริงรมย์ การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษา โดยลักษณะเป็นข้อคำถามให้เลือกตอบ ใช่ ไม่ใช่ ไม่ทราบ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มี 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ลักษณะคำถามมีทั้งทางบวกและทางลบ

ตอนที่ 4 แบบสอบถามการรับรู้เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มี 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ลักษณะคำถามมีทั้งทางบวกและทางลบ

ตอนที่ 5 แบบสอบถามทักษะการปฏิบัติตัวต่อเพศตรงข้าม ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มี 4 ระดับ ปฏิบัติเป็นประจำ ปฏิบัติเป็นส่วนมาก ปฏิบัติเป็นส่วนน้อย และไม่เคยปฏิบัติ ลักษณะคำถามมีทั้งทางบวกและทางลบ

ตอนที่ 6 แบบสอบถามความสัมพันธ์ในครอบครัว ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มี 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ลักษณะคำถามมีทั้งทางบวกและทางลบ

ตอนที่ 7 แบบสอบถามการถูกชักชวนให้มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มี 4 ระดับ ปฏิบัติเป็นประจำ ปฏิบัติเป็นส่วนมาก ปฏิบัติเป็นส่วนน้อย และไม่เคยปฏิบัติ ลักษณะคำถามมีทั้งทางบวกและทางลบ

ตอนที่ 8 แบบสอบถามพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มี 4 ระดับ ปฏิบัติเป็นประจำ ปฏิบัติเป็นส่วนมาก ปฏิบัติเป็นส่วนน้อย และไม่เคยปฏิบัติ ลักษณะคำถามมีทั้งทางบวกและทางลบ

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสาร วารสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ของนักเรียนนายร้อยตำรวจ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. ศึกษาเกณฑ์และวิธีการสร้างเครื่องมือจากตำราและงานวิจัย

3. สร้างแบบสอบถามให้มีเนื้อหาครอบคลุมตามตัวแปร อายุ ผลการเรียน สถานภาพสมรสของบิดามารดา ความเพียงพอของรายได้ที่ได้รับขณะศึกษา การใช้เวลาว่าง ความรู้เรื่องเพศศึกษา ค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส การรับรู้เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ การเข้าถึงแหล่งสถานเริงรมย์ การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ ทักษะการปฏิบัติตัวต่อเพศตรงข้าม ความสัมพันธ์ในครอบครัว การถูกชักชวนให้มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ และพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อคณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ เพื่อขอคำแนะนำและนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้อง

5. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงทางโครงสร้างและเชิงเนื้อหา รวมทั้งข้อเสนอแนะต่างๆ จากนั้นผู้วิจัยนำมาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องให้เรียบร้อยและเหมาะสม นำเสนอต่อคณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ตรวจสอบอีกครั้ง

เกณฑ์การให้คะแนนและการแปลความหมาย

การวิเคราะห์ระดับคะแนนและการแปลผล ผู้วิจัยพิจารณาตามเกณฑ์การแบ่งระดับดังนี้

1. แบบทดสอบความรู้เรื่องเพศศึกษาในแบบสอบถามตอนที่ 2 มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้ คือ

ถ้าตอบถูก	ได้	1	คะแนน
ถ้าตอบผิด	ได้	0	คะแนน
ถ้าตอบไม่ทราบ	ได้	0	คะแนน

การแปลความหมายของคะแนนความรู้ แบ่งออกเป็น 3 ระดับ โดยการอิงเกณฑ์ได้ระดับคะแนนดังนี้ (ประคอง กรรณสูต. 2529 : 77)

คะแนนร้อยละ	80-100	หมายถึง	ความรู้ระดับสูง
คะแนนร้อยละ	50-79.99	หมายถึง	ความรู้ระดับปานกลาง
คะแนนร้อยละ	1-49.99	หมายถึง	ความรู้ระดับต่ำ

2. แบบสอบถามค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส ในแบบสอบถามตอนที่ 3 ลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มี 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ข้อคำถามมีทั้งลักษณะทางบวกและลักษณะทางลบ เกณฑ์การให้คะแนนขึ้นอยู่กับลักษณะของข้อคำถามดังนี้

ตัวเลือกข้อ	ข้อความคะแนนทางบวก	ข้อความคะแนนทางลบ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	1
เห็นด้วย	4	2
ไม่แน่ใจ	3	3
ไม่เห็นด้วย	2	4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	5

การแปลความหมายของคะแนนโดยใช้เกณฑ์การประเมินผลดังนี้ (วิเชียร เกตุสิงห์. 2538 : 9)

ค่าเฉลี่ย 3.67 – 5.00 หมายถึง มีค่านิยมต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสระดับสูง
ค่าเฉลี่ย 2.34 – 3.66 หมายถึง มีค่านิยมต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 2.33 หมายถึง มีค่านิยมต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสระดับต่ำ

3. แบบสอบถามการรับรู้เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ ในแบบสอบถาม ตอนที่ 4 ลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มี 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ข้อคำถามมีทั้งลักษณะทางบวกและลักษณะทางลบ เกณฑ์การให้คะแนนขึ้นอยู่กับลักษณะของข้อคำถามดังนี้

ตัวเลือกข้อ	ข้อความคะแนนทางบวก	ข้อความคะแนนทางลบ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	1
เห็นด้วย	4	2
ไม่แน่ใจ	3	3
ไม่เห็นด้วย	2	4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	5

การแปลความหมายของคะแนนโดยใช้เกณฑ์การประเมินผลดังนี้ (วิเชียร เกตุสิงห์. 2538 : 9)

ค่าเฉลี่ย 3.67 – 5.00 หมายถึง มีการรับรู้เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.34 – 3.66 หมายถึง มีการรับรู้เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 2.33 หมายถึง มีการรับรู้เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ระดับน้อย

4. แบบสอบถามทักษะการปฏิบัติตัวต่อเพศตรงข้าม ในแบบสอบถาม ตอนที่ 5 ลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มี 4 ระดับ ปฏิบัติเป็นประจำ ปฏิบัติเป็นส่วนมาก ปฏิบัติเป็นส่วนน้อย และไม่เคยปฏิบัติ ข้อคำถามมีทั้งลักษณะทางบวกและลักษณะทางลบ เกณฑ์การให้คะแนนขึ้นอยู่กับลักษณะของข้อคำถามดังนี้

ตัวเลือกข้อ	ข้อความคะแนนทางบวก	ข้อความคะแนนทางลบ
ปฏิบัติเป็นประจำ	3	0
ปฏิบัติเป็นส่วนมาก	2	1
ปฏิบัติเป็นส่วนน้อย	1	2
ไม่เคยปฏิบัติ	0	3

การแปลความหมายของคะแนนโดยใช้เกณฑ์การประเมินผลดังนี้ (วิเชียร เกตุสิงห์. 2538 : 10)

ค่าเฉลี่ย 2.01 – 3.00 หมายถึง ทักษะการปฏิบัติตัวต่อเพศตรงข้ามอยู่ในระดับดี
ค่าเฉลี่ย 1.01 – 2.00 หมายถึง ทักษะการปฏิบัติตัวต่อเพศตรงข้ามอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 0.00 – 1.00 หมายถึง ทักษะการปฏิบัติตัวต่อเพศตรงข้ามอยู่ในระดับไม่ดี

5. แบบสอบถามความสัมพันธ์ในครอบครัว ในแบบสอบถาม ตอนที่ 6 ลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scales) 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ข้อคำถามมีทั้งลักษณะทางบวกและลักษณะทางลบ เกณฑ์การให้คะแนนขึ้นอยู่กับลักษณะของข้อคำถามดังนี้

ตัวเลือกข้อ	ข้อความคะแนนทางบวก	ข้อความคะแนนทางลบ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	1
เห็นด้วย	4	2
ไม่แน่ใจ	3	3
ไม่เห็นด้วย	2	4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	5

การแปลความหมายของคะแนนโดยใช้เกณฑ์การประเมินผลดังนี้ (วิเชียร เกตุสิงห์. 2538 : 9)

ค่าเฉลี่ย 3.67 – 5.00 หมายถึง มีความสัมพันธ์ในครอบครัวอยู่ในระดับดี
ค่าเฉลี่ย 2.34 – 3.66 หมายถึง มีความสัมพันธ์ในครอบครัวอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 2.33 หมายถึง มีความสัมพันธ์ในครอบครัวอยู่ในระดับไม่ดี

6. แบบสอบถามการถูกชักชวนให้มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ในแบบสอบถามตอนที่ 7 ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มี 4 ระดับ ปฏิบัติเป็นประจำ ปฏิบัติเป็นส่วนมาก ปฏิบัติเป็นส่วนน้อย และไม่เคยปฏิบัติ ข้อคำถามมีทั้งลักษณะทางบวกและลักษณะทางลบ เกณฑ์การให้คะแนนขึ้นอยู่กับลักษณะของข้อคำถามดังนี้

ตัวเลือกข้อ	ข้อความคะแนนทางบวก	ข้อความคะแนนทางลบ
ปฏิบัติเป็นประจำ	3	0
ปฏิบัติเป็นส่วนมาก	2	1
ปฏิบัติเป็นส่วนน้อย	1	2
ไม่เคยปฏิบัติ	0	3

การแปลความหมายของคะแนนโดยใช้เกณฑ์การประเมินผลดังนี้ (วิเชียร เกตุสิงห์. 2538 : 9)

ค่าเฉลี่ย	2.01 – 3.00	หมายถึง	มีการถูกชักชวนให้มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	1.01 – 2.00	หมายถึง	มีการถูกชักชวนให้มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	0.00 – 1.00	หมายถึง	มีการถูกชักชวนให้มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศอยู่ในระดับน้อย

7. แบบสอบถามพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอช ไอ วี ในแบบสอบถามตอนที่ 8 ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มี 4 ระดับ ปฏิบัติเป็นประจำ ปฏิบัติเป็นเป็นส่วนมาก ปฏิบัติเป็นส่วนน้อย และไม่เคยปฏิบัติ มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ตัวเลือกข้อ	ข้อความคะแนนทางบวก	ข้อความคะแนนทางลบ
ปฏิบัติเป็นประจำ	3	0
ปฏิบัติเป็นส่วนมาก	2	1
ปฏิบัติเป็นส่วนน้อย	1	2
ไม่เคยปฏิบัติ	0	3

การแปลความหมายของคะแนนโดยใช้เกณฑ์การประเมินผลดังนี้ (วิเชียร เกตุสิงห์. 2538 : 10)

ค่าเฉลี่ย 2.01 – 3.00 หมายถึง พฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี อยู่ในระดับดี

ค่าเฉลี่ย 1.01 – 2.00 หมายถึง พฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 0.00 –1.00 หมายถึง พฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี อยู่ในระดับต่ำ

การหาคุณภาพเครื่องมือ

1. การตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content validity)

ผวิจัยได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1.1 นำแบบทดสอบและแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อคณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ เพื่อขอคำแนะนำและแก้ไข หลังจากนั้นนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ได้แก่ ข้อคำถามความรู้เรื่องเพศศึกษา ข้อคำถามค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส ข้อ คำถามการรับรู้เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ ข้อคำถามการเข้าถึงแหล่งสถานเริงรมย์ ข้อคำถามการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ ข้อคำถามทักษะการปฏิบัติตัวต่อเพศ ตรงข้าม ข้อคำถามความสัมพันธ์ในครอบครัว ข้อคำถามการถูกชักชวนให้มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ และข้อคำถามพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ไปให้ ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา และความเหมาะสมของภาษาเป็นรายข้อ ว่าแต่ละข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้องกับลักษณะเฉพาะของเนื้อหา โดยใช้เกณฑ์ดังนี้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2543 : 117)

+1 สำหรับข้อคำถามที่มีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา

0 สำหรับข้อคำถามที่ไม่แน่ใจว่ามีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา

-1 สำหรับข้อคำถามที่ไม่มีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา

จากนั้นนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรม ถ้าค่าดัชนี (IC) ที่ได้มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 ข้อคำถามนั้นถือว่ามีความเที่ยงตรงตามเนื้อหาสามารถนำไปใช้ได้

1.2 ผู้วิจัยทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาให้ตรวจพิจารณาอีกครั้ง นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนนายเรือ โรงเรียนนายเรือ จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 100 คน แล้วนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์หาความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนก

2. การวิเคราะห์ความยากง่าย (Difficulty) ค่าอำนาจจำแนก (Discrimination)

2.1 หาความยากง่ายของแบบทดสอบความรู้เรื่องเพศศึกษา โดยหาสัดส่วนระหว่างจำนวนผู้ที่ตอบแบบทดสอบในแต่ละข้อถูกต่อจำนวนผู้ตอบแบบทดสอบทั้งหมด แล้วเลือกข้อคำถามที่มีความยากง่ายระหว่าง 0.20 ถึง 0.80 เป็นข้อคำถามที่ดี ได้แบบทดสอบความรู้เรื่องเพศศึกษา จำนวน 15 ข้อ จากข้อคำถาม 25 ข้อ มีค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.40 – 0.96

2.2 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบความรู้เรื่องเพศศึกษาเป็นรายข้อ โดยใช้ค่าสหสัมพันธ์แบบพอยต์ไบซีเรียล (Point biserial correlation) ซึ่งเป็นค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนทั้งฉบับ และเลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป แบบทดสอบความรู้เรื่องเพศศึกษา จำนวน 15 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.30 – 0.67

2.3 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม ค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส การรับรู้เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ ทักษะการปฏิบัติตัวต่อเพศตรงข้าม ความสัมพันธ์ในครอบครัว การถูกชักชวนให้มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ และพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี โดยวิเคราะห์หาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับ (Corrected item to total correlation) และเลือกข้อที่มีอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป ได้แบบสอบถามค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส จำนวน 15 ข้อ จากข้อคำถาม 25 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.30 – 0.67 การรับรู้เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ จำนวน 15 ข้อ จากข้อคำถาม 25 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.42 – 0.72 ทักษะการปฏิบัติตัวต่อเพศตรงข้ามจำนวน 12 ข้อ จากข้อคำถาม 20 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.35 – 0.73 ความสัมพันธ์ในครอบครัวจำนวน 15 ข้อ จากข้อคำถาม 25 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.42 – 0.79 การถูกชักชวนให้มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศจำนวน 15 ข้อ จากข้อคำถาม 20 ข้อมีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.30 – 0.74 และพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วีจำนวน 19 ข้อ จากข้อคำถาม 30 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.21 – 0.72

3. การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability)

3.1 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบความรู้เรื่องเพศศึกษานำมาหาค่าความเชื่อมั่น โดยสูตร K.R.20 ของคูเดอร์ ริชาร์ตสัน (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2543 : 123) ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.7192

3.2 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส การรับรู้เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ ทักษะการปฏิบัติตัวต่อเพศตรงข้าม ความสัมพันธ์ในครอบครัว การถูกชักชวนให้มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ และพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี นำมาหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-coefficient) ของครอนบัค (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2543 : 125-126) ได้ค่าความเชื่อมั่น ดังนี้

ค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส	เท่ากับ	0.8067
การรับรู้เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์	เท่ากับ	0.8760
ทักษะการปฏิบัติตัวต่อเพศตรงข้าม	เท่ากับ	0.7514
ความสัมพันธ์ในครอบครัว	เท่ากับ	0.9239
การถูกชักชวนให้มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ	เท่ากับ	0.8785
พฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี	เท่ากับ	0.8461

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองโดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถึงผู้บังคับบัญชาการโรงเรียนนายร้อยตำรวจ จังหวัดนครปฐม เพื่อขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. เมื่อได้รับอนุญาตแล้ว ผู้วิจัยนำหนังสือแนะนำตัวไปมอบให้ผู้บังคับบัญชาการโรงเรียนนายร้อยตำรวจ เพื่อขออนุญาตและนัดหมายช่วงเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3. ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง พร้อมชี้แจงวัตถุประสงค์ของการทำวิจัยและรายละเอียดในการตอบแบบสอบถาม ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างตามคุณสมบัติที่กำหนด

4. ระยะที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ตั้งแต่ 20 มกราคม 2547 - 20 กุมภาพันธ์ 2547 ได้แบบสอบถามทั้งสิ้น 304 ฉบับ จากนั้นนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ต่อไป

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามและแบบทดสอบทั้ง 8 ตอน มาวิเคราะห์โดยใช้ข้อมูลประมวลผลสำเร็จรูป เพื่อวิเคราะห์ข้อมูล และในการทดสอบสมมติฐานครั้งนี้ ยอมรับความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งมีขั้นตอนดำเนินการดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์เรียบร้อยของแบบทดสอบและแบบสอบถามแต่ละฉบับ โดยคัดเลือกเฉพาะแบบทดสอบและแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ และตรวจสอบให้คะแนนข้อคำถามแต่ละข้อตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ นำมาลงรหัส

2. นำแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มาวิเคราะห์แจกแจงค่าความถี่และค่าร้อยละตามตัวแปร ได้แก่ อายุ ผลการเรียน สถานภาพสมรสของบิดามารดา ความเพียงพอของรายได้ที่ได้รับขณะศึกษา การใช้เวลาว่าง การเข้าถึงแหล่งสถานเริงรมย์ การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ นำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

3. แบบทดสอบ ความรู้เรื่องเพศศึกษา แบบสอบถามค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส การรับรู้เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ ทักษะการปฏิบัติตัวต่อเพศตรงข้าม ความสัมพันธ์ในครอบครัว การถูกชักชวนให้มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ และพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี มาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) และค่าร้อยละของข้อมูล

4. เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยที่มีตัวแปรมากกว่าสองกลุ่ม โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way analysis of variance) หรือทดสอบค่าเอฟ (F-test) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อ 1, 2, 3, 4 และ 5 ถ้าพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบเป็นรายคู่ โดยวิธีของนิวแมนคูลส์ (Newman-Keuls method)

5. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เรื่องเพศศึกษา ค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส การรับรู้เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ ทักษะการปฏิบัติตัวต่อเพศตรงข้าม ความสัมพันธ์ในครอบครัว การถูกชักชวนให้มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ กับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson product moment correlation coefficient) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อ 6, 7, 8, 11, 12 และ 13

6. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง การเข้าถึงแหล่งสถานเริงรมย์ การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ กับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอช ไอ วี โดยใช้ สถิติ ไค-สแควร์ (Chi-square) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อ 9 และ 10

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 หาค่าร้อยละ โดยใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 59)

$$P = \frac{f \times 100}{n}$$

เมื่อ P แทน ค่าร้อยละ

f แทน ค่าความถี่ที่ต้องการแปลงเป็นค่าร้อยละ

n แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

1.2 ค่าคะแนนเฉลี่ย ($\overline{X}$) โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2541 : 35)

$$\overline{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\overline{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

n แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

1.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2544 : 64-65)

$$S = \sqrt{\frac{n\sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ S แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน

$\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

$(\sum X)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

n แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

2.1 การหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา โดยใช้สูตร (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2543 : 117)

$$IC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IC แทน ดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม

$\sum R$ แทน ผลรวมของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

2.2 หาค่าความยากง่าย (P) ของแบบทดสอบความรู้เรื่องเพศศึกษา ใช้สูตรดังนี้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2543 : 129)

$$P = \frac{R}{N}$$

เมื่อ P แทน ค่าความยากง่ายของคำถามแต่ละข้อ

R แทน จำนวนผู้ตอบถูกในแต่ละข้อ

N แทน จำนวนผู้เข้าสอบทั้งหมด

2.3 การวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ

2.3.1 หาค่าอำนาจจำแนก (r) ของคะแนนแบบทดสอบความรู้เรื่องเพศศึกษา โดยใช้การวิเคราะห์หาค่าสหสัมพันธ์แบบพอยด์ไบซีเรียล (Point biserial correlation) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับ (Item to total correlation) ใช้สูตรดังนี้ (สุณี รักษาเกียรติศักดิ์. 2539 : 119)

$$r_{pbis} = \frac{\overline{Y}_p - \overline{Y}_q}{S_y} \cdot \sqrt{pq}$$

เมื่อ r_{pbis} แทน ค่าอำนาจจำแนกประจำข้อ

$\overline{Y}_p$ แทน ค่าเฉลี่ยของคะแนนรวมของกลุ่มที่ตอบข้อนั้นถูก

$\overline{Y}_q$ แทน ค่าเฉลี่ยของคะแนนรวมของกลุ่มที่ตอบข้อนั้นผิด

S_y แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนทั้งฉบับ

p แทน สัดส่วนของผู้ที่ตอบถูก

q แทน สัดส่วนของผู้ที่ตอบผิด (1-p)

2.3.2 หาค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบสอบถามค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส การรับรู้เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ ทักษะการปฏิบัติตัวต่อเพศตรงข้าม ความสัมพันธ์ในครอบครัว การถูกชักชวนให้มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ และพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี โดยหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับ (Corrected Item to total correlation) ใช้สูตรดังนี้ (สุณี รักษาเกียรติศักดิ์. 2539 : 117)

$$r_{xy} = \frac{n\sum xy - \sum x \sum y}{\sqrt{[n\sum x^2 - (\sum x)^2][n\sum y^2 - (\sum y)^2]}}$$

เมื่อ r_{xy} แทน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร x และตัวแปร y

$\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนรายข้อ (Item) ของกลุ่มตัวอย่าง

$\sum y$ แทน ผลรวมของคะแนนรวม (Total) ของกลุ่มตัวอย่าง

$\sum x^2$ แทน ผลรวมของกำลังสองของคะแนน x

$\sum y^2$ แทน ผลรวมของกำลังสองของคะแนน y

$\sum xy$ แทน ผลรวมของผลคูณระหว่างคะแนน x กับ y

n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

2.4 การวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น

2.4.1 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบความรู้เรื่องเพศศึกษา โดยใช้สูตร K.R. 20 ของคูเดอร์ - ริชาร์ดสัน (Kuder - Richardson) ใช้สูตร (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2543 : 123)

$$r_{tt} = \left[\frac{n}{n-1}\right]\left\{1 - \frac{\sum pq}{S_t^2}\right\}$$

เมื่อ r_{tt} แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ

n แทน จำนวนข้อของแบบทดสอบ

p แทน ค่าความยากง่ายของแบบทดสอบแต่ละข้อ (สัดส่วนของคนทำถูก)

q แทน 1 – p (สัดส่วนของคนทำผิด)

S_t^2 แทน ค่าความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับ

2.4.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส การรับรู้เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ ทักษะการปฏิบัติตัวต่อเพศตรงข้าม ความสัมพันธ์ในครอบครัว การถูกชักชวนให้มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ และพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) โดยใช้สูตร (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2543 : 125-126)

$$\alpha = \frac{n}{n-1}\left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2}\right]$$

เมื่อ α แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ

n แทน จำนวนข้อของข้อคำถาม

S_t^2 แทน คะแนนความแปรปรวนแบบสอบถามทั้งฉบับ

$\sum S_i^2$ แทน ผลรวมของคะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อของแบบสอบถาม

3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

3.1 ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป โดยทดสอบค่าเอฟ (F-test) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อ1, 2, 3, 4, และ 5 โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2544 : 236-237)

$$F = \frac{MS_B}{MS_W}$$

เมื่อ F แทน ค่าที่ใช้พิจารณาใน F-distribution

MS_B แทน ค่าความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม

MS_W แทน ค่าความแปรปรวนภายในกลุ่ม

ถ้าพบว่า ผลการทดสอบมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีของนิวแมน - คูลส์ (Newman-Keuls method) โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2544 : 251-252)

$$q = \sqrt{\frac{MS_w}{\tilde{n}}}$$

เมื่อ q แทน q-statistic ที่ได้จากตาราง

MS_w แทน ค่าความแปรปรวนภายในกลุ่ม

$\tilde{n}$ แทน จำนวนคะแนนในแต่ละกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เท่ากัน

โดยที่ $\tilde{n} = \frac{k}{\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} + \cdots \frac{1}{n_k}}$

เมื่อ k แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

$n_1\ n_2 \ldots n_k$ แทน จำนวนคะแนนกลุ่มตัวอย่างที่ 1 ถึงกลุ่มตัวอย่างที่ k ตามลำดับ

3.2 ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างแบบทดสอบความรู้เรื่องเพศศึกษา แบบสอบถามค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส การรับรู้เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ ทักษะการปฏิบัติตัวต่อเพศตรงข้าม ความสัมพันธ์ในครอบครัว การถูกชักชวนให้มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ กับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson product moment correlation coefficient) เพื่อทดสอบสมมติฐาน ข้อ 6, 7, 8,11, 12 และ 13 โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2544 : 314)

$$r_{xy} = \frac{n\sum xy - \sum x \sum y}{\sqrt{[n\sum x^2 - (\sum x)^2][n\sum y^2 - (\sum y)^2]}}$$

เมื่อ r_{xy} แทน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร x และตัวแปร y

Σx แทน ผลรวมของคะแนนรายข้อ (Item) ของกลุ่มตัวอย่าง

Σy แทน ผลรวมของคะแนนรวม (Total) ของกลุ่มตัวอย่าง

Σx^2 แทน ผลรวมของกำลังสองของคะแนน x

Σy^2 แทน ผลรวมของกำลังสองของคะแนน y

Σxy แทน ผลรวมของผลคูณระหว่างคะแนน x กับ y

n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

ทดสอบความมีนัยสำคัญของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่คำนวณได้ โดยการทดสอบค่าที (t – test) โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2544 : 317)

$$t = \frac{r\sqrt{n-2}}{\sqrt{1-r^2}}$$

เมื่อ t แทน ค่าสถิติที (t – test)

r แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่คำนวณได้

n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

3.3 ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่าง แบบสอบถามการเข้าถึงแหล่งสถานเริงรมย์ การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ กับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี โดยใช้ สถิติ ไค-สแควร์ (Chi-square) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อ 9 และ 10 (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 108)

$$\chi^2 = \Sigma \frac{(O-E)^2}{E}$$

เมื่อ χ^2 แทน ค่าไค – สแควร์

O แทน ค่าความถี่ที่ศึกษามาได้ (Observed frequency)

E แทน ค่าความถี่ที่หวังไว้โดยทฤษฎี (Expected frequency) ได้จากค่าความน่าจะเป็นที่ความถี่จะตกอยู่ในตัวแปรหนึ่งๆ

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
$\overline{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
S	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ F-distribution
df	แทน	จำนวนค่าความเป็นอิสระ (Degree of freedom)
SS	แทน	ผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนกำลังสอง (Sum of square)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสอง (Mean of square)
p	แทน	ความน่าจะเป็น (Probability)
r	แทน	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
χ^2	แทน	ค่า ไค – สแควร์
o	แทน	ค่าความถี่ที่ศึกษามาได้ (Observed frequency)
E	แทน	ค่าความถี่ที่หวังไว้โดยทฤษฎี (Expected frequency) ได้จากความน่าจะเป็นที่ความถี่จะตกอยู่ในตัวแปรหนึ่ง ๆ
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ของนักเรียนนายร้อยตำรวจ จากข้อมูลที่รวบรวมได้โดยใช้แบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างจำนวน 304 คน ผู้วิจัยได้นำข้อมูลดังกล่าวมาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ และการวิเคราะห์แบ่งเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ซึ่งเป็นข้อมูลส่วนบุคคลของนักเรียนนายร้อยตำรวจ ได้แก่ อายุ ผลการเรียน สถานภาพสมรสของบิดามารดา ความเพียงพอของรายได้ที่ได้รับขณะศึกษา การใช้เวลาว่าง การเข้าถึงแหล่งสถานเริงรมย์ การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ โดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ นำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 2 วิเคราะห์แบบทดสอบความรู้เรื่องเพศศึกษา แบบสอบถามค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส การรับรู้เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ ทักษะการปฏิบัติตัวต่อเพศตรงข้าม ความสัมพันธ์ในครอบครัว การถูกชักชวนให้มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ และพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี โดยแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย (X) ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) และค่าระดับของตัวแปรดังกล่าว

ตอนที่ 3 วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ตามตัวแปร อายุ ผลการเรียน สถานภาพสมรสของบิดามารดา ความเพียงพอของรายได้ที่ได้รับขณะศึกษา การใช้เวลาว่าง โดยการทดสอบค่าเอฟ (F-test) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อ 1, 2, 3, 4 และ 5 ถ้าพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของ นิวแมนคูลส์ (Newman – Keuls method)

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เรื่องเพศศึกษา ค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส การรับรู้เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ ทักษะการปฏิบัติตัวต่อเพศตรงข้าม ความสัมพันธ์ในครอบครัว การถูกชักชวนให้มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ กับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson product moment correlation coefficient) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อ 6, 7, 8, 11, 12 และ 13

ตอนที่ 5 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง การเข้าถึงแหล่งสถานเริงรมย์ การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ กับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี โดยใช้สถิติค่า ไค – สแควร์ (Chi – square) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อ 9 และ 10

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ซึ่งเป็นข้อมูลส่วนบุคคลของนักเรียนนายร้อยตำรวจ โดยการแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ ดังปรากฏตามตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ ผลการเรียน สถานภาพสมรสของบิดามารดา ความเพียงพอของรายได้ที่ได้รับขณะศึกษา การใช้เวลาว่าง การเข้าถึงแหล่งสถานเริงรมย์ การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์

ตัวแปร	n	ร้อยละ
อายุ		
อายุน้อยกว่า 20 ปี	107	35.20
20 – 23 ปี	124	40.79
อายุมากกว่า 23 ปี	73	24.01
รวม	304	100.00
ผลการเรียน		
คะแนนเฉลี่ยสะสม 3.00 – 4.00	165	54.28
คะแนนเฉลี่ยสะสม 2.00 – 2.99	135	44.41
คะแนนเฉลี่ยสะสม 1.00 – 1.99	4	1.31
รวม	304	100.00
สถานภาพสมรสของบิดามารดา		
อยู่ด้วยกัน	247	81.25
แยกกันอยู่	18	5.92
หม้าย	24	7.89
หย่าร้าง	12	3.95
ถึงแก่กรรมทั้งคู่	3	0.99
รวม	304	100.00

ตาราง 2 (ต่อ)

ตัวแปร	n	ร้อยละ
ความเพียงพอของรายได้ที่ได้รับ		
เพียงพอและเหลือใช้	72	23.68
พอใช้	205	67.44
ไม่พอใช้	27	8.88
รวม	304	100.00
การใช้เวลาว่าง		
เล่นกีฬา	71	23.36
ดูโทรทัศน์	61	20.07
อ่านหนังสือ	50	16.45
ฟังวิทยุ	44	14.47
เล่นเกมส์	29	9.54
ทำกิจกรรมของโรงเรียน	16	5.26
เล่นอินเตอร์เนต	15	4.93
สังสรรค์กับเพื่อน	14	4.61
อื่นๆ (นั่งสมาธิ, สะสมสแตมป์, ปลูกต้นไม้)	4	1.31
รวม	304	100.00
การเข้าถึงแหล่งสถานเริงรมย์		
ประเภทสถานเริงรมย์		
ศูนย์การค้า	143	47.04
โรงภาพยนตร์	89	29.28
เธค	38	12.50
ผับ	17	5.59
คาราโอเกะ	13	4.27
อาบ อบ นวด	1	0.33
ร้านเกมส์	1	0.33
บาร์	1	0.33
ไนท์คลับ	1	0.33
รวม	304	100.00

ตาราง 2 (ต่อ)

ตัวแปร	n	ร้อยละ
สาเหตุการเที่ยวสถานเริงรมย์ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
กลุ่มเพื่อนชวน	232	44.19
เพื่อนชายชวน	105	20.00
เคยไปแล้วอยากไปอีก	76	14.47
เพื่อนหญิงชวน	58	11.05
ไม่เคยจึงอยากลอง	35	6.67
อื่นๆ (รุ่นพี่ชวน, ผ่อนคลาย, เหงา, คนที่บ้านชวน)	19	3.62
รวม	525	100.00
เที่ยวสถานเริงรมย์กับใคร(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
กลุ่มเพื่อน	229	42.33
เพื่อนชาย	134	24.77
คนรู้จัก	59	10.91
รุ่นพี่	48	8.87
เพื่อนหญิง	47	8.69
คนเดียว	13	2.40
ผู้ปกครอง	11	2.03
รวม	541	100.00
การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์		
โทรทัศน์ วีดิทัศน์ ซีดี	151	49.67
สิ่งพิมพ์	81	26.65
สื่อบุคคล	34	11.18
คอมพิวเตอร์ หรือ อินเตอร์เนต	20	6.58
หนังสือวิชาการ	15	4.93
วิทยุ	3	0.99
รวม	304	100.00

จากตาราง 2 แสดงว่าจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตัวแปรดังนี้

1. อายุ

นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีอายุ 20 – 23 ปี มีจำนวนมากที่สุด คือ 124 คน ร้อยละ 40.79 รองลงมาคือ อายุน้อยกว่า 20 ปี มีจำนวน 107 คน ร้อยละ 35.20 และอายุมากกว่า 23 ปี มีจำนวน 73 คน ร้อยละ 24.01

2. ผลการเรียน

นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 3.00 – 4.00 มีจำนวนมากที่สุด คือ 165 คน ร้อยละ 54.28 รองลงมาคือ คะแนนเฉลี่ยสะสม 2.00 – 2.99 มีจำนวน 135 คน ร้อยละ 44.41 และคะแนนเฉลี่ยสะสม 1.00 – 1.99 มีจำนวน 4 คน ร้อยละ 1.31

3. สถานภาพสมรสของบิดามารดา

นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีสถานภาพสมรสของบิดามารดาอยู่ด้วยกัน มีจำนวนมากที่สุด คือ 247 คน ร้อยละ 81.25 รองลงมาคือ หม้าย มีจำนวน 24 คน ร้อยละ 7.89 แยกกันอยู่ มีจำนวน 18 คน ร้อยละ 5.92 หย่าร้าง มีจำนวน 12 คน ร้อยละ 3.95 และ ถึงแก่กรรมทั้งคู่ มีจำนวน 3 คน ร้อยละ 0.99

4. ความเพียงพอของรายได้ที่ได้รับขณะศึกษา

นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีความเพียงพอของรายได้ที่ได้รับขณะศึกษา พอใช้ มีจำนวนมากที่สุด คือ 205 คน ร้อยละ 67.44 รองลงมาคือ เพียงพอและเหลือใช้ มีจำนวน 72 คน ร้อยละ 23.68 และไม่พอใช้ มีจำนวน 27 คน ร้อยละ 8.88

5. การใช้เวลาว่าง

นักเรียนนายร้อยตำรวจใช้เวลาว่างในการเล่นกีฬา มีจำนวนมากที่สุด 71 คน ร้อยละ 23.36 รองลงมาคือ ดูโทรทัศน์ มีจำนวน 61 คน ร้อยละ 20.07 อ่านหนังสือ มีจำนวน 50 คน ร้อยละ 16.45 ฟังวิทยุ มีจำนวน 44 คน ร้อยละ 14.47 เล่นเกมส์ มีจำนวน 29 คน ร้อยละ 9.54 ทำกิจกรรมของโรงเรียน มีจำนวน 16 คน ร้อยละ 5.26 เล่นอินเตอร์เนต มีจำนวน 15 คน ร้อยละ 4.93 สังสรรค์กับเพื่อน มีจำนวน 14 คน ร้อยละ 4.61 และอื่นๆ ได้แก่ นั่งสมาธิ สะสมแสตมป์ ปลูกต้นไม้ มีจำนวน 4 คน ร้อยละ 1.31

6. การเข้าถึงแหล่งสถานเริงรมย์

สถานเริงรมย์ที่นักเรียนนายร้อยตำรวจไปบ่อยที่สุด คือ ศูนย์การค้า มีจำนวน 143 คน ร้อยละ 47.04 รองลงมาคือ โรงภาพยนตร์ มีจำนวน 89 คน ร้อยละ 29.28 เธค มีจำนวน 38 คน ร้อยละ 12.50 ผับ มีจำนวน 17 คน ร้อยละ 5.59 คาราโอเกะ มีจำนวน 13 คน ร้อยละ 4.27 อาบ อบ นวด ร้านเกมส์ บาร์และไนท์คลับมีจำนวนน้อยที่สุดอย่างละ 1 คน ร้อยละ 0.33

สาเหตุของการเที่ยวสถานเริงรมย์ กลุ่มเพื่อนชวน มีจำนวนมากที่สุด 232 คน ร้อยละ 44.19 รองลงมา คือ เพื่อนชายชวน มีจำนวน 105 คน ร้อยละ 20.00 เคยไปแล้วอยากไปอีก มีจำนวน 76 คน ร้อยละ 14.47 เพื่อนหญิงชวน มีจำนวน 58 คน ร้อยละ 11.05 ไม่เคยจึงอยากลอง มีจำนวน 35 คน ร้อยละ 6.67 และอื่นๆ ได้แก่ รุ่นพี่ชวน ผ่อนคลาย เหงา คนที่บ้านชวน มีจำนวน 19 คน ร้อยละ 3.62

บุคคลที่ร่วมเที่ยวสถานเริงรมย์ กลุ่มเพื่อนมีจำนวนมากที่สุด คือ 229 คน ร้อยละ 42.33 รองลงมาคือ เพื่อนชาย มีจำนวน 134 คน ร้อยละ 24.77 คนรู้จัก มีจำนวน 59 คน ร้อยละ 10.91 รุ่นพี่ มีจำนวน 48 คน ร้อยละ 8.87 เพื่อนหญิง มีจำนวน 47 คน ร้อยละ 8.69 คนเดียว มีจำนวน 13 คน ร้อยละ 2.40 และผู้ปกครอง มีจำนวน 11 คน ร้อยละ 2.03

7. การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์

นักเรียนนายร้อยตำรวจได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์จากโทรทัศน์ วีดิทัศน์ ซีดี มีจำนวนมากที่สุด 151 คน ร้อยละ 49.67 รองลงมาคือ สิ่งพิมพ์ มีจำนวน 81 คน ร้อยละ 26.65 สื่อบุคคล มีจำนวน 34 คน ร้อยละ 11.18 คอมพิวเตอร์หรืออินเตอร์เนต มีจำนวน 20 คน ร้อยละ 6.58 หนังสือวิชาการ มีจำนวน 15 คน ร้อยละ 4.93 และวิทยุ มีจำนวน 3 คน ร้อยละ 0.99

ตอนที่ 2 วิเคราะห์แบบทดสอบความรู้เรื่องเพศศึกษา แบบสอบถามค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส การรับรู้เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ ทักษะการปฏิบัติตัวต่อเพศตรงข้าม ความสัมพันธ์ในครอบครัว การถูกชักชวนให้มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ และพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี โดยแสดงค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ยความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับของตัวแปร ดังปรากฏตามตาราง 3

ตาราง 3 จำนวนและ ร้อยละ ของกลุ่มตัวอย่าง ตามตัวแปร ระดับความรู้เรื่องเพศศึกษา ค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส การรับรู้เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ ทักษะการปฏิบัติตัวต่อเพศตรงข้าม ความสัมพันธ์ในครอบครัว การถูกชักชวนให้มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ และพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
ความรู้เรื่องเพศศึกษา		
ระดับสูง	167	54.93
ระดับปานกลาง	115	37.83
ระดับต่ำ	22	7.24
รวม	304	100.00
ค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส		
ระดับสูง	87	28.62
ระดับปานกลาง	175	57.57
ระดับต่ำ	42	13.81
รวม	304	100.00
การรับรู้เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์		
ระดับมาก	202	66.45
ระดับปานกลาง	102	33.55
ระดับน้อย	0	0.00
รวม	304	100.00
ทักษะการปฏิบัติตัวต่อเพศตรงข้าม		
ระดับดี	69	22.70
ระดับปานกลาง	210	69.08
ระดับไม่ดี	25	8.22
รวม	304	100.00

ตาราง 3 (ต่อ)

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
ความสัมพันธ์ในครอบครัว		
ระดับดี	238	78.29
ระดับปานกลาง	66	21.71
ระดับไม่ดี	0	0.00
รวม	304	100.00
การถูกชักชวนให้มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ		
ระดับมาก	88	28.95
ระดับปานกลาง	174	57.24
ระดับน้อย	42	13.81
รวม	304	100.00
พฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี		
ระดับดี	109	35.86
ระดับปานกลาง	178	58.55
ระดับต่ำ	17	5.59
รวม	304	100.00

จากตาราง 3 แสดงว่า

1. ความรู้เรื่องเพศศึกษา

นักเรียนนายร้อยตำรวจมีค่าคะแนนเฉลี่ยของระดับความรู้เรื่องเพศศึกษาอยู่ในระดับสูง ร้อยละ 54.93 มีความรู้เรื่องเพศศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 37.83 และมีความรู้เรื่องเพศศึกษาอยู่ในระดับต่ำ ร้อยละ 7.24

2. ค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส

นักเรียนนายร้อยตำรวจมีระดับค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 57.57 มีค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสอยู่ในระดับสูง ร้อยละ 28.62 และมีค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสอยู่ในระดับต่ำ ร้อยละ 13.81

3. การรับรู้เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์

นักเรียนนายร้อยตำรวจมีระดับการรับรู้เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง ร้อยละ 66.45 และมีการรับรู้เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 33.55

4. ทักษะการปฏิบัติตัวต่อเพศตรงข้าม

นักเรียนนายร้อยตำรวจมีระดับทักษะการปฏิบัติตัวต่อเพศตรงข้ามอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 69.08 มีทักษะการปฏิบัติตัวต่อเพศตรงข้ามอยู่ในระดับดี ร้อยละ 22.70 และมีทักษะการปฏิบัติตัวต่อเพศตรงข้ามอยู่ในระดับไม่ดี ร้อยละ 8.22

5. ความสัมพันธ์ในครอบครัว

นักเรียนนายร้อยตำรวจมีระดับความสัมพันธ์ในครอบครัวอยู่ในระดับดี ร้อยละ 78.29 และมีความสัมพันธ์ในครอบครัวอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 21.71

6. การถูกชักชวนให้มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ

นักเรียนนายร้อยตำรวจมีระดับการถูกชักชวนให้มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 57.24 มีการถูกชักชวนให้มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 28.95 และมีการถูกชักชวนให้มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศอยู่ในระดับน้อย ร้อยละ13.81

7. พฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี

นักเรียนนายร้อยตำรวจมีระดับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 58.55 มีพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี อยู่ในระดับดี ร้อยละ 35.86 และมีพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี อยู่ในระดับต่ำ ร้อยละ 5.59

ตาราง 4 คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของตัวแปรตามปัจจัย ความรู้เรื่องเพศศึกษา ค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส การรับรู้เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ ทักษะการปฏิบัติตัวต่อเพศตรงข้าม ความสัมพันธ์ในครอบครัว การถูกชักชวนให้มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ และพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอช ไอ วี

ตัวแปร	$\overline{X}$	S	ระดับ
ความรู้เรื่องเพศศึกษา	73.34	14.43	ปานกลาง
ค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส	3.19	0.73	ปานกลาง
การรับรู้เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์	3.80	0.30	มาก
ทักษะการปฏิบัติตัวต่อเพศตรงข้าม	1.63	0.49	ปานกลาง
ความสัมพันธ์ในครอบครัว	4.10	0.57	ดี
การถูกชักชวนให้มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ	1.64	0.53	ปานกลาง
พฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอช ไอ วี	1.85	0.47	ปานกลาง

จากตาราง 4 เมื่อพิจารณาพบว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจมีความรู้เรื่องเพศศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง มีคะแนนร้อยละเฉลี่ย เท่ากับ 73.34 ค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส อยู่ในระดับปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 3.19 การรับรู้เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ อยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 3.80 ทักษะการปฏิบัติตัวต่อเพศตรงข้าม อยู่ในระดับปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 1.63 ความสัมพันธ์ในครอบครัว อยู่ในระดับดี มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 4.10 การถูกชักชวนให้มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ อยู่ในระดับปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 1.64 และพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ของนักเรียนนายร้อยตำรวจอยู่ในระดับปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 1.85

ตอนที่ 3 วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ตามตัวแปร อายุ ผลการเรียน สถานภาพสมรสของบิดามารดา ความเพียงพอของรายได้ที่ได้รับขณะศึกษา การใช้เวลาว่าง โดยทดสอบค่าเอฟ (F-test) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อ 1, 2, 3, 4 และ 5 ถ้าพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของนิวแมนคูลส์ (Newman – Keuls method) ดังปรากฏตามตาราง 5

ตาราง 5 ความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี จำแนกตาม อายุ ผลการเรียน สถานภาพสมรสของบิดามารดา ความเพียงพอของรายได้ที่ได้รับขณะศึกษา การใช้เวลาว่าง

ตัวแปร	n	$\overline{X}$	S	ระดับ
อายุ				
อายุน้อยกว่า 20 ปี	107	1.83	0.45	ปานกลาง
20 – 23 ปี	124	1.25	0.51	ปานกลาง
อายุมากกว่า 23 ปี	73	1.87	0.45	ปานกลาง
รวม	304	1.85	0.47	ปานกลาง
ผลการเรียน				
คะแนนเฉลี่ยสะสม 3.00 – 4.00	165	1.87	0.48	ปานกลาง
คะแนนเฉลี่ยสะสม 2.00 – 2.99	135	1.83	0.47	ปานกลาง
คะแนนเฉลี่ยสะสม 1.00 – 1.99	4	1.95	0.21	ปานกลาง
รวม	304	1.85	0.47	ปานกลาง
สถานภาพการสมรสของบิดามารดา				
อยู่ด้วยกัน	247	1.86	0.46	ปานกลาง
แยกกันอยู่	18	1.80	0.45	ปานกลาง
หม้าย	24	2.00	0.44	ปานกลาง
หย่าร้าง	12	1.51	0.59	ปานกลาง
ถึงแก่กรรมทั้งคู่	3	1.70	0.48	ปานกลาง
รวม	304	1.85	0.47	ปานกลาง

ตาราง 5 (ต่อ)

ตัวแปร	n	$\overline{X}$	S	ระดับ
ความเพียงพอของรายได้ที่ได้รับขณะศึกษา				
เพียงพอและเหลือใช้	72	1.79	0.55	ปานกลาง
พอใช้	205	1.90	0.44	ปานกลาง
ไม่พอใช้	27	1.65	0.41	ปานกลาง
รวม	304	1.85	0.47	ปานกลาง
การใช้เวลาว่าง				
เล่นกีฬา	71	1.90	0.42	ปานกลาง
ดูโทรทัศน์	61	1.87	0.43	ปานกลาง
อ่านหนังสือ	50	1.86	0.48	ปานกลาง
ฟังวิทยุ	44	1.85	0.47	ปานกลาง
เล่นเกมส์	29	1.87	0.55	ปานกลาง
ทำกิจกรรมของโรงเรียน	16	1.87	0.49	ปานกลาง
เล่นอินเตอร์เนต	15	1.70	0.48	ปานกลาง
สังสรรค์กับเพื่อน	14	1.57	0.69	ปานกลาง
อื่นๆ (นั่งสมาธิ, สะสมแสตมป์, ปลูกต้นไม้)	4	1.93	0.36	ปานกลาง
รวม	304	1.85	0.47	ปานกลาง

จากตาราง 5 ความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ของนักเรียนนายร้อยตำรวจ จำแนกตามตัวแปร แสดงรายละเอียดดังนี้

1. อายุ

จากการจำแนกตามตัวแปรอายุ พบว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีอายุมากกว่า 23 ปี มีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี สูงสุด คือ 1.87 (S = 0.45) รองลงมา คือ อายุน้อยกว่า 20 ปี มีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี 1.83 (S = 0.45) อายุ 20 – 23 ปี มีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ต่ำสุด คือ 1.25 (S = 0.51)

และทุกกลุ่มอายุมีพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วีอยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการเรียน

จากการจำแนกตามตัวแปรผลการเรียน พบว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม1.00 – 1.99 มีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอช ไอ วี สูงสุด 1.95 (S = 0.21) รองลงมา คือ คะแนนเฉลี่ยสะสม 3.00 – 4.00 มีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี 1.87 (S = 0.48) ส่วนคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.00 – 2.99 มีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ต่ำสุด คือ 1.83 (S = 0.47) และทุกกลุ่มของผลการเรียนมีพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี อยู่ในระดับปานกลาง

3. สถานภาพสมรสของบิดามารดา

จากการจำแนกตามตัวแปรสถานภาพสมรสของบิดามารดา พบว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีสถานภาพสมรสของบิดามารดาเป็นหม้าย มีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี สูงสุด 2.00 (S = 0.44) รองลงมา คือ อยู่ด้วยกัน มีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี 1.86 (S = 0.46) แยกกันอยู่ มีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี 1.80 (S = 0.45) ถึงแก่กรรมทั้งคู่ มีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี 1.70 (S = 0.48) ส่วนหย่าร้าง มีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ต่ำสุด คือ 1.51 (S = 0.59) และสถานภาพสมรสของบิดามารดาทุกกลุ่มมีพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี อยู่ในระดับปานกลาง

4. ความเพียงพอของรายได้ที่ได้รับขณะศึกษา

จากการจำแนกตามตัวแปรความเพียงพอของรายได้ที่ได้รับขณะศึกษา พบว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีความเพียงพอของรายได้ที่ได้รับขณะศึกษา พอใช้ มีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี สูงสุด 1.90 (S = 0.44) รองลงมา คือ เพียงพอและเหลือใช้ มีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี 1.79 (S = 0.55) ส่วนไม่พอใช้ มีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ต่ำสุด คือ 1.65 (S = 0.41) และความเพียงพอของรายได้ที่ได้รับขณะศึกษาทุกกลุ่ม มีพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี อยู่ในระดับปานกลาง

5. การใช้เวลาว่าง

จากการจำแนกตามตัวแปรการใช้เวลาว่าง พบว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจเลือกการใช้เวลาว่างทำกิจกรรมอื่นๆ (นั่งสมาธิ, สะสมแสตมป์, ปลูกต้นไม้) มีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี สูงสุด 1.93 (S = 0.36) รองลงมา คือ เล่นกีฬา มีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี 1.90 (S = 0.42) ดูโทรทัศน์ ทำกิจกรรมของโรงเรียน เล่นเกมส์ มีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี เท่ากัน คือ 1.87 (S = 0.43, S = 0.49, S = 0.55) อ่านหนังสือ มีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี 1.86 (S = 0.48) ฟังวิทยุ มีคะแนนเฉลี่ย พฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี 1.85 (S = 0.47) เล่นอินเตอร์เนต มีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี 1.70 (S = 0.48) ส่วนสังสรรค์กับเพื่อน มีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ต่ำสุด คือ 1.57 (S = 0.69) และนักเรียนนายร้อยตำรวจเลือกใช้เวลาว่างในการทำกิจกรรมต่างๆ มีพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี อยู่ในระดับปานกลาง

จากข้อมูลที่ได้ตามตาราง 5 นำไปวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (Oneway analysis of variance) ดังปรากฏตามตาราง 6

ตาราง 6 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียวของพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี จำแนกตาม อายุ ผลการเรียน สถานภาพสมรสของบิดามารดา ความเพียงพอของรายได้ที่ได้รับขณะศึกษา การใช้เวลาว่าง

ตัวแปร	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
1. อายุ						
	ระหว่างกลุ่ม	2	.31	.16	.48	.619
	ภายในกลุ่ม	301	97.85	.33		
	รวม	303	98.16			
2. ผลการเรียน						
	ระหว่างกลุ่ม	2	.16	.08	.25	.781
	ภายในกลุ่ม	301	97.99	.33		
	รวม	303	98.16			
3. สถานภาพสมรสของบิดามารดา						
	ระหว่างกลุ่ม	4	3.40	.85	2.68*	.032
	ภายในกลุ่ม	299	94.76	.32		
	รวม	303	98.16			
4. ความเพียงพอของรายได้ที่ได้รับขณะศึกษา						
	ระหว่างกลุ่ม	2	1.55	.78	2.42	.091
	ภายในกลุ่ม	301	96.61	.32		
	รวม	303	98.16			
5. การใช้เวลาว่าง						
	ระหว่างกลุ่ม	8	2.04	.26	.78	.619
	ภายในกลุ่ม	295	96.12	.33		
	รวม	303	98.16			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 6 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ของนักเรียนนายร้อยตำรวจจำแนกตามตัวแปร แสดงรายละเอียดดังนี้

1. อายุ

นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีอายุต่างกัน มีพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 1 ที่ว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีอายุต่างกัน มีพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ต่างกัน

2. ผลการเรียน

นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีผลการเรียนต่างกัน มีพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 2 ที่ว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีผลการเรียนต่างกัน มีพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ต่างกัน

3. สถานภาพสมรสของบิดามารดา

นักเรียนนายร้อยตำรวจที่บิดามารดามีสถานภาพสมรสต่างกัน มีพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 3

4. ความเพียงพอของรายได้ที่ได้รับขณะศึกษา

นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีความเพียงพอของรายได้ที่ได้รับขณะศึกษาต่างกัน มีพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 4 ที่ว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีความเพียงพอของรายได้ที่ได้รับขณะศึกษาต่างกัน มีพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ต่างกัน

5. การใช้เวลาว่าง

นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีการใช้เวลาว่างต่างกัน มีพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 5 ที่ว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีการใช้เวลาว่างต่างกัน มีพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี แตกต่างกัน

จากผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ของนักเรียนนายร้อยตำรวจ ตามตัวแปรอายุ ผลการเรียน สถานภาพสมรสของบิดามารดา ความเพียงพอของรายได้ที่ได้รับขณะศึกษา การใช้เวลาว่าง พบว่ามีตัวแปร สถานภาพสมรสของบิดามารดา ที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงนำพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ของนักเรียนนายร้อยตำรวจ ไปทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีของนิวแมนคูลส์ (Newman – Keuls method) ดังปรากฏตามตาราง 7

ตาราง 7 ผลการทดสอบความแตกต่างคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ของพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี จำแนกตามตัวแปร สถานภาพสมรสของบิดามารดา

สถานภาพสมรสของบิดามารดา	$\overline{X}$	หย่าร้าง 1.51	ถึงแก่กรรมทั้งคู่ 1.70	แยกกันอยู่ 1.80	อยู่ด้วยกัน 1.86	หม้าย 2.00
หย่าร้าง	1.51	-	0.19	0.29	0.35*	0.49*
ถึงแก่กรรมทั้งคู่	1.70		-	0.10	0.16	0.30
แยกกันอยู่	1.80			-	0.06	0.20
อยู่ด้วยกัน	1.86				-	0.14
หม้าย	2.00					-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7 ผลการทดสอบความแตกต่างคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ของพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ของนักเรียนนายร้อยตำรวจ จำแนกตามตัวแปรสถานภาพสมรสของบิดามารดา พบว่า

นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีสถานภาพสมรสของบิดามารดาต่างกัน มีพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีสถานภาพสมรสของบิดามารดา อยู่ด้วยกันและ

หม้าย มีพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ดีกว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีสถานภาพสมรสของบิดามารดา หย่าร้าง ส่วนคู่อื่นๆ พบว่าไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง ความรู้เรื่องเพศศึกษา ค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส การรับรู้เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ ทักษะการปฏิบัติตัวต่อเพศตรงข้าม ความสัมพันธ์ในครอบครัว การถูกชักชวนให้มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ กับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson product moment correlation coefficient) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อ 6, 7, 8, 11, 12 และ 13 ดังปรากฏตามตาราง 8

ตาราง 8 ความสัมพันธ์ระหว่าง ความรู้เรื่องเพศศึกษา ค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส การรับรู้เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ ทักษะการปฏิบัติตัวต่อเพศตรงข้าม ความสัมพันธ์ในครอบครัว การถูกชักชวนให้มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ กับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี

ตัวแปร	n	r	p
1. ความรู้เรื่องเพศศึกษากับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี	304	-.204**	.000
2. ค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสกับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี	304	.168**	.002
3. การรับรู้เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์กับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอช ไอ วี	304	.207**	.000
4. ทักษะการปฏิบัติตัวต่อเพศตรงข้ามกับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี	304	.449**	.000
5. ความสัมพันธ์ในครอบครัวกับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี	304	.155**	.003
6. การถูกชักชวนให้มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศกับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี	304	.316**	.000

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 8 แสดงรายละเอียดดังนี้

1. ความรู้เรื่องเพศศึกษา มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ - .204 เมื่อทำการทดสอบแล้วพบว่า ความรู้เรื่องเพศศึกษา มีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ของนักเรียนนายร้อยตำรวจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 6 ที่ว่า ความรู้เรื่องเพศศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี

2. ค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .168 เมื่อทำการทดสอบแล้วพบว่า ค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ของนักเรียนนายร้อยตำรวจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 7 ที่ว่า ค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส มีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี

3. การรับรู้เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .207 เมื่อทำการทดสอบแล้วพบว่า การรับรู้เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ของนักเรียนนายร้อยตำรวจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 8

4. ทักษะการปฏิบัติตัวต่อเพศตรงข้าม มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .449 เมื่อทำการทดสอบแล้วพบว่า ทักษะการปฏิบัติตัวต่อเพศตรงข้าม มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ของนักเรียนนายร้อยตำรวจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 11

5. ความสัมพันธ์ในครอบครัว มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .155 เมื่อทำการทดสอบแล้วพบว่า ความสัมพันธ์ในครอบครัว มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ของนักเรียนนายร้อยตำรวจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 12

6. การถูกชักชวนให้มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .316 เมื่อทำการทดสอบแล้วพบว่า การถูกชักชวนให้มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ของนักเรียนนายร้อยตำรวจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 13 ที่ว่า การถูกชักชวนให้มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ มีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี

ตอนที่ 5 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง การเข้าถึงแหล่งสถานเริงรมย์ การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ กับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ของนักเรียนนายร้อยตำรวจ เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อ 9 และ 10

ตาราง 9 ความสัมพันธ์ระหว่างการเข้าถึงแหล่งสถานเริงรมย์ กับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี

ประเภทสถานเริงรมย์	ระดับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี			รวม
	ระดับต่ำ	ระดับปานกลาง	ระดับดี	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	
ศูนย์การค้า	5 (3.50)	81 (56.64)	57 (39.86)	143 (47.04)
โรงภาพยนตร์	6 (6.74)	53 (59.55)	30 (33.71)	89 (29.28)
เธค	5 (13.16)	20 (52.63)	13 (34.21)	38 (12.50)
อื่นๆ (ผับ, คาราโอเกะ, อาบ อบ นวด, ร้านเกมส์,บาร์,ไนท์คลับ)	1 (2.94)	24 (70.59)	9 (26.47)	34 (11.18)
รวม	17 (5.59)	178 (58.55)	109 (35.86)	304 (100.00)

$\chi^2 = .174$ df = 1 p = .078

จากตาราง 9 ประเภทสถานเริงรมย์ที่นักเรียนนายร้อยตำรวจส่วนใหญ่เที่ยว คือ ศูนย์การค้า ร้อยละ 47.04 มีระดับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ปานกลาง ร้อยละ 56.64 มีระดับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติด เชื้อ เอช ไอ วี ดี ร้อยละ 39.86 มีระดับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติด เชื้อ เอช ไอ วี ต่ำ ร้อยละ 3.50 รองลงมา คือ เที่ยวโรงภาพยนตร์ ร้อยละ 29.28 มีระดับ พฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ปานกลาง ร้อยละ 59.55 มี ระดับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ดี ร้อยละ 33.71 มี ระดับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ต่ำ ร้อยละ 6.74 เที่ยวเธค ร้อยละ 12.50 มีระดับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ปานกลาง ร้อยละ 52.63 มีระดับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการ ติดเชื้อ เอช ไอ วี ดี ร้อยละ 34.21 มีระดับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติด เชื้อ เอช ไอ วี ต่ำ ร้อยละ 13.16 เที่ยวสถานที่อื่นๆ เช่น ผับ คาราโอเกะ อาบ อบ นวด ร้าน เกมส์ บาร์ และไนท์คลับ น้อยที่สุด ร้อยละ 11.18 มีระดับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่ เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ปานกลาง ร้อยละ 70.59 มีระดับพฤติกรรมป้องกันการมี เพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ดี ร้อยละ 26.47 มีระดับพฤติกรรมป้องกันการมี เพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ต่ำ ร้อยละ 2.94 เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่าง การเข้าถึงแหล่งสถานเริงรมย์กับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี พบว่า การเข้าถึงแหล่งสถานเริงรมย์ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมป้องกันการมี เพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ของนักเรียนนายร้อยตำรวจ ซึ่งไม่สอดคล้องกับ สมมติฐานข้อ 9

ตาราง 10 ความสัมพันธ์ระหว่างการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์กับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี

การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์	ระดับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี			รวม
	ระดับต่ำ	ระดับปานกลาง	ระดับดี	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	
โทรทัศน์ วีดิทัศน์ ซีดี	10 (6.62)	83 (54.97)	58 (38.41)	151 (49.67)
สิ่งพิมพ์	4 (4.94)	48 (59.26)	29 (35.80)	81 (26.65)
สื่อบุคคล	1 (2.94)	23 (67.65)	10 (29.41)	34 (11.18)
คอมพิวเตอร์หรืออินเตอร์เนต	1 (5.00)	15 (75.00)	4 (20.00)	20 (6.58)
อื่นๆ (หนังสือวิชาการ, วิทยุ)	1 (5.56)	9 (50.00)	8 (44.44)	18 (5.92)
รวม	17 (5.59)	178 (58.55)	109 (35.86)	304 (100.00)

χ^2 = .412 df = 1 p = .643

จากตาราง 10 การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนนายร้อยตำรวจส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลข่าวสารจากโทรทัศน์ วีดิทัศน์ ซีดี ร้อยละ 49.67 มีระดับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ปานกลาง ร้อยละ 54.97 มีระดับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ดี ร้อยละ 38.41 มีระดับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ต่ำ ร้อยละ 6.62 รองลงมาคือ ได้รับข้อมูลข่าวสารจากสิ่งพิมพ์ ร้อยละ 26.65 มีระดับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ปานกลาง ร้อยละ 59.26 มีระดับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ดี ร้อยละ 35.80 มีระดับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ต่ำ ร้อยละ 4.94 ได้รับข้อมูลข่าวสารจากสื่อบุคคล ร้อยละ 11.18 มีระดับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ปานกลาง ร้อยละ 67.65 มีระดับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ดี ร้อยละ 29.41 มีระดับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ต่ำ ร้อยละ 2.94 ได้รับข้อมูลข่าวสารจากคอมพิวเตอร์หรืออินเตอร์เนต ร้อยละ 6.58 มีระดับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ปานกลาง ร้อยละ 75.00 มีระดับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ดี ร้อยละ 20.00 มีระดับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ต่ำ ร้อยละ 5.00 และได้รับข้อมูลข่าวสารจากสื่ออื่นๆ ได้แก่ หนังสือวิชาการ วิทยุ น้อยที่สุด ร้อยละ 5.92 มีระดับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ปานกลาง ร้อยละ 50.00 มีระดับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ดี ร้อยละ 44.44 มีระดับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ต่ำ ร้อยละ 5.56 เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์กับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี พบว่า การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ของนักเรียนนายร้อยตำรวจ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 10

บทที่ 5
สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) โดยศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ของนักเรียนนายร้อยตำรวจ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546

สังเขปความมุ่งหมาย สมมติฐาน และวิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ของนักเรียนนายร้อยตำรวจ

2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยนำ ได้แก่ ความรู้เรื่องเพศศึกษา ค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส การรับรู้เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ ปัจจัยเอื้อ ได้แก่ การเข้าถึงแหล่งสถานเริงรมย์ การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ ทักษะการปฏิบัติตัวต่อเพศตรงข้าม ปัจจัยเสริม ได้แก่ ความสัมพันธ์ในครอบครัว การถูกชักชวนให้มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ กับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ของนักเรียนนายร้อยตำรวจ

3. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ของนักเรียนนายร้อยตำรวจตามปัจจัยชีวสังคม ได้แก่ อายุ ผลการเรียน สถานภาพสมรสของบิดามารดา ความเพียงพอของรายได้ที่ได้รับขณะศึกษา การใช้เวลาว่าง

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีอายุต่างกัน มีพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี แตกต่างกัน

2. นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีผลการเรียนต่างกันมี พฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี แตกต่างกัน

3. นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีบิดามารดาที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี แตกต่างกัน

4. นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีความเพียงพอของรายได้ที่ได้รับขณะศึกษาต่างกัน มีพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี แตกต่างกัน

5. นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีการใช้เวลาว่างต่างกัน มีพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี แตกต่างกัน

6. ความรู้เรื่องเพศศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี

7. ค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสมีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี

8. การรับรู้เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี

9. การเข้าถึงแหล่งสถานเริงรมย์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี

10. การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี

11. ทักษะการปฏิบัติตัวต่อเพศตรงข้ามมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี

12. ความสัมพันธ์ในครอบครัวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี

13. การถูกชักชวนให้มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศมีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่1-4 ประจำปีการศึกษา 2546 จำนวน ทั้งสิ้น 1,269 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักเรียนนายร้อยตำรวจที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่ 1 - 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 จำนวน 304 คน ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multistage random sampling) และกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างด้วยการคำนวณ โดยใช้สูตรของยามาเน่ (สุวิมล ติรกานันท์. 2543 : 154 ; อ้างอิงจาก Yamane. 1967. *Statistic : An Introductory Aanalysis.* p.886)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 8 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านชีวสังคม ประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับ อายุ ผลการเรียน สถานภาพสมรสของบิดามารดา ความเพียงพอของรายได้ที่ได้รับขณะศึกษา การใช้เวลาว่าง การเข้าถึงแหล่งสถานเริงรมย์ การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษา โดยลักษณะเป็นข้อคำถามให้เลือกตอบ ใช่ ไม่ใช่ ไม่ทราบ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มี 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ลักษณะคำถามมีทั้งทางบวกและทางลบ

ตอนที่ 4 แบบสอบถามการรับรู้เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มี 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ลักษณะคำถามมีทั้งทางบวกและทางลบ

ตอนที่ 5 แบบสอบถามทักษะการปฏิบัติตัวต่อเพศตรงข้าม ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มี 4 ระดับ ปฏิบัติเป็นประจำ ปฏิบัติเป็นส่วนมาก ปฏิบัติเป็นส่วนน้อย และไม่เคยปฏิบัติ ลักษณะคำถามมีทั้งทางบวกและทางลบ

ตอนที่ 6 แบบสอบถามความสัมพันธ์ในครอบครัว ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มี 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ลักษณะคำถามมีทั้งทางบวกและทางลบ

ตอนที่ 7 แบบสอบถามการถูกชักชวนให้มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มี 4 ระดับ ปฏิบัติเป็นประจำ ปฏิบัติเป็นส่วนมาก ปฏิบัติเป็นส่วนน้อย และไม่เคยปฏิบัติ ลักษณะคำถามมีทั้งทางบวกและทางลบ

ตอนที่ 8 แบบสอบถามพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอช ไอ วี ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มี 4 ระดับ ปฏิบัติเป็นประจำ ปฏิบัติเป็นส่วนมาก ปฏิบัติเป็นส่วนน้อย และไม่เคยปฏิบัติ ลักษณะคำถามมีทั้งทางบวกและทางลบ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป ในการทดสอบสมมติฐานครั้งนี้ยอมรับความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 โดยมีขั้นตอนการดำเนินการดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ซึ่งเป็นข้อมูลส่วนบุคคลของนักเรียนนายร้อยตำรวจ ได้แก่ อายุ ผลการเรียน สถานภาพสมรสของบิดามารดา ความเพียงพอของรายได้ที่ได้รับขณะศึกษา การใช้เวลาว่าง การเข้าถึงแหล่งสถานเริงรมย์ การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ โดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ นำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 2 วิเคราะห์แบบสอบทดสอบความรู้เรื่องเพศศึกษา แบบสอบถามค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส การรับรู้เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ ทักษะการปฏิบัติตัวต่อเพศตรงข้าม ความสัมพันธ์ในครอบครัว การถูกชักชวนให้มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ และพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี โดยแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ($\overline{X}$) ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) และค่าระดับของตัวแปรดังกล่าว

ตอนที่ 3 วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ตามตัวแปร อายุ ผลการเรียน สถานภาพสมรสของบิดามารดา ความเพียงพอของรายได้ที่ได้รับขณะศึกษา การใช้เวลาว่าง โดยการทดสอบค่าเอฟ (F-test) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อ 1, 2, 3, 4 และ 5 ถ้าพบว่ามีความแตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของ นิวแมนคูลส์ (Newman — Keuls method)

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เรื่องเพศศึกษา ค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส การรับรู้เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ ทักษะการปฏิบัติตัวต่อเพศตรงข้าม ความสัมพันธ์ในครอบครัว การถูกชักชวนให้มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ กับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson product moment correlation coefficient) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อ 6, 7, 8, 11, 12 และ 13

ตอนที่ 5 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง การเข้าถึงแหล่งสถานเริงรมย์ การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ กับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี โดยใช้สถิติค่า ไค—สแควร์ (Chi—square) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อ 9 และ10

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ของนักเรียนนายร้อยตำรวจ ปรากฏผลดังนี้

ผลการศึกษาข้อมูลปัจจัยชีวสังคม พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นนักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีอายุระหว่าง 20 – 23 ปี ร้อยละ 40.79 รองลงมา คือ อายุน้อยกว่า 20 ปี ร้อยละ 35.20 และกลุ่มที่มีอายุมากกว่า 23 ปี มีน้อยที่สุด ร้อยละ 24.01 ผลการเรียนของนักเรียนนายร้อยตำรวจพบว่ามีคะแนนเฉลี่ยสะสม 3.00 – 4.00 มากที่สุด ร้อยละ 54.28 รองลงมา คือ คะแนนเฉลี่ยสะสม 2.00 – 2.99 ร้อยละ 44.41 และคะแนนเฉลี่ยสะสม 1.00 – 1.99 น้อยที่สุด ร้อยละ 1.31 สถานภาพสมรสของบิดา มารดา อยู่ด้วยกัน พบมากที่สุดร้อยละ 81.25 รองลงมา คือ หม้าย ร้อยละ 7.89 แยกกันอยู่ ร้อยละ 5.92 หย่าร้าง ร้อยละ 3.95 และน้อยที่สุด คือ ถึงแก่กรรมทั้งคู่ ร้อยละ 0.99 ความเพียงพอของรายได้ที่ได้รับขณะศึกษา ที่พอใช้ มีมากที่สุด ร้อยละ 67.44 รองลงมา คือ เพียงพอและเหลือใช้ ร้อยละ 23.68 และไม่พอใช้ น้อยที่สุด ร้อยละ 8.88 การใช้เวลาว่างในการเล่นกีฬามีมากที่สุด ร้อยละ 23.36 รองลงมา คือ ดูโทรทัศน์ ร้อยละ 20.07 อ่านหนังสือ ร้อยละ 16.45 ฟังวิทยุ ร้อยละ 14.47 เล่นเกมส์ ร้อยละ 9.54 ทำกิจกรรมของโรงเรียน ร้อยละ 5.26 เล่นอินเตอร์เนตร้อยละ 4.93 สังสรรค์กับเพื่อน ร้อยละ 4.61 และมีการใช้เวลาในการทำกิจกรรมอื่นๆ (นั่งสมาธิ, สะสมแสตมป์, ปลูกต้นไม้) มีน้อยที่สุด ร้อยละ 1.31 การเข้าถึงแหล่งสถานเริงรมย์ นักเรียนนายร้อยตำรวจเที่ยวสถานเริงรมย์ประเภท ศูนย์การค้า บ่อยที่สุด ร้อยละ 47.04 รองลงมา คือ โรงภาพยนตร์ ร้อยละ 29.28 เธค ร้อยละ 12.50 ผับ ร้อยละ 5.59 คาราโอเกะ 4.27 ส่วนประเภท อาบ อบ นวด ร้านเกมส์ บาร์และไนท์คลับเที่ยวน้อยที่สุด ร้อยละ 0.33 การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์จากโทรทัศน์ วีดิทัศน์ ซีดี มีจำนวนมากที่สุด ร้อยละ 49.67 รองลงมา คือ สิ่งพิมพ์ ร้อยละ 26.65 สื่อบุคคล ร้อยละ 11.18 คอมพิวเตอร์หรืออินเตอร์เนต ร้อยละ 6.58 หนังสือวิชาการ ร้อยละ 4.93 วิทยุน้อยที่สุด ร้อยละ 0.99

ความรู้เรื่องเพศศึกษา พบว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจ มีคะแนนร้อยละเฉลี่ยความรู้เรื่องเพศศึกษา เท่ากับ 73.34 จัดอยู่ในระดับปานกลาง

ค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส พบว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจมีคะแนนเฉลี่ยของค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส เท่ากับ 3.19 จัดอยู่ในระดับปานกลาง

การรับรู้เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ พบว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจมีคะแนนเฉลี่ยของการรับรู้เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ เท่ากับ 3.80 จัดอยู่ในระดับสูง

ทักษะการปฏิบัติตัวต่อเพศตรงข้าม พบว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจมีคะแนนเฉลี่ยของทักษะการปฏิบัติตัวต่อเพศตรงข้าม เท่ากับ 1.63 จัดอยู่ในระดับปานกลาง

ความสัมพันธ์ในครอบครัว พบว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจมีคะแนนเฉลี่ยของความสัมพันธ์ในครอบครัวเท่ากับ 4.10 จัดอยู่ในระดับดี

การถูกชักชวนให้มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ พบว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจมีคะแนนเฉลี่ยของการถูกชักชวนให้มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ เท่ากับ 1.64 จัดอยู่ในระดับปานกลาง

ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี พบว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจมีพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 1.85

การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ของนักเรียนนายร้อยตำรวจ ตามตัวแปรอิสระ คือ อายุ ผลการเรียน สถานภาพสมรสของบิดามารดา ความเพียงพอของรายได้ที่ได้รับขณะศึกษา การใช้เวลาว่าง พบว่า

1. นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีอายุต่างกัน มีพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ไม่แตกต่างกัน

2. นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีผลการเรียนต่างกัน มีพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ไม่แตกต่างกัน

3. นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีสถานภาพสมรสของบิดามารดาต่างกัน มีพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีความเพียงพอของรายได้ที่ได้รับขณะศึกษาต่างกัน มีพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ไม่แตกต่างกัน

5. นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีการใช้เวลาว่างต่างกัน มีพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ไม่แตกต่างกัน

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ พบว่า

1. ความรู้เรื่องเพศศึกษา มีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. การรับรู้เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. การเข้าถึงแหล่งสถานเริงรมย์ ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี

5. การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี

6. ทักษะการปฏิบัติตัวต่อเพศตรงข้าม มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

7. ความสัมพันธ์ในครอบครัว มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมป้องกัน การมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

8. การถูกชักชวนให้มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

จากการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ของนักเรียนนายร้อยตำรวจโรงเรียนนายร้อยตำรวจ ตามตัวแปรที่ศึกษา คือ อายุ ผลการเรียน สถานภาพสมรสของบิดามารดา ความเพียงพอของรายได้ที่ได้รับขณะศึกษา การใช้เวลาว่าง ความรู้เรื่องเพศศึกษา ค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส การรับรู้เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ การเข้าถึงแหล่งสถานเริงรมย์ การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ ทักษะการปฏิบัติตัวต่อเพศตรงข้าม ความสัมพันธ์ในครอบครัว การถูกชักชวนให้มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ผู้วิจัยอภิปรายผลได้ดังนี้

พฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี

ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ของนักเรียนนายร้อยตำรวจอยู่ในระดับปานกลาง อธิบายได้ว่า ถึงแม้รัฐบาลจะมีการรณรงค์เพื่อป้องกันการแพร่กระจายของโรคเอดส์มาโดยตลอด ทำให้ประเทศไทยประสบความสำเร็จระดับหนึ่งในความพยายามป้องกันโรคเอดส์ แต่ก็ยังมีผู้ติดเชื้อรายใหม่ประมาณ 30,000 ราย

ต่อเนื่องกันมาในแต่ละปี และยังมีผู้ติดเชื้อเอดส์ที่ยังมีชีวิตอยู่ประมาณ 700,000 ราย (การคาดประมาณจำนวนผู้ติดเชื้อเอดส์ในประเทศไทย พ.ศ.2543 – 2563. 2546 : 1) ทำให้รัฐบาลต้องแก้ไขปัญหาโดยการให้ความรู้ ความเข้าใจแก่ประชาชนเรื่องโรคเอดส์ โดยเฉพาะวิธีป้องกันและการหลีกเลี่ยงปัจจัยเสี่ยงต่างๆ โดยเฉพาะพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์หรือการมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ป้องกันที่ถูกต้อง ซึ่งดำเนินการโดยการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง ทำให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจ และตระหนักถึงความสำคัญและความรุนแรงตลอดจนผลกระทบของโรคเอดส์ในระดับหนึ่ง ส่งผลให้นักเรียนนายร้อยตำรวจมีพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี และอีกประการหนึ่งนักเรียนนายร้อยตำรวจมีการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นความสามารถเชิงวิชาการตำรวจและความรู้ด้านอื่นๆ แต่เรื่องเพศศึกษาอาจจะไม่เน้นในรายละเอียดมากนัก ส่งผลให้มีพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี อยู่ในระดับปานกลาง การศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับการศึกษาของ พนิดา เหมโลหะ (2544 : 107) ที่พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย กรุงเทพมหานคร มีพฤติกรรมการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันโรคเอดส์ อยู่ในระดับพอใช้ สอดคล้องกับการศึกษาของ กรองทิพย์ หวังสู้สึก (2541 : ง) ที่พบว่า คนงานก่อสร้างมีพฤติกรรมป้องกันโรคเอดส์ที่ถูกต้องในระดับพอใช้ และสอดคล้องกับการศึกษาของ ยุทธนา ภาระนันท์ (2546 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 โรงเรียนบางกะปิ กรุงเทพมหานคร มีพฤติกรรมป้องกันเอดส์โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับการศึกษาของ ลำยอง หอมกลิ่นเทียน (2542 : 82) ที่พบว่า นักศึกษาสายวิชาบริหารธุรกิจ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร มีพฤติกรรมป้องกันโรคเอดส์ในระดับปานกลาง

อายุ

ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีอายุต่างกัน มีพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 1 ที่ว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีอายุต่างกัน มีพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากนักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 1 – 4 เป็นกลุ่มวัยรุ่นเพศชายกลุ่มหนึ่งที่มีอายุไม่ต่างกันมาก คือ อยู่ในช่วงอายุไม่เกิน 23 ปี มีร้อยละ 75.99 เพราะการรับนักเรียนเข้าเรียนทางโรงเรียนจะกำหนดอายุขั้นสูงสุดและต่ำสุดไว้ ทำให้นักเรียนที่เข้ามาเรียนแต่ละชั้นอายุไม่ต่างกันมาก ซึ่งในหลักสูตรการเรียนการสอนของนักเรียนต้องมีการฝึกภาคปฏิบัติให้ร่างกายแข็งแรง และต้องปฏิบัติตนในขณะเรียนให้เป็นไปตามกฎระเบียบของโรงเรียนอย่างเคร่งครัด ซึ่งอาจส่งผลทำให้นักเรียนที่มีชั้นต่างกันมีเจตคติและความคิดคล้ายคลึงกัน รวมทั้งนักเรียนได้พักอยู่ในโรงเรียนประจำ ทำให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเรื่องเพศได้เพราะอยู่ในช่วงวัยที่กำลังสนใจศึกษาเรื่องเพศ จึงทำให้นักเรียนที่มีอายุต่างกันมีพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ไม่แตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับ

การศึกษาของ จุฑามาศ นุชนารถ (2531 : 74 – 75) ที่พบว่า อายุมีความสัมพันธ์กับประสบการณ์การมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่น โดยเมื่ออายุมากขึ้นอัตราการมีเพศสัมพันธ์ก็ยิ่งสูงขึ้น ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ จารุรัตน์ เจียมประชานารถ (2537 : 135) พบว่าอายุมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมในการป้องกันโรคเอดส์ ของนักเรียนอาชีวศึกษาชาย ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ ดรุณี ภูษณสุวรรณศรี (2540 : 121) ที่พบว่า อายุมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักศึกษาผู้ใหญ่ ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร และไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ จุพารัตน์ ห้าวหาญ (2539 : 113) ที่พบว่า อายุมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนวัยรุ่นชายในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดสุรินทร์

ผลการเรียน

ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีผลการเรียนต่างกัน มีพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 2 ที่ว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีผลการเรียนต่างกัน มีพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาด้านการเรียน เพราะก่อนเข้าศึกษาได้มีการคัดเลือกก่อนที่จะเข้ามาเรียน ทำให้ความแตกต่างในด้านผลการเรียนไม่ต่างกันมาก โดยพบว่า อยู่ระหว่าง 3.00 – 4.00 และ 2.00 - 2.99 ร้อยละ 54.28 และ 44.41 ตามลำดับ การที่นักเรียนนายร้อยตำรวจกลุ่มที่ศึกษาส่วนใหญ่มีผลการเรียนดี และค่อนข้างดี อาจเป็นเพราะนักเรียนนายร้อยตำรวจเป็นกลุ่มนักเรียนที่จะเรียนเพื่อไปประกอบอาชีพที่ตั้งใจไว้ จึงทำให้ไม่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่จะทำร้ายตนเองจนอาจหมดอนาคตได้ เพราะการมีเพศสัมพันธ์แบบไม่ใช่คู่ที่แท้จริงของตนเองนั้น เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี จึงทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจมีพฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อ เอช ไอ วี ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับการศึกษาของ พนิดา เหมโลหะ (2544 : 111) ที่พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย กรุงเทพมหานครต่างกัน มีพฤติกรรมการปฏิบัติการป้องกันโรคเอดส์ไม่แตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ อุสา สังข์สอาด (2544 : บทคัดย่อ) ที่พบว่านักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีการปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องเพศแตกต่างกัน และไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ อาภากรณ์ เตชรัตน์ (2546 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีพฤติกรรมทางเพศแตกต่างกัน

สถานภาพสมรสของบิดามารดา

ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีสถานภาพสมรสของบิดามารดาต่างกัน มีพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 3 ที่ว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีสถานภาพสมรสของบิดามารดาต่างกัน มีพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี แตกต่างกัน อาจเนื่องมาจากเรื่องเพศเป็นเรื่องที่นักเรียนในวัยรุ่นต้องมีการรับรู้และสนใจเพศตรงข้าม การที่มีบิดามารดายังอยู่ด้วยกันจะช่วยชี้แนะให้นักเรียนมีความเข้าใจเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ที่ถูกต้อง ปลอดภัยจากการติดโรค และมีการปฏิบัติตนที่ถูกต้อง เนื่องจากบิดามารดาเคยมีประสบการณ์มาก่อน ส่วนนักเรียนที่มีครอบครัวหย่าร้าง ซึ่งบิดามารดาอาจจะไม่มีเวลาเอาใจใส่นักเรียน จึงต้องทำให้นักเรียนรับสภาพความรู้สึกแตกแยกของครอบครัว และอาจมีเจตคติที่ไม่ดีในเรื่องเพศ รวมทั้งบิดามารดาไม่มีโอกาสได้สอน แนะนำ พูดคุย และเป็นที่ปรึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติตนที่ถูกต้องในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์หรือการคบเพื่อนต่างเพศ ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีที่มีสถานภาพสมรสของบิดามารดาต่างกัน มีพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี แตกต่างกัน สอดคล้องกับการศึกษาของ จุฑามาศ นุชนารถ (2544 : 74 - 77) ที่พบว่า นักเรียนวัยรุ่นระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีบิดา มารดา แยก / หย่า หรือเสียชีวิต จะมีผลต่อการมีเพศสัมพันธ์และการคุมกำเนิดของกลุ่มนักเรียนวัยรุ่นระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ ในจังหวัดสุพรรณบุรี สอดคล้องกับการศึกษาของ อัญชลี คติอนุรักษ์ (2535 : 77 – 78) ที่พบว่า สถานภาพสมรสของบิดามารดา มีความสัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์ของนักศึกษาชายวิทยาลัยอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แต่ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ ยิ่งลักษณ์ วุฒิกุล (2544 : 116) ที่พบว่า สถานภาพสมรสของบิดามารดาไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางเพศที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ ของนักเรียนชายที่เข้าศึกษาวิชาทหาร จังหวัดราชบุรี

ความเพียงพอของรายได้ที่ได้รับขณะศึกษา

ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีความเพียงพอของรายได้ที่ได้รับขณะศึกษาต่างกัน มีพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 4 ที่ว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีความเพียงพอของรายได้ที่ได้รับขณะศึกษาต่างกัน มีพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากนักเรียนนายร้อยตำรวจมีรายได้เป็นเงินเดือนจากโรงเรียน และการอยู่ประจำในโรงเรียน ทำให้นักเรียนไม่มีความจำเป็นในการใช้จ่าย เพราะโรงเรียนได้อำนวยความสะดวก ในเรื่องของอาหารและที่พัก ประกอบกับโรงเรียนมีกฎระเบียบที่นักเรียนต้องปฏิบัติตามเวลา ทั้งในเรื่องการเรียน การฝึก และการพักผ่อน จึงส่งผลทำให้นักเรียนนาย

ร้อยตำรวจที่มีความเพียงพอรายได้ที่ได้รับขณะศึกษาต่างกัน มีพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ อาภากรณ์ เตชรัตน์ (2546 : 77 – 78) ที่พบว่า รายได้ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดสมุทรสาคร ต่างกันจะมีพฤติกรรมทางเพศไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับการศึกษาของ ยิ่งลักษณ์ วุฒิกุล (2544 : 116 –117) ที่พบว่า ความเพียงพอของรายได้ที่ได้รับขณะศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางเพศที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ ของนักเรียนชายที่เข้าศึกษาวิชาทหาร จังหวัดราชบุรี แต่ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ จุฑามาศ นุชนารถ (2531 : 74 – 77) ที่พบว่า รายได้ที่ได้รับมีความสัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนวัยรุ่นระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยผู้ที่มีรายได้มากกว่าจะเคยมีเพศสัมพันธ์มากกว่าผู้ที่มีรายได้น้อยกว่า โดยยิ่งได้รับค่าใช้จ่ายสูงอัตราการมีเพศสัมพันธ์ก็ยิ่งสูงขึ้นด้วย ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ ศุภจรี วจีภิวัตร (2533 : 92 – 97) ที่พบว่า เงินค่าใช้จ่ายที่ได้รับมีความสัมพันธ์กับการมีประสบการณ์ทางเพศของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ อัญชลี คตินุรักษ์ (2535 : 69) ที่พบว่า รายได้ที่ได้รับมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางเพศที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ของนักเรียนชายวิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ จุพารัตน์ ห้าวหาญ (2539 : 79 –80) ที่พบว่า รายได้ที่ได้รับมีความสัมพันธ์ต่อการมีเพศสัมพันธ์ของ นักเรียนวัยรุ่นชาย ในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดสุรินทร์

การใช้เวลาว่าง

ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีการใช้เวลาว่างต่างกัน มีพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 5 ที่ว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีการใช้เวลาว่างต่างกัน มีพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจาก นักเรียนนายร้อยตำรวจใช้เวลาว่างส่วนใหญ่ในการ เล่นกีฬา ดูโทรทัศน์ อ่านหนังสือ และฟังวิทยุ ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้เป็นกิจกรรมที่มีประโยชน์ และไม่ได้ชักจูงให้มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ การใช้เวลาว่างที่ต่างกันจึงไม่ส่งผลให้พฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอช ไอ วี แตกต่างกัน ซึ่งการศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับการศึกษาของ ยิ่งลักษณ์ วุฒิกุล (2544 : 117) ที่พบว่า การใช้เวลาว่างไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางเพศที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ ของนักเรียนชายที่เข้าศึกษาวิชาทหารในจังหวัดราชบุรี แต่ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ ปฐม นวลคำ และอิทธิพล มูลฟอง (2543 : 32 – 46) ที่พบว่าปัจจัยด้านการใช้เวลาว่าง ได้แก่ กิจกรรมในวันหยุด กิจกรรมหลังเลิกเรียน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย

ความรู้เรื่องเพศศึกษา

ผลการศึกษาพบว่า ความรู้เรื่องเพศศึกษามีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ของนักเรียนนายร้อยตำรวจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 6 ที่ว่า ความรู้เรื่องเพศศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ของนักเรียนนายร้อยตำรวจ อธิบายได้ว่า การที่นักเรียนนายร้อยตำรวจมีความรู้เรื่องเพศศึกษาดีไม่ได้หมายความว่าจะมีพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ดีตามไปด้วย เป็นไปได้ว่าความรู้เรื่องเพศศึกษาของนักเรียนนายร้อยตำรวจที่ศึกษาครั้งนี้อยู่ในระดับปานกลางนั้น อาจจะเป็นความรู้ที่ตนเองเป็นผู้แสวงหา ไม่ใช่ความรู้ที่ได้มาจากการเรียนในสถานศึกษา จึงเป็นเรื่องที่ไม่ถูกต้องสมบูรณ์ และความรู้อย่างเดียวอาจจะไม่เพียงพอสำหรับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ความรู้กับพฤติกรรมดังกล่าวจึงไม่มีความสัมพันธ์กัน ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ ลำยอง หอมกลิ่นเทียน (2542 : 89) ที่พบว่า ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักศึกษาสายวิชาบริหารธุรกิจ มีความสัมพันธ์กันทางบวกในการป้องกันโรคเอดส์ ซึ่งไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ พัชรินทร์ บางท่าไม้ (2535 : 81 – 87) ที่พบว่า ความรู้เรื่องโรคเอดส์ มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกกับพฤติกรรมการป้องกันการติดเชื้อเอดส์ของพนักงานและคนงานชายในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดสระบุรี และไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ ยินดี อิสสระโชติ (2542 : 338) ที่พบว่า การมีความรู้ดีเรื่องโรคเอดส์ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมป้องกันตนเองให้ปลอดโรคเอดส์ ของเยาวชนไทยกลุ่มที่ศึกษาและกลุ่มที่ทำงานแล้วในจังหวัดสงขลา

ค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส

ผลการศึกษาพบว่า ค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ของนักเรียนนายร้อยตำรวจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 7 ที่ว่า ค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส มีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ของนักเรียนนายร้อยตำรวจ อาจกล่าวได้ว่า แม้นักเรียนนายร้อยตำรวจจะมีค่านิยมในการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสในระดับปานกลาง เพราะถือว่าการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสเป็นเรื่องปกติไม่ใช่เรื่องเสียหายแต่อย่างใด แต่ก็มีพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ได้ เนื่องจากนักเรียนนายร้อยตำรวจมีการรับรู้เกี่ยวกับผลของการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส ได้แก่ การตั้งครรภ์ก่อนสมรส การติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และการติดเชื้อ เอช ไอ วีในระดับสูง การศึกษาครั้งนี้จึงพบว่าค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส

มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ของนักเรียนนายร้อยตำรวจ

การรับรู้เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์

ผลการศึกษาพบว่า การรับรู้เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ของนักเรียนนายร้อยตำรวจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 8 ที่ว่า การรับรู้เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอช ไอ วี ของนักเรียนนายร้อยตำรวจ อธิบายได้ว่า การรับรู้ภาวะสุขภาพมีความเกี่ยวข้องกับการกระทำพฤติกรรมสุขภาพ โดยบุคคลที่รู้ว่าตนเองมีสุขภาพดี จะมีความโน้มเอียงที่จะกระทำพฤติกรรมสุขภาพบ่อยกว่าหรือจริงจังกว่าบุคคลที่รับรู้ว่าตนเองมีสุขภาพไม่ดี และอาจเนื่องจากการรับรู้ภาวะสุขภาพ และความเจ็บป่วยมีอิทธิพลต่อการแสดงออกในทางปฏิบัติตนเพื่อสุขภาพ (ดรุณี ภูษณสุวรรณศรี. 2540 : 126 ; อ้างอิงจาก Rokeach. 1970 : 112) การที่นักเรียนนายร้อยตำรวจรับรู้เกี่ยวกับผลของการมีเพศสัมพันธ์ว่าจะมีผลกระทบทั้งทางด้านการเรียนและด้านสุขภาพ เช่น การมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสทำให้เสียการเรียน การมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสทำให้ถูกทอดทะเบียนจากการเป็นนักเรียนนายร้อยตำรวจ การมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสทำให้ติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และรวมทั้งการติดเชื้อ เอช ไอ วี จึงส่งผลให้นักเรียนนายร้อยตำรวจมีพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ จารุรัตน์ เจียมประชานากร (2537 : ก – ข) ที่พบว่า การรับรู้เกี่ยวกับความรุนแรงของโรคเอดส์มีความสัมพันธ์เชิงลบกับพฤติกรรมเสี่ยงด้านเพศสัมพันธ์ ของนักเรียนอาชีวศึกษาชายสังกัดกรมอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร สอดคล้องกับการศึกษาของ กุลยา สุหร่ายพรหม (2538 : 104 – 106) ที่พบว่า การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์และการรับรู้ความรุนแรงของการติดเชื้อเอดส์ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญและสายอาชีพ และสอดคล้องกับการศึกษาของ ดรุณี ภูษณสุวรรณศรี (2540 : 126) ที่พบว่า การรับรู้ผลของการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน

การเข้าถึงแหล่งสถานเริงรมย์

ผลการศึกษาพบว่า การเข้าถึงแหล่งสถานเริงรมย์ ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ของนักเรียนนายร้อยตำรวจ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 9 ที่ว่า การเข้าถึงแหล่งสถานเริงรมย์ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม

ป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ของนักเรียนนายร้อยตำรวจ จากการศึกษาครั้งนี้พบว่านักเรียนนายร้อยตำรวจ เที่ยวสถานเริงรมย์ประเภท ศูนย์การค้าบ่อยที่สุดและรองลงมา คือ โรงภาพยนตร์ และมีส่วนน้อยที่จะไปเที่ยว เธค คาราโอเกะ บาร์ และไนท์คลับ ซึ่งเป็นแหล่งสถานเริงรมย์ยามราตรี แต่เนื่องจากนักเรียนนายร้อยตำรวจต้องอยู่ในโรงเรียนนายร้อยตำรวจ ที่จัดเป็นโรงเรียนประจำ มีตารางปฏิบัติกิจกรรมอย่างเคร่งครัด สามารถออกนอกโรงเรียนได้เฉพาะวันหยุดเสาร์-อาทิตย์ และวันหยุดนักขัตฤกษ์เท่านั้น จึงมีโอกาสในการเข้าถึงแหล่งสถานเริงรมย์ได้น้อยกว่าบุคคลทั่วไป การเข้าถึงแหล่งสถานเริงรมย์ใดๆ จึงเป็นไปได้ยาก และพบว่าการเข้าถึงแหล่งสถานเริงรมย์ ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วีด้วย นั่นคือ แม้ว่าจะมีการเข้าถึงแหล่งสถานเริงรมย์ แต่ก็มิได้หมายความว่าจะมีหรือไม่มีพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี นั่นคือ พฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ไม่ได้ขึ้นอยู่กับการเข้าถึงแหล่งสถานเริงรมย์

การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์

ผลการศึกษาพบว่าการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ของนักเรียนนายร้อยตำรวจ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 10 ที่ว่า การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ของนักเรียนนายร้อยตำรวจ อาจเนื่องจากนักเรียนนายร้อยตำรวจได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ จากโทรทัศน์ วีดิทัศน์ ซีดี เป็นส่วนใหญ่ รองลงมาคือ สิ่งพิมพ์ สื่อบุคคล คอมพิวเตอร์และอินเตอร์เนต หนังสือวิชาการ และวิทยุ ซึ่งสื่อข่าวสารเกี่ยวกับการศึกษาในครั้งนี้ หมายถึง ข่าวสารทุกชนิด ซึ่งนักเรียนนายร้อยตำรวจจะได้รับ อาจจะมีทั้งข้อมูลทางบวกหรือข้อมูลทางลบก็ตาม สื่อเหล่านี้ปัจจุบันไม่ใช่สิ่งที่หายาก บุคคลทั่วไปก็มีโอกาสได้รับสื่อเหล่านั้นอยู่แล้ว ดังนั้นการจะมีพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอช ไอ วี จึงไม่ได้ขึ้นอยู่กับการได้รับข้อมูลข่าวสารจากสื่อดังกล่าว ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ นิศารัตน์ ทองอุปการ (2538 : บทคัดย่อ) ที่พบว่าพฤติกรรมการเปิดรับทีวี ภาพยนตร์ วีดิทัศน์ วิทยุ และนิตยสาร ไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อเรื่องเพศ ของวัยรุ่นชายเขตกรุงเทพมหานคร สอดคล้องกับการศึกษาของ ชาติ แจ่มนุช (2538 : 137) ที่พบว่า ปัจจัยด้านการเปิดรับข้อมูลข่าวสารทางเพศจากสื่อมวลชนไม่มีความสัมพันธ์กับ ค่านิยมการสำส่อนทางเพศของเยาวชนชาย สอดคล้องกับการศึกษาของ ธรรมนูญ กิติกุล (2542 : 111) ที่พบว่า การรับข่าวสารในเรื่องเพศไม่มีความสัมพันธ์กับค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนนายร้อยตำรวจ แต่ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ กุลยา สุหร่ายพรหม (2538 : 101 - 102) ที่พบว่า การดูภาพยนตร์

โป๊มีความสัมพันธ์กับ พฤติกรรมการป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์ ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ และสายอาชีพ

ทักษะการปฏิบัติตัวต่อเพศตรงข้าม

ผลการศึกษาพบว่า ทักษะการปฏิบัติตัวต่อเพศตรงข้าม มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ของนักเรียนนายร้อยตำรวจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 11 ที่ว่า ทักษะการปฏิบัติตัวต่อเพศตรงข้าม มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ของนักเรียนนายร้อยตำรวจ ทั้งนี้อาจเนื่องจากโรงเรียนนายร้อยตำรวจมีข้อปฏิบัติต่อเพศตรงข้ามตามบทบัญญัติ 40 ประการ ของสุภาพบุรุษสามพราน (ระเบียบโรงเรียนนายร้อยตำรวจ. 2535 : 65) ซึ่งหมายถึง มีทักษะการปฏิบัติตัวต่อเพศตรงข้าม ให้เกียรติ ยกย่อง และไม่ล่วงเกินเพศตรงข้าม นั่นคือ เมื่อมีทักษะการปฏิบัติตัวต่อเพศตรงข้ามก็จะมี พฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ด้วย สอดคล้องกับการศึกษาของอุมาภรณ์ ภัทรวาณิชย์ (2538 : 65) ที่พบว่า การปฏิบัติตนต่อเพศตรงข้ามมีความสัมพันธ์ ต่อพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เสี่ยงของนักเรียนสายสามัญ อาชีวศึกษา อุดมศึกษา

ความสัมพันธ์ในครอบครัว

ผลการศึกษาพบว่า ความสัมพันธ์ในครอบครัว มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ของนักเรียนนายร้อยตำรวจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 12 ที่ว่า ความสัมพันธ์ในครอบครัว มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ของนักเรียนนายร้อยตำรวจ อธิบายได้ว่า ครอบครัวจัดเป็นสภาพแวดล้อมที่มีอิทธิพลมากที่สุดต่อพฤติกรรมของเด็กและเยาวชน โดยเฉพาะสังคมไทย เนื่องจากครอบครัวเป็นสถาบันแห่งแรกและสำคัญที่สุดในการฝึกอบรม สั่งสอน และสร้างบุคลิกภาพให้กับเด็กและเยาวชน ครอบครัวที่ดีย่อมช่วยป้องกันหรือลดปัญหาที่จะเกิดขึ้นกับสังคมโดยรวม และครอบครัวที่มีสัมพันธภาพที่ดี ช่วยสร้างความผาสุก ความราบรื่น ความมั่นคง และความเป็นปึกแผ่นให้แก่ประเทศชาติได้ (กุลวรรณ นุ้ยจันทร์. 2530 : 5 – 7) หากครอบครัวมีความสัมพันธ์ไม่ดีมีการทะเลาะเบาะแว้งระหว่างคนในครอบครัว โดยเฉพาะครอบครัวที่แตกแยกสมาชิกในครอบครัวขาดความเข้าใจและสนใจซึ่งกันและกัน วัยรุ่นไม่มีที่ปรึกษา ไม่มีที่พึ่งพิง จึงหาทางออกโดยพึ่งพาสิ่งอื่น และอาจชักจูงให้มีพฤติกรรมเสี่ยงได้ การศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับการศึกษาของนิศารัตน์ ทองอุปการ (2538 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า การสื่อสารในครอบครัวแบบเปิด คือ มีการพูดคุยสื่อสารกันมากระหว่างสมาชิกในครอบครัว มีความสัมพันธ์กับการที่วัยรุ่นจะมีทัศนคติต่อ

เรื่องเพศในเชิงบวก และสอดคล้องกับการศึกษาของ สกล วรเจริญศรี (2545 : 64) ที่พบว่า ถ้าพ่อแม่หรือผู้ปกครอง มีความเอาใจใส่และแสดงความรัก มีการพูดคุยเกี่ยวกับเรื่องเพศศึกษากับบุตร อบรมสั่งสอนอย่างมีเหตุผล เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็น ดูแลเอาใจใส่การคบเพื่อนต่างเพศ ตลอดจนร่วมทำกิจกรรมต่างๆ กับสมาชิกในครอบครัว สิ่งเหล่านี้จะช่วยส่งเสริมให้บุตรมีพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมได้

การถูกชักชวนให้มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ

ผลการศึกษาพบว่า การถูกชักชวนให้มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรม ป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ของนักเรียนนายร้อยตำรวจ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 13 ที่ว่า การถูกชักชวนให้มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ มีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ของนักเรียนนายร้อยตำรวจ อธิบายได้ว่า ถึงแม้นักเรียนนายร้อยตำรวจจะเป็นวัยรุ่นซึ่งได้รับอิทธิพลจากกลุ่มเพื่อนก็ตาม แสดงว่ายังมีปัจจัยภายในตนเอง นั่น คือ การรับรู้เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ ซึ่งจากผลการศึกษาพบว่า การรับรู้เกี่ยวกับการติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และการติดเชื้อ เอช ไอ วี อยู่ในระดับสูง ส่งผลให้นักเรียนนายร้อยตำรวจเมื่อถูกชักชวนให้มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ก็ยังมีพฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อ เอช ไอ วี ด้วย การศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับการศึกษาของ จารุรัตน์ เจียมประชานากร (2537 : ก – ข) ที่พบว่า การมีเพื่อนสนิทที่มีเพศสัมพันธ์กับคนรัก มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมป้องกันโรคเอดส์ของนักเรียนอาชีวศึกษาชาย ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ ยิ่งลักษณ์ วุฒิกุล (2544 : 122 – 126) ที่พบว่า ปัจจัยด้านการคบเพื่อนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ และการถูกชักชวนให้มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ มีความสัมพันธ์กับ พฤติกรรมทางเพศที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ ของนักศึกษาชายที่เข้าศึกษาวิชาทหารใน จังหวัดราชบุรี และไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ กุลยา สุหร่าย พรหม (2538 : 117) ที่พบว่า พฤติกรรมเสี่ยงของเพื่อนสนิท/เพื่อนในกลุ่ม มีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์ ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญและสายอาชีพ

ข้อเสนอแนะ

เพื่อเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนนายร้อยตำรวจมีพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี อย่างถูกต้องเหมาะสมและอยู่ในระดับดี ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. จากการศึกษาครั้งนี้ พบว่านักเรียนนายร้อยตำรวจมีความรู้เรื่องเพศศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง และมีพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี อยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ดังนั้นจึงควรส่งเสริมให้สถานศึกษามีการเผยแพร่ความรู้เรื่องเพศศึกษา มีการปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอน เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่จะเพิ่มทักษะชีวิตให้กับนักเรียน เพื่อให้มีพฤติกรรมการปฏิบัติเพื่อป้องกันตนเองและหลีกเลี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี

2. จากการศึกษาพบว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจมีค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสอยู่ในระดับปานกลาง แสดงว่ายังมีนักเรียนนายร้อยตำรวจจำนวนหนึ่งที่กระทำการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส และก็อาจจะไม่มีพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ดังนั้นจึงควรมีการเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดจากการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส เช่น การติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ รวมถึงการติดเชื้อ เอช ไอ วี ผ่านสื่อมวลชน เช่น โทรทัศน์ สิ่งพิมพ์ และอินเตอร์เนต เป็นต้นเพื่อปลูกฝังค่านิยม สร้างกระแสสังคมให้มีพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี อย่างถูกต้องและเหมาะสม

3. จากการศึกษาพบว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจมีพฤติกรรมป้องกันการการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี อยู่ในระดับปานกลาง จึงควรมีการส่งเสริมให้สถานศึกษามีนโยบาย การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาโรคเอดส์ โดยใช้กระบวนการของรูปแบบด้านสุขภาพและสังคม ได้แก่ กระบวนการเรียนรู้และกระบวนการศึกษาอบรมเพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้อง เพื่อนำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางเพศที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี เพื่อเพิ่มระดับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ทำการวิจัยพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ในกลุ่ม ชาย – หญิง โดยเฉพาะในกลุ่มนอกระบบการศึกษา

2. ควรมีการศึกษาประสิทธิภาพของสื่อที่ใช้ในการรณรงค์ เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคเอดส์

3. ทำการศึกษาในเรื่องของการจัดโปรแกรมการเรียนการสอนเรื่องเพศ และเพศศึกษา หรือการฝึกทักษะชีวิต เพื่อใช้ป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี เป็นแนวทางในการเรียนการสอน เรื่องเพศศึกษา และเป็นแนวทางในการปฏิบัติของนักเรียน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กมลา แสงศรีทอง. (2526). *สภาวะการณ์ของคนชราในครอบครัวไทย : กรณีศึกษากลุ่มคนชราในสถานสงเคราะห์บางแค.* วิทยานิพนธ์ สค.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.

กรองทิพย์ หวังสู้ศึก. (2541). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมป้องกันโรคเอดส์ของคนงานก่อสร้าง จังหวัดระยอง.* วิทยานิพนธ์ วท.ม. (สาธารณสุขศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2541). *คู่มือการจัดกิจกรรมทักษะชีวิตเพื่อป้องกันสารเสพย์ติดสำหรับกลุ่มเป้าหมายการศึกษานอกโรงเรียน.* กรุงเทพฯ : กรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงฯ.

กระทรวงสาธารณสุข. (2533). *คู่มือการปฏิบัติงานเรื่องแนวทางการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคเอดส์.* พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

_____. (2542). *แนวคิดทฤษฎีและการนำไปใช้ในการดำเนินงานสุขศึกษาและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ.* นนทบุรี : โรงพิมพ์กองสุขศึกษา กระทรวงฯ.

_____. (2542). *รู้ทันเอดส์.* พิมพ์ครั้งที่ 7. นนทบุรี : กองโรคเอดส์ กรมควบคุมโรคติดต่อ กระทรวงฯ.

_____. (2543). *สรุปสถานการณ์ผู้ป่วยเอดส์และผู้ติดเชื้อที่มีอาการในประเทศไทย ถึงวันที่ 31 กรกฎาคม 2543.* นนทบุรี : กองระบาดวิทยา กระทรวงฯ.

_____. (2545). *สรุปผลการเฝ้าระวังพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ : รายงานการเฝ้าระวังโรคประจำเดือน.* กองระบาดวิทยา กระทรวงฯ

_____. (2545). "การเฝ้าระวังพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอช ไว วี กลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 สังกัดกรมสามัญศึกษาใน 20 จังหวัด รอบที่ 7 พ.ศ.2544," *วารสารโรคเอดส์.* 14(2).

_____. (2546). *ปรับวิถีชีวิตคนไทย รวมใจสร้างสุขภาพ : การประชุมวิชาการสุขศึกษาแห่งชาติ ครั้งที่ 11 วันที่ 7-9 พฤษภาคม 2546.* นนทบุรี : กองสุขศึกษา กระทรวงฯ.

_____. (2546). *สรุปสถานการณ์ผู้ป่วยเอดส์และผู้ติดเชื้อที่มีอาการในประเทศไทย ถึงวันที่ 31 พฤษภาคม 2546.* นนทบุรี : กองสุขศึกษา กระทรวงฯ.

ก่อ สวัสดิพานิช. (2519). *วัยรุ่นกับค่านิยมและระบบศีลธรรม.* กรุงเทพฯ : กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.

บรรณานุกรม

กมลา แสงศรีทอง. (2526). *สภาวะการณ์ของคนชราในครอบครัวไทย : กรณีศึกษากลุ่มคนชราในสถานสงเคราะห์บางแค.* วิทยานิพนธ์ สค.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.

กรองทิพย์ หวังสู้ศึก. (2541). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมป้องกันโรคเอดส์ของคนงานก่อสร้าง จังหวัดระยอง.* วิทยานิพนธ์ วท.ม. (สาธารณสุขศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2541). *คู่มือการจัดกิจกรรมทักษะชีวิตเพื่อป้องกันสารเสพย์ติดสำหรับกลุ่มเป้าหมายการศึกษานอกโรงเรียน.* กรุงเทพฯ : กรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงฯ.

กระทรวงสาธารณสุข. (2533). *คู่มือการปฏิบัติงานเรื่องแนวทางการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคเอดส์.* พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

_____. (2542). *แนวคิดทฤษฎีและการนำไปใช้ในการดำเนินงานสุขศึกษาและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ.* นนทบุรี : โรงพิมพ์กองสุขศึกษา กระทรวงฯ.

_____. (2542). *รู้ทันเอดส์.* พิมพ์ครั้งที่ 7. นนทบุรี : กองโรคเอดส์ กรมควบคุมโรคติดต่อ กระทรวงฯ.

_____. (2543). *สรุปสถานการณ์ผู้ป่วยเอดส์และผู้ติดเชื้อที่มีอาการในประเทศไทย ถึงวันที่ 31 กรกฎาคม 2543.* นนทบุรี : กองระบาดวิทยา กระทรวงฯ.

_____. (2545). *สรุปผลการเฝ้าระวังพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ : รายงานการเฝ้าระวังโรคประจำเดือน.* กองระบาดวิทยา กระทรวงฯ

_____. (2545). "การเฝ้าระวังพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอช ไว วี กลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 สังกัดกรมสามัญศึกษาใน 20 จังหวัด รอบที่ 7 พ.ศ.2544," *วารสารโรคเอดส์.* 14(2).

_____. (2546). *ปรับวิถีชีวิตคนไทย รวมใจสร้างสุขภาพ : การประชุมวิชาการสุขศึกษาแห่งชาติ ครั้งที่ 11 วันที่ 7-9 พฤษภาคม 2546.* นนทบุรี : กองสุขศึกษา กระทรวงฯ.

_____. (2546). *สรุปสถานการณ์ผู้ป่วยเอดส์และผู้ติดเชื้อที่มีอาการในประเทศไทย ถึงวันที่ 31 พฤษภาคม 2546.* นนทบุรี : กองสุขศึกษา กระทรวงฯ.

ก่อ สวัสดิพานิช. (2519). *วัยรุ่นกับค่านิยมและระบบศีลธรรม.* กรุงเทพฯ : กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.

กาญจนา ปฏิยุทธ. (2541). *ค่านิยมเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศและอำนาจแห่งตนในการควบคุมทางสุขภาพที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ของนักเรียนวัยรุ่นในจังหวัดนครศรีธรรมราช.* วิทยานิพนธ์ สค.ม. (สังคมศาสตร์การแพทย์และสาธารณสุข). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.

การคาดประมาณจำนวนผู้ติดเชื้อเอดส์ในประเทศไทย. (2546, 11 กุมภาพันธ์). (Online). Available : *http://www.cdcnet.moph.go.th/cdcdept/Aids/situation/filnalth.html*

กุลยา สุหร่ายพรหม. (2528). *ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ และสายอาชีพในเขตอำเภอเมืองจังหวัดอุดรธานี.* วิทยานิพนธ์ วท.ม. (วิทยาการระบาด). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.

กุลวรรณ วิทยาวงศ์รุจิ. (2526). *ความสัมพันธ์ระหว่างสัมพันธภาพในครอบครัวและการปรับตัว.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

จรรยา ดวงแก้ว. (2539). *ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย.* วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (สุขศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

จรรยา เศรษฐบุตร. (2529). "แนวคิดและทฤษฎีมนุษยวิทยาการแพทย์ : ความต่อเนื่องและการเปลี่ยนแปลงในรอบ 5 ปี," ใน *ทฤษฎีและการศึกษาทางสังคมวิทยา : มนุษย์วิทยาการแพทย์.* กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

_____. (2536). *ความสัมพันธ์ระหว่างอิทธิพลภายในครอบครัวและอิทธิพลภายนอกครอบครัวต่อค่านิยมทางเพศของวัยรุ่นหญิงในอำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ด. (พัฒนศึกษาศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

จารุรัตน์ เจียมประชานรากร. (2537). *ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมในการป้องกันโรคเอดส์ของนักเรียนอาชีวศึกษาชาย.* วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (ประชากรศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.

จินตนา เหลืองสุวาลัย. (2534). *ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้และเจตคติต่อโรคกับพฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อเอดส์ของวัยรุ่นในชุมชนแออัดแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร.* วิทยานิพนธ์ วท.ม. (พยาบาลศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.

จุฑามาศ นุชนารถ. (2531). *การมีเพศสัมพันธ์และการคุมกำเนิดของกลุ่มนักเรียนวัยรุ่นระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สายสามัญ ในจังหวัดกาญจนบุรี.* วิทยานิพนธ์ วท.ม. (การเจริญพันธุ์และการวางแผนประชากร). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.

จุรีรัตน์ ชำนาญพันธ์. (2535). "การตรวจวินิจฉัยโรคเอดส์ในห้องปฏิบัติการ," ใน *เอดส์ การดูแลรักษา.* กรุงเทพฯ : ดีไซร์.

จุพารัตน์ ห้าวหาญ. (2539). *พฤติกรรมทางเพศและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนวัยรุ่นชาย ในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดสุรินทร์.* วิทยานิพนธ์ วท.ม. (การเจริญพันธุ์และการวางแผนประชากร). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร

จันจิรา ไทยบัณฑิต. (2538). *การศึกษาเปรียบเทียบความรู้ เจตคติในเรื่องเพศศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชาย โรงเรียนหญิง และโรงเรียนสหศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร.* วิทยานิพนธ์ (สค.ม.). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.

จันทพงษ์ วะสี, รวงผึ้ง สุทเธนทร์ และประเสริฐ เอื้อวรากุล. (2541, กุมภาพันธ์). "ไวรัสก่อโรคภูมิคุ้มกันบกพร่องและโรคเอดส์," ใน *สารศิริราช.* 50(2) : 239-240.

จันทร์วิภา ดิลกสัมพันธ์. (2543). *เพศศึกษา.* กรุงเทพฯ : โสภณการพิมพ์.

จันทร์เพ็ญ ชูประภาวรรณ. (2543). *สุขภาพคนไทยปี พ.ศ.2543 : สถานะสุขภาพคนไทย.* กรุงเทพฯ : หมอชาวบ้าน.

ฉวีวรรณ สุขพันธ์โพธาราม. (2527). *พัฒนาการวัยรุ่นและบทบาทครู.* กรุงเทพฯ : มินตรา.

ชวนันท์ โฆสิต. (2536). *ผลการให้ความรู้เพื่อพัฒนาความสามารถตนเองในการป้องกันโรคเอดส์ของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี.* วิทยานิพนธ์ วท.ม. (สาธารณสุขศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.

ชาติ แจ่มนุช. (2538). *ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับค่านิยมการสำส่อนทางเพศของเยาวชนชาย* วิทยานิพนธ์ ศษงด. (ประชากรศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.

ชุลีพร อินทรไพบูลย์. (2536). *ค่านิยมเกี่ยวกับพฤติกรรมในเรื่องเพศของนักเรียนวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร.* วิทยานิพนธ์ วท.ม. (การเจริญพันธุ์และการวางแผนประชากร). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย.มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.

ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2541). *เทคนิคการใช้ สถิติเพื่อการวิจัย.* กรุงเทพ ฯ : เทพเนรมิตการพิมพ์.

ชัยยศ คุณานุสนธิ์. (2541). "ระบาดวิทยาของ HIV/AIDS และผลกระทบต่อประเทศไทย," ใน *เอดส์ : การวิจัยทางคลินิก*. กรุงเทพฯ : สหมิตรพริ้นติ้ง.

ชัยวัฒน์ ปัญจพงษ์. สุรีย์ กาญจนวงศ์ และจารุณี นะวิโรจน์. (2524). *เพศศึกษาแผนใหม่*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

ไชยวัฒน์ อึ้งเศรษฐพันธ์ และเกียรติ รักษ์รุ่งธรรม. (2541). "วัณโรคและการติดเชื้อ HIV," ใน *เอดส์ : การวิจัยทางคลินิก*. กรุงเทพฯ : สหมิตรพริ้นติ้ง.

ณัฐวดี วิถีธรรม. (2539). *ทัศนคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสของนักเรียนวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

ดารุณี ภูษณสุวรรณศรี. (2540). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสของนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ วท.ม. สุขศึกษา (สาธารณสุขศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.

เด็มศิริ บุญยสิงห์. (2526). "วัยรุ่นและการปรับตัว," ใน *เพศศึกษา : สมาคมวางแผนครอบครัวแห่งประเทศไทย*. กรุงเทพฯ : วิบูลย์กิจ.

ทัศนีย์ ทองก้อน. (2542). *ความรู้และเจตคติเกี่ยวกับเรื่องเพศของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 แผนกบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลในเขตกรุงเทพมหานคร*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (สุขศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

ธรรมนูญ กิติกุล. (2542). *ค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักเรียนนายร้อยตำรวจ*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (ประชากรศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.

ธีระ ทองสง, จตุพล ศรีสมบูรณ์ และอภิชาติ โอพารรัตน์ชัย. (2539). *นรีเวชวิทยา (ฉบับสอบบอร์ด)*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : พี.บี. ฟอเรน บุ๊คส์ เซ็นเตอร์.

นภาพร มัธยมางกูร. (2539). *เอกสารคำสอนวิชาเพศศึกษา*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาสุขศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

นิยม บุญมี. (2530). *ครอบครัวสัมพันธ์*. มหาสารคาม : คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม.

นิศารัตน์ ทองอุปการ. (2538). *ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัวและทัศนคติต่อเรื่องเพศของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร.* วิทยานิพนธ์ วารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.

_____. (2539). *ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัวและทัศนคติต่อเรื่องเพศของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร.* ว.ศ.ม.

บุษยา ใจสว่าง. (2533, มีนาคม-เมษายน). "ครอบครัว : เหตุใดจึงล่มสลาย," ใน *ประชาสงเคราะห์.* 43(2) : 16-19.

ปฐม นวลคำ และอิทธิพล มูลฟอง. (2543). "ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.5) จังหวัดแม่ฮ่องสอน," *วารสารสวนปรุง.* 16(2) : 32 – 46.

ประคอง กรรณสูตร. (2529). *สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์.* กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

_____. (2542). *สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์.* กรุงเทพฯ : พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประพิมพร อันพาพรหม. (2543). *การศึกษาค่านิยมทางเพศและพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร.* วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (สุขศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

ประพันธ์ ภานุภาค. (2537). "โรคเอดส์," ใน *วิทยาภูมิคุ้มกัน.* กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ประพันธ์ ภานุภาค. (2539). *โรคเอดส์และตัวท่าน ปี 2539.* กรุงเทพฯ : โครงการโรคเอดส์ สภากาชาดไทยและคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ประภาพร โอภาสสวัสดิ์. (2538). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนอาชีวศึกษาในจังหวัดชลบุรี.* ปริญญานิพนธ์ สค.ม. (สังคมวิทยา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

ประภาเพ็ญ สุวรรณ และสวิง สุวรรณ. (2532). *พฤติกรรมศาสตร์ พฤติกรรม สุขภาพและสุขศึกษา.* กรุงเทพฯ : เจ้าพระยาการพิมพ์.

ปวีณา สายสูง. (2541). *พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษาในจังหวัดน่าน.* วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร

พนม เกตุมาน. (2535). *สุขใจกับลูกวัยรุ่น.* กรุงเทพฯ : แปลนพับลิชชิ่ง.

พนิดา เหมโลหะ. (2544). *พฤติกรรมการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันโรคเอดส์ ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตกรุงเกษม สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (สุขศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์.* พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : เจริญผล.

พนัส หันนาคินทร์. (2533). *การสอนค่านิยมและจริยธรรม.* พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : พิฆเนศ.

พรทิพย์ ศิริภัทราชัย. (2539). *พฤติกรรมสุขภาพเกี่ยวกับเรื่องเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร และโรงเรียนบดินเดชา (สิงห์ สิงหเสนีย์).* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (สุขศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์. (2538). *จิตวิทยาครอบครัว.* พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พรรณพิไล ศรีอาภรณ์. (2537). *การพยาบาลครอบครัววิกฤต : การตั้งครรภ์ในวัยรุ่น.* เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

พิพัฒน์ ลักษมีจรัลกุล. (2541). "โรคเอดส์และการติดเชื้อ เอช ไอ วี," ใน *โรคติดเชื้อ.* พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โฮลิสติกพับลิชชิ่ง จำกัด.

พิไลพันธ์ พุธวัฒนะ. (2541). *เอช ไอ วี และจุลชีพฉวยโอกาส.* กรุงเทพฯ : อักษรสมัย.

พัชริน ดำรงกิตติกุล และคณะ. (2535). "พฤติกรรมทางเพศที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ในกลุ่มนักศึกษาระดับอุดมศึกษา ในจังหวัดเชียงใหม่," ใน *รวมผลงานวิจัยเกี่ยวกับโรคเอดส์ พ.ศ.2531-2537.* กรุงเทพฯ : กองโรคเอดส์ กรมควบคุมโรคติดต่อ กระทรวงสาธารณสุข.

พัชรินทร์ บางท่าไม้. (2535). *ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์ของพนักงานและคนงานในโรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดราชบุรี.* วิทยานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร

พัทยา สายหู. (2538). *กลไกทางสังคม.* พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เพ็ญแข ประจนปัจจนึก และอ้อมเดือน สดมณี. (2529). *รายงานการวิจัยค่านิยมของชาวชนบทไทย : เปรียบเทียบค่านิยมทางวัตถุกับค่านิยมทางระเบียบประเพณี.* กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

มานพ คณะโต. (2541). *พฤติกรรมทางเพศ.* กรุงเทพฯ : องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.

ยินดี อิสสระโชติ. (2542). "ความรู้และพฤติกรรมในการป้องกันตนเองให้ปลอดภัยจากโรคเอดส์ของเยาวชนไทย กลุ่มที่กำลังศึกษา และกลุ่มทำงานแล้ว ในจังหวัดสงขลา ปี 2539," ใน *รวบรวมและวิเคราะห์ผลงานวิจัยเกี่ยวกับโรคเอดส์ในประเทศไทย พ.ศ. 2536 – 2540.* บรรณาธิการโดย วินุช พูลเจริญ และคณะ. กรุงเทพฯ : กองโรคเอดส์ กรมควบคุมโรคติดต่อ กระทรวงสาธารณสุข. หน้า 338.

ยิ่งลักษณ์ วุฒิกุล. (2544). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ ของนักศึกษาที่ศึกษาวิชาทหาร ในจังหวัดราชบุรี. ปริญญานิพนธ์ วท.ม. (สุขศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

ยุทธนา ภาระนันท์. (2546). *การศึกษาและพัฒนาพฤติกรรมป้องกันเอดส์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนบางกะปิ กรุงเทพมหานคร.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

โยธิน ศันสนยุทธ์ และคณะ. (2533). *จิตวิทยา.* กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.

ระวีวรรณ แสงฉาย. (2538). *การให้ความรู้เรื่องเพศศึกษา.* กรุงเทพฯ : ที.พี.พริ้นท์.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2539). *พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525.* พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.

รัตนา พุ่มสวรรค์. (2544). *ค่านิยมต่อพฤติกรรมทางเพศของนักศึกษาปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (สุขศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

โรงเรียนนายร้อยตำรวจ. (2535). *ระเบียบโรงเรียนนายร้อยตำรวจว่าด้วยการปกครองบังคับบัญชานักเรียนนายร้อยตำรวจ พ.ศ.2535.* ถ่ายเอกสาร

_____. (2538). *ระเบียบการทั่วไปและวิธีสมัครเข้าเป็นนักเรียนเตรียมทหารในส่วนของกรมตำรวจ.* ถ่ายเอกสาร

_____. (2538). *ระเบียบการทั่วไปและวิธีสมัครเข้าเป็นนักเรียนนายร้อยตำรวจ.* ถ่ายเอกสาร.

ลำยอง หอมกลิ่นเทียน. (2542). *พฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ของนักเรียนสายวิชาบริหารธุรกิจ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (สุขศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาศรีนครินทรวิโรฒ.. ถ่ายเอกสาร.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2538). *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา.* พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

วสันต์ ศิลปสุวรรณ และพิมพ์พรรณ ศิลปสุวรรณ. (2541). *การวางแผนและประเมินผลโครงการส่งเสริมสุขภาพ : ทฤษฎีและการปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.

วิชาญ รุ่งอุทัย. (2533). *ปัจจัยที่ความสัมพันธ์กับความคิดเห็นในเรื่องพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น*. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (สาธารณสุขศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.

วิชัย โชควิวัฒน์. (2543). *เอดส์ 2543*. กรุงเทพฯ : สำนักงานปฏิรูประบบสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข.

วิเชียร เกตุสิงห์. (2530). *หลักการสร้างและวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

_____. (2538, กุมภาพันธ์-มีนาคม). "ค่าเฉลี่ยกับการแปลความหมาย : เรื่องง่ายๆ ที่บางครั้งก็พลาด," *ข่าวสารการวิจัยทางการศึกษา*. 8(3) : 8-11.

วิทยา นาควัชระ. (2527). *รู้จักชีวิต*. กรุงเทพฯ : ส่งเสริมพัฒนา.

_____. (2531). "การอบรมเลี้ยงดูเด็กวัยรุ่น," ใน *เอกสารประกอบการสอนชุดพัฒนาการเด็กและการเลี้ยงดู*. หน่วยที่ 1-7. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : ประชาชน.

_____. (2544). *ตอบปัญหาการเลี้ยงลูกและวัยรุ่น*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : อัมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.

วิทย์ เที่ยงบูรณธรรม. (ม.ป.ป.). *โรคเอดส์และเภสัชภัณฑ์ที่ใช้ควบคุม*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

วิศิษฐ์ วังวิญญู. (2518). *วัยรุ่นกับปัญหาทางเพศ*. กรุงเทพฯ : เคล็ดไทย.

วีณา แสงจันทร์. (2536). *ประสิทธิผลของโครงการอบรมเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมป้องกันโรคเอดส์ในเด็กนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (สาธารณสุขศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.

วันทนีย์ วาสิกะสิน. (2526). *ปัญหาพฤติกรรมทางเพศของมนุษย์กับงานสังคมสงเคราะห์*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

_____. (2527). *ปัญหาพฤติกรรมทางเพศของมนุษย์กับงานสังคมสงเคราะห์*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ศุภจรี วจีภิวัฒน์. (2533). ความรู้ ทัศนคติ ประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องเพศและโรคเอดส์ การศึกษานักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ สค.ม. (วิจัยประชากรและสังคม). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.

สกล วรเจริญศรี. (2545). *การศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนวัยรุ่น*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

สถาพร มานัสสถิตย์. (2538). *ถามตอบปัญหาโรคเอดส์*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : รุ่งเรืองรัตน์พริ้นติ้ง จำกัด.

สมบัติ มหารศ. (2520). *การสอนค่านิยม*. มหาสารคาม : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม.

สมาคมคหเศรษฐศาสตร์แห่งประเทศไทย. (2518). *ครอบครัวสัมพันธ์*. กรุงเทพฯ : วิบูลย์กิจ.

สร้อยวลัย สุขดา. (2543). การศึกษาค่านิยมทางเพศ และพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ. วิทยานิพนธ์ คศ.ม. (สุขศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

สุชา จันทร์เอม. (2527). *จิตวิทยาพัฒนาการ*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

_____. (2539). *จิตวิทยาวัยรุ่น*. กรุงเทพฯ : แพร่พิทยา.

_____. (2542). *จิตวิทยาทั่วไป*. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

สุชาติ โสมประยูร. (2531). *เพศศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

สุชาติ โสมประยูร และวรรณี โสมประยูร. (2531). *เพศศึกษา*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

สุณี รักษาเกียรติศักดิ์. (2539). *การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย เอส พี เอส เอส*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์คอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สุธีรา นุ้ยจันทร์. (2530). *การศึกษาบทบาทของครอบครัวในการดูแลครอบครัวผู้สูงอายุ : ศึกษาเฉพาะกรณีครอบครัวผู้ใช้บริการทางสังคมผู้สูงอายุดินแดง และครอบครัวสมาชิกชมรมผู้สูงอายุโรงพยาบาลสงฆ์*. วิทยานิพนธ์ สส.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.

สุนทรี โคมิน และสนิท สมัครการ. (2522). *ค่านิยมและระบบค่านิยมไทย*. กรุงเทพฯ : สำนักวิจัยสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

สุพัตรา สุภาพ. (2536). *สังคมและวัฒนธรรมไทย ค่านิยม ครอบครัว ศาสนา ประเพณี*. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

_____. (2539). *ปัญหาสังคม*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนพานิช.

_____. (2526). *สังคมและวัฒนธรรม*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนพานิช

สุรพล สุวรรณกูล และอรม ลีลารัศมี. (2536). *โรคติดเชื้อ เอช ไอ วี, เอดส์*. พิมพ์ครั้งที่ 1 กรุงเทพฯ : ทีพี พริ้นท์ จำกัด.

สุรชัย อินทรประเสริฐ. (2534). "การตั้งครรภ์ในวัยรุ่น," ใน *สูติศาสตร์รามาธิบดี*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ปิ่นปักการพิมพ์.

สุรศักดิ์ ฐานีพานิชสกุล และสัญญา ภัทราชัย. (2540). *เอดส์ในสูติกรรมและวางแผนครอบครัว*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : ข้าวฟ่าง จำกัด.

สุรศักดิ์ โควสุภัทร์ และคณะ. (2535). "พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับโรคเอดส์ในกลุ่มนักเรียนอาชีวศึกษา ของวิทยาลัยแห่งหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ," ใน *รวมผลงานวิจัยเกี่ยวกับโรคเอดส์ พ.ศ.2531-2537*. กรุงเทพฯ : กองโรคเอดส์ กรมควบคุมโรคติดต่อ กระทรวงสาธารณสุข.

สุวิมล ติรกานันท์. (2543). *ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์ : แนวทางสู่การปฏิบัติ*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุวัทนา อารีพรรค และเอนก อารีพรรค. (2538). *สมรรถภาพทางเพศความบกพร่องทางเพศ*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เสฐียรพงษ์ วรรณปก. (2524). *การปลูกฝังค่านิยม*. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์.

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. (2529). *ค่านิยมเพื่อชีวิตและสังคม*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว.

สำนักงานคณะผู้เชี่ยวชาญด้านประชากร. (2539). *รายงานการสำรวจ ติดตาม ความรู้ ทัศนคติและการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์ และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ของกลุ่มประชากรเป้าหมายในกรุงเทพมหานคร*. กรุงเทพฯ : สุทธิญาณการพิมพ์.

หทัยรัตน์ กิจบำรุง. (2546). *ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนอาชีวศึกษาหญิง สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (สุขศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

อมร เกิดสว่าง และคณะ. (2523). "ผู้ป่วยเนื่องจากการลักลอบทำแท้งที่รับไว้รักษาในโรงพยาบาลศิริราช," ใน *ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการลักลอบทำแท้งในประเทศไทย*. กรุงเทพฯ : ธีระการพิมพ์.

อาภากรณ์ เตชรัตน์. (2546). *พฤติกรรมทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสมุทรสาคร*. ปริญญานิพนธ์ วท.ม. (สุขศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

อุดมศิลป์ ศรีแสงนาม และสุวรรณ วรวรรณ. (2530). *คู่มือการสอนเรื่องครอบครัวศึกษา*. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัดสไตล์.

อุมาภรณ์ ภัทรวาณิชย์. (2538). *ปัจจัยทางวัฒนธรรมที่มีผลต่อพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เสี่ยงของวัยรุ่น*. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล.

อุสา สังข์สอาด. (2544). *พฤติกรรมสุขภาพเกี่ยวกับเรื่องเพศของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ สังกัดสำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (สุขศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

อังสนา บุญธรรม. (2535). *เปรียบเทียบปัจจัยทำนายพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศต่อการติดเชื้อเอดส์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตชนบทและเขตเมือง จังหวัดนครราชสีมา.* วิทยานิพนธ์ วท.ม. (สาธารณสุขศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.

อัญชลี คดิอนุรักษ์. (2535). *พฤติกรรมทางเพศที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคเอดส์ ของนักเรียนชาย วิทยาลัยอาชีวศึกษาแห่งหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.* วิทยานิพนธ์ สศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.

อัญมณี สมตัว. (2544). *การศึกษาสัมพันธภาพในครอบครัวที่มีความสัมพันธ์กับการอบรมสั่งสอนลูกเรื่องทางเพศ และการคบเพื่อนต่างเพศ : ศึกษาเฉพาะครอบครัวของนักเรียนหญิงในโรงเรียนบางละมุง จังหวัดชลบุรี.* สารนิพนธ์ สส.ม. สมุทรปราการ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ. ถ่ายเอกสาร.

Coleman, J. (1980). *The Nature of Adolescence.* New York : Methuen.

Cornelius Debra. A., et al. (1982). *Who care?.* Baltimore : University Park.

Dyer, Everett D. (1983). *Courtship Marriage, and Family : American Style.* Illinois : The Dorsey Press, Inc.

Freud, Sigmund. (1970). "The Sexual Life of Man," in *Human Sexual Behavior.*

Goldenson, Robert M. (1984). *Longman Dictionary of Psychology and Pychiatry.* New York : Longman Inc.

Hoffman, Lois, et al. (1988). *Development Psychology Today.* 5th New York : Random House, Inc.

Hopper, E.A. (1994, April). "Aid Knowledge, attitude students," *Morrison Health Education for Quantitum.* 21(1) : 117-124.

Horlock, E.B. (1974). *Adolescent Development.* New York : McGraw-Hall Kogakala Company.

Kaplan, Alexandra G. & Mary, Anne Sydney. (1980). *Psychology and Sex Roles an Androgynous Perspective.* Boston : Little. Brown and Company.

Kirby D. (1985, December). "Sexuality Education : A more realistic view of its Effects," *School Health.* 55(10) : 421-424.

Kirkendal, W. I. (1965). *Adolescent.* New York : Appleton.

Klanger, Bl, Tyden, T. and Ruusavaara, L. (1993, September). "Sexual behavior among adolescents in Upsala, Swenden," in *Journal Adolescents Health.* 14 : 468-474.

Levey, S.R, et al. (1995, May). "Correlates of HIV Risk among Young Adolescents in a Large Metropolitan Midwestern Epcenter," in *Journal of School Health.* 65 : 28-32.

Lynn, R. N. (1988). *Rising Sexually health Children.* New York : Rawson.

Mac Donald N.E., Nell G.A., Fisher W.A., et al. (1990). *Might – risk STD/HIV behavior among college student.* JAMA.

Madhok, R., et al. (1993, November)" "Student's Knowledge and Behavior Concerning Safer Sex. A UK. Study," American Health. 42(10) : 121-125.

Reiss, F.P. (1993). *The Adolescent Development Relationships and Culture.* 7th Boston : Allyn and Bacon.

Roger, Dorothy. (1972). *The Psychology of Adolescence.* 2th. New York : Meredith Corporation.

Rosero, Bixby L. (1991). "Premarital Sex in Costa Rica," in *International Family Planning Prespectives and Diges.* 17(1) : 25-29.

Sasse, Connie R. (1994). *Families Today Pcoma : Glencee Division of Macmillan.* New York : McGraw-Hill School Publishing.

Shafer, M.A. & Boyer, C.B. (1991, November). "Psychosocial and behavioral Factors Associated with Risk of Sexually Transmitted Disease Including Human Immunodeficiency Virus Infections, Among Urban High School Student," in *Journal of Pediatics.* 199(5) : 823-833.

Sicard, J.M, et al. (1992, March). "The Evaluation of Sexual Behavior and Knowledge of AIDS in the School of Burkime Faso : A Knowledge Attitude and Practice," in *Am-Social Medicine Journal.* 72(285) : 63-72.

Sneddom, I & Klemer, J. (1992, August). "Sexual behavior and attitudes of university students in Northern Ireland," in *Arch Sex Behav.* 21 : 295-312.

Steinberg, Laurence. (1993). *Adolescence.* 3th. New York : McGraw-Hill, Inc.

Thornton, Arland & Comburn, Donald. (1987, August). "The Influence of family on Premarital Sexual Attitudes and Behavior," in *Demography*. 24(3) : 323-340.

Webster's Ninth New Collegiate dictionary. (1985). *U.S.A. : Merriam – Webster*.

Wiley, D.C, et al. (1997). "Using the youth risk behavior survey to compare risk behaviors of Texas High School and College Students," in *Journal of School Health*. 67 : 45-49.

Williams, V.O. (1992). "Beliefs and Opinions about condom use of Aferican-American adolescent males 18 to 22 years of age," in *Journal of Public Health*. 1112 - 2274.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

รายนามผู้เชี่ยวชาญ
หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการทำวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

1. รองศาสตราจารย์ สัตวแพทย์หญิง นภาพร มัธยมางกูร	ภาควิชาสุขศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ฉวี ธรรมสุข	ภาควิชาการพยาบาลจิตเวชศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย สังกัดสภากาชาดไทย
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ จันทร์เพ็ญ เกื้อหนุน	ภาควิชาการพยาบาลจิตเวชศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย สังกัดสภากาชาดไทย
4. อาจารย์อมรา กันยวิมล	ภาควิชาสุขศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
5. คุณวรรณา สาริยาชีวะ	นักสุขศึกษา โรงพยาบาลราชบุรี

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5731, 5618

ที่ ศธ 0519.12/ Y404 **วันที่** 21 พฤศจิกายน 2546

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะพลศึกษา

เนื่องด้วย นางสาวจุฑามาศ แสงทองดี นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาสุขศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ของนักเรียนโรงเรียนนายร้อยตำรวจ" โดยมี รองศาสตราจารย์จุฑามาศ เทพชัยศรี และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์วีนัส ปัทมภาสพงษ์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ รองศาสตราจารย์นภาพร มัธยางกูร และ อาจารย์อมรา กันยวิมล เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ของนักเรียนโรงเรียนนายร้อยตำรวจ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามให้ นางสาวจุฑามาศ แสงทองดี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์นภาภรณ์ หะวานนท์)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ศธ 0519.12/ 7404

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

21 พฤศจิกายน 2546

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวจุฑามาส แสงทองดี นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาสุขศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ของนักเรียนโรงเรียนนายร้อยตำรวจ" โดยมี รองศาสตราจารย์จุฑามาศ เทพชัยศรี และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์วีนัส ปัทมภาสพงษ์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ฉวี ธรรมสุข และ อาจารย์วันเพ็ญ เกื้อหนุน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ของนักเรียนโรงเรียนนายร้อยตำรวจ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามให้ นางสาวจุฑามาศ แสงทองดี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาภรณ์ หะวานนท์)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิสิต โทรศัพท์ 02-2564708 – 9, 035-612477

ที่ ศธ 0519.12/ 7404

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

21 พฤศจิกายน 2546

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการโรงพยาบาลราชบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวจุฑามาศ แสงทองดี นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาสุขศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ของนักเรียนโรงเรียนนายร้อยตำรวจ" โดยมี รองศาสตราจารย์จุฑามาศ เทพชัยศรี และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์วีนัส ปัทมภาสพงษ์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ นางวรรณา สาริยาชีวะ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ของนักเรียนโรงเรียนนายร้อยตำรวจ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามให้ นางสาวจุฑามาศ แสงทองดี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาภรณ์ หะวานนท์)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิสิต โทรศัพท์ 02-2564708 – 9, 035-612477

ที่ ศธ 0519.12/๓๑๑๔

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

// ธันวาคม 2546

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้บัญชาการโรงเรียนนายเรือ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวจุฑามาส แสงทองดี นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาสุขศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ของนักเรียนโรงเรียนนายร้อยตำรวจ" โดยมี รองศาสตราจารย์จุฑามาศ เทพชัยศรี และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์วีนัส ปัทมภาสพงษ์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขอให้นักเรียนนายเรือชั้นปีที่ 1 – 5 จำนวน 100 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ของนักเรียนโรงเรียนนายร้อยตำรวจ ในระหว่างเดือนธันวาคม 2546 - มกราคม 2547

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวจุฑามาส แสงทองดี ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาภรณ์ หะวานนท์)
รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ
รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิสิต โทรศัพท์ 02-2564700-9 มือถือ 01-8360615

ที่ ศธ 0519.12/ /38 /

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

18 ธันวาคม 2546

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้บัญชาการโรงเรียนนายร้อยตำรวจ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวจุฑามาส แสงทองดี นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาสุขศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ของนักเรียนโรงเรียนนายร้อยตำรวจ" โดยมี รองศาสตราจารย์จุฑามาศ เทพชัยศรี และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์วีนัส ปัทมภาสพงษ์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้นักเรียนนายร้อยตำรวจ ชั้นปีที่ 1 – 4 จำนวน 320 คน ตอบแบบสอบถามปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ของนักเรียนโรงเรียนนายร้อยตำรวจ ในระหว่างเดือนธันวาคม 2546 - มกราคม 2547

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวจุฑามาส แสงทองดี ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาภรณ์ หะวานนท์)
รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ
รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิสิต โทรศัพท์ 02-2564700-9 มือถือ 01-8360615

ภาคผนวก ข.

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถาม

เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ของนักเรียนโรงเรียนนายร้อยตำรวจ

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการทราบปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ของนักเรียนโรงเรียนนายร้อยตำรวจ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการทำปริญญานิพนธ์ หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

แบบสอบถามนี้มีทั้งหมด 8 ตอน เพื่อให้ผลการวิจัยมีคุณภาพที่เชื่อถือได้ ผู้วิจัยใคร่ขอความร่วมมือจากท่านในการตอบแบบสอบถาม โปรดตอบแบบสอบถามนี้ทุกข้อและตอบตามความจริง ข้อมูลของท่านจากการตอบแบบสอบถามจะถือเก็บความลับและจะวิเคราะห์ในภาพรวมซึ่งจะไม่มีผลกระทบใดๆ ต่อตัวท่านทั้งสิ้น

ผู้วิจัยขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้

นางสาวจุฑามาส แสงทองดี
ผู้วิจัย

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล

<u>คำชี้แจง</u> แบบสอบถามนี้ต้องการทราบถึงข้อมูลส่วนบุคคลของท่าน โปรดเติมข้อความลงในช่องว่าง หรือเครื่องหมาย √ ลงใน ( ) ที่ตรงกับความเป็นจริง

1. ปัจจุบันท่านอายุ _____ ปี (จำนวนเต็ม ถ้าเศษเกิน 6 เดือนให้นับเป็น 1 ปี)
2. คะแนนเฉลี่ยสะสมในภาคเรียนที่ผ่านมาของท่าน (ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2546)

( ) 3.00 – 4.00

( ) 2.00 – 2.99

( ) 1.00 – 1.99

3. สถานภาพสมรสของบิดา - มารดา

( ) บิดา – มารดาอยู่ด้วยกัน ( ) หย่าร้าง

( ) บิดา – มารดาแยกกันอยู่ ( ) ถึงแก่กรรมทั้งคู่

( ) หม้าย (บิดา – มารดาคนใดคนหนึ่งเสียชีวิต)

4. ความเพียงพอของรายได้ที่ได้รับขณะศึกษา

( ) เพียงพอและเหลือใช้

( ) พอใช้

( ) ไม่พอใช้

5. ส่วนใหญ่ท่านใช้เวลาว่างทำอะไร (โปรดตอบโดยระบุตัวเลข เรียงลำดับที่ 1, 2, 3)

..... ฟังวิทยุ ..... เล่นเกมส์

..... ดูโทรทัศน์ ..... เล่นอินเตอร์เนต

..... เล่นกีฬา ..... สังสรรค์กับเพื่อน

..... อ่านหนังสือ ..... อื่นๆ ระบุ .....

..... ทำกิจกรรมของโรงเรียน

6. สถานเริงรมย์ที่ท่านไปบ่อยที่สุด (โปรดตอบโดยระบุตัวเลข เรียงลำดับที่ 1, 2, 3)

..... เธค ..... คาราโอเกะ

..... ผับ ..... ศูนย์การค้า

..... บาร์ ..... โรงภาพยนตร์

..... ไนท์คลับ ..... อื่นๆ ระบุ.....

7. การเที่ยวสถานเริงรมย์ของท่านมาจากสาเหตุใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

( ) เพื่อนหญิงชวน ( ) เคยไปแล้วอยากไปอีก

( ) เพื่อนชายชวน ( ) กลุ่มเพื่อนชวน

( ) ไม่เคยไปจึงอยากลอง ( ) อื่นๆ ระบุ .....

8. การไปเที่ยวสถานเริงรมย์ของท่านส่วนใหญ่ไปกับใคร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

( ) เพื่อนชาย ( ) ผู้ปกครอง
( ) เพื่อนหญิง ( ) คนรู้จัก
( ) รุ่นพี่ ( ) กลุ่มเพื่อน
( ) คนเดียว

9. ท่านได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องมีเพศสัมพันธ์จากแหล่งใดบ้าง (โปรดตอบโดยระบุตัวเลขเรียงลำดับที่ 1, 2, 3)

..... สิ่งพิมพ์ ..... สื่อบุคคล
..... วิทยุ ..... คอมพิวเตอร์ หรืออินเตอร์เนต
..... โทรทัศน์ วีดิทัศน์ ซีดี ..... หนังสือวิชาการ

ตอนที่ 2 แบบทดสอบความรู้เรื่องเพศศึกษา

<u>คำชี้แจง</u> โปรดทำเครื่องหมาย √ ลงในช่องว่างที่ท่านเห็นว่าตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ข้อความ	คำตอบ		
	ใช่	ไม่ใช่	ไม่ทราบ
1. การเรียนรู้เรื่องเพศช่วยทำให้เข้าใจถึงพัฒนาการทางเพศทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และการอยู่ร่วมกันในครอบครัว			
2. การเรียนรู้เรื่องเพศทำให้เข้าใจถึงสัญชาตญาณทางเพศของมนุษย์			
3. การเรียนรู้เรื่องเพศทำให้สามารถควบคุมอารมณ์เพศของตนได้ดียิ่งขึ้น			
4. ความเข้าใจและยอมรับสภาพการเปลี่ยนแปลงทางร่ายกายของตนเอง ช่วยให้สุขภาพจิตดีขึ้น			
5. เมื่อต้องเผชิญกับปัญหาการปรับตัวกับเพศตรงข้าม การตัดสินใจแก้ปัญหาด้วยตนเองเป็นวิธีที่เหมาะสมที่สุด			
6. เมื่อมีเพศสัมพันธ์โดยไม่สวมถุงยางอนามัยและมีการหลั่งน้ำอสุจิ สามารถทำให้เพศหญิงเกิดการตั้งครรภ์ได้			
7. การมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานเป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยเพิ่มความเข้าใจเรื่องเพศ			
8.การมีเพศสัมพันธ์เพียงครั้งเดียว มีโอกาสเกิดการตั้งครรภ์ได้			
9.การป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ที่ดีที่สุดในวัยรุ่น คือ การงดร่วมเพศและการสำส่อนทางเพศ			
10.การมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นชายหญิงเป็นวิธีหนึ่งในการระบายอารมณ์ทางเพศ			
11.การสำเร็จความใคร่ด้วยตนเองเป็นเรื่องปกติที่พบได้ทั้งวัยรุ่นเพศชายและหญิง			
12.ความไม่เข้าใจและปรับตัวไม่ทันกับการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆของวัยรุ่นทำให้เกิดความวิตกกังวลและเกิดปมด้อย			
13.การใช้ถุงยางอนามัยสามารถป้องกันการตั้งครรภ์ได้			
14.วิธีที่เหมาะสมกับการผ่อนคลายอารมณ์ทางเพศของวัยรุ่น คือ การสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง			
15.การเปลี่ยนคู่นอนบ่อยมีโอกาสเป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และโรคเอดส์			

ตอนที่ 3 แบบสอบถามค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย √ ลงในช่องว่างที่ท่านเห็นว่าตรงกับความคิดและความรู้สึกเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ของท่านมากที่สุดในข้อความต่อไปนี้

ข้อความ	คำตอบ				
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
1.วัยรุ่นชายที่ไม่เคยมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนถือว่าเสียศักดิ์ศรี					
2. การแตะต้องสัมผัสภายนอกระหว่างชาย – หญิง เช่น การโอบกอด การจูบ เป็นเรื่องที่ไม่เหมาะสม					
3. การมีเพศสัมพันธ์กับหญิงหลายคนทำให้มีโอกาสเลือกคู่ครองที่เหมาะสมได้					
4.การมีเพศสัมพันธ์กับหญิงหลายคน แสดงว่าตนมีเสน่ห์ต่อเพศตรงข้าม					
5. การที่หญิงมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน ถือเป็นเรื่องธรรมดาไม่เสียหายแต่ประการใด					
6.ชายชอบเที่ยวผู้หญิงแบบเปิดบริสุทธิ์ เพราะคิดว่าปลอดภัยจากการติดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์					
7.การที่รุ่นพี่พาไปขึ้นครู คิดว่าเป็นประสบการณ์ที่ดี					
8.ผู้ชายชอบเที่ยวผู้หญิงแบบเปิดบริสุทธิ์ เพราะคิดว่าสาวบริสุทธิ์เป็นยาอายุวัฒนะ					
9.ประสบการณ์ทางเพศก่อนการแต่งงานของผู้ชายจะช่วยป้องกันพฤติกรรมรักร่วมเพศได้					
10.การมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศในระหว่างศึกษาเป็นเรื่องไม่เสียหาย					
11.การมีเพศสัมพันธ์กับเพศตรงข้ามเป็นการแสดงอำนาจทางเพศ					
12.การมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสเป็นสิ่งที่น่าละอาย					
13.การทดลองอยู่ด้วยกันกับคนรักเป็น การเรียนรู้การปรับตัวเกี่ยวกับเรื่องเพศ					
14.การมีเพศสัมพันธ์เป็นเรื่องของความพึงพอใจของทั้งสองฝ่ายไม่เกี่ยวกับความรัก					
15.การมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสเป็นวิธีหนึ่งที่จะผูกมัดไม่ให้ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดนอกใจ					

ตอนที่ 4 แบบสอบถามการรับรู้เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย √ ลงในช่องว่างที่ท่านเห็นว่าตรงหรือใกล้เคียงกับการรับรู้เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ของท่านมากที่สุดในข้อความต่อไปนี้

ข้อความ	คำตอบ				
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
1.การมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ได้ป้องกันเพียงครั้งเดียวก็มีโอกาสติดเชื้อเอช ไอ วี ได้					
2.การมีเพศสัมพันธ์กับคนรัก ไม่เสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์					
3.การใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์ เป็นการแสดงออกถึงการรับผิดชอบของฝ่ายชาย					
4.ยาเม็ดคุมกำเนิดฉุกเฉินป้องกันการตั้งครรภ์ หลังการมีเพศสัมพันธ์ได้					
5.การเปลี่ยนคู่นอนบ่อย ทำให้มีโอกาสเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอช ไอ วี					
6.การดูวีดิทัศน์ / ภาพยนตร์ที่ยั่วยุกามารมณ์ ทำให้เกิดอารมณ์เพศ อาจนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี					
7.ถ้าร่างกายแข็งแรงดี ไม่จำเป็นต้องสวมถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์ เพราะไม่ติดโรคแน่นอน					
8.การดื่มเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์ ทำให้สูญเสียความเป็นตัวของตัวเองอาจทำให้เกิดการมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ตั้งใจได้					
9.การเที่ยวสถานเริงรมย์ยามราตรีบ่อยๆ อาจนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ได้					
10.การมีเพศสัมพันธ์กับใครก็ตามเพียงครั้งเดียว ไม่น่าจะติดเชื้อ เอช ไอ วี					
11.การหาประสบการณ์ทางเพศด้วยการมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อนชายด้วยกัน ไม่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี					
12.การมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อนหญิง มีโอกาสติดเชื้อมากกว่าการมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อนชายด้วยกัน					
13.การมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส มีผลกระทบต่อการเรียน					

ข้อความ	คำตอบ				
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
14.การมีเพศสัมพันธ์แบบหลั่งภายนอกปลอดภัยจากการติดเชื้อ เอช ไอ วี					
15.การใช้ถุงยางอนามัยอย่างถูกวิธีทุกครั้งที่มีเพศสัมพันธ์เป็นวิธีป้องกันโรคเอดส์ที่ดีที่สุด					

ตอนที่ 5 แบบสอบถามทักษะการปฏิบัติตัวต่อเพศตรงข้าม

<u>คำชี้แจง</u> โปรดทำเครื่องหมาย √ ลงในช่องว่างที่ท่านเห็นว่าตรงตามการปฏิบัติของท่านในข้อความต่อไปนี้

ข้อความ	คำตอบ			
	ปฏิบัติเป็นประจำ	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง	ปฏิบัติเป็นส่วนน้อย	ไม่เคยปฏิบัติ
1.ท่านหลีกเลี่ยงที่จะอยู่ตามลำพังกับเพื่อนต่างเพศในที่ลับตาคนอื่น				
2.ท่านปฏิเสธเมื่อเพื่อนต่างเพศชวนไปเที่ยวตามลำพัง				
2.ท่านพาเพื่อนต่างเพศไปเที่ยวสถานเริงรมย์				
4.ท่านให้เกียรติสุภาพสตรีโดยไม่สัมผัสร่างกายหรือถูกเนื้อต้องตัว				
5.ท่านพูดคุยเรื่องของตนเอง เรื่องของคนอื่นกับเพื่อนต่างเพศ				
6.ท่านคบกับเพื่อนต่างเพศหลายคน แบบเป็นแฟนสาว				
7.ท่านมีความสัมพันธ์ทางเพศกับเพื่อนต่างเพศที่คบกันอยู่				
8.ท่านไปพบปะและสังสรรค์กับเพื่อนต่างเพศที่ห้องพัก				
9.ท่านชอบดูผู้หญิงแต่งตัวโป๊ แต่งกายรัดรูป สวมกระโปรงสั้นในที่สาธารณะหรือห้างสรรพสินค้า				
10.ท่านจีบหรือเกี้ยวพาราสีเพื่อนต่างเพศที่คิดว่าสวยและถูกใจ				
11.ท่านชอบไปเที่ยวที่ไกลๆ และพักแรมกับเพื่อนต่างเพศสองต่อสอง				
12.ท่านนัดพบกับเพื่อนต่างเพศที่บ้านและมีผู้ปกครองรับทราบ				

ตอนที่ 6 แบบสอบถามความสัมพันธ์ในครอบครัว

<u>คำชี้แจง</u> โปรดทำเครื่องหมาย √ ลงในช่องว่างที่ท่านเห็นว่าตรงกับความรู้สึกของท่านในข้อความต่อไปนี้

ข้อความ	คำตอบ				
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
1.ท่านมีความสุขที่ได้เป็นสมาชิกของครอบครัว					
2.ท่านมีความสำคัญต่อครอบครัว					
3.ครอบครัวมักมีความเห็นขัดแย้งกับท่านเสมอ					
4.สมาชิกในครอบครัวเอาใจใส่ ทุกข์ – สุข และให้กำลังใจท่านเสมอ					
5.คนในครอบครัวมักพูดให้ท่านน้อยใจเสมอ					
6.ท่านคิดว่าความสัมพันธ์ระหว่างท่านกับคนในครอบครัวอยู่ในเกณฑ์ดี					
7.สมาชิกในครอบครัวของท่าน มีความผูกพันและห่วงใยซึ่งกันและกัน					
8.เมื่อมีปัญหาท่านสามารถปรึกษาสมาชิกในครอบครัวได้					
9.ท่านรับทราบปัญหาและมีส่วนร่วมใน การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในครอบครัว					
10.ครอบครัวมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการคบเพื่อนต่างเพศ หรือการมีคนรัก					
11.ท่านได้รับการสนับสนุนและคำแนะนำที่ดีจากบิดา – มารดา หรือผู้ปกครอง ทำให้มีโอกาสในการปรับตัวและแก้ปัญหาต่างๆ ได้					
12.พ่อ – แม่ของท่านมักส่งเสริมให้กำลังใจกระตุ้นให้ท่านประสบความสำเร็จในการเรียนเสมอ					
13.ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการกระทำสิ่งต่างๆ ภายในบ้าน					
14.ท่านรู้สึกเครียด และกดดันเมื่ออยู่กับครอบครัว					
15.ท่านต้องการกลับบ้านเสมอ เมื่อเป็นวันหยุดหรือวันนักขัตฤกษ์					

ตอนที่ 7 แบบสอบถามการถูกชักชวนให้มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย √ ลงในช่องว่างที่ท่านเห็นว่าตรงตามความคิดเห็นเกี่ยวกับการกระทำของท่านในข้อความต่อไปนี้

ข้อความ	คำตอบ			
	ปฏิบัติเป็นประจำ	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง	ปฏิบัติเป็นส่วนน้อย	ไม่เคยปฏิบัติ
1.ท่านปฏิเสธเมื่อถูกเพื่อนชักชวนให้ทดลองในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง				
2.ท่านไม่ปฏิเสธเมื่อเพื่อนชวนไปเที่ยวสถานเริงรมย์				
3.เมื่อเพื่อนชวนดูหนังสือโป๊ หรือสิ่งที่เร้าอารมณ์ทางเพศ ท่านจะดูด้วย				
4.เมื่อเพื่อนของท่านมีเพศสัมพันธ์กับแฟน แล้วมาเล่าให้ท่านฟัง ท่านจึงเลียนแบบเพื่อน				
5.ท่านยอมอยู่กินฉันท์สามีภรรยากับเพื่อนต่างเพศเมื่อถูกชักชวน				
6.เพื่อนสนิทหรือเพื่อนในกลุ่มของท่านชวนให้อ่านหนังสือประเภทยั่วยุกามารมณ์				
7.เพื่อนสนิทหรือเพื่อนในกลุ่มของท่านชวนให้ท่านไปดูวีดิทัศน์/ภาพยนตร์ยั่วยุกามารมณ์				
8.เพื่อนสนิทหรือเพื่อนในกลุ่มของท่านชวนให้ท่านดื่มเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์				
9.เพื่อนสนิทหรือเพื่อนในกลุ่มของท่านชวนท่านไปเที่ยวสถานเริงรมย์ยามราตรี เช่น คาราโอเกะ ดิสโก้เธค ผับ บาร์ และสถานบริการทางเพศ				
10.เพื่อนสนิทหรือเพื่อนในกลุ่มของท่านชักชวนให้เล่นอินเตอร์เนตเพื่อนสนทนา (chat) เรื่องเพศ				
11.เพื่อนของท่านชักชวนให้มีเพศสัมพันธ์กับเพื่อนหญิงหรือเพื่อนชายเมื่อมีโอกาส				
12.ท่านระบายความเครียดโดยการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์				
13.ท่านเกรงใจและไม่กล้าปฏิเสธ เมื่อเพื่อนหรือรุ่นพี่ชักชวนให้ดื่มแอลกอฮอล์				
14.ท่านปฏิเสธ เมื่อเพื่อนหรือรุ่นพี่ให้ไปเที่ยวแหล่งสถานเริงรมย์ในวันหยุด				
15.กลุ่มเพื่อนหรือรุ่นพี่มักชักชวนให้หาประสบการณ์ทางเพศโดยการมีเพศสัมพันธ์กับหญิงบริการ				

ตอนที่ 8 แบบสอบถามพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไว วี

<u>คำชี้แจง</u> แบบสอบถามนี้ต้องการทราบถึงสิ่งที่เกี่ยวกับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ของท่าน คำตอบของท่านไม่มีข้อใดถูกหรือผิด โปรดใส่เครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง

ข้อความ	คำตอบ			
	ปฏิบัติเป็นประจำ	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง	ปฏิบัติเป็นส่วนน้อย	ไม่เคยปฏิบัติ
1.ท่านดูภาพยนตร์ ละครโทรทัศน์ที่ปลุกเร้าอารมณ์ทางเพศกับเพื่อนชาย				
2. ท่านหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ กับคนไม่รู้จัก				
3.ท่านปฏิเสธการมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อนหรือคนรัก				
4.ท่านหลีกเลี่ยงการอยู่ตามลำพังสองต่อสองกับคนรักในที่ลับตา				
5.ท่านหลีกเลี่ยงการกอดจูบกับคนรัก				
6.ท่านใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เช่น เล่นกีฬา อ่านหนังสือ เล่นดนตรี เป็นต้น				
7.ท่านหลีกเลี่ยงการเล่นอินเตอร์เนต เพื่อสนทนา (chat) เรื่องเพศ				
8.ท่านสนใจติดตามข่าวสารเกี่ยวกับโรคเอดส์จากหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์				
9.ท่านติดตามดูนิทรรศการเกี่ยวกับโรคเอดส์				
10.ท่านเข้าร่วมกิจกรรมการรณรงค์ป้องกันโรคเอดส์ที่โรงเรียนจัดขึ้น				
11.ท่านสนใจศึกษาหาข้อมูลเรื่องการป้องกันโรคเอดส์				
12.ท่านมักพูดคุยกับเพื่อนเรื่องโรคเอดส์และการป้องกันโรคเอดส์				
13.ท่านคบเพื่อนที่ไม่หมกมุ่นเรื่องเพศ				
14.ท่านหลีกเลี่ยงการแอบดูคนอื่นแสดงบทรักกัน				
15.ท่านหลีกเลี่ยงการดื่มสุราหรือเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์เมื่ออยู่สองต่อสองกับเพศตรงข้าม				
16.ท่านปฏิเสธการไปเที่ยวสถานเริงรมย์สองต่อสองกับเพศตรงข้าม				
17.ท่านระบายอารมณ์ทางเพศกับหญิงขายบริการ				

ข้อความ	คำตอบ			
	ปฏิบัติเป็นประจำ	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง	ปฏิบัติเป็นส่วนน้อย	ไม่เคยปฏิบัติ
18.ท่านเปลี่ยนคู่นอนบ่อยครั้ง				
19.ท่านหลีกเลี่ยงหรือปฏิเสธการถูกเพื่อนรุ่นพี่ชักชวนให้มีเพศสัมพันธ์กับหญิงขายบริการ				

เฉลยแบบสอบถาม ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ของนักเรียนโรงเรียนนายร้อยตำรวจ

แบบสอบถามตอนที่ 2 แบบทดสอบความรู้เรื่องเพศศึกษา

แบบทดสอบที่ตอบ ใช่ ได้แก่ ข้อ 1, 2, 3, 4, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15

ไม่ใช่ ได้แก่ ข้อ 5, 7, 14

แบบสอบถามตอนที่ 3 แบบสอบถามค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส

แบบสอบถามที่มีคะแนนทางบวก ได้แก่ ข้อ 2, 12

แบบสอบถามที่มีคะแนนทางลบ ได้แก่ ข้อ 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15

แบบสอบถามตอนที่ 4 แบบสอบถามการรับรู้เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์

แบบสอบถามที่มีคะแนนทางบวก ได้แก่ ข้อ 1, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 13, 15

แบบสอบถามที่มีคะแนนทางลบ ได้แก่ ข้อ 2, 7, 10, 11, 12, 14

แบบสอบถามตอนที่ 5 แบบสอบถามทักษะการปฏิบัติตัวต่อเพศตรงข้าม

แบบสอบถามที่มีคะแนนทางบวก ได้แก่ ข้อ 1, 2, 4, 12

แบบสอบถามที่มีคะแนนทางลบ ได้แก่ ข้อ 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11

แบบสอบถามตอนที่ 6 แบบสอบถามความสัมพันธ์ในครอบครัว

แบบสอบถามที่มีคะแนนทางบวก ได้แก่ ข้อ 1, 2, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15

แบบสอบถามที่มีคะแนนทางลบ ได้แก่ ข้อ 3, 5, 14

แบบสอบถามตอนที่ 7 แบบสอบถามการถูกชักชวนให้มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ

แบบสอบถามที่มีคะแนนทางบวก ได้แก่ ข้อ 1, 14

แบบสอบถามที่มีคะแนนทางลบ ได้แก่ ข้อ 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15

แบบสอบถามตอนที่ 8 แบบสอบถามพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี

แบบสอบถามที่มีคะแนนทางบวก ได้แก่ ข้อ 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 19

แบบสอบถามที่มีคะแนนทางลบ ได้แก่ ข้อ 1, 7, 18

ภาคผนวก ค.

คุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

ตาราง 11 ค่าความยากง่ายของแบบทดสอบความรู้เรื่องเพศศึกษา

ข้อ	ค่าความยากง่าย
1	.90
2	.93
3	.66
4	.90
5	.93
6	.40
7	.93
8	.46
9	.96
10	.60
11	.90
12	.70
13	.53
14	.53
15	.90

ตาราง 12 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม ค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส การรับรู้เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ ทักษะการปฏิบัติตัวต่อเพศตรงข้าม ความสัมพันธ์ในครอบครัว การถูกชักชวนให้มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ พฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี

ข้อ	ค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส	การรับรู้เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์	ทักษะการปฏิบัติตัวต่อเพศตรงข้าม	ความสัมพันธ์ในครอบครัว	การถูกชักชวนให้มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ	พฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี
1	.67	.54	.35	.79	.47	.44
2	.57	.42	.42	.64	.42	.46
3	.56	.47	.46	.55	.41	.42
4	.57	.67	.45	.56	.62	.50
5	.42	.72	.60	.59	.67	.21
6	.30	.58	.52	.42	.51	.54
7	.60	.62	.62	.67	.64	.41
8	.59	.42	.51	.50	.63	.46
9	.51	.49	.38	.74	.57	.50
10	.50	.61	.73	.73	.74	.48
11	.42	.59	.36	.74	.55	.54
12	.65	.67	.64	.79	.41	.72
13	.48	.61		.67	.46	.70
14	.43	.54		.62	.30	.30
15	.58	.60		.66	.39	.48
16						.59
17						.50
18						.51
19						.65

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ความรู้เรื่องเพศศึกษา ค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส การรับรู้เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ ทักษะการปฏิบัติตัวต่อเพศตรงข้าม ความสัมพันธ์ในครอบครัว การถูกชักชวนให้มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ พฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ได้ค่าความเชื่อมั่น ดังนี้

1. ค่าความเชื่อมั่นแบบทดสอบความรู้เรื่องเพศศึกษา เท่ากับ 0.72
2. ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส เท่ากับ 0.80
3. ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามการรับรู้เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ เท่ากับ 0.87
4. ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามทักษะการปฏิบัติตัวต่อเพศตรงข้าม เท่ากับ 0.75
5. ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามความสัมพันธ์ในครอบครัว เท่ากับ 0.92
6. ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามการถูกชักชวนให้มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ เท่ากับ 0.87
7. ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี เท่ากับ 0.84

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวจุฑามาส แสงทองดี
วันเดือนปีเกิด	30 สิงหาคม พ.ศ. 2519
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	1873 โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ ถนนพระราม 4 เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	พยาบาลวิชาชีพ 5
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	ห้องผู้ป่วยหนักทารกแรกเกิดวิกฤต โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สังกัดสภากาชาดไทย กรุงเทพมหานคร

ประวัติการศึกษา

พ.ศ.	2537	มัธยมศึกษา โรงเรียนสตรีอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง
พ.ศ.	2541	พยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยสภากาชาดไทย โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์
พ.ศ.	2547	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ